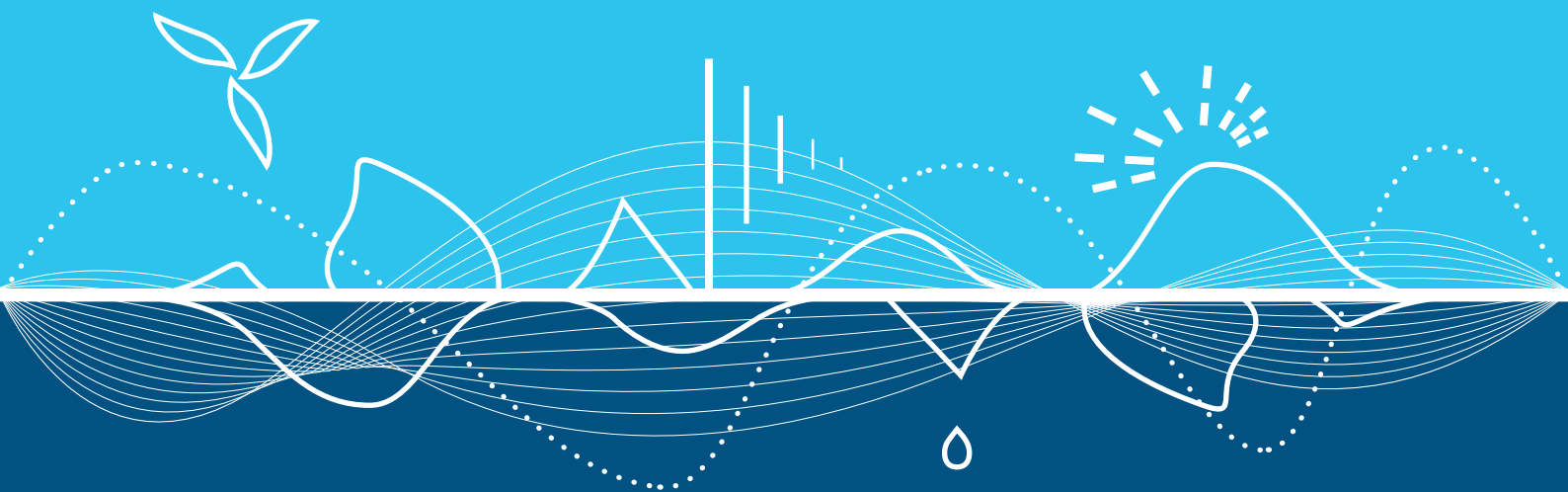

Godišnje izvješće

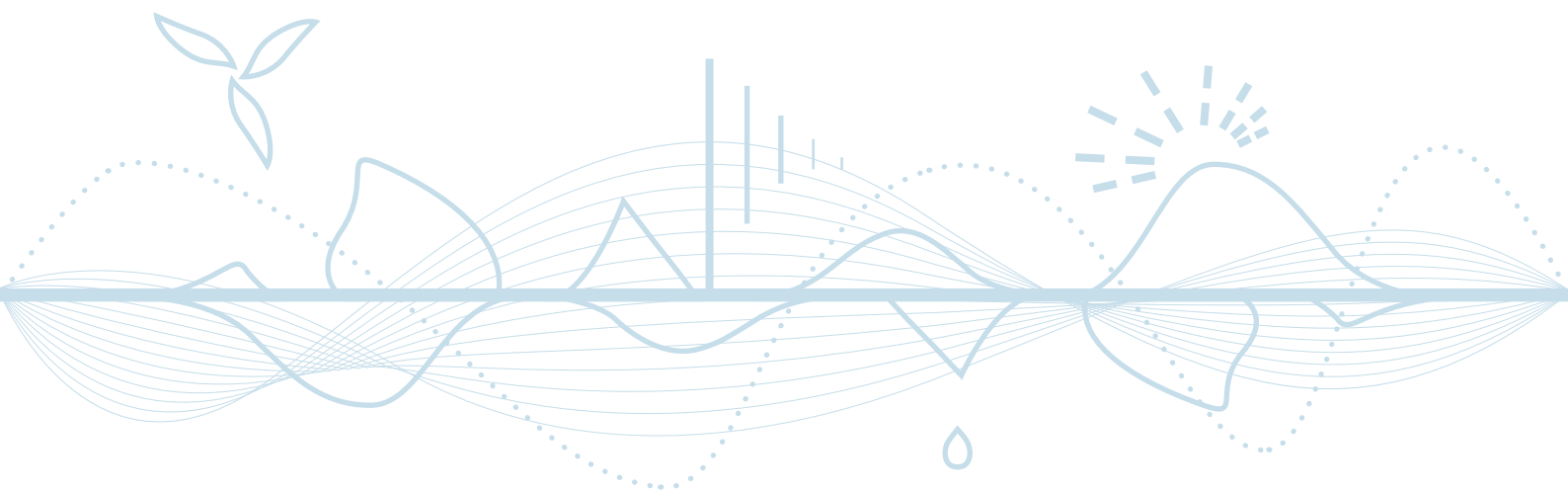
2015.

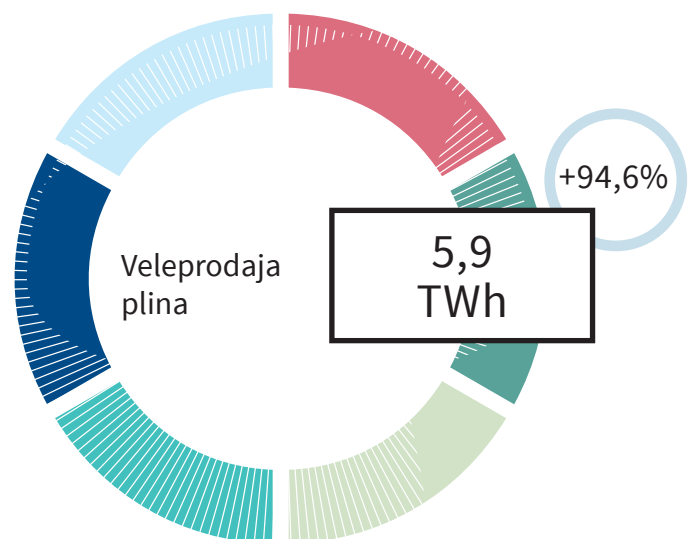
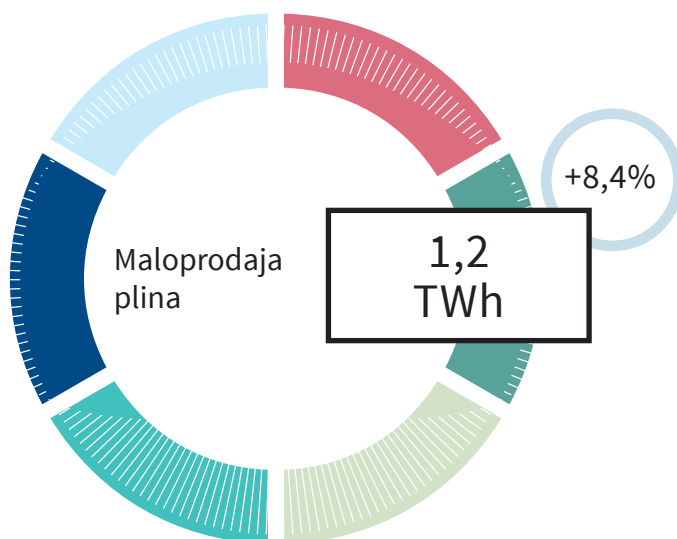
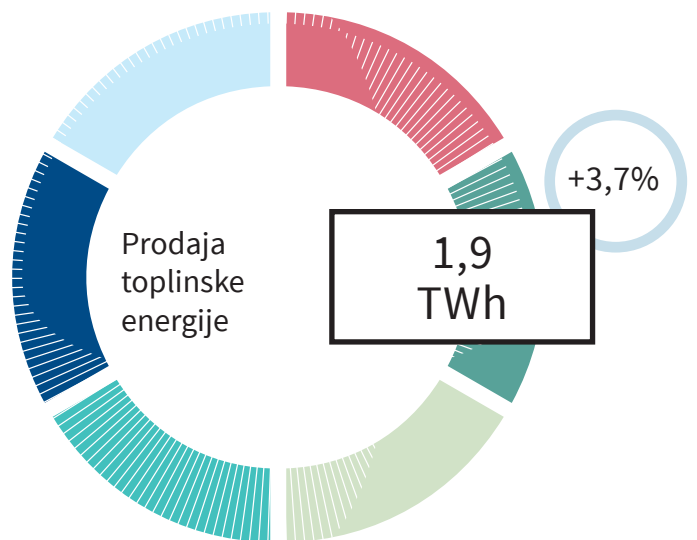
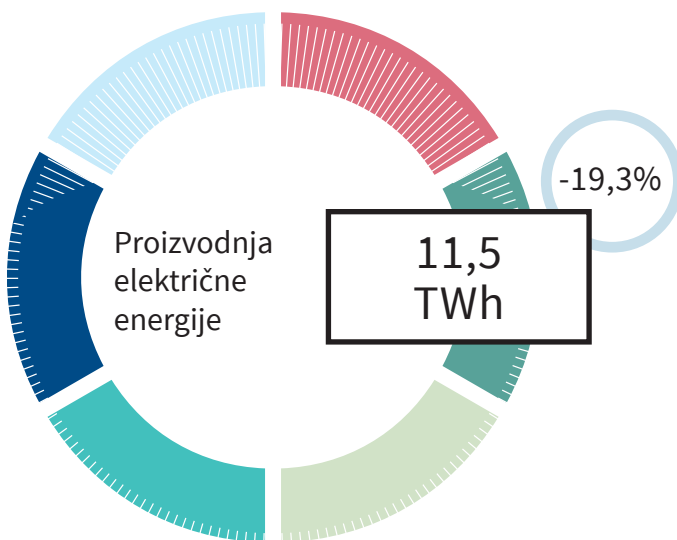
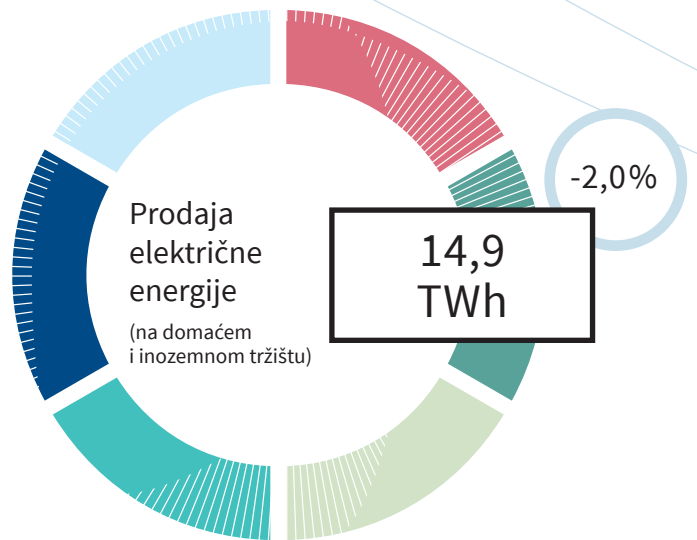
 HEP

Godišnje izvješće

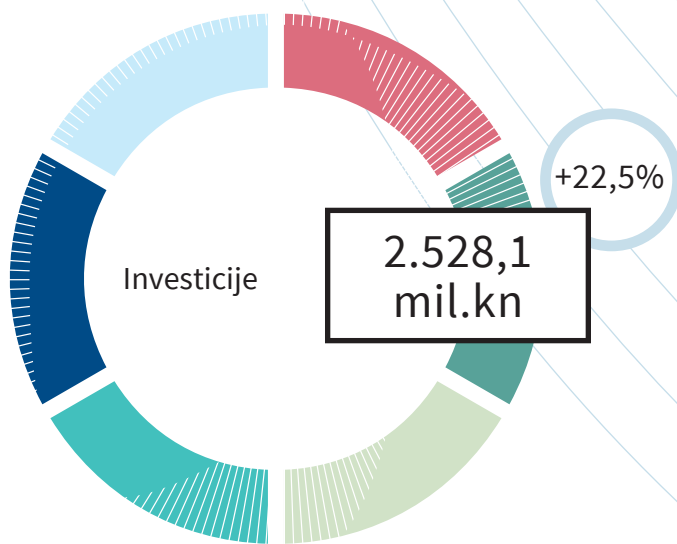
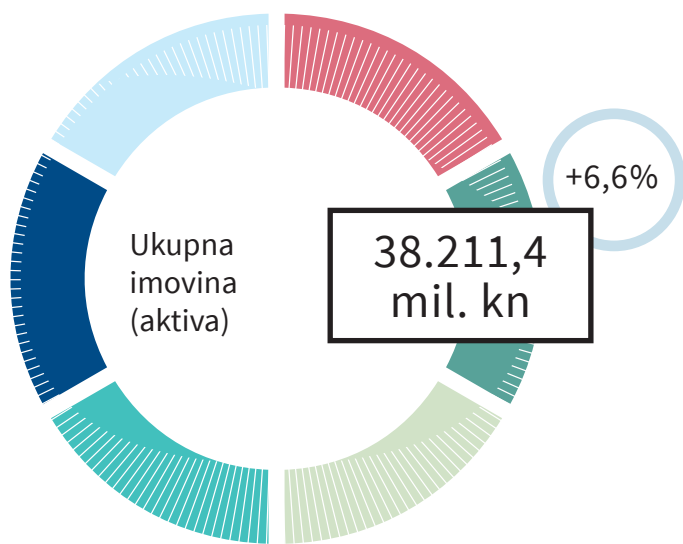
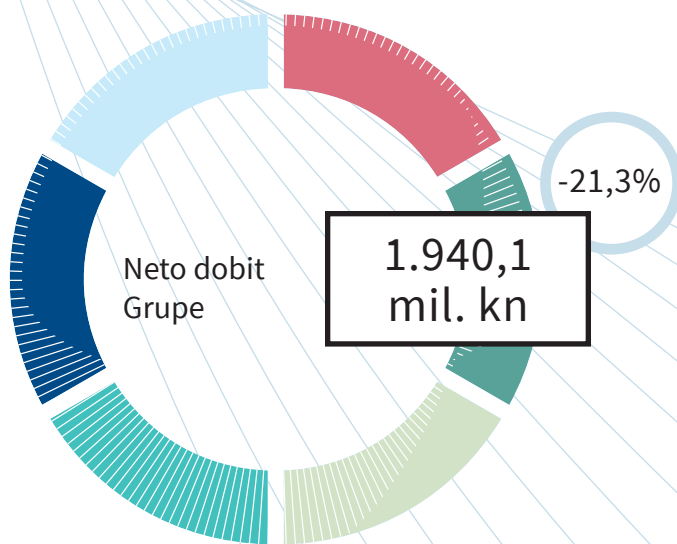
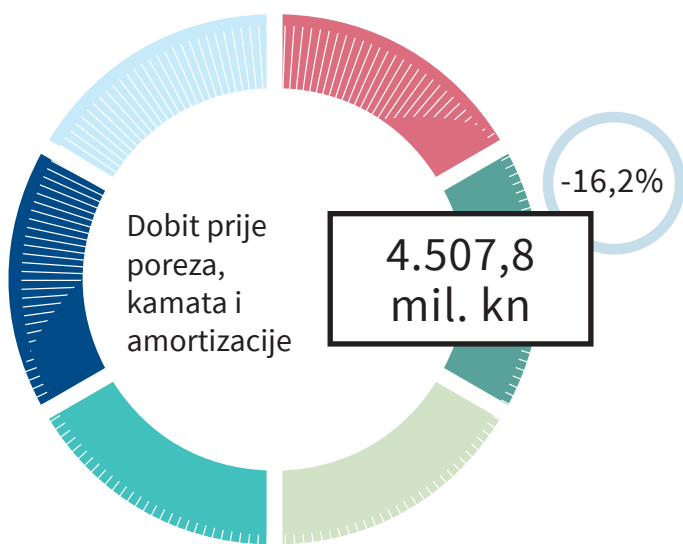
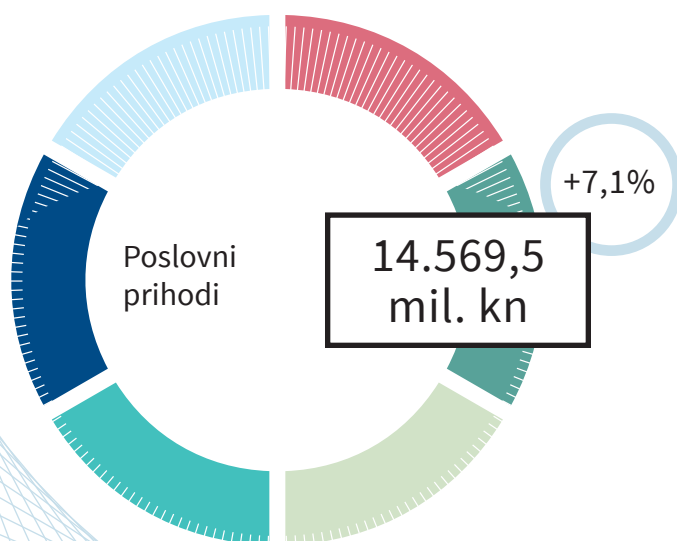
2015.

HEP grupa 2015.

Promjena
2015./2014. (%)

Sadržaj

1

2

3

IZVJEŠĆE PREDSEDNIKA
NADZORNOG ODBORA

>6

IZVJEŠĆE PREDSEDNIKA
UPRAVE

>8

PROFIL TVRTKE

>11

MISIJA, VIZIJA I TEMELJNE
VRIJEDNOSTI

>12

DRUŠTVA HEP GRUPE

>14

ZAKONSKI OKVIR

>15

KRATKI POVIJESNI

PREGLED

>23

**KORPORACIJSKO
UPRAVLJANJE**

>25

ORGANI DRUŠTVA

HEP D.D.

>26

UPRAVLJAČKA
STRUKTURA HEP-A D.D.

>30

GLAVNA SKUPŠTINA

>32

REVIZIJA

>32

**POSLOVANJE
U 2015. GODINI**

>35

OBILJEŽJA POSLOVANJA

>36

OSTVARENI FINACIJSKI

REZULTATI

>37

REZULTATI PO
DJELATNOSTIMA

>42

FINACIJSKI POLOŽAJ

>44

INVESTICIJE

>45

4

5

6

FINANCIJSKI IZVJEŠTAJI
>51

HEP GRUPA
- KONSOLIDIRANI
FINANCIJSKI IZVJEŠTAJI
ZAJEDNO S IZVJEŠTAJEM
NEOVISNOG REVIZORA
>52

HEP D.D.
- FINANCIJSKI IZVJEŠTAJI
>138

**IZVJEŠĆA DRUŠTAVA
HEP GRUPE S
FINANCIJSKIM
IZVJEŠTAJIMA**
>145

HEP-PROIZVODNJA D.O.O.
>146

HEP - OPERATOR
DISTRIBUCIJSKOG
SUSTAVA D.O.O.
>155

HEP TOPLINARSTVO D.O.O.
>163

HEP PLIN D.O.O.
>171

HEP OPSKRBA D.O.O.
>179

**IZVJEŠĆA OSTALIH
DRUŠTAVA HEP GRUPE**
>187

HEP TRGOVINA D.O.O.
>188

HEP OPSKRBA
PLINOM D.O.O.
>190

HEP ESCO D.O.O.
>192

PROGRAM SAVA D.O.O.
>193

HEP TELEKOMUNIKACIJE D.O.O.
>194

HEP UPRAVLJANJE
IMOVINOM D.O.O.
>195

ADRESAR
>198

Izvješće predsjednika Nadzornog odbora

Nikola Bruketa

Predsjednik Nadzornog odbora

Tijekom poslovne 2015. godine Nadzorni odbor je održao 14 sjednica (pet elektroničkih) u razdoblju između dvije godišnje Skupštine. Nadzorni odbor je prihvatio prijedlog Uprave Društva za imenovanje revizora za poslovnu 2015. godinu, te je za revizora Hrvatske elektroprivrede d.d. i njezina ovisna društva imenovan BDO Croatia d.o.o.

U nadzoru poslovanja Društva sudjelovao je i Revizorski odbor Hrvatske elektroprivrede d.d. koji je održao četiri sjednice na kojima se raspravljalo o brojnim pitanjima, posebno o financijskim izvješćima Društva, rezultatima revizije i radu vanjskog revizora, te je razmatrano izvješće o radu Sektora za internu reviziju i upravljanje rizicima HEP-a d.d. za 2015. godinu.

Nadzorni odbor je nadzirao vođenje poslova Društva i obavljao druge poslove u skladu sa Zakonom o trgovačkim društvima, Statutom Društva i Poslovníkom o radu Nadzornog odbora, te raspravljao i prihvatio informacije Uprave o ukupnim prilikama u Društvu, poslovnoj politici i poslovnim odnosima s povezanim društvima, odlukama koje su značajno utjecale na položaj Društva kao i načelnim pitanjima budućeg vođenja Društva. Također je prihvatio i izvješća o poslovanju Društva podnesena tijekom poslovne godine, te dao sve potrebne suglasnosti na odluke Uprave.

Nadzorni odbor je analizirao ostvarivanje planiranih rezultata i provedbu temeljnih ciljeva poslovne politike Društva u 2015. godini, te je aktivno sudjelovao u nadzoru realizacije strateški važnih tema HEP grupe. Nadzorni odbor je na prijedlog Uprave Društva dao suglasnost na Konsolidirani gospodarski plan HEP grupe za 2016. godinu i Plan investicija HEP grupe za 2016. godinu te je dao prethodne suglasnosti na prijedloge Uprave u vezi s:

- odabirom financijskih savjetnika aranžera za izdavanje obveznica HEP-a d.d.
- osnivanjem novog društva s ograničenom odgovornošću u zajedništvu s RWE Hrvatska d.o.o.
- provedbom statusne promjene pripajanja društva HEP Obnovljivi izvori energije d.o.o. društvu HEP Proizvodnja d.o.o.

- nastavkom aktivnosti na pripremi projekta i izradi dokumentacije za projektno rješenje HE Senj/Kosinj II
- upućivanjem dopisa nadležnim tijelima Republike Hrvatske u svrhu pokretanja inicijative za regulaciju vlasničke pozicije HEP-a u pogledu cjelokupne imovine Društva s naglaskom na hidroelektrane
- pripremom izdanja korporativnih obveznica u iznosu do EUR 500.000.000,00 (ili protuvrijednost u USD) i zaduženjem društva HEP d.d. putem izdanja korporativnih obveznica u iznosu do EUR 500.000.000,00, izdavanjem obveznica HEP-a d.d. i određivanjem cjenovnih uvjeta obveznica, potvrdom zaprimljenih prihvatitih ponuda i uvjeta ponuda reotkupa postojećih obveznica dospjeća 2017. godine te sklapanjem ugovora o valutnoj zamjeni i uvjetima valutne zamjene
- interventnim zapošljavanjem u 2015. godini povećanjem prethodno odobrenog broja radnika, Planom interventnog zapošljavanja za HEP grupu u 2016. godini te planom zapošljavanja novih radnika i pripravnika za 2016. godinu u HEP grupi
- prijenosom imovine u zakup i rezerve kapitala u HEP-Operatoru distribucijskog sustava d.o.o.
- prijenosom vlasništva nad imovinom na HOPS d.o.o. te obavještanjem Uprave HOPS-a d.o.o. o alternativnom načinu rješavanja vlastitog poslovnog prostora i izmještanju NDC-a
- pokretanjem procedure ishodovanja suglasnosti Vlade RH za produljenje roka izdavanja korporativnih jamstva u iznosu do HRK 150.000.000,00
- Gospodarskim planom i Planom investicija HEP grupe za 2016. godinu
- smanjenjem temeljnog kapitala društva HEP Toplinarstva d.o.o.
- povećanjem temeljnog kapitala Društva HEP Upravljanje imovinom d.o.o.
- provedbom statusne promjene podjele društva HEP-Operator distribucijskog sustava d.o.o. po modelu odvajanja s osnivanjem, kojim će biti osnovano novo trgovačko društvo za obavljanje djelatnosti opskrbe u okviru javne usluge.
- suglasnošću HEP Opskrbi d.o.o. o sklapanje ugovora o podmirenju duga s društvom Našicecement d.d. te odricanje od kamata i sklapanje tripartitnog ugovora HEP- Opskrba d.o.o – Našicecement d.d. - Osilovac d.o.o. o založnom pravu na svim tražbinama po računu društva Osilovac d.o.o.

U poslovnoj 2015. godini, važno je naglasiti aktivnu ulogu Nadzornog odbora u provedbi postupka restrukturiranja HEP grupe. Nadzorni odbor je redovito izvještavan od Uprave Društva, te je iznio svoje stavove i davao preporuke Upravi, s ciljem poboljšanja efikasnosti poslovanja i strateškog određivanja HEP grupe u budućnosti, te s obzirom na nove okolnosti pozicioniranja na tržištu električne energije i sudjelovanje u ravnopravnoj tržišnoj utakmici.

Nadzorni odbor kontinuirano sudjeluje, te kroz redovita izvješća i informacije Uprave Društva prati aktivnosti na kapitalnim investicijskim projektima HEP grupe, godišnjim planovima investicija i dokumentima koji su odredili strateški okvir za investicijska ulaganja.

Osim redovitih izvješća Uprave Društva o rezultatima i stanju poslovanja, Nadzorni odbor je iscrpnije raspravljao i o drugim aktualnim temama u HEP grupi, a posebno o postupcima poduzetim radi rješavanja problema u poslovanju HEP Toplinarstva d.o.o., izradi i sadržaju strateškog dokumenta HEP 2030, stanju projekata KKE ELTO Zagreb, KKE Osijek 500, HE Senj/Kosinj – II faza, TE Sisak C, TE Plomin C i LNG Hrvatska, refinansiranju obveznica iz 2012.g. i rezultatima izdanja obveznica u 2015. godini, postupku certifikacije HOPS-a d.o.o. kao neovisnog operatora prijenosnog sustava, realizaciji Plana investicija u 2015. godini, razvoju projekata vjetroelektrana u RH od poslovnog interesa za HEP grupu, iskazu interesa i dostavi inicijalnih podataka o projektima obnovljivih izvora energije, Projektu restrukturiranja HEP grupe te stanju ukupnih poslovnih odnosa i potraživanja HEP-a u drugim državama u okruženju.

Izvršen je pregled poslovnih i finansijskih izvještaja, te je utvrđeno da dioničko društvo Hrvatska elektroprivreda i grupa ovisnih društava djeluju u skladu s odredbama Zakona o trgovačkim društvima, Statutom, odlukama Skupštine te općim aktima Društva.

Godišnja finansijska izvješća napravljena su u skladu sa stanjem u poslovnim knjigama Društva i pokazuju ispravno imovinsko i poslovno stanje Društva.

Nadzorni odbor nije imao primjedbi na izvješće revizora o ispitivanju godišnjih finansijskih izvješća Društva i konsolidiranih finansijskih izvješća HEP grupe za poslovnu 2015. godinu.

Izvješće predsjednika Uprave

mr.sc. Perica Jukić
Predsjednik Uprave

Pred Vama je Godišnje izvješće HEP grupe za 2015. godinu, koje se prema sadržaju razlikuje od izvješća koje smo objavljivali posljednjih desetak godina. Naime, početkom 2016. godine objavili smo prvo nefinancijsko izvješće (izvješće o održivosti) za 2013. i 2014. godinu te smo ujedno donijeli odluku o nastavku izdavanja nefinancijskih izvješća prema smjernicama Global Reporting Initiativea. Tako ćemo u nefinancijskom izvješću o održivosti za 2015. godinu opsežnije i sustavnije izvijestiti o aspektima koji su do sada bili prikazivani u Godišnjem izvješću, kao što su okoliš, nabava, ljudski potencijali, odnosi s kupcima i zajednicom i drugi.

U okviru Godišnjeg izvješća objavljivat će se, kao i do sada, financijska izvješća za HEP grupu s mišljenjem revizora i skraćena izvješća društava HEP grupe. Stoga sve naše kupce, dobavljače, investitore, znanstvenu zajednicu, udruge, tijela državne uprave i lokalne samouprave te ostalu zainteresiranu javnost pozivamo da se da svim aspektima poslovanja i ukupnog djelovanja HEP grupe u 2015. godini cjelovito upoznaju tako da za izvor informacija koriste obje poslovne publikacije.

Dajući ukratko ocjenu poslovne 2015. godine, sa zadovoljstvom konstatiram da je HEP grupa u potpunosti ispunila svoju misiju sigurne, kvalitetne i pouzdane opskrbe energijom kupaca, s tim da je uz neto dobit od 1,94 milijardi kuna u 2015. godini drugu godinu za redom zabilježila rekordno dobar poslovni rezultat. U vlastitim proizvodnim objektima proizvedeno je 11,5 TWh električne energije. Ostvarena je vrlo dobra raspoloživost elektrana, prienosne i distribucijske mreže bez značajnijih poremećaja u isporuci električne energije, toplinske energije i plina.

Uprava društva je u iznimno zahtjevnom i promjenjivom okruženju strategiju razvoja poslovnog sustava HEP grupe nastavila provoditi s četiri osnovne poluge: optimizacijom poslovanja, razvojno-investicijskim ciklusom, regionalnim iskorakom te razvojem novih proizvoda i usluga.

S ciljem zadržavanja vodećeg udjela na hrvatskom tržištu električnom energijom, HEP je tijekom 2015. godine intenzivno radio na poboljšanju usluga te razvoju i ponudi inovativnih proizvoda prilagođenih zahtjevima kupaca i nastavio svoje poslovanje usklađivati s normama održivog razvoja i dobrim praksama društveno odgovornog poslovanja.

HEP je već nekoliko godina prisutan na međunarodnim tržištima električne energije. U 2015. godini ostvaren je snažan iskorak na slovensko tržište, na kojemu je osvojen udjel od pet posto ukupne potrošnje

električne energije, uključujući i opskrbu slovenskog glavnog grada Ljubljane. Ujedno se nastavljaju aktivnosti na širenju poslovanja i u drugim susjednim državama.

Daljnje otvaranje domaćeg tržišta električne energije te niz zakonskih i regulatornih izmjena koje bitno utječu na poslovanje HEP grupe uvjetovali su i dodatno ubrzali prilagodbu poslovnog sustava i redefiniranje poslovnih ciljeva.

Proces transformacije HEP grupe započeo u 2014. godini kontinuirano se provodio na temelju identificiranih i definiranih ciljeva i mjera. U 2015. godini provedena je reorganizacija većine društava te je započeta transformacija poslovnih segmenata kod kojih je prepoznata mogućnost unapređenja.

U segmentu reguliranih djelatnosti HEP Operator distribucijskog sustava d.o.o. pokrenuo je pripreme aktivnosti za odvajanje opskrbe od mrežne djelatnosti, usporedo s priprema za sveobuhvatno poslovno restrukturiranje. Također su nastavljene aktivnosti na certificiranju Hrvatskog operatora prijenosnog sustava (HOPS) kao neovisnog operatora prijenosa (ITO model) te je u listopadu 2015. godine nacrt rješenja o certifikatu dostavljen Europskoj komisiji. Postupak je uspješno okončan u veljači 2016. kada je Hrvatska energetska regulatorna agencija izdala Rješenje o izdavanju certifikata HOPS-u kao neovisnom operatoru prijenosa.

U 2015. godini uspješno je realizirano drugo izdanje euroobveznica u iznosu od 550 milijuna američkih dolara. Potražnja za novim izdanjem bila je gotovo četiri puta veća od ponuđenog iznosa te je premašila 2 milijarde američkih dolara. Međunarodni institucionalni investitori, među kojima i brojni ugledni svjetski fondovi kao i investitori koji su sudjelovali u starom izdanju, njih oko 175 iz 30-tak zemalja, uključujući i Hrvatsku, prepoznali su HEP kao dokazanog energetskog lidera i stabilnu kompaniju s dobrim bonitetom i kvalitetnim planom ulaganja u ključne kapitalne investicije. Uspješno izdanje obveznica dokaz je da je HEP izgradio respektabilan ugled na međunarodnom tržištu dužničkog kapitala koji je poslužio kao snažan temelj za veliku potražnju i uspješno novo izdanje. Dodatno, HEP je procesom refinanciranja obveznica pokazao da proaktivno upravlja svojim dugom i sposobnost financijskog upravljanja u skladu s najboljom svjetskom praksom.

Aktivno i promišljeno upravljanje likvidnošću potvrdile su rejting agencije Standard&Poor's (BB-) i Moody's (Ba2), koje su u 2015. revidirale i potvrdile važeći rejting. Kako je agencija Standard&Poor's u srpnju 2015. godine Republici Hrvatskoj promijenila prognozu kretanja kreditnog rejtinga iz stabilne u negativnu ocjenu, zbog metodologije za tvrtke u državnom vlasništvu koju primjenjuje pri ocjenjivanju HEP-a, posljedično je smanjena prognoza kretanja HEP-ovog rejtinga iz stabilne u negativnu. Bonitetna agencija Moody's je u 2015. godini potvrdila stabilnu prognozu ocjene rejtinga.

HEP grupa nastoji kroz dugoročni investicijski ciklus odgovoriti zahtjevima razvoja energetskog sektora u Republici Hrvatskoj uz uvažavanje novonastalih okolnosti, kao što je sve veća prisutnost ostalih sudionika na otvorenom tržištu, osobito u opskrbi električnom energijom i proizvodnji električne energije iz obnovljivih izvora energije. Tijekom 2015. godine nastavljen je razvoj više projekata izgradnje kapitalnih objekata. Krajem 2015. u probni rad pušten je novi kombi kogeneracijski plinski blok u TE-TO Sisak te je pripremljena izgradnja dvaju kogeneracijskih postrojenja na šumsku biomasu u Sisku i Osijeku. Nadalje, u hidroelektrani Zakučac pušten je u pogon treći obnovljeni agregat. Zahvaljujući toj investiciji, ali i ukupnom ciklusu ulaganja u postojeće hidroelektrane, HEP je najveći investitor u sektoru zelenog gospodarstva u Hrvatskoj. HEP itekako vodi računa o razvoju vlastitog portfelja obnovljivih izvora energije, osim postojećih, velikih kapaciteta u hidroelektranama. Instalirao je devet sunčanih elektrana na krovove poslovnih zgrada, započeo je izgradnju dvaju kogeneracijskih postrojenja na šumsku biomasu, razmatra akvizicije više projekata obnovljivih izvora energije, a u području elektromobiliteta do kraja 2015. instalirao je desetak javnih punionica u više gradova u Hrvatskoj.

Uspješno i proaktivno poslovanje te respektabilni rezultati HEP grupe u 2015. godini čvrst su temelj razvoja HEP-a kao suvremene i efikasne kompanije usporedive sa srodnim europskim tvrtkama, koja će biti spremna odgovoriti na buduće izazove. Transformacija poslovnog sustava omogućit će HEP grupi da optimizira svoju strukturu u skladu sa stanjem na tržištu i članstvom Hrvatske u EU, a s ciljem profitabilnog poslovanja u otvorenim tržišnim uvjetima na hrvatskom tržištu i snažnijeg iskoraka na tržišta susjednih zemalja.

HEP danas nastavlja 120 godina dugu tradiciju proizvodnje, distribucije i opskrbe električnom energijom na tlu Hrvatske, te ćemo kao snažna i cjelovita energetska tvrtka, uz konkurentan iskorak na regionalno tržište, nastaviti i dalje hrvatskim građanima i gospodarstvu osiguravati dostatnu i pouzdanu opskrbu energijom, na načelima ekološki prihvatljive proizvodnje i energetske učinkovitosti.

1

Profil tvrtke

MISIJA, VIZIJA I TEMELJNE
VRIJEDNOSTI
>12

DRUŠTVA HEP GRUPE
>14

ZAKONSKI OKVIR
>15

KRATKI POVIJESNI
PREGLED
>23

Misija, vizija i temeljne vrijednosti

Misija

Sigurna i kvalitetna opskrba kupaca energijom, uz visoki stupanj društvene odgovornosti.

Vizija

HEP grupa kao snažna regionalna, moderna i društveno odgovorna korporacija, prepoznata kao primjer učinkovite proizvodnje i isporuke energije kupcima.

Temeljne vrijednosti

Kompetentnost i inovativnost

Naši su radnici najvrjedniji potencijal i oslonac provođenju misije i vizije tvrtke te stvaranju vrijednosti tvrtke kojoj pripadamo. Uz otvorenost za nove ideje i kreativnost, razvijamo znanja i sposobnosti.

Kvaliteta i poslovna izvrsnost

Slijedeći zahtjeve i očekivanja svih zainteresiranih skupina, povećavamo kvalitetu naših proizvoda i usluga. Naš je cilj poslovna izvrsnost tvrtke.

Poštenje

Profesionalno i savjesno se odnosimo prema kupcima, poslovnim partnerima, radnicima i imovini. Afirmiramo pristup nulte tolerancije na korupciju. Etičkim kodeksom definirali smo načela poslovnog ponašanja.

Odgovornost prema okolišu

Proizvodimo, prenosimo i distribuiramo energiju na okolišno prihvatljiv način. Potičemo učinkovitu i racionalnu uporabu energije kod svojih kupaca te razvoj i uporabu obnovljivih izvora energije.

Profil tvrtke

DRUŠTVA HEP GRUPE

HEP d.d. (Hrvatska elektroprivreda d.d.) vladajuće je društvo HEP grupe u isključivom državnom vlasništvu, osnivač je i jedini (stopostotni) vlasnik osnovanih društava; objedinjuje vođenje ovisnih društava HEP grupe i vlasnik je imovine, koju ugovorno prenosi na upravljanje ovisnim društvima ili tvrtkama-kćerkama.

DRUŠTVA U STOPOSTOTNOM VLASNIŠTVU HEP-A D.D.

HEP-Proizvodnja d.o.o. obavlja djelatnosti proizvodnje električne energije i proizvodnje toplinske energije za centralne toplinske sustave gradova Zagreba, Osijeka i Siska. Na području BiH nalazi se **C.S. Buško blato d.o.o.**, tvrtka-kći HEP Proizvodnje d.o.o.

TE Plomin d.o.o. upravlja drugim blokom termoelektrane Plomin, snage 210 MW (do 28. svibnja 2015. društvo je bilo u suvlasništvu HEP-a d.d. i RWE Energie; na temelju Ugovora o prijenosu poslovnog udjela i Sporazuma o raskidu suradnje, Skupština TE Plomina d.o.o. donijela je odluku o izmjeni Društvenog ugovora, prema kojem je jedini osnivač Društva HEP d.d.).

HEP - Operator distribucijskog sustava d.o.o. ima zadaću pouzdane opskrbe kupaca. Obavlja razdiobu električne energije preuzete iz prijenosne mreže, prodaju, mjerenje, obračun i naplatu isporučene električne energije. Odgovoran je za održavanje i vođenje distribucijske mreže i postrojenja.

HEP-Opskrba d.o.o. registrirana je za obavljanje opskrbe električnom i toplinskom energijom te plinom.

HEP-Trgovina d.o.o. u ime i za račun HEP-a d.d. obavlja djelatnosti kupoprodaje električne energije i zakupa prekograničnih prijenosnih kapaciteta, kupoprodaje plina i zakupa kapaciteta transportnog sustava, optimiranja rada HEP-ovih elektrana u cilju osiguranja potrebnih količina električne energije za HEP-ove kupce po najpovoljnijim uvjetima, trgovanja emisijskim jedinicama, trgovanja zelenim certifikatima i sklapanja ugovora o otkupu električne energije s proizvođačima izvan HEP grupe. Na tržištima susjednih država posluju tvrtke-kćeri HEP Trgovine: **HEP Energija d.o.o.** Ljubljana (Slovenija), **HEP Magyarorszag Energia KFT** (Mađarska), **HEP Trade d.o.o.** Beograd (Srbija), **HEP KS.sh.p.k.** Priština (Kosovo) i **HEP Trade d.o.o.** Mostar (BiH).

HEP-Toplinarstvo d.o.o. bavi se proizvodnjom, distribucijom i opskrbom toplinskom energijom, a djeluje na području gradova Zagreba, Osijeka, Siska, Velike Gorice, Zaprešića i Samobora. Registrirano je za obavljanje djelatnosti kupca toplinske energije.

HEP-Plin d.o.o., sa sjedištem u Osijeku, obavlja djelatnosti distribucije i opskrbe kupaca prirodnim plinom.

HEP - Opskrba plinom d.o.o. nositelj je poslovnih aktivnosti koje se odnose na obavljanje trgovačkog posredovanja na domaćem i inozemnom tržištu, provođenje postupaka ugovaranja nabave energenata – plina te prodaje za potrebe korisnika javne usluge, za potrebe društava unutar HEP grupe i ostalih krajnjih kupaca, trgovine plinom, opskrbe plinom i pružanjem usluga u trgovini.

HEP ESCO d.o.o. tvrtka je za pružanje usluga u energetici koja razvija, izvodi i financira tržišno utemeljene projekte energetske učinkovitosti.

HEP - Upravljanje imovinom d.o.o. (do svibnja 2015. tvrtka je glasila HEP - Odmor i rekreacija d.o.o.) društvo je zaduženo za upravljanje neposlovnom imovinom HEP grupe i obavljanje turističke djelatnosti.

Plomin Holding d.o.o. razvija lokalne infrastrukturne i poduzetničke projekte uz TE Plomin.

Program Sava d.o.o. tvrtka je zadužena za razvoj i upravljanje višenamjenskim Programom zaštite, uređenja i korištenja rijeke Save i zaobalja od granice s Republikom Slovenijom do Siska.

Napomene:

- Do svibnja 2015., kada je pripojen HEP-u d.d., djelovao je **APO d.o.o. usluge zaštite okoliša**, konzultantska i inženjering tvrtka specijalizirana za poslove zaštite okoliša
- Do sredine 2015. kada je pripojeno društvu HEP-Proizvodnja d.o.o., djelovalo je društvo **HEP-Obnovljivi izvori energije d.o.o.**

DRUŠTVA U MJEŠOVITOM VLASNIŠTVU

HEP Telekomunikacije d.o.o., u suvlasništvu HEP-a d.d., HEP - Operatora distribucijskog sustava d.o.o. i Hrvatskog operatora prijenosnog sustava d.o.o., pruža telekomunikacijsku potporu poslovanju HEP grupe.

NE Krško d.o.o. (Nuklearna elektrana Krško), Republika Slovenija, u suvlasništvu je HEP-a d.d. i GEN Energije (50%:50%).

LNG Hrvatska d.o.o. u suvlasništvu HEP-a d.d. i Plincroa d.o.o. (50%:50%), tvrtka je osnovana s namjerom izgradnje i upravljanja infrastrukturom potrebnom za prihvata, skladištenje i uplinjavanje ukapljenog prirodnog plina.

Novenerg d.o.o. (registriran u listopadu 2015.), u suvlasništvu HEP-a d.d. i RWE Hrvatska d.o.o. (50%:50%) bavi se strateškom procjenom i analizom potencijala ulaganja u kapacitete za proizvodnju električne energije iz obnovljivih izvora energije i pružanje usluga tehničkog konzaltinga.

USTANOVE

HEP Nastavno-obrazovni centar (osnivač HEP d.d., sredinom 2015. pripojen je HEP-Operatoru distribucijskog sustava d.o.o.) uz stručno osposobljavanje i usavršavanje za rad pod naponom, provodi programe srednjoškolskog obrazovanja odraslih te organizira stručna savjetovanja, seminare i tečajeve.

Hrvatski centar za čistiju proizvodnju (pripajanjem društva APO d.o.o., HEP d.d. je naslijedio osnivačka prava nad ustanovom Hrvatski centar za čistiju proizvodnju) za cilj ima promicanje koncepta čistije proizvodnje u Hrvatskoj. Usluge Centra namijenjene su industriji i uslužnim djelatnostima, državnoj upravi, industrijskim udruženjima, obrazovnim ustanovama, financijskim organizacijama i javnosti.

NEOVISNI OPERATOR PRIJENOSA

Hrvatski operator prijenosnog sustava d.o.o. (HOPS) sukladno Zakonu o tržištu električne energije, razdvojen je u odnosu na HEP grupu prema modelu *neovisnog operatora prijenosa* (ITO - Independent Transmission Operator).

ZAKONSKI OKVIR

EUROPSKI ZAKONODAVNI OKVIR

Od ulaska Republike Hrvatske u Europsku uniju 1. srpnja 2013. zakonodavni okvir iz područja energetike, kao i pripadajući podzakonski akti, temelje se na europskom zakonodavnom okviru. Kao punopravna članica EU, Republika Hrvatska preuzela je obvezu potpunog transponiranja tzv. „Trećeg energetskeg paketa“ iz 2009. u nacionalno zakonodavstvo, kao i niz ostalih uredbi i propisa od značajnog utjecaja na poslovanje tvrtki u energetskeg sektoru. Primjerice, od propisa koji su doneseni na EU razini tijekom 2015. i koje je potrebno u propisanom roku primijeniti, odnosno transponirati u državama članicama su Uredba Komisije (EU) 2015/1222 o uspostavljanju smjernica za dodjelu kapaciteta i upravljanje zagušenjima te Direktiva (EU) 2015/1513 Europskog parlamenta i Vijeća od 9. rujna 2015. o izmjeni Direktive 98/70/EZ o kakvoći benzinskih i dizelskih goriva i izmjeni Direktive 2009/28/EZ o promicanju uporabe energije iz obnovljivih izvora.

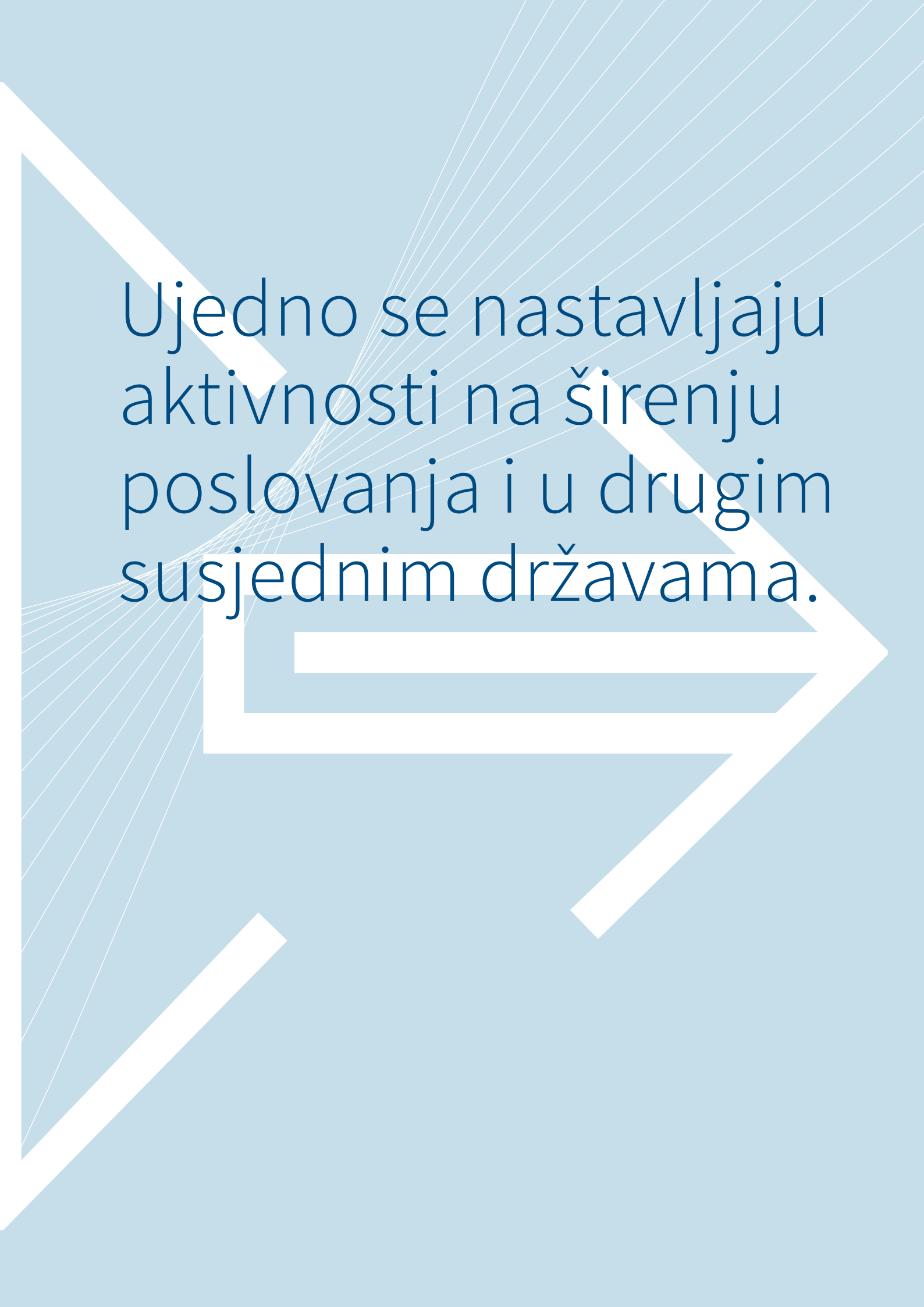
U veljači 2015. Europska komisija objavila je strategiju za postizanje čvrste Energetske unije odnosno jedinstvenog europskog energetskeg tržišta s naprednom klimatskom politikom. Strategija Energetske unije osmišljena je kao pomoć u ostvarivanju klimatskih i energetskeg ciljeva za 2030. i preuzimanju uloge EU-a kao svjetskeg predvodnika u obnovljivoj energiji. Izgled novog tržišta električne energije trebao bi zadovoljiti očekivanja potrošača, omogućiti učinkovito korištenje novih tehnologija te olakšati ulaganja, osobito u obnovljive izvore energije i proizvodnju s niskim emisijama ugljika. Prekogranično tržišno natjecanje trebalo bi donijeti najviše koristi i omogućiti decentraliziranu proizvodnju električne energije te podržati stvaranje inovativnih tvrtki za energetske usluge. Energetska unija se temelji na:

Klauzuli solidarnosti - smanjenje ovisnosti o pojedinom dobavljaču te oslanjanje na susjedne zemlje, osobito u slučaju prekida opskrbe energijom; povećana transparentnost prilikom sklapanja sporazuma o kupnji električne energije ili plina između država članica EU-a i zemalja izvan EU-a.

Ostvaren je snažan iskorak na slovensko tržište, na kojemu je osvojen udjel od pet posto ukupne potrošnje električne energije, uključujući i opskrbu slovenskog glavnog grada Ljubljane.

Ujedno se nastavljaju aktivnosti na širenju poslovanja i u drugim susjednim državama.

Protoku energije kao "pete slobode" - slobodan protok energije preko granica uz strogu provedbu postojećih pravila u područjima kao što su neovisnost regulatora te pokretanje sudskih postupaka ako je potrebno, preuređenje tržišta električne energije radi boljeg povezivanja, više obnovljivih izvora energije i bolja prilagođenost potrebama, temeljita provjera državne intervencije na unutarnjem tržištu i postupno ukidanje subvencija tehnologijama štetnim za okoliš.

Energetskoj učinkovitosti - temeljito promišljanje energetske učinkovitosti i postupanja s njom kao sa zasebnim izvorom energije tako da može pod jednakim uvjetima konkurirati proizvodnim kapacitetima.

Prelasku na društvo s niskom emisijom ugljika - omogućavanje jednostavne i učinkovite apsorpcije u mrežu lokalno proizvedene energije, uključujući onu iz obnovljivih izvora; promicanje tehnološkog napretka EU-a razvojem sljedeće generacije tehnologije u području obnovljive energije i zauzimanjem vodećeg položaja u području električne mobilnosti, uz povećanje izvoza europskih tvrtki i njihove konkurentnosti na svjetskim tržištima.

Uz strategiju, objavljena je i Komunikacija o povezivanju kojom se utvrđuju mjere za postizanje cilja od 10 posto elektroenergetske povezanosti do 2020., što je minimum potreban za protok električne energije i trgovinu među državama članicama. I kao treći dokument, donesena je komunikacija kojom se utvrđuje vizija za svjetski Sporazum o klimi. U prosincu 2015. na konferenciji u Parizu, 195 zemalja potpisalo je Sporazum o ograničenju globalnog zatopljenja znatno ispod razine od 2 Celzijeva stupnja u odnosu na predindustrijsko razdoblje.

LJETNI ENERGETSKI PAKET

Na temelju Strategije Energetske unije koja je pokrenuta kao jedan od političkih prioriteta „Junkcerove“ komisije u veljači 2015. i koja obuhvaća dalekovidnu politiku za ublažavanje klimatskih promjena, u srpnju je Komisija objavila takozvani „ljetni paket“, u kojem je nizom dokumenata dala prijedloge za nove pogodnosti za potrošače energije, ponovno osmišljavanje tržišta električne energije, ažuriranje sustava označavanja energetske učinkovitosti i reviziju sustava trgovanja emisijama EU-a (ETS). Posebno se naglašava načelo „energetska učinkovitost na prvom mjestu“ te se kućanstva i poslovni potrošači stavljaju u središte europskog energetskeg tržišta.

Neki od dokumenata Komisije u sklopu „ljetnog paketa“ su „Predstavljanje novog modela za potrošače energije“ i prateći dokument „Najbolje prakse obnovljivih izvora energije s vlastitom potrošnjom“ te „Pokretanje postupka javne rasprave o novom dizajnu energetskeg tržišta“. U okviru javne rasprave (konzultacija) na razini EU, društva HEP grupe dala su svoje mišljenje i prijedloge u vezi s novim modelom energetskeg tržišta, Direktivom o obnovljivim izvorima energije za razdoblje 2020-2030. i revizijom Direktive o energetskoj učinkovitosti 2012/27/EU.

NACIONALNI ZAKONODAVNI OKVIR

Zakonodavni i regulatorni okvir energetskeg sektora u Republici Hrvatskoj predstavljaju Strategija energetskeg razvoja Republike Hrvatske (2009.), te temeljni zakoni koji reguliraju energetske sektor, a posebice zakoni proizašli iz Trećeg energetskeg paketa. Temeljni okvir za poslovanje HEP-a i ovisnih društava, prema energetskeg djelatnostima koje obavljaju su sljedeći zakoni:

- Zakon o energiji
- Zakon o tržištu električne energije
- Zakon o tržištu plina
- Zakon o tržištu toplinske energije
- Zakon o regulaciji energetskeg djelatnosti
- Zakon o energetskoj učinkovitosti
- Zakon o obnovljivim izvorima energije i visokoučinkovitoj kogeneraciji.

ZAKON O ENERGIJI (NN 120/12, 14/14, 102/15) uređuje mjere za sigurnu opskrbu energijom te učinkovitu proizvodnju i korištenje energije. Također, Zakon definira i akte kojima se provodi energetska politika, planiranje energetskeg sustava, obavljanje energetskeg djelatnosti na tržištu ili kao javnih usluga te obavljanje energetskeg djelatnosti uz poštivanje mjera zaštite okoliša i energetske učinkovitosti.

ZAKON O OBNOVLJIVIM IZVORIMA ENERGIJE I VISOKOUČINKOVITOJ KOGENERACIJI (NN 100/2015)

uređuje planiranje i poticanje proizvodnje i potrošnje električne energije proizvedene u proizvodnim postrojenjima koja koriste obnovljive izvore energije i visokoučinkovitoj kogeneraciji (OIE VUK), utvrđuje mjere poticanja za proizvodnju električne energije korištenjem OIE VUK, uređuje provedbu sustava poticanja proizvodnje električne energije iz OIE VUK, uređuje pitanja izgradnje postrojenja za proizvodnju električne energije iz OIE VUK na državnom zemljištu, uređuje vođenje registra OIE VUK za projekte, nositelje projekata i povlaštene proizvođače električne energije iz obnovljivih izvora energije i visokoučinkovite kogeneracije, uređuje pitanje međunarodne suradnje u području obnovljivih izvora energije i druga pitanja od važnosti za korištenje OIE VUK.

Svrha ovoga zakona je promicanje proizvodnje električne energije iz OIE VUK, promicanje proizvodnje električne energije iz OIE VUK na mjestu potrošnje, povećanje udjela u ukupnoj neposrednoj potrošnji energije proizvedenoj iz obnovljivih izvora energije korištenjem poticajnih mehanizama i regulatornog okvira za korištenje OIE VUK. Korištenjem OIE VUK ostvaruju se interesi Hrvatske u području energetike, utvrđeni Strategijom energetskeg razvitka, zakonima i drugim propisima, osobito u smislu:

- ostvarivanja nacionalnog cilja korištenja energije iz obnovljivih izvora energije u vezi s udjelom korištenja energije iz obnovljivih izvora energije u ukupnoj neposrednoj potrošnji energije u Republici Hrvatskoj u 2020. godini
- šireg korištenja vlastitih prirodnih energetskeg resursa
- dugoročnog smanjenja ovisnosti o uvozu energenata
- učinkovitog korištenja energije i smanjenja utjecaja uporabe fosilnih goriva na okoliš
- otvaranja novih radnih mjesta i razvoja poduzetništva u energetici i drugim djelatnostima, koja se iniciraju s razvojem energetskeg projekata i njihovih rezultata u lokalnoj zajednici
- poticanja razvoja novih i inovativnih tehnologija i doprinosa lokalnoj zajednici
- diversifikacije proizvodnje energije i povećanja sigurnosti opskrbe.

ZAKONOM O ENERGETSKOJ UČINKOVITOSTI (NN 127/2014) želi se ostvariti zacrtani cilj uštede ener-

gije u neposrednoj potrošnji, a time i ispunjenje cilja Europske unije od 20 posto smanjenja potrošnje primarne energije do 2020. Zakonom se uređuje područje učinkovitog korištenja energije, donošenje planova na lokalnoj, područnoj (regionalnoj) i nacionalnoj razini za poboljšanje energetske učinkovitosti te njihovo provođenje. Propisuju se mjere energetske učinkovitosti, obveze energetske učinkovitosti, obveze regulatornog tijela za energetiku, operatora prijenosnog i distribucijskog sustava te tržišta energije u vezi s prijenosom, odnosno transportom i distribucijom energije, opskrbljivača energije i/ili vode, a posebice djelatnost energetske usluge, utvrđivanje ušteda na energiji te prava potrošača u primjeni mjera energetske učinkovitosti.

Svrha je zakona ostvarivanje ciljeva održivog energetskeg razvoja: smanjenje negativnih utjecaja na okoliš iz energetskeg sektora, poboljšanje sigurnosti opskrbe energijom, zadovoljavanje potreba potrošača energije i ispunjavanje međunarodnih obveza Hrvatske u području smanjenja emisije stakleničkih plinova i to poticanjem mjera energetske učinkovitosti u svim područjima potrošnje energije.

Treći nacionalni akcijski plan energetske učinkovitosti sadrži prijedlog sektorskih mjera energetske učinkovitosti čijom će se provedbom ostvariti cilj smanjenja neposredne potrošnje energije kao i mjera na strani proizvodnje/transformacije, prijenosa i distribucije energije kojima se planiraju ostvariti uštede primarne energije te revidiranu projekciju potrošnje energije. Najveće uštede očekuju se provedbom programa obnove zgrada javnog, komercijalnog i stambenog sektora Ministarstva graditeljstva i prostornoga uređenja.

ELEKTRIČNA ENERGIJA

ZAKON O TRŽIŠTU ELEKTRIČNE ENERGIJE (NN 22/13, 102/15) uređuje pravila i mjere za sigurnu i

pouzdanu proizvodnju, prijenos, distribuciju i opskrbu električnom energijom te za trgovinu električnom energijom i organizaciju tržišta električne energije kao dijela budućeg jedinstvenog elektroenergetskeg tržišta EU-a. Nadalje, Zakon utvrđuje pravila koja se odnose na zaštitu krajnjih kupaca, organizaciju i funkcioniranje elektroenergetskeg sektora, otvoren pristup tržištu, utvrđuje obveze univerzalne i zajamčene usluge i prava kupaca električne energije, pravila pristupa mreži, načela uzajamnosti i prekogranični prijenos električne energije.

Tijekom 2015. donesene su izmjene i dopune Zakona. Od značajnijih promjena Zakonom se dodatno uređuju i razgraničavaju obveze između operatora tržišta i operatora prijenosnog sustava glede problematike odstupanja tržišnih sudionika u realizaciji planiranih količina nabavljene i isporučene električne energije te uravnoteženja elektroenergetskog sustava RH, definirana je odgovornost operatora tržišta električne energije i operatora prijenosnog sustava za organiziranje burze električne energije za fizičku trgovinu električne energije na cijelom području RH i povezivanje s drugim burzama te njezina obveza obavljanja poslova namire (kliringa) zaključenih kupoprodajnih transakcija, pojednostavljuje se odnos opskrbljivača i krajnjih kupaca u području ugovaranja, izdavanja računa, priključenja kućanstava i privremenog isključenja, propisuje se obveza uvođenja jedinstvenog računa za električnu energiju i korištenje mreže za svako mjerno mjesto najkasnije do 31. prosinca 2016., ukida se regulirana cijena za univerzalnu uslugu, te se prema reguliranim uvjetima obavlja isključivo djelatnost zajamčene opskrbe.

Zakonom se uređuju obveze glede dostave podataka i informacija ACER-u (nacionalnom europskom energetsom regulatoru), sukladno Uredbi (EU) br. 1227/2011 Europskog parlamenta i Vijeća o cjelovitosti i transparentnosti veleprodajnog tržišta energije i provedbenoj Uredbi komisije (EU) br. 1348/2014 o izvješćivanju o podacima i provedbi članka 8. stavaka 2. i 6. Uredbe (EU) br. 1227/2011 Europskog parlamenta i Vijeća o cjelovitosti i transparentnosti veleprodajnog tržišta energije (tzv. Uredba REMIT), o svim kupoprodajnim transakcijama na veleprodajnom tržištu električne energije uključujući i izvedenice, odnosno obveza dostave tehničkih i komercijalnih podataka Hrvatskoj energetske regulatornoj agenciji i Agenciji za zaštitu tržišnog natjecanja.

Za HEP je možda najznačajnija novost da elektroenergetski subjekt koji na dan stupanja na snagu ovog Zakona obavlja djelatnost opskrbljivača kupaca u okviru univerzalne usluge (HEP-Operator distribucijskog sustava d.o.o.) ima obvezu izdvojiti opskrbu električnom energijom koja se obavlja kao javna usluga kroz statusnu promjenu podjele društva odvajanjem, najkasnije do 31. prosinca 2016.

Temeljem predviđenog dvogodišnjeg usklađenja, odnosno donošenja novih podzakonskih propisa u skladu sa Zakonom, tijekom 2015. godine provedene su javne rasprave u kojima su aktivno sudjelovala i društva HEP grupe, te su doneseni:

- Opći uvjeti za korištenje mreže i opskrbu električnom energijom (HERA)
- Pravila o promjeni opskrbljivača električnom energijom (HERA)
- Metodologija za određivanje cijena za pružanje usluge uravnoteženja (HERA)
- Metodologija za određivanje cijena i uvjeta za pružanje pomoćnih usluga (HOPS; rasprava je završena, ali akt nije donesen)
- Pravila o uravnoteženju EES-a (HOPS; rasprava završena, ali akt nije donesen)
- Pravila organiziranja tržišta električne energije (HROTE)

TOPLINSKA ENERGIJA

Tijekom 2015. godine krovni zakon koji regulira toplinarske djelatnosti u Republici Hrvatskoj, Zakon o tržištu toplinske energije (NN 80/13, 14/14), doživio je novu promjenu. U rujnu 2015. donesena je Uredba o izmjenama i dopunama Zakona o tržištu toplinske energije (NN 95/15). Zakonom o tržištu toplinske energije, osim novih sustava toplinarstva: samostalnog, zatvorenog i centralnog toplinskog sustava uvedena je i nova kategorija sudionika na tržištu toplinske energije, odnosno djelatnost kupca toplinske energije. Djelatnost kupca toplinske energije određena je kao djelatnost različita od energetske djelatnosti, a obuhvaća stručno upravljanje, rukovanje, održavanje unutarnjih instalacija, isporuku toplinske energije radi obračuna toplinske energije te izdavanje računa krajnjem kupcu u zgradi/građevini u samostalnom, zatvorenom ili centralnom toplinskom sustavu, na temelju ugovora o potrošnji toplinske energije, sklopljenim s ovlaštenim predstavnikom suvlasnika. S obzirom da je istekao rok za sklapanje ugovora između kupca toplinske energije i ovlaštenih predstavnika suvlasnika, a kako bi se nastavila isporuka toplinske energije i postigla sigurnost, pouzdanost i kontinuiranost opskrbe toplinskom energijom, Uredbom o izmjenama i dopunama Zakona o tržištu toplinske energije (NN 95/15) propisano je da do 1. rujna 2016. godine djelatnost kupca toplinske energije obavlja postojeći opskrbljivač toplinske energije. U protekloj godini izmijenjeni su podzakonski akti koji proizlaze iz Zakona o tržištu toplinske energije (NN 80/13, 14/14, 95/15), a kojima se uređuju djelatnosti toplinarstva u Republici Hrvatskoj.

Tijekom ožujka i studenoga 2015. godine izmijenjen je i dopunjen Pravilnik o načinu raspodjele i obračunu troškova za isporučenu toplinsku energiju (NN 99/14, 27/15, 124/15) kojim se prvenstveno propisuju

modeli raspodjele i obračuna troškova za isporučenu toplinsku energiju na zajedničkom mjerilu toplinske energije krajnjim kupcima toplinske energije koji su vlasnici posebnih dijelova objekta koji predstavljaju samostalne uporabne cjeline, a udjele u potrošnji registriraju putem uređaja za lokalnu razdiobu isporučene toplinske energije ili mjere potrošnju toplinske energije putem zasebnog mjerila toplinske energije. Cilj svih izmjena je bila pravednija raspodjela utrošene toplinske energije na zajedničkom mjerilu toplinske energije krajnjim kupcima toplinske energije koji su vlasnici posebnih dijelova objekta koji predstavljaju samostalne uporabne cjeline.

U studenom 2015. izmijenjeni su Opći uvjeti za isporuku toplinske energije (NN 35/14, 129/15), te je sada preciznije definirana procedura u vezi s isključenjem cijele zgrade/građevine iz toplinskog sustava.

PLIN

Otvaranje tržišta sukladno zahtjevima trećeg paketa energetske zakonodavstva EU, za većinu energetske subjekata i javnih tijela u sektoru plina predstavlja ozbiljne profesionalne, financijske i organizacijske izazove. Taj je proces na zakonodavnoj razini započeo donošenjem novih Zakona o energiji i Zakona o regulaciji energetske djelatnosti, u listopadu 2012.

Otvoreno tržište prirodnog plina omogućilo je svim kupcima slobodan izbor opskrbljivača, a svim opskrbljivačima mogućnost sklapanja ugovora o opskrbi s novim kupcima. Osnovni uvjet za otvaranje tržišta je ravnopravan, pravičan i transparentan pristup plinskoj mreži na razini transportnog i distribucijskog sustava. Razvoj energetske zakonodavstva predstavlja jedno od važnijih područja djelovanja svih članica EU, što uključuje i obvezu odgovarajuće prilagodbe europskom energetske zakonodavstvu i standardima organizacije jedinstvenog unutarnjeg europskog tržišta. Na temelju osnovnih smjernica zakonodavstva EU u vezi s tržištem prirodnog plina, izrađena je zakonska regulativa i provedena prilagodba podzakonskih propisa u Republici Hrvatskoj.

Trećim paketom energetske zakonodavstva uređeni su osnovni odnosi na tržištu prirodnog plina. Temeljni zakoni su Zakon o energiji (NN 120/12, 14/14, 95/15, 102/15) i Zakon o regulaciji energetske djelatnosti (NN 120/12), dok su uspostava i reguliranje odnosa na tržištu prirodnog plina uređeni Zakonom o tržištu plina (NN 28/13, 14/14), Pravilima o organizaciji tržišta plina (HROTE, 12/14) (u daljnjem tekstu: Pravila), Mrežnim pravilima transportnog sustava (Plinacro, 2/16), Pravilima korištenja sustava skladišta plina (Podzemno skladište plina d.o.o., 12/14) i Općim uvjetima opskrbe plinom (NN 158/13). Time su stvorene pretpostavke za potpuno otvaranje tržišta plina.

Od 1. travnja 2015. sukladno odlukama Vlade Republike Hrvatske, u primjeni su nove cijene - cijena plina po kojoj je opskrbljivač na veleprodajnom tržištu (OVT) dužan prodavati prirodni plin opskrbljivačima u javnoj usluzi, a koja sada iznosi 0,2289 kn/kWh, što je umanjenje od 12 posto u odnosu na ranije određenu cijenu i cijenu po kojoj je proizvođač prirodnog plina INA d.d. dužna prodavati plin opskrbljivaču na veleprodajnom tržištu plina, a koja sada iznosi 0,1715 kn/kWh, što je umanjenje od 7 posto u odnosu na ranije određenu cijenu.

Tijekom 2015. povećane su tarifne stavke prema Zahtjevu za izvanrednom revizijom od strane Plinacra uslijed značajnog i kontinuiranog pada potrošnje plina. Odluku o iznosu tarifnih stavki za transport plina za 2015. i 2016. godinu, tj. prvo regulacijsko razdoblje 2014.-2016. HERA je usvojila u lipnju 2015. Primjena novih tarifnih stavki je od 1. listopada 2015. godine. Novi iznosi tarifnih stavki za 2015. godinu veći su za 14 posto za tarifne stavke na ulazima u transportni sustav, za 60 posto za tarifne stavke na izlazima iz transportnog sustava i za 16 posto za tarifnu stavku za količinu plina na izlazima iz transportnog sustava. Utvrđeni iznosi tarifnih stavki za 2016. godinu prosječno su manji za 1 posto u odnosu na iznos tarifnih stavki za 2015. godinu.

HERA je u ožujku 2015. donijela Odluku o iznosu tarifnih stavki za distribuciju plina za 2015. i 2016. godinu i Odluku o iznosu tarifnih stavki za javnu uslugu opskrbe plinom za 2015. godinu. Tarifne stavke za distribuciju plina su u ponderiranom prosjeku 17 posto veće od ranije utvrđenih za 2015. godinu. Odlukom o iznosu tarifnih stavki za javnu uslugu opskrbe plinom za 2015. godinu određeni su iznosi tarifnih stavki za javnu uslugu opskrbe plinom za opskrbljivače u obvezi javne usluge za razdoblje od 1. travnja 2015. do 31. prosinca 2015.

Uz navedene, odnosi na tržištu plina uređeni su sljedećim općim aktima i odlukama:

- Mrežna pravila plinskog distribucijskog sustava (NN 155/14),
- Metodologija utvrđivanja iznosa tarifnih stavki za javnu uslugu opskrbe plinom i zajamčenu opskrbu (NN 38/14),

- Odluka o iznosu tarifnih stavki za javnu uslugu opskrbe plinom za 2015. godinu (NN 155/14 i 28/15),
- Metodologija utvrđivanja iznosa tarifnih stavki za transport plina (NN 85/13, 158/13 i 118/15),
- Metodologija utvrđivanja iznosa tarifnih stavki za skladištenje plina (NN 22/14),
- Odluka o iznosu tarifnih stavki za skladištenje plina (NN broj 28/14),
- Metodologija utvrđivanja naknade za priključenje na plinski distribucijski ili transportni sustav i za povećanje priključnog kapaciteta (NN broj 76/14),
- Odluka o naknadi za priključenje na plinski distribucijski ili transportni sustav i za povećanje priključnog kapaciteta za regulacijsko razdoblje 2014.-2016. (NN 86/14),
- Metodologija utvrđivanja cijene nestandardnih usluga za transport plina, distribuciju plina, skladištenje plina i javnu uslugu opskrbe plinom (NN 158/13),
- Metodologija utvrđivanja cijene energije uravnoteženja plinskog sustava (NN 155/14),
- Odluka o određivanju obveze proizvođaču prirodnog plina prodaje prirodnog plina opskrbljivaču na veleprodajnom tržištu plina (NN 29/14),
- Odluka o cijeni plina po kojoj je proizvođač prirodnog plina, prirodni plin proizveden na području Republike Hrvatske dužan prodavati opskrbljivaču na veleprodajnom tržištu plina (NN 28/15),
- Odluka o određivanju opskrbljivača na veleprodajnom tržištu plina (NN 29/14),
- Odluka o cijeni plina po kojoj je opskrbljivač na veleprodajnom tržištu plina dužan prodavati plin opskrbljivačima u javnoj usluzi opskrbe plinom za kupce iz kategorije kućanstvo (NN 28/15),
- Odluka o određivanju prioriteta prilikom provođenja postupka za raspodjelu kapaciteta sustava skladišta plina opskrbljivaču na veleprodajnom tržištu plina (NN 29/14),
- Odluka o naknadi za organiziranje tržišta plina (NN 38/12),
- Odluka o donošenju Plana intervencije o mjerama zaštite sigurnosti opskrbe plinom Republike Hrvatske (NN 78/14).

KRATKI POVIJESNI PREGLED

1895. Prvi izmjenični elektroprivredni sustav u Hrvatskoj HE Krka – Šibenik

- 1912. Izgrađena HE Kraljevac, tada među najvećima u Europi
- 1925. “Ante Šupuk i sin” iz Šibenika među osnivačima UNIPEDE-a
- 1937. Osnovano Banovinsko električno poduzeće (BEP)
- 1941. Osnovano Državno električno poduzeće (DEP)
- 1945. Osnovano Električno poduzeće Hrvatske (ELPOH)
- 1954. Osnovana Zajednica elektroprivrednih poduzeća Hrvatske (ZEPH)
Početak toplinarstva: vrelovod za potrebe tvornice Rade Končar iz EL-TO Zagreb
- 1961. Osnovano Poslovno udruženje poduzeća za distribuciju el. energije Hrvatske (ELDIH)
- 1965. Osnovana Udružena elektroprivreda Hrvatske
- 1974. Osnovana Zajednica elektroprivrednih organizacija Hrvatske (ZEOH)
U sklopu Elektroslavonije Osijek počela distribucija i opskrba plinom
- 1981. S radom počela Nuklearna elektrana Krško

1990. Osnovano Javno poduzeće Hrvatska elektroprivreda (HEP)

- 1991. Teška ratna razaranja elektroenergetskih objekata
- 1993. U Dalmaciji instalirano oko 120 MW interventnih dizelskih i plinskih elektrana
- 1995. Završena sanacija i dogradnja brane Peruća (minirana 1993.)
- 1997. Podunavlje reintegrirano u hrvatski elektroenergetski sustav
- 1998. U pogonu plinska elektrana (2x26 MW) na lokaciji EL-TO Zagreb
- 2000. S komercijalnim radom počela TE Plomin 2 (210 MW)

2002. Hrvatska elektroprivreda d.d. preoblikovana u HEP grupu

- 2003. U pogonu kombi-kogeneracijski blok K (200 MWe/150 MWt) u TE-TO Zagreb
- 2009. U pogonu kombi-kogeneracijski blok L (100 MWe, 80 MWt) u TE-TO Zagreb
- 2010. U pogonu HE Lešće (42 MW)
- 2012. HEP d.d. izdao obveznice u iznosu 500 milijuna USD
- 2013. Hrvatski operator prijenosnog sustava razdvojen u odnosu na HEP grupu prema ITO modelu
- 2014. HEP d.d. postao opskrbljivač na veleprodajnom tržištu plina
- 2015. HEP d.d. izdao obveznice u iznosu 550 milijuna USD
U pokusni rad pušten kombi-kogeneracijski blok C u TE-TO Sisak (230 MWe, 50 MWt)

2⁰

Korporacijsko upravljanje

ORGANI DRUŠTVA
HEP D.D.
>26

UPRAVLJAČKA
STRUKTURA HEP-A D.D.
>30

GLAVNA SKUPŠTINA
>32

REVIZIJA
>32

Korporacijsko upravljanje

U skladu s korporativnim modelom upravljanja HEP grupom, HEP d.d. upravlja poslovima i obavlja dio poslova iz područja korporativnih funkcija te usmjerava, koordinira i prati djelatnosti u ovisnim društvima. Svaki član Uprave izvršno upravlja pojedinim korporativnim funkcijama. Osnovna unutrašnja organizacija HEP-a d.d. slijedi pristup korporativnog upravljanja i ovlasti Društva za pojedine djelatnosti.

ORGANI DRUŠTVA (IZ STATUTA HEP-A D.D.)

UPRAVA DRUŠTVA

Uprava Društva sastoji se od 6 članova, od kojih se jedan imenuje predsjednikom Uprave. Predsjednika i članove Uprave imenuje i opoziva Nadzorni odbor Društva. Mandat predsjednika i članova Uprave traje 4 godine.

Radi ostvarivanja rukovodnih zadaća i ovlasti Uprava obavlja ove poslove:

1. vodi poslove Društva;
2. utvrđuje i provodi poslovnu politiku i brine o izvršenju srednjoročnih i dugoročnih planova;
3. izvršava odluke Nadzornog odbora i Glavne skupštine Društva, te poduzima mjere i izdaje Uputstva za njihovu provedbu;
4. donosi opće akte Društva i organizacijske propise;
5. zastupa i predstavlja Društvo, te potpisuje ugovore u okvirima zakona i ovog Statuta;
6. predlaže odluke iz djelokruga Nadzornog odbora i Glavne skupštine Društva;
7. izvješćuje Nadzorni odbor o poslovnoj politici i o drugim načelnim pitanjima budućeg vođenja poslova, te odstupanjima od ranijih predviđanja s navođenjem razloga za to; rentabilnosti poslovanja društva a napose rentabilnosti upotrebe vlastitoga kapitala; tijeku poslova, napose prihoda i stanja društva; poslovima koji bi mogli biti od velikog značaja za rentabilnost poslovanja i za likvidnost društva;
8. nadzornom odboru Društva podnosi godišnja financijska izvješća;
9. jednom godišnje u pisanom obliku podnosi Glavnoj skupštini izvješće o stanju Društva;
10. glavnoj skupštini podnosi pisano konsolidirano godišnje izvješće društva;
11. imenuje članove Skupštine, odnosno Nadzornih odbora društava koje HEP d.d. nadzire ili ima nad njima značajan utjecaj;
12. imenuje i razrješava radnike Društva s posebnim ovlastima i odgovornostima;
13. donosi plan kadrova i planove zapošljavanja;
14. predlaže i poduzima posebne mjere i izdaje neposredno naloge kojima se osigurava poslovanje Društva, a posebno sigurnost i funkcioniranje elektroenergetskog sustava;
15. obavlja i druge poslove u skladu sa zakonom i aktima Društva.

Uprava Društva može samo uz suglasnost Nadzornog odbora odlučivati o:

1. osnivanju Društva u zemlji i inozemstvu;
2. prodaji i kupnji dionica i poslovnih udjela u drugim društvima, te prodaji nekretnina u tim društvima;
3. kupnji, prodaji i opterećenju nekretnina Društva vrijednosti iznad 20.000.000,00 kn;
4. uzimanju zajma i izdavanju vrijednosnih papira, iznad iznosa od 100.000.000,00 kn
5. davanje prokure i odricanju nekog prava bez naknade iznad iznosa od 5.000.000,00 kn.

NADZORNI ODBOR

Nadzorni odbor ima 7 (sedam) članova. Šest članova bira i opoziva Glavna skupština Društva, a jednog člana imenuje i opoziva radničko vijeće temeljem odredaba Zakona o radu. Odluka Glavne skupštine o izboru i opozivu članova Nadzornog odbora stupa na snagu danom donošenja. Mandat članova Nadzornog odbora traje četiri godine i nakon isteka mandata članovi Nadzornog odbora mogu biti ponovo birani. Članovi Nadzornog odbora biraju iz svojih redova predsjednika i zamjenika predsjednika.

Nadzorni odbor nadzire vođenje poslova Društva. U sklopu nadležnosti, Nadzorni odbor:

1. imenuje i opoziva Upravu Društva;
2. ispituje i pregledava poslovne knjige, dokumentaciju, blagajnu, vrijednosne papire, te druge dokumente koji se odnose na poslovanje Društva;
3. daje suglasnost na godišnja financijska izvješća koja sastavlja Uprava Društva;
4. daje prethodnu suglasnost na odluke Uprave Društva kada je to ovim Statutom određeno;
5. podnosi Glavnoj skupštini Društva pisana izvješća o obavljenom nadzoru, posebno financijskom poslovanju i njegovom usklađenju s poslovnim knjigama;
6. obavlja druge poslove utvrđene zakonom i aktima Društva.

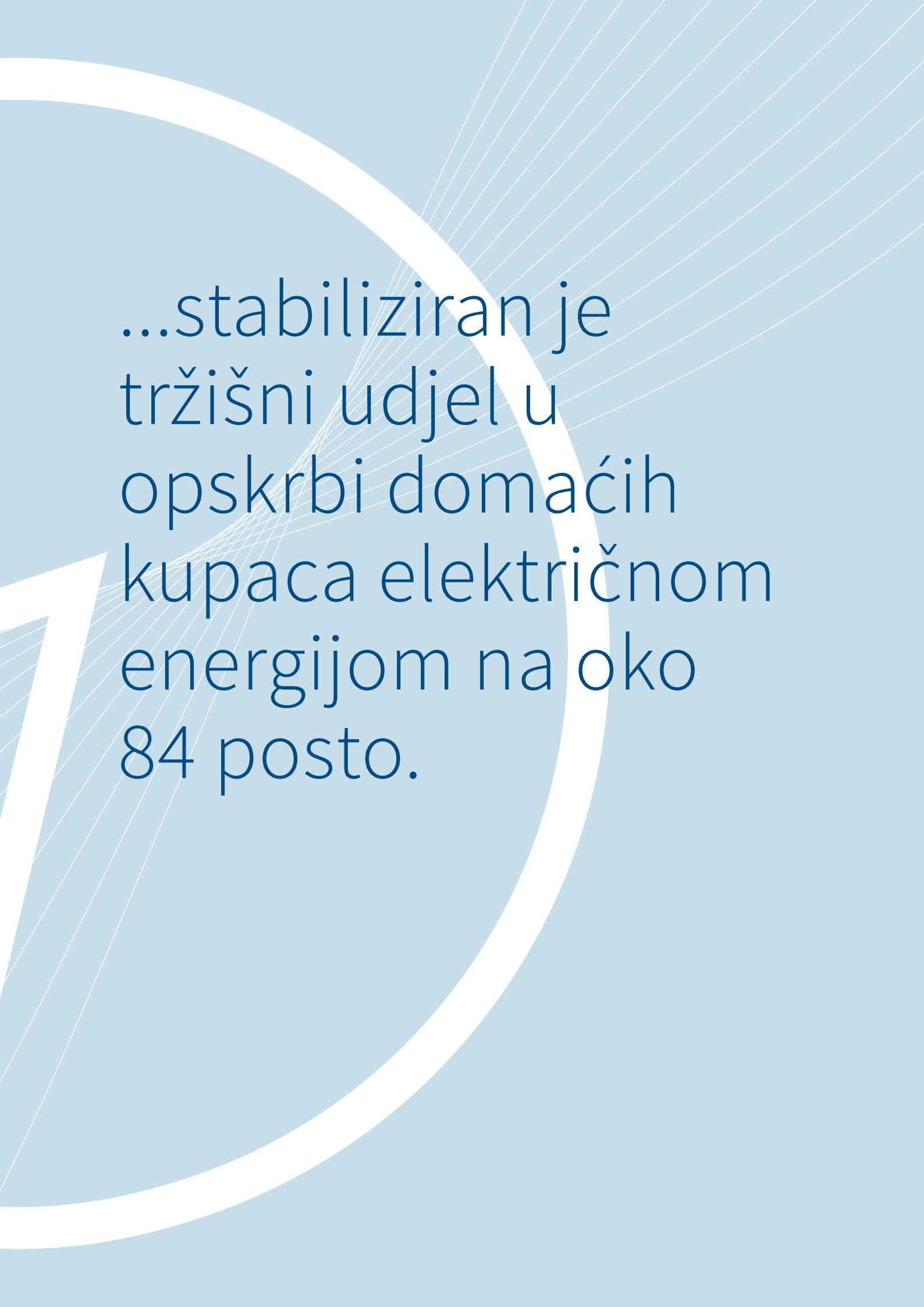
GLAVNA SKUPŠTINA (SKUPŠTINA)

Glavnu Skupštinu čine dioničari, odnosno njihovi punomoćnici. Skupština odlučuje o pitanjima koja su utvrđena zakonom i Statutom, a osobito:

1. donosi Statut Društva i njegove izmjene i dopune;
2. bira i opoziva članove Nadzornog odbora;
3. donosi odluku o upotrebi dobiti;
4. daje razrješnicu članovima Uprave i Nadzornog odbora Društva;
5. imenuje revizora Društva;
6. odlučuje o povećanju ili smanjenju temeljnog kapitala Društva;
7. odlučuje o statusnim promjenama i o prestanku Društva;
8. obavlja i druge poslove suglasno zakonu i ovom Statutu.

Provođenjem niza aktivnosti usmjerenih na poboljšanje odnosa s kupcima, stalnim prilagođavanjem ponude prema zahtjevima tržišta i marketinškim kampanjama jačanja HEP-ovog brenda...

...stabiliziran je
tržišni udjel u
opskrbi domaćih
kupaca električnom
energijom na oko
84 posto.

Upravljačka struktura Hrvatske elektroprivrede d.d. (HEP-a d.d.)

SKUPŠTINA > **Tomislav Panenić,**
član (od 4. ožujka 2016.)*
(ministar
gospodarstva RH)

*u izvještajnom razdoblju
član Skupštine bio je Ivan Vrdoljak

**NADZORNI
ODBOR**

> Nikola Bruketa, predsjednik	> mr.sc. Juraj Bukša, član	> Igor Džajić, član	> Dubravka Kolundžić članica, predstavica radnika (od 1. lipnja 2015.)*
> dr.sc. Žarko Primorac, član	> dr.sc. Ivo Uglešić, član	> Mirko Žužić, član	

*do 1. lipnja 2015. član – predstavnik
radnika bio je Jadranko Berlengi

**REVIZORSKI
ODBOR
NADZORNOG
ODBORA**

> dr. sc. Žarko Primorac, predsjednik	> Mirko Žužić, član	> dr.sc. Boris Tušek (redoviti profesor na Ekonomskom fakultetu u Zagrebu), vanjski član
--	-------------------------------	--

UPRAVA

> **mr.sc. Perica Jukić,**
predsjednik Uprave

Rođen 1969. Na Fakultetu strojarstva i brodogradnje u Zagrebu diplomirao je 1996., a stekao znanstveni magistarski naslov 2005., specijaliziravši se za područje kogeneracijskih postrojenja i toplifikacije. Od 1996. godine radi u HEP-Proizvodnji, kao samostalni inženjer u Pogonu TE-TO Zagreb, pa rukovoditelj proizvodnje te od 2008. kao direktor Pogona. U tom razdoblju bio je inženjer proizvodnje na upuštanju novog kombi-kogeneracijskog bloka (blok K, 2004.) i procesni inženjer na projektu bloka L (2006.-2009.). Potom je bio direktor Sektora za termoelektreane u HEP-Proizvodnji d.o.o. sve do svibnja 2013. godine, kada je imenovan članom Uprave HEP-a d.d. Bio je voditelj zajedničkog Povjerenstva HEP-a i RWE-a za vođenje i održavanje TE Plomina d.o.o.

> **Saša Dujmić,**
član Uprave

Rođen 1970. Na Fakultetu elektrotehnike, strojarstva i brodogradnje (FESB) u Splitu, 1995. stekao naslov inženjera elektrotehnike, a 2007. diplomiranog inženjera elektrotehnike. Polaznik je poslijediplomskog specijalističkog studija Ekonomija energetskog sektora na Ekonomskom fakultetu u Rijeci. U HEP-u, Elektrodaljaciji Split, radi od 1996. godine kao inženjer u Odjelu za održavanje pogona, a potom u Odjelu pripreme i realizacije. Od 2012. do 2014. bio je direktor Elektrodaljacije Split u HEP ODS-u. Od 2007. godine vanjski je suradnik na FESB-u za predmet Održavanje i ispitivanje električne opreme. Položio je stručni ispit za obavljanje određenih poslova u izgradnji objekta (2000.) pri Ministarstvu zaštite okoliša i prostornog uređenja.

> **Zvonko Ercegovac,**
član Uprave

Rođen 1965. Sveučilišni je specijalist ekonomije (2008.) i diplomirani inženjer elektrotehnike, smjer elektroenergetika (2005.). Godine 1992. završio je studij elektrotehnike, smjer elektrostrojarstvo. Pri Ministarstvu graditeljstva i zaštite okoliša, 1993. položio je stručni ispit iz područja elektrotehnike. Članom Uprave imenovan je s mjesta direktora Sektora za opskrbu HEP-Plina, u kojem je radio od 1989. godine. Prethodno je u HEP-Plinu obavljao poslove inženjera za zaštitu i mjerenja te rukovoditelja Odjela za prodaju i odnose s potrošačima. Od 2006. do 2010. bio je član Savjeta HERA-e.

> **Tomislav Rosandić,**
član Uprave

Rođen 1975. Godine 1997. na Ekonomskom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu, diplomirao je ekonomiju, smjer: upravljanje financijama poduzeća. Prvo zaposlenje ima u Cibala e banci, gdje od 1997. godine radi kao analitičar vrijednosnih papira, a zatim kao direktor Sektora za poslovanje sa stanovništvom. Od 2000. do 2002. voditelj je poslovnice Zagrebačke banke, a zatim jednu godinu član Uprave tvrtke Dilj d.d.. Od 2003. do 2005. predsjednik je Uprave Dilja d.o.o. u sastavu Nexe grupe, u kojoj zatim (od 2005.) postaje glavni financijski direktor Grupe, a potom i član Uprave i glavni financijski direktor Nexe grupe d.d. Prije imenovanja članom Uprave HEP-a d.d., od 2012. do 2014. bio je član Uprave i glavni financijski direktor Eurocable group d.d. Od 2003. ovlašten je investicijski savjetnik, a od 2007. certificirani član nadzornih odbora.

GLAVNA SKUPŠTINA

GLAVNA SKUPŠTINA 2015.

Godišnja sjednica Glavne skupštine održana je 11. lipnja 2015. Glavna skupština je razmotrila konsolidirane i nekonsolidirane godišnje financijske izvještaje Društva i HEP grupe za 2014. godinu s izvješćem neovisnog revizora, Godišnje izvješće o stanju i Izvješće o poslovanju Društva i HEP grupe u 2014. godini te Izvješće Nadzornog odbora o obavljenom nadzoru u 2014. godini. Donesena je odluka o upotrebi ostvarene dobiti u poslovanju u 2014. godini, te je dana razrješnica članovima Uprave i članovima Nadzornog odbora HEP-a d.d. za 2014. godinu.

GLAVNA SKUPŠTINA 2016.

Godišnja sjednica Glavne skupštine održana je 27. lipnja 2016. Glavna skupština je razmotrila nekonsolidirane i konsolidirane godišnje financijske izvještaje Društva i HEP grupe za 2015. godinu s izvješćem neovisnog revizora, Godišnje izvješće o stanju i Izvješće o poslovanju Društva i HEP grupe u 2015. godini te Izvješće Nadzornog odbora o obavljenom nadzoru u 2015. godini. Donesena je odluka o upotrebi ostvarene dobiti u poslovanju u 2015. godini te je dana je razrješnica članovima Uprave i članovima Nadzornog odbora HEP-a d.d. za 2015. godinu.

REVIZIJA

NEOVISNI REVIZOR

Na sjednici održanoj 28. rujna 2015., Skupština je za revizora HEP-a d.d., povezanih društava i konsolidiranih financijskih izvještaja za HEP grupu, za godinu koja završava 31. prosinca 2015. godine, imenovala revizorsko društvo BDO Croatia d.o.o. iz Zagreba.

INTERNA REVIZIJA

Sektor za internu reviziju, kao stožerna funkcija HEP-a d.d., zadužen je za korporativnu funkciju interne revizije i dio je internog nadzora HEP grupe.

Rad interne revizije definiran je Zakonom o sustavu unutarnjih kontrola u javnom sektoru (NN 78/15) i Pravilnikom o internoj reviziji, koji je usklađen s IPPF-om (Međunarodnim okvirom profesionalnog djelovanja). Pravilnik počiva na temeljnim načelima interne revizije (integritet, objektivnost, povjerljivost, stručnost) te jamči kvalitetan normativni okvir nužan za profesionalno djelovanje funkcije interne revizije. Međunarodni okvir profesionalnog djelovanja – MOPD (engl. IPPF – International Professional Practices Framework) pregled je profesionalnih pravila i smjernica za rad interne revizije strukturiranih i objedinjenih u dokumentu koja objavljuje i izdaje međunarodna profesionalna udruga IIA Global.

Sektor za internu reviziju provodi interne revizije u skladu sa Strateškim planom i Godišnjim planom Sektora koje usvaja Uprava HEP-a d.d. uz suglasnost Revizorskog odbora. Svrha provođenja internih revizija je pružanje razumnog jamstva Nadzornom odboru i Revizorskom odboru te Upravi HEP-a d.d. u vezi s učinkovitošću, djelotvornošću i sigurnošću poslovnog sustava i procesa, pouzdanosti i točnosti informacija, usklađenosti poslovanja sa zakonima, propisima i aktima HEP-a d.d. te planovima i poslovnim politikama HEP grupe.

U izvješćima interne revizije na sistematiziran se način prikazuje stanje revidiranih poslovnih procesa i sustava internih kontrola. U 2015. godini provedeno je jedanaest internih revizija te su izvješća o provedenim internim revizijama dostavljena Upravi HEP-a d.d. i odgovornom menadžmentu. Sektor za internu reviziju svojim preporukama za unaprjeđenje poslovnih procesa, pomaže Upravi HEP-a d.d. i odgovornom menadžmentu HEP grupe u poboljšanju sustava internih kontrola i smanjenju rizika u poslovanju.

Sukladno Zakonu o reviziji i Zakonu o sustavu unutarnjih kontrola u javnom sektoru, Sektoru za internu reviziju funkcionalno je nadležan Revizorski odbor. Revizorski odbor je tijekom 2015. godine održao pet sjednica na kojima se, između ostalog, raspravljalo o planovima i kvartalnim izvješćima Sektora za internu reviziju, temama vezanim uz obavljanje funkcije interne revizije i provođenju predloženih preporuka. To je značajno doprinijelo razvoju funkcije interne revizije u HEP grupi te osiguranju njene neovisnosti unutar HEP grupe.

3⁰⁰

Poslovanje u 2015. godini

OBILJEŽJA POSLOVANJA
>36

OSTVARENI FINANCIJSKI
REZULTATI
>37

REZULTATI PO
DJELATNOSTIMA
>42

FINANCIJSKI POLOŽAJ
>44

INVESTICIJE
>45

Poslovanje u 2015. godini

OBILJEŽJA POSLOVANJA

HEP grupa je u 2015. godini u potpunosti ispunila svoju misiju sigurne i kvalitetne opskrbe kupaca energijom, uz visoki stupanj društvene odgovornosti. Ostvareni su vrlo dobri poslovni rezultati koji su poboljšali financijski položaj Grupe te je HEP grupa prema financijskim pokazateljima zadržala položaj jedne od najvećih poslovnih grupacija u Republici Hrvatskoj.

Hrvatsko gospodarstvo je u 2015. godini ostvarilo rast te je prema prvim procjenama Državnog zavoda za statistiku, bruto domaći proizvod u 2015. godini realno veći za 1,6 posto u odnosu na 2014. godinu, što znači da je prvi put nakon 2008. godine ostvarena pozitivna stopa rasta. Rast gospodarskih aktivnosti, hladnija zima i izrazito visoke temperature tijekom ljeta utjecali su na povećanje potrošnje električne energije u Hrvatskoj, koja je u 2015. godini, nakon više godina u kojima je padala ili tek neznatno rasla, ponovo zabilježila veći rast i to od 3,7 posto.

HEP grupa je u 2015. godini povećala prodaju električne energije, a uslijed hladnijeg vremena tijekom zimskih mjeseci povećana je i prodaja toplinske energije i plina.

Također, stabiliziran je tržišni udjel u opskrbi domaćih kupaca električnom energijom na oko 84 posto, provođenjem niza aktivnosti usmjerenih na poboljšanje odnosa s kupcima, stalnim prilagođavanjem ponude prema zahtjevima tržišta i marketinškim kampanjama jačanja HEP-ovog brenda. Iskorakom na regionalna tržišta (Slovenija, Bosna i Hercegovina i Srbija), HEP grupa dodatno je učvrstila poziciju tržišnog lidera u opskrbi električnom energijom.

U drugom je polugodištu smanjena cijena električne energije za opskrbu kućanstava u okviru univerzalne usluge, a u zadnjem tromjesečju HEP je svojim kupcima kategorije kućanstvo dodatno odobrio popust od 3 lipe po kilovatsatu kako ne bi plaćali veću cijenu nakon donošenja Uredbe o kriterijima za stjecanje statusa ugroženih kupaca energije iz umreženih sustava kojom je uvedena solidarna naknada namijenjena naknadi troškova energije ugroženih kupaca.

U 2015. godini nastavljen je pad cijena plina i ugljena te cijena električne energije na referentnim burzama u okruženju. Međutim, kako je ostvarena manja proizvodnja električne energije u hidroelektranama u odnosu na rekordnu proizvodnju od 8,4 TWh u 2014. godini, značajno je povećana nabava električne energije na tržištu što je utjecalo na rast troškova poslovanja.

Grupa je ostvarila neto dobit u iznosu od 1,94 milijarde kuna, odnosno 525,4 milijuna kuna manje nego u 2014. godini kada je neto dobit iznosila 2,47 milijardi kuna. Najveći dio dobiti ostvaren je u djelatnosti električne energije, potom u djelatnosti plina, dok je u djelatnosti toplinarstva ostvaren gubitak.

U 2015. godini, ukupno raspoloživa električna energija HEP-a iznosila je 17,6 TWh od čega je 11,5 TWh proizvedeno u elektranama u vlasništvu ili djelomičnom vlasništvu HEP grupe, a ostatak je nabavljen na tržištu. Domaćim je kupcima HEP prodao 13,1 TWh, a 1,9 TWh je prodao na susjednim tržištima.

HEP grupa je i u 2015. godini bila jedan od najvećih investitora u Hrvatskoj, s ulaganjima od 2,5 milijarde kuna. Kontinuirano su obavljane zamjene opreme, rekonstrukcije i revitalizacije postojećih proizvodnih objekata te prijenosne i distribucijske mreže, na kojima su u velikoj mjeri angažirani domaći proizvođači i izvođači radova. Investicije su financirane vlastitim sredstvima bez potrebe novog dugoročnog zaduženja, a sve obveze prema dobavljačima uredno su plaćane u roku dospijeća.

Novim izdajem korporativnih obveznica od 550 milijuna američkih dolara eliminiran je rizik refinanciranja 500 milijuna američkih dolara duga s dospijanjem u 2017. godini, produžena je prosječna ročnost izvora financiranja i smanjen je prosječni ponderirani trošak financiranja HEP-a. Nadalje, ostvaren je pozitivan neto financijski učinak transakcije od 17,2 milijuna eura kao rezultat smanjenja troška financiranja, rezultata otkupa postojećih obveznica i pozitivnog učinka raskida postojećih linija zaštite od valutnog rizika.

Kako je bonitetna agencija Standard and Poor's u srpnju 2015. Republici Hrvatskoj promijenila prognozu kretanja kreditnog rejtinga iz stabilne u negativnu ocjenu, zbog metodologije za tvrtke u državnom vlasništvu koju primjenjuje pri ocjenjivanju HEP-a, u objavljenom je izvješću 22. srpnja 2015. posljedično smanjena prognoza kretanja HEP-ovog rejtinga (BB-) iz stabilne u negativnu. Bonitetna agencija Moody's je u 2015. godini revidirala i potvrdila važeći rejting (Ba2) sa stabilnom prognozom. Obje su agencije potvrdile navedene ocjene kreditnog rejtinga i za izdavanje obveznica od 550 milijuna američkih dolara u listopadu. Završena je izgradnja te je pušten u probni pogon novi blok u termoelektrani Sisak a započela je i izgradnja dviju kogeneracijskih elektrana na šumsku biomasu, u Osijeku i Sisku, koje su dobile rješenje o statusu povlaštenog proizvođača. U skladu s dosadašnjom praksom, i buduće odluke o planiranju i realizaciji investicijskih projekata donosit će se isključivo na temelju objektiviziranog postupka utvrđivanja prioriteta interesa HEP-a i rangiranja projekata prema kriterijima izvedivosti i isplativosti.

HEP grupa provodi Projekt operativne i strateške transformacije koji će uspostavljanjem nove poslovne strukture i optimizacijom poslovnih procesa, dovesti do značajnih dugoročno održivih ušteda u poslovanju te osigurati troškovnu djelotvornost HEP grupe u cjelini i ojačati konkurentnost na tržištu. Tijekom 2015. godine završen je proces restrukturiranja za sva društva (osim za Hrvatski operator prijenosnog sustava i HEP-Operator distribucijskog sustava) čime je izvršena optimizacija poslovnih procesa i povećana učinkovitost poslovanja. Također je započet proces restrukturiranja HEP-Operatora distribucijskog sustava u sklopu kojeg će se, sukladno zakonskim propisima, provesti i odvajanje opskrbe djelatnosti koja se obavlja kao javna usluga. Hrvatski operator prijenosnog sustava je 31. ožujka 2014. predao zahtjev Hrvatskoj energetskej regulatornoj agenciji (HERA) za certificiranje prema modelu neovisnog operatora prijenosa te mu je, nakon više od dvije godine rada na vrlo zahtjevnim poslovnim aktivnostima usklađivanja međusobnih odnosa s društvima HEP grupe s odredbama "trećeg paketa" energetskih propisa Europske unije, 22. veljače 2016. Upravno vijeće HERA-e izdalo certifikat kao neovisnom operatoru prijenosa.

OSTVARENI FINANCIJSKI REZULTATI

Unatoč povoljnim hidrološkim okolnostima u 2015. godini, proizvodnja hidroelektrana znatno je manja od rekordne 2014. godine što je zahtijevalo veću nabavu električne energije na tržištu i veću proizvodnju u termoelektranama. To je utjecalo na povećanje troškova nabave električne energije za 743,1 milijuna kuna (62%) i troškova energetskog goriva za 21,9 milijuna kuna (1,2%). Osim toga, veći su troškovi nabave plina za prodaju na veleprodajnom tržištu za 634,3 milijuna kuna (88%), budući da je HEP ovu djelatnost počeo obavljati 1. travnja 2014.

Iako su i poslovni prihodi Grupe porasli za 970,3 milijuna kuna (7,1%), zbog većeg rasta troškova, dobit iz poslovanja smanjena je za 204,7 milijuna kuna (s 3,2 milijarde kuna u 2014. godini na 3,0 milijarde kuna u 2015. godini). Smanjenje dobiti iz poslovanja i veći gubitak iz financijskih aktivnosti uslijed negativnih tečajnih razlika, rasta kamata po obveznicama i troškova reotkupa obveznica, doveli su do smanjenja neto dobiti HEP grupe za 525,4 milijuna kuna. Ostvarena neto dobit iznosi 1.940,1 milijuna kuna od čega je 1.939,1 milijuna kuna pripisivo imateljima kapitala matice.

Konsolidirani račun dobiti i gubitka (skraćena verzija)				mil. kn
	2014.	2015.	15-14	%15/14
Poslovni prihodi	13.599,2	14.569,5	+970,3	+7,1%
Poslovni rashodi	10.398,7	11.573,7	+1.175,0	+11,3%
Dobit iz poslovanja	3.200,4	2.995,8	-204,7	-6,4%
Neto dobit Grupe	2.465,4	1.940,1	-525,4	-21,3%
Neto dobit pripisana imateljima kapitala matice	2.462,3	1.939,1	-523,2	-21,2%

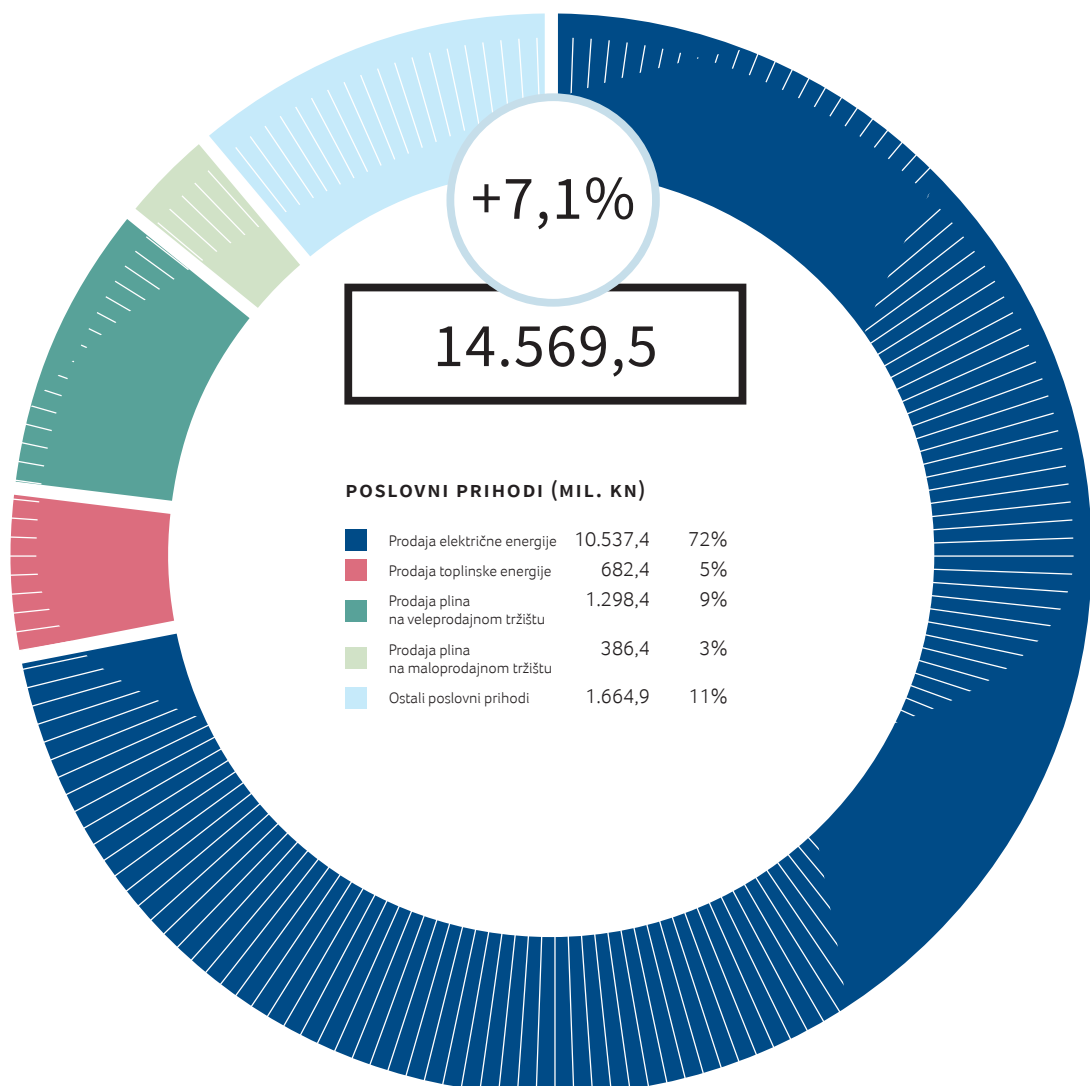
POSLOVNI PRIHODI

Grupa je u 2015. godini ostvarila poslovne prihode u iznosu od 14.569,5 milijuna kuna. To je povećanje od 970,3 milijuna kuna (7,1%) u odnosu na 2014. godinu. Rast poslovnih prihoda rezultat je prvenstveno povećanja prihoda od prodaje plina na veleprodajnom tržištu te povećanja ostalih prihoda iz poslovanja. Prodajom električne energije Grupa je ostvarila 72 posto poslovnih prihoda. Smanjenje od 0,4 posto u odnosu na prethodnu godinu rezultat je smanjenja prihoda od izvoza za 18,4 posto, zbog manjeg izvoza viškova električne energije proizvedene u HEP-ovim elektranama koji je u 2014. godini bio visok zbog rekordne proizvodnje hidroelektrana. Prihod od prodaje domaćim kupcima povećan je za 1,0 posto zbog rasta potrošnje električne energije u Hrvatskoj.

Hrvatska elektroprivreda d.d. je Odlukom Vlade RH određena za opskrbljivača na veleprodajnom tržištu plina u razdoblju od 1. travnja 2014. do 31. ožujka 2017. te po reguliranim uvjetima prodaje plin opskrbljivačima u obvezi javne usluge opskrbe kupaca kućanstva plinom i osigurava pouzdanu i sigurnu opskrbu plinom. U ovoj djelatnosti Grupa je ostvarila prihod od 1.298,4 milijuna kuna što čini 9 posto poslovnih prihoda. Taj prihod je za 608,8 milijuna kuna veći nego u 2014. godini jer se djelatnost počela obavljati 1. travnja 2014. Prihodi od prodaje toplinske energije čine 5 posto poslovnih prihoda i povećani su zbog veće potrošnje za 3,7 posto uslijed nižih temperatura u zimskim mjesecima početkom 2015. godine.

Prihodi od prodaje plina na maloprodajnom tržištu čine 3 posto, te su u odnosu na 2014. godinu povećani za 4,0 posto uslijed prodaje veće za 8,4 posto. Povećani prihodi rezultat su nižih temperatura u zimskom razdoblju, ali i činjenice da je HEP grupa opskrbu plinom proširila izvan područja koje pokriva distribucijskom mrežom u istočnoj Slavoniji, ponudivši svojim kupcima električne energije i opskrbu plinom.

Ostali poslovni prihodi ukupno su u odnosu na prethodnu godinu povećani za 29 posto prvenstveno zbog prihoda od uplate Republike Slovenije na ime štete zbog neisporučene električne energije iz nuklearne elektrane Krško u razdoblju od 1. srpnja 2002. do 19. travnja 2003.

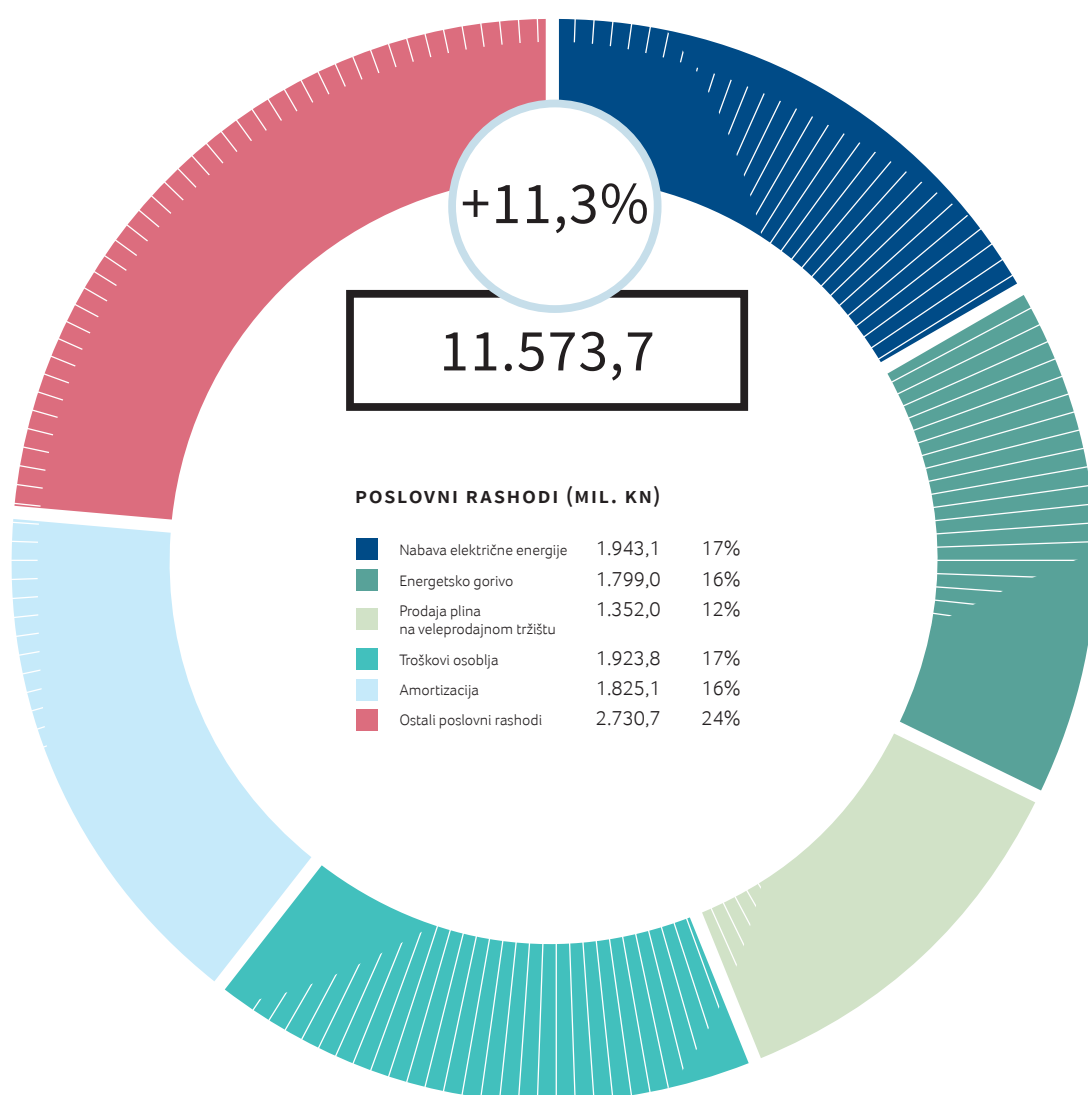

POSLOVNI RASHODI

Poslovni rashodi Grupe veći su u 2015. godini za 1.175,0 milijuna kuna i iznose 11.573,7 milijuna kuna. Energetsko gorivo za proizvodnju električne i toplinske energije te nabava električne energije čine 32 posto ukupnih troškova i iznose 3.742,1 milijuna kuna te su ukupno veći za 765,0 milijuna kuna ili 26 posto u odnosu na 2014. godinu, što je rezultat sljedećih čimbenika:

- u hidroelektranama je proizvedeno 5,7 TWh električne energije što je 32,1 posto manje nego u 2014. godini
- povećan je uvoz električne energije za 2,2 TWh uslijed manje proizvodnje u hidroelektranama, povećanog trgovanja izvan hrvatskog elektroenergetskog sustava te povećanja prodaje električne energije domaćim kupcima
- povećana je proizvodnja u termoelektranama koje proizvode električnu i toplinsku energiju za 266 GWh te je za proizvodnju potrošeno 70,5 posto više loživog ulja (zbog zakonske obveze potrošnje uskladištenog visokosumpornog loživog ulja masenog sadržaja sumpora većeg od 1% do kraja 2015.) te 9,5 posto više prirodnog plina
- smanjenje cijena plina i ugljena te električne energije ublažilo je utjecaj veće potrošnje goriva i povećane nabave električne energije na rast troškova.

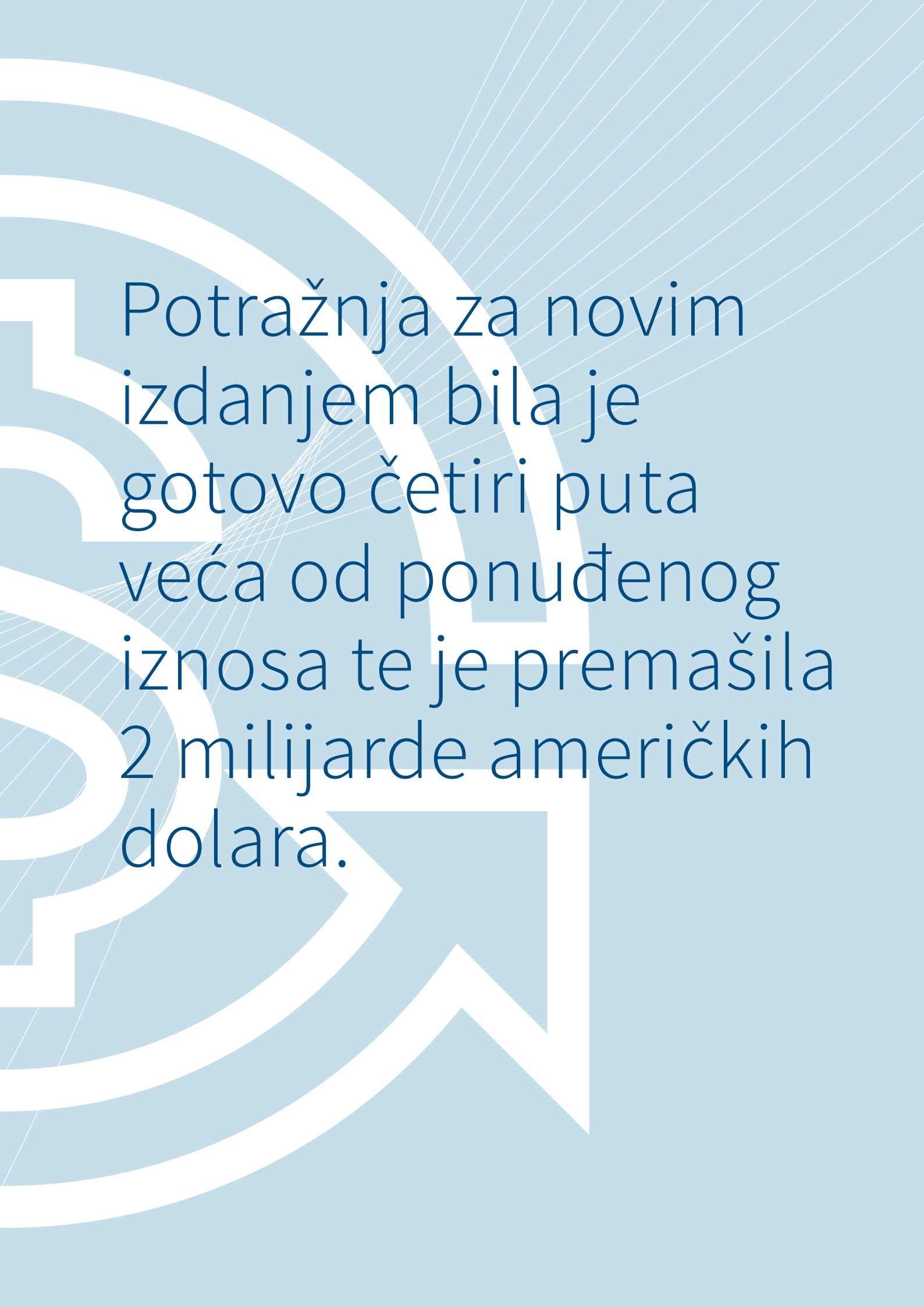
Ostali poslovni rashodi ukupno su smanjeni u odnosu na 2014. godinu za 6,7 posto zbog smanjenja troškova nabave plina za opskrbu kupaca uslijed nižih cijena, te manjih troškova rezerviranja i vrijednosnih usklađenja. Troškovi osoblja povećani su za 2,3 posto zbog povećanja vrijednosti boda za izračun plaća te rasta stope doprinosa za zdravstveno osiguranje.

Uspješno je realizirano drugo izdanje euroobveznica u iznosu od 550 milijuna američkih dolara.

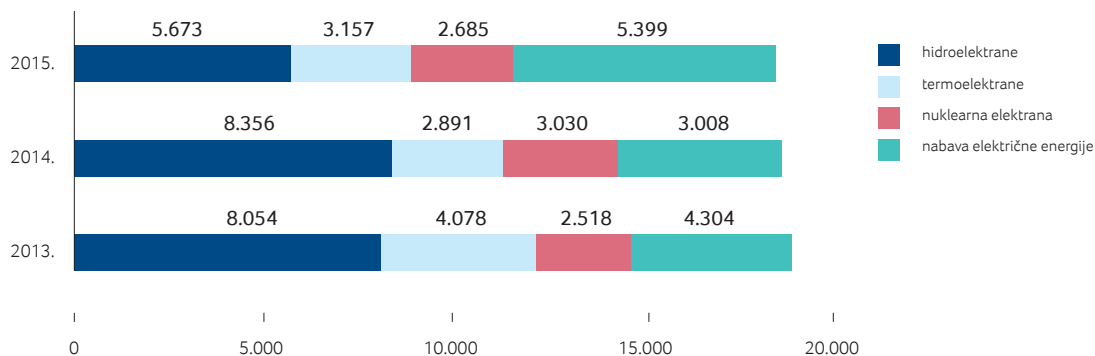
Potražnja za novim izdanjem bila je gotovo četiri puta veća od ponuđenog iznosa te je premašila 2 milijarde američkih dolara.

ELEKTRIČNA ENERGIJA

Djelatnost proizvodnje, prijenosa, distribucije i opskrbe električnom energijom HEP grupa obavlja na čitavom području Hrvatske i najveći je opskrbljivač električnom energijom. U 2015. godini ostvarena je dobit iz poslovanja od 3.149,0 milijuna kuna.

Prihod od prodaje električne energije iznosi 10.537,4 milijuna kuna, od čega je 95 posto prihoda ostvareno od opskrbe domaćih kupaca, a 5 posto prodajom izvan Hrvatske.

PROIZVODNJA I NABAVA ELEKTRIČNE ENERGIJE (GWh)

U elektranama u vlasništvu ili djelomičnom vlasništvu Grupe proizvedeno je 11,5 TWh električne energije, što je 67 posto ukupnog prometa električne energije koji je Grupa ostvarila u 2015. godini. U prosječnim hidrološkim okolnostima koje su obilježile 2015. godinu proizvedeno je 5.673 GWh električne energije što je 2.683 GWh manje u odnosu na proizvodnju u 2014. godini. Također, povećana je proizvodnja u termoelektranama koje proizvode električnu i toplinsku energiju, a čiji udjel u 2015. godini predstavlja 18,3 posto ukupno potrebne električne energije.

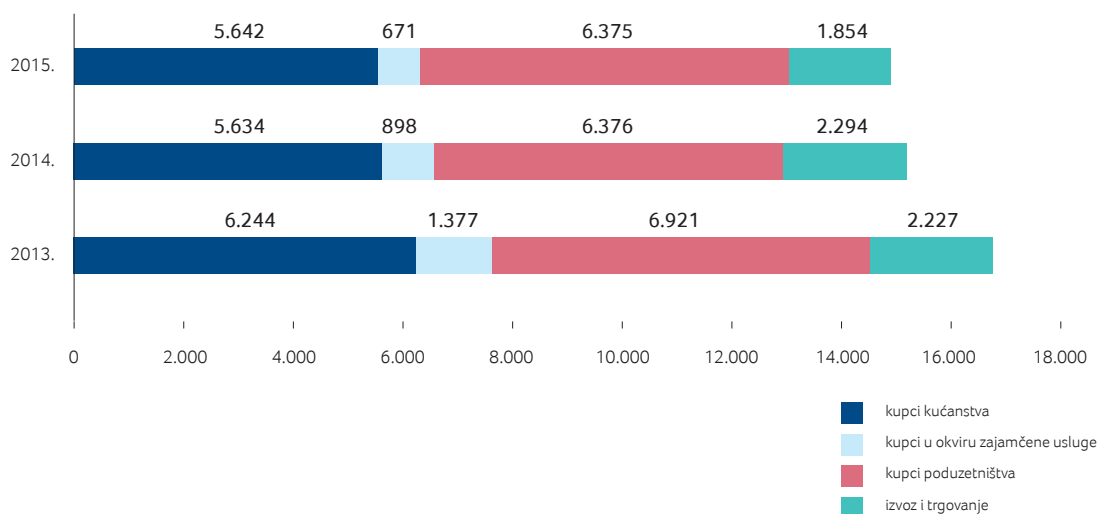
Ukupno je izvan sustava nabavljeno 5.226 GWh energije (30,6% potrebne električne energije), što je za 2.326 GWh (80,2%) više u odnosu na 2014. godinu. Od ukupnog iznosa, 3.506 GWh odnosi se na uvoz električne energije za potrebe kupaca u Hrvatskoj i preprodaju, a 775 GWh za potrebe trgovanja izvan hrvatskog elektroenergetskog sustava. Nadalje, 926 GWh odnosi se na obvezni otkup električne energije od Hrvatskog operatora tržišta energije (HROTE) koju proizvode povlašteni proizvođači u sustavu poticaja (obnovljivi izvori energije i kogeneracije), a 19 GWh na nabavu od proizvođača izvan HEP grupe i trgovaca u Hrvatskoj.

Domaćim je kupcima prodan 13,1 TWh električne energije, od čega kupcima kućanstva 5,6 TWh (38%), kupcima poduzetništva 6,7 TWh (45%) i kupcima u okviru zajamčene opskrbe 0,7 TWh (5%). Prodaja HEP-a domaćim kupcima predstavlja 84,6% ukupne prodaje električne energije u Hrvatskoj u 2015. godini. Ostvaren je pad prodaje na inozemnom tržištu te je ona iznosila 1,9 TWh što je 19,2 posto manje nego u 2014. godini. Ovo se smanjenje odnosi na izvoz viškova električne energije proizvedene u HEP-ovim elektranama koji je u 2014. godini bio visok zbog rekordne proizvodnje električne energije u hidroelektranama.

Neznatno smanjenje prihoda od električne energije od 0,4 posto u odnosu na 2014. godinu, uz utjecaj manjeg izvoza električne energije, posljedica je smanjenja cijene za kućanstva u okviru univerzalne usluge i kupce poduzetništva u okviru zajamčene opskrbe od 1. srpnja 2015. te smanjenja prosječne cijene za kupce HEP Opskrbe zbog prilagođavanja uvjetima konkurencije.

Na temelju Uredbe Vlade RH o kriterijima za stjecanje statusa ugroženih kupaca energije iz umreženih sustava, opskrbljivači su od 1. listopada 2015. dužni kupcima kategorije kućanstva naplaćivati solidarnu naknadu u iznosu od 0,03 kune po kWh potrošene električne energije, koju uplaćuju u Državni proračun u svrhu naknade troškova energije ugroženih kupaca koji zadovoljavaju uvjete propisane posebnim propisima iz područja socijalne skrbi. Budući da je HEP grupa zadržala jednaku konačnu visinu cijene električne energije za kupce kategorije kućanstvo, iznos solidarne naknade umanjio je ostvarene prihode od prodaje električne energije kupcima u okviru univerzalne usluge te kupcima kućanstva HEP Opskrbe.

PRODAJA ELEKTRIČNE ENERGIJE (GWh)

TOPLINSKA ENERGIJA

Djelatnosti proizvodnje, distribucije i opskrbe toplinskom energijom obavljaju se na području Zagreba, Osijeka, Velike Gorice, Zaprešića, Samobora i Siska. Kako je zbog hladnijeg vremena u zimskim mjesecima povećana potrošnja toplinske energije, proizvedeno je 2,3 TWh ogrjevnje topline i tehnološke pare, što je 4,6 posto više u odnosu na 2014. godinu. Ostvarena je prodaja toplinske energije u iznosu od 1,9 TWh ili 3,7 posto više u odnosu na 2014. godinu. Godišnja potrošnja kupaca kućanstva veća je za 3,2 posto, a gospodarstva za 4,4 posto.

Djelatnost toplinarstva ostvarila je u 2015. godini gubitak iz poslovanja od 290,7 milijuna kuna. Gubitak je u usporedbi s 2014. godinom umanjen za 55,8 milijuna kuna prvenstveno radi smanjenja troškova goriva i nabave toplinske energije uslijed nižih cijena goriva za proizvodnju toplinske energije.

PLIN

HEP grupa obavlja djelatnost distribucije i opskrbe kupaca na maloprodajnom tržištu te od 1. travnja 2014. godine djelatnost opskrbljivača na veleprodajnom tržištu. U ovim je djelatnostima ostvarena dobit iz poslovanja od 137,4 milijuna kuna, dok je u 2014. godini ostvarena dobit od 70,2 milijuna kuna. Djelatnosti distribucije i opskrbe plinom kupaca na maloprodajnom tržištu obavljaju se na području Osječko-baranjske, Virovitičko-podravске i Požeško-slavonske županije, ali otvaranjem tržišta plina HEP Plin je započeo s opskrbom kupaca i na drugim distribucijskim područjima (Zagreb, Varaždin, Bjelovar, Zadar, Križevci, Kutina, Ivanić Grad, Sisak, Slavonski Brod, Samobor, Koprivnica, Pitomača, Virovitica, Rijeka, Vinkovci i dr.). Prihodi od distribucije i opskrbe plinom kupaca na maloprodajnom tržištu iznose 386,4 milijuna kuna, što je 4,0 posto više nego u 2014. godini i to zbog povećanja potrošnje koja je za 8,4 posto veća u odnosu na prethodnu godinu zbog nižih temperatura u zimskim mjesecima. Prodaja plina kupcima kućanstva veća je za 5,7 posto te kupcima poduzetništva za 11,5 posto zbog veće prodaje na distribucijskom području HEP Plina (3,7%) te prodaje novim kupcima na drugim distribucijskim područjima (127,1%).

U djelatnosti veleprodaje plina, koja se u HEP grupi obavlja od 1. travnja 2014. sukladno odluci Vlade, ostvaren je prihod od 1.298,4 milijuna kuna. Cijene po kojima HEP nabavlja plin od INA-e i prodaje ga opskrbljivačima u obvezi javne usluge opskrbe plinom za potrebe kupaca iz kategorije kućanstvo određuje Vlada i u ožujku su određene nove, niže cijene za razdoblje od 1. travnja 2015. do 31. ožujka 2016. godine.

FINANCIJSKI POLOŽAJ

KONSOLIDIRANA BILANCA (SKRAĆENA VERZIJA)

	31. prosinca 2014.		31. prosinca 2015.		Promjena 15/14 (%)
	mil. kn	udjel	mil. kn	udjel	
Dugotrajna imovina	30.780,6	86%	31.546,1	83%	+2,5%
Kratkotrajna imovina	5.076,1	14%	6.665,3	17%	+31,3%
Ukupna imovina	35.856,7	100%	38.211,4	100%	+6,6%
Kapital i rezerve	22.077,6	62%	24.025,2	63%	+8,8%
Dugoročna rezerviranja	902,8	3%	969,5	3%	+7,4%
Dugoročne obveze	8.991,8	25%	9.645,7	25%	+7,3%
Kratkoročne obveze	3.884,6	11%	3.571,0	9%	-8,1%
Ukupno obveze i kapital	35.856,7	100%	38.211,4	100%	+6,6%

IMOVINA

Vrijednost ukupne imovine HEP grupe krajem 2015. godine iznosi 38,2 milijardi kuna te je povećana za 2.354,7 milijuna kuna. Dugotrajna imovina čini 83 posto vrijednosti imovine Grupe i povećana je 765,5 milijuna kuna što se odnosi na povećanje vrijednosti nekretnina, postrojenja i opreme kao i ulaganja u pripremu i izgradnju novih energetske objekata, priključenje potrošača te zamjene, rekonstrukcije i obnove postojećih energetske objekata.

Vrijednost kratkotrajne imovine iznosi 6,7 milijardi kuna i povećana je za 1.589,2 milijuna kuna zbog povećanja novca i novčanih ekvivalenata za 1.413,3 milijuna kuna i ostalih kratkotrajnih potraživanja za 317,5 milijuna kuna. Zalihe iznose 1,5 milijardi kuna te su smanjene za 124,0 milijuna kuna zbog smanjenja zaliha goriva i kemikalija. Najveća pozicija kratkotrajne imovine su potraživanja od kupaca koja iznose 1,8 milijardi kuna te su smanjena za 17,6 milijuna kuna.

KAPITAL I OBVEZE

Kapital i rezerve na kraju 2015. godine iznose 24,0 milijardi kuna s povećanjem od 1.947,6 milijuna kuna u odnosu na 2014. godinu zbog ostvarene dobiti. Time se udjel ove pozicije u ukupnoj imovini Grupe povećao sa 62 na 63 posto.

Dugoročna rezerviranja povećana su za 66,7 milijuna kuna najvećim dijelom radi povećanja rezerviranja za otpremnine.

Dugoročne obveze iznose 9.645,7 milijuna kuna i čine 25 posto u ukupnim obvezama i kapitalu Grupe. Povećane su za 653,9 milijuna kuna zbog povećanja obveza po izdanim obveznicama uslijed realizacije izdanja euroobveznica u listopadu 2015.

Kratkoročne obveze iznose 3.571,0 milijuna kuna i smanjene su za 313,6 milijuna kuna u odnosu na početak godine. Smanjene su ostale kratkoročne obveze (prvenstveno obveze za troškove otpremnina radnicima i obračunati troškovi kamata), obveze za poreze i doprinose i tekuće dospjeće dugoročnih kredita. Povećane su obveze prema dobavljačima, obveze za kamate i obveze prema zaposlenima. Odnos financijskog duga prema kapitalu povećan je na 23,7 posto, dok je krajem prethodne godine iznosio 22,7 posto.

Ocjena kreditnog rejtinga

HEP ima ocjene kreditnog rejtinga od agencija Standard&Poor's i Moody's. Standard&Poor's je u srpnju 2015. Republici Hrvatskoj promijenio prognozu kretanja kreditnog rejtinga iz stabilne u negativnu ocjenu te je zbog metodologije za tvrtke u državnom vlasništvu koju primjenjuje pri ocjenjivanju HEP-a, u izvješću objavljenom 22. srpnja 2015. promijenio prognozu kretanja HEP-ovog rejtinga (BB-) iz stabilne u negativnu. Bonitetna agencija Moody's je u 2015. godini revidirala i potvrdila važeći rejting (Ba2) sa stabilnom prognozom. Obje su agencije potvrdile navedene ocjene kreditnog rejtinga i za izdanje obveznica od 550 milijuna američkih dolara u listopadu.

U ožujku 2016. Moody's je, nakon smanjenja rejtinga Republici Hrvatskoj na Ba2 s negativnom prognozom, zbog metodologije za tvrtke u državnom vlasništvu koju primjenjuje pri ocjenjivanju HEP-a, potvrdio HEP-u ocjenu Ba2 uz izmjenu prognoze u negativnu iz stabilne.

Kreditna agencija	ukupna ocjena rejtinga	samostalna ocjena rejtinga
Standard & Poor's	BB- (negative)	b+
Moody's	Ba2 (negative)	ba3

INVESTICIJE

U 2015. godini Grupa je ostvarila investicije u vrijednosti 2.528,1 mil. kn. Glavnina investicijskih ulaganja odnosila se na obnavljanje i modernizaciju proizvodnih objekata i postrojenja energetskeg sustava, izgradnju novih proizvodnih elektroenergetskih objekata te obnovu postojećih i izgradnju novih objekata prijenosne i distribucijske mrežne infrastrukture.

Osim toga ulagalo se u energetske sustave toplinarstva i distribucije plina te u nadgradnju informatičke i telekomunikacijske infrastrukture, kao i razvoj infrastrukture punionica za električne automobile na području čitave Hrvatske.

Investicije	mil. kn			
	2013.	2014.	2015.	2015./2014.
Investicije u nekretnine, postrojenja i opremu	2.166,9	2.063,7	2.528,1	+22,5%

Kontinuiranim ulaganjima u održavanje i modernizaciju postojećih objekata i gradnju novih proizvodnih kapaciteta i mrežnih sustava, HEP ispunjava slijedeće ciljeve: sigurnost opskrbe energijom, konkurentnost HEP-ovog energetskeg sustava, razvoj poslovnog sustava HEP grupe, doprinos održivosti i unaprjeđenju kontinuiteta razvoja energetskeg sektora Republike Hrvatske uvažavajući sve veću prisutnost ostalih sudionika na otvorenom tržištu, osobito u opskrbi električnom energijom i proizvodnji električne energije iz obnovljivih izvora energije.

Investicijskim ulaganjima HEP grupa ostvaruje preduvjete za buduće dostizanje primjerene razine energetske neovisnosti u sektoru električne energije, uzevši u obzir današnju potrošnju električne energije i projekciju njenog budućeg rasta, kao i nužnog prestanka rada termoenergetskih postrojenja koja zbog tehnološke zastarjelosti ne mogu udovoljiti zahtjevima propisanih uvjeta zaštite okoliša.

ZNAČAJNE INVESTICIJE

- Izgradnja kombi-kogeneracijskog bloka C (230 MWe + 50 MWt) na prirodni plin u TE Sisak je završena te je blok pušten u probni pogon.
- Potpisani su ugovori za izgradnju kogeneracijskih postrojenja na šumsku biomasu BE-TO Osijek (3 MWe; 10 MWt) i BE-TO Sisak (3 MWe; 10 MWt) te je sklopljen ugovor o otkupu električne energije s HROTE-om.
- Završena je treća etapa ugradnje zamjenskih agregata povećane snage u sklopu revitalizacije HE Zakučac, dok su u HE Dubrovnik obavljani svi radovi na agregatu A koji je predan elektroenergetskom sustavu RH.

U hidroelektrani Zakučac
pušten je u pogon treći
obnovljeni agregat.

Zahvaljujući toj
investiciji, ali i
ukupnom ciklusu
ulaganja u postojeće
hidroelektrane, HEP
je najveći investitor
u sektoru zelenog
gospodarstva u
Hrvatskoj.

- Sklopljen je Sporazum o ekskluzivnosti s preferentnim ponuditeljem za strateškog partnera na projektu izgradnje TE Plomin C (500 MW) te je završena priprema izgradnje.
- Ugovoren je idejni projekt za lokacijsku dozvolu na pripremi projekta izgradnje HES Kosinj/Senj II.
- Završena je izrada studije utjecaja na okoliš za projekt HE Dubrovnik II s hrvatske strane, a odluka o pokretanju upravnog postupka ovisi o dogovoru o poslovnom modelu realizacije s Elektroprivredom Republike Srpske.
- Prema pravilima nabave EBRD-a, pripremljen je za objavu tender za izgradnju kombi-kogeneracijskog bloka u EL-TO Zagreb (90-150 MWe; do 120 MWt)
- Slijedom Zaključka Nadzornog odbora HEP-a d.d., s HOPS-om je potpisan aneks Predugovora o priključenju te je izrađena sveobuhvatna analiza uklapanja kombi kogeneracijske elektrane KKE Osijek 500 u hrvatski elektroenergetski sustav i na relevantna tržišta.
- U distribucijskoj djelatnosti dovršena je izgradnja, rekonstrukcija, pojačanje transformacije ili dogradnja sredjonaponskih (SN) postrojenja u više elektroenergetskih objekata 110/10(20)kv, 35/10(20)kv i SN mreži.
- Nastavljena je sanacija naponskih okolnosti i povećanje sigurnosti napajanja u distribucijskoj električnoj mreži te ulaganja u zamjenu i uređenje mjernih mjesta i priključaka.
- U toplinskoj djelatnosti nastavljene su aktivnosti na spajanju zagrebačkog naselja Dubrava na centralni toplinski sustav, revitalizaciji vrelovodne i parovodne mreže grada Osijeka, uvođenju sustava daljinskog vođenja, a nastavljene su i revitalizacije toplovodne, vrelovodne i parovodne mreže grada Zagreba te je završena revitalizacija dionice toplovodne mreže u Velikoj Gorici.
- U distribuciji plina nastavljena je izgradnja plinske mreže u Osječko-baranjskoj županiji (naselja Bolman i Novi Bolman) i Virovitičko-podravskoj županiji (naselje Sopje).
- Kontinuirano se ulaže u razvoj informatičke i telekomunikacijske infrastrukture, kao i izgradnju telekomunikacijskih veza kojima se osigurava uključivanje važnih postrojenja i poslovne infrastrukture u HEP-ov telekomunikacijski sustav kao i stvaranje preduvjeta za implementaciju koncepta napredne mreže (Smart grids).
- Pokrenut je projekt nadogradnje EDM/ECM sustava temeljenog na SAP IS-U aplikativnom rješenju
- U sklopu projekta e-mobilnosti, nastavljene su aktivnosti na razvoju i izgradnji mreže javne infrastrukture za punjenje električnih vozila na području čitave Hrvatske.

4

Financijski izvještaji

HEP GRUPA
- KONSOLIDIRANI
FINANCIJSKI IZVJEŠTAJI
ZAJEDNO S IZVJEŠTAJEM
NEOVISNOG REVIZORA
>52

HEP D.D.
- FINANCIJSKI IZVJEŠTAJI
>138

HRVATSKA ELEKTROPRIVREDA D.D. ZAGREB

Godišnji konsolidirani financijski izvještaji

Izvešće neovisnog revizora
za 2015. godinu

Odgovornost za konsolidirane financijske izvještaje	53
Izvešće neovisnog revizora	54
Konsolidirani Izvještaj o sveobuhvatnoj dobiti	56
Konsolidirana Bilanca / Konsolidirani Izvještaj o financijskom položaju	58
Konsolidirani izvještaj o promjenama kapitala	60
Konsolidirani izvještaj o novčanim tijekovima	61
Bilješke uz konsolidirane financijske izvještaje	63

Uprava društva Hrvatska elektroprivreda d.d., Zagreb, Ulica grada Vukovara 37, (dalje u tekstu Društvo) je dužna osigurati da godišnji konsolidirani financijski izvještaji za 2015. godinu budu sastavljeni u skladu sa Zakonom o računovodstvu (NN 109/07, 54/13) i Međunarodnim standardima financijskog izvještavanja koji su na snazi u Europskoj uniji, tako da pružaju istinit i objektivan prikaz konsolidiranog financijskog stanja, konsolidiranih rezultata poslovanja, konsolidiranih promjena kapitala i konsolidiranih novčanih tokova Društva za to razdoblje.

Na temelju provedenih istraživanja, Uprava opravdano očekuje da Društvo ima odgovarajuća sredstva za nastavak poslovanja u doglednoj budućnosti. Sukladno tomu, Uprava je izradila konsolidirane financijske izvještaje pod pretpostavkom neograničenosti vremena poslovanja Društva.

Pri izradi konsolidiranih financijskih izvještaja Uprava je odgovorna:

- za odabir i potom dosljednu primjenu odgovarajućih računovodstvenih politika;
- za davanje razumnih i razboritih prosudbi i procjena;
- za primjenu važećih standarda financijskog izvještavanja i za objavu i objašnjenje u konsolidiranim financijskim izvještajima svakog odstupanja koje je od materijalnog značaja; te
- izradu konsolidiranih financijskih izvještaja uz pretpostavku o neograničenosti vremena poslovanja, osim ako je pretpostavka neprimjerena.

Uprava je odgovorna za vođenje ispravnih računovodstvenih evidencija, koje će u bilo koje doba s prihvatljivom točnošću odražavati konsolidirani financijski položaj i konsolidirane rezultate poslovanja Društva, kao i njihovu usklađenost sa Zakonom o računovodstvu (NN 109/07,54/13) i Međunarodnim standardima financijskog izvještavanja koji su na snazi u Europskoj uniji. Uprava je također odgovorna za čuvanje imovine Društva, pa stoga i za poduzimanje opravdanih mjera da bi se spriječile i otkrile prijevare i ostale nezakonitosti.

Potpisao za i u ime Uprave:

Perica Jukić
Predsjednik Uprave

Tomislav Rosandić
Član Uprave

Hrvatska elektroprivreda d.d.
Ulica grada Vukovara 37
10000 Zagreb
Republika Hrvatska
29. travnja 2016. godine

IZVJEŠĆE NEOVISNOG REVIZORA

Dioničaru društva Hrvatska elektroprivreda d.d.

1. Obavili smo reviziju priloženih godišnjih konsolidiranih financijskih izvještaja društva HRVATSKA ELEKTROPRIVREDA d.d., Zagreb (dalje u tekstu „Društvo”) za godinu koja je završila 31. prosinca 2015., koji se sastoje od konsolidirane Bilance/konsolidiranog Izvještaja o financijskom položaju na 31. prosinca 2015, konsolidiranog Izvještaja o sveobuhvatnoj dobiti, konsolidiranog Izvještaja o promjenama kapitala i konsolidiranog Izvještaja o novčanim tijekovima za tada završenu godinu, kao i pripadajućih Bilješki uz konsolidirane financijske izvještaje u kojima je iznijet sažetak značajnih računovodstvenih politika i ostalih objašnjenja.

Odgovornost Uprave Društva

2. Uprava Društva je odgovorna za sastavljanje i fer prezentaciju priloženih konsolidiranih financijskih izvještaja u skladu s Međunarodnim standardima financijskog izvještavanja koji su na snazi u Europskoj uniji i za one interne kontrole za koje Uprava odredi da su potrebne za omogućavanje sastavljanja konsolidiranih financijskih izvještaja koji su bez značajnog pogrešnog prikazivanja uslijed prijevare ili pogreške.

Odgovornost revizora

3. Naša odgovornost je izraziti mišljenje o priloženim konsolidiranim financijskim izvještajima na osnovi obavljene revizije. Reviziju smo obavili u skladu s Međunarodnim revizijskim standardima. Ti standardi zahtijevaju da postupamo u skladu sa zahtjevima etike i reviziju planiramo i obavimo kako bismo stekli razumno uvjerenje o tome jesu li konsolidirani financijski izvještaji bez značajnih pogrešnih prikazivanja.

Revizija uključuje obavljanje postupaka radi pribavljanja revizijskih dokaza o iznosima i objavama u konsolidiranim financijskim izvještajima. Izbor odabranih postupaka ovisi o revizorovoj prosudbi, uključujući procjenu rizika značajnih pogrešnih iskaza u konsolidiranim financijskim izvještajima uslijed prijevara ili pogrešaka. Pri tom procjenjivanju rizika, revizor razmatra interne kontrole, koje su važne Društvu za sastavljanje i fer prezentiranje konsolidiranih financijskih izvještaja, kako bi obavio revizijske postupke prikladne u postojećim okolnostima, ali ne i u svrhu izražavanja mišljenja o uspješnosti internih kontrola. Revizija također obuhvaća procjenu prikladnosti primijenjenih računovodstvenih politika i razboritost računovodstvenih procjena Uprave Društva, kao i ocjenu cjelokupnog prikaza konsolidiranih financijskih izvještaja.

Vjerujemo da revizijski dokazi koje smo prikupili jesu dostatni i prikladni kao osnova za izražavanje našeg mišljenja.

Mišljenje

4. Prema našem mišljenju priloženi konsolidirani financijski izvještaji, u svim značajnim odrednicama istinito i fer prikazuju konsolidirani financijski položaj društva HRVATSKA ELEKTROPRIVREDA d.d., Zagreb na 31. prosinca 2015., te konsolidiranu financijsku uspješnost i konsolidirane novčane tijekove Društva za 2015. godinu sukladno Zakonu o računovodstvu i Međunarodnim standardima financijskog izvještavanja koji su na snazi u Europskoj uniji.

Isticanje pitanja

5. Kao što je opisano u bilješci 27. uz konsolidirane financijske izvještaje, Društvo na 31. prosinca 2015. ima iskazanu obvezu za klirinški dug u iznosu od 842.162 tisuće kuna (31. prosinca 2014. u iznosu od 759.089 tisuća kuna) koja se odnosi na uplatu iz akreditiva, a na temelju Suglasnosti Ministarstva financija o korištenju sredstava na temelju međubankarskog sporazuma. S obzirom da ne postoji drugi dokument koji bi regulirao odnos između Društva i Ministarstva financija, a vezano za navedeni klirinški dug, do dana izdavanja ovog Izvješća nije bilo definirano da li je riječ o kreditu ili državnoj potpori.

6. Kao što je opisano u bilješci 25. uz konsolidirane financijske izvještaje, stupanjem na snagu Zakona o vodama, 1. siječnja 2010., upitnim je postao imovinsko-pravni status imovine Društva koja se odnosi na akumulacijska jezera i prateće objekte, a koja se koristi za proizvodnju električne energije iz hidroelektrana iz razloga što se iste određuju kao Javno vodno dobro u općoj uporabi u vlasništvu Republike Hrvatske. U tijeku je više postupaka uknjižbe vlasništva Republike Hrvatska na navedene nekretnine od kojih je dio proveden u korist Republike Hrvatske, dio zahtjeva za uknjižbu prava vlasništva Republike Hrvatske je odbijen od nadležnih sudova, a jedan dio je u postupku rješavanja. Društvo je podnijelo prijedlog Ustavnom sudu za pokretanje postupka za ocjenu suglasnosti članka 23. stavak 4. Zakona o vodama s Ustavom i prijedlog da po provedenom postupku poništi navedenu odredbu.

Mišljenje o usklađenosti s ostalim zakonskim ili regulatornim zahtjevima

7. Uprava Društva odgovorna je za sastavljanje godišnjih konsolidiranih financijskih izvještaja Društva za godinu koja je završila 31. prosinca 2015. u propisanom obliku temeljem Pravilnika o strukturi i sadržaju godišnjih financijskih izvještaja (NN 38/08, 12/09, 130/10), te u skladu s ostalim propisima koji uređuju poslovanje Društva ("Standardni godišnji konsolidirani financijski izvještaji"). Financijske informacije iznijete u standardnim godišnjim konsolidiranim financijskim izvještajima Društva u skladu su sa informacijama iznijetim u godišnjim konsolidiranim financijskim izvještajima Društva prikazanih na stranicama 63. do 137. na koje smo iskazali mišljenje kao što je iznijeto u odjeljku Mišljenje gore.

Mišljenje o usklađenosti s Godišnjim izvješćem

8. Uprava Društva odgovorna je za sastavljanje Godišnjeg izvješća Društva. Slijedom odredbi članka 17. Zakona o računovodstvu u obvezi smo izraziti mišljenje o usklađenosti Godišnjeg izvješća Društva s godišnjim konsolidiranim financijskim izvještajima Društva. Prema našem mišljenju, na temelju obavljene revizije godišnjih konsolidiranih financijskih izvještaja Društva i usporedbe s Godišnjim izvješćem Društva za godinu koja je završila 31. prosinca 2015., financijske informacije iznijete u Godišnjem izvješću Društva u skladu su sa financijskim informacijama iznijetim u godišnjim konsolidiranim financijskim izvještajima Društva prikazanih na stranicama 63. do 137. na koje smo iskazali mišljenje kao što je iznijeto u odjeljku Mišljenje gore.

U Zagrebu, 29. travnja 2016. godine

BDO Croatia d.o.o.
Trg J. F. Kennedy 6b
10000 Zagreb

Irena Jadrešić, ovlaštenu revizor
Zdenko Balen, član Uprave

Konsolidirani izvještaj o sveobuhvatnoj dobiti

ZA GODINU ZAVRŠENU 31. PROSINCA 2015. GODINE

	Bilješke	2015. godina u tisućama kuna	2014. godina u tisućama kuna
Prihod od prodaje električne energije	3	10.537.427	10.575.290
Prihod od prodaje toplinske energije	3	682.388	671.946
Prihod od prodaje plina na veleprodajnom tržištu	3	1.298.352	689.575
Prihod od prodaje plina kupcima opskrbe plina	3	386.388	371.490
Prihodi od prodaje		12.904.555	12.308.301
Ostali prihodi iz poslovanja	4	1.664.910	1.290.873
Ukupno poslovni prihodi		14.569.465	13.599.174
Trošak nabave električne energije		(1.943.077)	(1.200.023)
Trošak goriva		(1.798.986)	(1.777.077)
Nabavna vrijednost prodanog plina		(1.352.038)	(717.721)
Troškovi osoblja	5	(1.923.831)	(1.880.519)
Trošak amortizacije	9,10	(1.825.097)	(1.897.190)
Ostali rashodi iz poslovanja	6	(2.730.671)	(2.926.195)
Ukupno poslovni rashodi		(11.573.700)	(10.398.725)
Dobit iz poslovanja		2.995.765	3.200.449
Financijski prihodi	7	70.479	433.671
Financijski rashodi	7	(670.520)	(556.577)
Neto gubitak iz financijskih aktivnosti		(600.041)	(122.906)
Dobit prije oporezivanja		2.395.724	3.077.543
Trošak poreza na dobit	8	(455.667)	(612.119)
Dobit tekuće godine		1.940.057	2.465.424
Pripisivo:			
Vlasniku kapitala matice		1.939.095	2.462.332
Imateljima nekontrolirajućeg udjela		962	3.092
		1.940.057	2.465.424

Priložene bilješke sastavni su dio ovih konsolidiranih financijskih izvještaja.

**Konsolidirani izvještaj o sveobuhvatnoj dobiti (nastavak)
 Za godinu završenu 31. prosinca 2015. godine**

	2015. godina	2014. godina
	u tisućama kuna	u tisućama kuna
Dobit tekuće godine	1.940.057	2.465.424
Ostala sveobuhvatna dobit		
Tečajne razlike od prevođenja inozemnog poslovanja	(4.453)	2.216
Neto dobit/gubitak od financijske imovine raspoložive za prodaju	45.889	52.330
Ukupno stavke koje će se prenijeti u dobit ili gubitak	41.436	54.546
Ostala sveobuhvatna dobit, neto	41.436	54.546
Ukupna sveobuhvatna dobit tekuće godine neto	1.981.493	2.519.970
Ukupna sveobuhvatna dobit pripisiva:		
Vlasniku kapitala matice	1.980.788	2.516.797
Imateljima nekontrolirajućeg udjela	705	3.173
	1.981.493	2.519.970

Priložene bilješke sastavni su dio ovih konsolidiranih financijskih izvještaja.

Potpisali u ime Društva na dan 29. travnja 2016. godine

Perica Jukić

Tomislav Rosandić

Predsjednik Uprave

Član Uprave

Konsolidirana bilanca / Konsolidirani izvještaj o financijskom položaju

NA DAN 31. PROSINCA 2015. GODINE

IMOVINA	Bilješka	31.prosinca 2015.	31.prosinca 2014.
		u tisućama kuna	u tisućama kuna
Dugotrajna imovina			
Nekretnine, postrojenja i oprema	9,13	25.722.455	25.334.813
Investicije u tijeku	9	4.386.574	4.188.741
Predujmovi za nekretnine, postrojenja i opremu	12	37.880	41.486
Nematerijalna imovina	10	121.437	77.046
Ulaganja u nekretnine	11	236.778	236.153
Dani dugoročni krediti i depoziti	15	28.605	4.533
Ulaganja raspoloživa za prodaju i ostala ulaganja	16	245.910	192.676
Ostala dugotrajna imovina	17	115.795	51.277
Odgođena porezna imovina	8	650.681	653.907
Ukupna dugotrajna imovina		31.546.115	30.780.632
Kratkotrajna imovina			
Zalihe	18	1.489.289	1.613.297
Potraživanja od kupaca	19	1.847.063	1.864.680
Ostala kratkotrajna potraživanja	20	835.753	518.209
Novac i novčani ekvivalenti	21	2.493.166	1.079.900
Ukupna kratkotrajna imovina		6.665.271	5.076.086
UKUPNA IMOVINA		38.211.386	35.856.718

**Konsolidirana bilanca / Konsolidirani izvještaj o financijskom položaju (nastavak)
Na dan 31. prosinca 2015. godine**

KAPITAL I OBVEZE	Bilješka	31. prosinca 2015.	31. prosinca 2014.
		u tisućama kuna	u tisućama kuna
Osnivački kapital	22	19.792.159	19.792.159
Revalorizacijske rezerve	22	100.836	54.947
Zadržana dobit / (Preneseni gubitak)	22	4.132.208	2.201.265
Kapital pripisan imateljima kapitala matice		24.025.203	22.048.371
Nekontrolirajući interes	14	-	29.202
Ukupni kapital		24.025.203	22.077.573
Obveze po dugoročnim kreditima	23	936.243	1.262.036
Dugoročne obveze prema državi	24	18.774	21.690
Dugoročna rezerviranja	25	969.501	902.779
Obveze po izdanim obveznicama	26	4.223.883	3.194.986
Ostale dugoročne obveze	27	4.444.970	4.499.502
Odgodjene porezna obveza		21.816	13.573
Ukupne dugoročne obveze		10.615.187	9.894.566
Obveze prema dobavljačima	31	1.740.910	1.590.745
Tekuća dospjeća izdanih obveznica	26	93.380	93.380
Tekuća dospjeća dugoročnih kredita	23	386.509	416.349
Obveze za kratkoročne kredite	28	-	8.981
Obveze za poreze i doprinose	29	199.288	361.095
Obveze za kamate		45.693	38.263
Obveze prema zaposlenima	30	226.510	151.240
Ostale kratkoročne obveze	32	878.706	1.224.526
Ukupne kratkoročne obveze		3.570.996	3.884.579
UKUPNO KAPITAL I OBVEZE		38.211.386	35.856.718

Priložene bilješke sastavni su dio ovih konsolidiranih financijskih izvještaja.

Potpisali u ime Društva na dan 29. travnja 2016. godine
 Perica Jukić Tomislav Rosandić
 Predsjednik Uprave Član Uprave

Konsolidirani izvještaj o promjenama kapitala

ZA GODINU ZAVRŠENU 31. PROSINCA 2015. GODINE

	Osnivački kapital	Revalorizacijske rezerve	Zadržana dobit / preneseni (gubitak)	Imateljima kapitala matice	Nekontrolirajući udio	Ukupno glavnica
	u tisućama kuna	u tisućama kuna	u tisućama kuna	u tisućama kuna	u tisućama kuna	u tisućama kuna
Stanje 1. siječnja 2014.	19.792.159	2.617	18.809	19.813.585	31.977	19.845.562
Dobit tekuće godine	-	-	2.462.332	2.462.332	3.092	2.465.424
Ostala sveobuhvatna dobit	-	52.330	2.135	54.465	81	54.546
Ukupno sveobuhvatna dobit	-	52.330	2.464.467	2.516.797	3.173	2.519.970
Viškovi zemljišta	-	-	2.907	2.907	-	2.907
Isplata zadržane dobiti	-	-	(284.918)	(284.918)	-	(284.918)
Isplata dividende RWE	-	-	-	-	(5.948)	(5.948)
Stanje 31. prosinca 2014.	19.792.159	54.947	2.201.265	22.048.371	29.202	22.077.573
Dobit tekuće godine	-	-	1.939.095	1.939.095	962	1.940.057
Ostala sveobuhvatna dobit	-	45.889	(4.196)	41.693	(257)	41.436
Ukupno sveobuhvatna dobit	-	45.889	1.934.899	1.980.788	705	1.981.493
Viškovi zemljišta	-	-	1.401	1.401	-	1.401
Ostale promjene	-	-	(5.357)	(5.357)	-	(5.357)
Isplata dividende RWE	-	-	-	-	(29.907)	(29.907)
Stanje 31. prosinca 2015.	19.792.159	100.836	4.132.208	24.025.203	-	24.025.203

Priložene bilješke sastavni su dio ovih konsolidiranih financijskih izvještaja.

Potpisali u ime Društva na dan 29. travnja 2016. godine

Perica Jukić

Tomislav Rosandić

Predsjednik Uprave

Član Uprave

Konsolidirani izvještaj o novčanim tijekovima

ZA GODINU ZAVRŠENU 31. PROSINCA 2015. GODINE

	2015.godina	2014.godina
	u tisućama kuna	u tisućama kuna
Novčani tijekovi iz poslovnih aktivnosti		
Dobit/(gubitak) tekuće godine	1.940.057	2.465.424
Trošak poreza na dobit priznat u dobiti	455.667	509.764
Neto gubitak iz financijskih aktivnosti	600.041	122.906
Viškovi nekretnina	-	(3.954)
Gubitak s temelja fer vrednovanja derivata	(12.449)	393.281
Fer vrednovanje ulaganja u nekretnine	(625)	(3.096)
Vrijednosno usklađenje dugotrajne imovine	47.507	73.518
Amortizacija nekretnina, postrojenja i opreme i nematerijalne imovine	1.825.097	1.897.190
Vrijednosno usklađenje potraživanja	71.419	56.689
Vrijednosno usklađenje zaliha	14.257	19.892
Povećanje/(smanjenje) rezerviranja	66.722	94.397
<i>Novčani tijek iz poslovnih aktivnosti prije promjena u obrtnom kapitalu</i>	5.007.693	5.626.011
(Povećanje) potraživanja od kupaca	(53.802)	(121.293)
Smanjenje/(povećanje) zaliha	109.751	(478.785)
(Povećanje) ostale kratkotrajne imovine	(317.544)	(60.454)
Povećanje/(smanjenje) obveza prema dobavljačima	150.165	(67.470)
Povećanje ostalih kratkoročnih obveza	75.483	798.242
(Smanjenje) ostalih dugoročnih obveza	(247.223)	(607.062)
Novac ostvaren poslovanjem	4.724.523	5.089.189
Plaćeni porez na dobit	(843.656)	(465.018)
Plaćene kamate	(389.097)	(404.220)
NETO NOVAC IZ POSLOVNIH AKTIVNOSTI	3.491.770	4.219.951
INVESTICIJSKE AKTIVNOSTI		
Primici od kamata	49.420	13.210
Izdaci za nabavu nekretnina, postrojenja i opreme	(2.528.144)	(2.063.723)
Otuđenje nekretnina, postrojenja i opreme	25.674	20.845
Izdaci za nabavu ostale dugotrajne imovine	(23.966)	(46.215)
NETO NOVAC IZ INVESTICIJSKIH AKTIVNOSTI	(2.477.016)	(2.075.883)

Konsolidirani izvještaj o novčanim tijekovima (nastavak)
Za godinu završenu 31. prosinca 2015. godine

	2015.godina	2014.godina
	u tisućama kuna	u tisućama kuna
FINANCIJSKE AKTIVNOSTI		
Primici od izdavanja obveznica	3.703.533	-
Primljeni dugoročni krediti	66.722	-
Otplata dugoročnih kredita	(417.915)	(258.848)
Otplata izdanih obveznica	(2.900.335)	(93.380)
Otplata kratkoročnih kredita	(8.981)	(681.866)
Isplata dividende	-	(284.970)
Isplata dividende manjinskom interesu– RWE	(44.512)	(5.948)
NETO NOVAC IZ FINANCIJSKIH AKTIVNOSTI	398.512	(1.325.012)
NETO POVEĆANJE NOVCA I NOVČANIH EKIVALENATA	1.413.266	819.056
NOVAC I NOVČANI EKIVALENTI NA POČETKU GODINE	1.079.900	260.844
NOVAC I NOVČANI EKIVALENTI NA KRAJU GODINE	2.493.166	1.079.900

Priložene bilješke sastavni su dio ovih konsolidiranih financijskih izvještaja.

Potpisali u ime Društva na dan 29. travnja 2016. godine
 Perica Jukić Tomislav Rosandić
 Predsjednik Uprave Član Uprave

Bilješke uz konsolidirane financijske izvještaje

ZA GODINU ZAVRŠENU 31. PROSINCA 2015. GODINE

1. OPĆENITO

Grupa Hrvatska elektroprivreda Zagreb (u daljnjem tekstu „Grupa“) sastoji se od matice Hrvatska elektroprivreda d.d., Zagreb (u daljnjem tekstu “HEP d.d.” ili “Društvo”) i ovisnih društava navedenih u bilješci 35.

HEP d.d. je registriran u Zagrebu, Ulica grada Vukovara 37. Temeljna djelatnost Grupe je proizvodnja, prijenos i distribucija električne energije te kontrola sustava električne energije. Pored navedenih temeljnih djelatnosti HEP se bavi i proizvodnjom i distribucijom toplinske energije putem središnjeg toplinskog sustava u Zagrebu i Osijeku, prodajom plina na veleprodajnom tržištu, te distribucijom plina u Osijeku i Đakovu.

Sve svoje aktivnosti Grupa temelji na važećim zakonima, propisima i odlukama Vlade Republike Hrvatske.

Grupa je na dan 31. prosinca 2015. godine imala 11.935 zaposlenika (2014.:12.061) bez NE Krško d.o.o. Broj zaposlenih u Nuklearnoj elektrani Krško d.o.o. je 648 zaposlenika (2014.: 646).

Ovi konsolidirani financijski izvještaji prezentirani su u hrvatskim kunama, budući da je to funkcionalna valuta Grupe.

ZAKONI O REGULIRANJU ENERGETSKIH DJELATNOSTI

Hrvatski sabor je 19. listopada 2012. godine donio Zakon o energiji i Zakon o regulaciji energetske djelatnosti, a 8. veljače 2013. godine Zakon o tržištu električne energije. Zakon o tržištu plina donesen je 22. veljače 2013. godine, a Zakon o tržištu toplinske energije 21. lipnja 2013. godine. 18. rujna 2015. godine Hrvatski sabor je donio Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o tržištu električne energije. Novim zakonima i pratećim podzakonskim aktima, usklađenim sa smjernicama i direktivama Europske Unije, određeno je daljnje restrukturiranje i usklađivanje poslovanja HEP grupe. Prema odredbama Zakona o tržištu električne energije i Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o tržištu električne energije HEP d.d. i ovisna društva nastavljaju obavljati elektroenergetske djelatnosti koje se obavljaju kao javne usluge za električnu energiju u Republici Hrvatskoj: prijenos električne energije, distribuciju električne energije i opskrbu električnom energijom koja se obavlja kao univerzalna usluga i kao zajamčena usluga.

Proizvodnja električne energije, opskrba električnom energijom i trgovina električnom energijom obavljaju se kao tržišne djelatnosti kako je definirano zakonima koji reguliraju energetske djelatnosti i trgovanje na tržištu energijom.

Opskrba električnom energijom odvija se prema pravilima kojima se uređuju tržišni odnosi, u kojima energetski subjekti slobodno ugovaraju količinu i cijenu isporučene električne energije. Opskrba električnom energijom koja se obavlja kao univerzalna usluga i kao zajamčena usluga obavlja se prema reguliranim uvjetima kupcima koji imaju pravo na takav način opskrbe i slobodno ga izaberu ili ga koriste automatizmom. Od stupanja na snagu Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o tržištu električne energije opskrba električnom energijom u okviru univerzalne usluga obavlja se kao javna usluga. Kupci kategorije kućanstvo opskrbljuju se električnom energijom u sustavu obveze javne usluge, kao i dio povlaštenih kupaca koji nisu iskoristili pravo na izbor opskrbljivača ili su ostali bez opskrbljivača. Dio kupaca kategorije kućanstvo je iskoristio pravo na izbor opskrbljivača.

HEP d.d. i ovisna društva usklađuju organizaciju Grupe sukladno izmijenjenim zakonima i rokovima propisanim tim zakonima.

**Bilješke uz konsolidirane financijske izvještaje (nastavak)
za godinu završenu 31. prosinca 2015. godine**

1. OPĆENITO (nastavak)

ZAKONI O REGULIRANJU ENERGETSKIH DJELATNOSTI (NASTAVAK)

U travnju 2012. godine Vlada Republike Hrvatske donijela je Odluku o visini tarifnih stavki u tarifnom sustavu za proizvodnju električne energije, s iznimkom za povlaštene kupce, bez visine tarifnih stavki, tarifnim sustavom za prijenos električne energije, bez visine tarifnih stavki, tarifnom sustavu za distribuciju električne energije, bez visine tarifnih stavki i tarifnom sustavu za opskrbu električnom energijom, s iznimkom povlaštenih kupaca, bez visine tarifnih stavki. Grupa primjenjuje navedene tarifne stavke od 1. svibnja 2012. godine. Uslijed izmjena koje je donio novi Zakon o tržištu električne energije Odluka o visini tarifnih stavki u tarifnom sustavu za proizvodnju električne energije, s iznimkom za povlaštene kupce, bez visine tarifnih stavki i tarifnom sustavu za opskrbu električnom energijom, s iznimkom povlaštenih kupaca, bez visine tarifnih stavki primjenjivala se do 30. rujna 2013. godine.

U veljači 2013. godine donesen je Zakon o tržištu električne energije kojim je određeno da svaki kupac ima pravo na slobodan izbor opskrbljivača, a kupci kategorije kućanstvo imaju pravo na opskrbu električnom energijom kao univerzalnu uslugu. Kupci koji nisu iskoristili pravo na izbor opskrbljivača ili su ostali bez opskrbljivača koriste uslugu zajamčene opskrbe koja se obavlja kao javna usluga.

Sukladno odredbama Zakona o tržištu električne energije Hrvatska energetska regulatorna agencija ("HERA") je 13. rujna 2013. godine donijela Metodologiju za određivanje iznosa tarifnih stavki za opskrbu električnom energijom u okviru univerzalne usluge, a 17. prosinca 2013. godine, Metodologiju za određivanje iznosa tarifnih stavki za zajamčenu opskrbu električnom energijom.

Od 1. listopada 2013. godine za opskrbu električnom energijom kućanstava u okviru univerzalne usluge primjenjuju se tarifne stavke za električnu energiju i opskrbnu naknadu sukladno Metodologiji za određivanje iznosa tarifnih stavki za opskrbu električnom energijom u okviru univerzalne usluge i odluci HEP Operatora distribucijskog sustava d.o.o. o iznosu tarifnih stavki za opskrbu električnom energijom u okviru univerzalne usluge od 1. listopada 2013. godine, te od 1. siječnja 2015. godine odlukama HERE o iznosu tarifnih stavki za opskrbu električnom energijom u okviru univerzalne usluge.

Kupci koji se električnom energijom opskrbljuju u zajamčenoj opskrbi plaćaju opskrbu po iznosima tarifnih stavki sukladno Metodologiji za određivanje cijena za obračun električne energije uravnoteženja subjektima odgovornim za odstupanje. Od 1. srpnja 2014. godine za opskrbu električnom energijom kupaca u okviru zajamčene opskrbe primjenjuju se tarifne stavke za električnu energiju sukladno Metodologiji za određivanje iznosa tarifnih stavki za zajamčenu opskrbu električnom energijom i odlukama HERE o iznosu tarifnih stavki za zajamčenu opskrbu električnom energijom.

**Bilješke uz konsolidirane financijske izvještaje (nastavak)
 za godinu završenu 31. prosinca 2015. godine**

1. OPĆENITO (nastavak)

GLAVNA SKUPŠTINA

Glavna Skupština se sastoji od članova koji zastupaju interese jedinog dioničara – Republike Hrvatske:

Ivan Vrdoljak	Član	Član od 21. studenog 2012. godine do 3. ožujka 2016. godine
Tomislav Panenić	Član	Član od 4. ožujka 2016. godine

NADZORNI ODBOR

Članovi Nadzornog odbora u 2015. godini

Nikola Bruketa	Predsjednik	Predsjednik od 23. veljače 2012. godine
Žarko Primorac	Član	Član od 23. veljače 2012. godine
Ivo Uglešić	Član	Član od 23. veljače 2012. godine
Igor Džajić	Član	Član od 19. rujna 2012. godine
Mirko Žužić	Član	Član od 19. rujna 2012. godine
Juraj Bukša	Član	Član od 5. lipnja 2014. godine
Jadranko Berlengi	Član	Član od 3. lipnja 2008. godine do 31. svibnja 2015. godine
Dubravka Kolundžić	Član	Član od 1. lipnja 2015. godine

Nadzorni odbor u 2014. godini

Nikola Bruketa	Predsjednik	Predsjednik od 23. veljače 2012. godine
Žarko Primorac	Član	Član od 23. veljače 2012. godine
Ivo Uglešić	Član	Član od 23. veljače 2012. godine
Ante Ramljak	Član	Član od 23. veljače 2012. godine do 5 lipnja 2014. godine
Igor Džajić	Član	Član od 19. rujna 2012. godine
Mirko Žužić	Član	Član od 19. rujna 2012. godine
Juraj Bukša	Član	Član od 5. lipnja 2014. godine
Jadranko Berlengi	Član	Član od 3. lipnja 2008. godine

Bilješke uz konsolidirane financijske izvještaje (nastavak)
za godinu završenu 31. prosinca 2015. godine

1. OPĆENITO (nastavak)

Uprava u 2015. godini

Perica Jukić	Predsjednik	Član od 10. svibnja 2013, predsjednik od 12. rujna 2014. godine
Zvonko Ercegovac	Član Uprave	Član od 23. veljače 2012. godine
Željko Štromar	Član Uprave	Član od 16. prosinca 2013.godine do 31.ožujka 2015. godine
Tomislav Rosandić	Član Uprave	Član od 2. siječnja 2015. godine
Saša Dujmić	Član Uprave	Član od 4. prosinca 2014. godine

Uprava u 2014. godini

Perica Jukić	Predsjednik	Član od 10. svibnja 2013, predsjednik od 12. rujna 2014. godine
Tomislav Šerić	Predsjednik	Predsjednik od 10. svibnja 2013. godine do 12. rujna 2014. godine
Zvonko Ercegovac	Član Uprave	Član od 23. veljače 2012. godine
Ivan Matasić	Član Uprave	Član od 23. veljače 2012. godine do 12. rujna 2014. godine
Krunoslava Grgić-Bolješić	Član Uprave	Član od 23. veljače 2012. godine do 12. rujna 2014. godine
Željko Štromar	Član Uprave	Član od 16. prosinca 2013. godine do 31.ožujka 2015. godine
Saša Dujmić	Član Uprave	Član od 4. prosinca 2014. godine

**Bilješke uz konsolidirane financijske izvještaje (nastavak)
za godinu završenu 31. prosinca 2015. godine**

2. SAŽETAK ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA

Slijedi pregled najvažnijih računovodstvenih politika Grupe, koje su dosljedno primjenjivane u tekućoj godini i prethodnim godinama.

PREZENTACIJA KONSOLIDIRANIH FINANCIJSKIH IZVJEŠTAJA

Konsolidirani financijski izvještaji sastavljeni su sukladno Međunarodnim standardima financijskog izvještavanja („MSFI“) koji su na snazi u Europskoj uniji.

Konsolidirani financijski izvještaji su pripremljeni po načelu povijesnog troška, izuzev određene dugotrajne imovine i određenih financijskih instrumenata koji su iskazani u revaloriziranim iznosima. Konsolidirani financijski izvještaji prezentirani su u tisućama hrvatskih kuna (‘000 hrk), kao funkcionalnoj valuti Grupe.

OSNOVE RAČUNOVODSTVA

Grupa vodi računovodstvene evidencije na hrvatskom jeziku, u kunama i u skladu s hrvatskim zakonskim propisima i računovodstvenim načelima te praksom koje se pridržavaju društva u Hrvatskoj. Računovodstvene evidencije ovisnih društava u Hrvatskoj i u inozemstvu vode se sukladno važećim propisima dotičnih zemalja.

Iznosi u konsolidiranim financijskim izvještajima prezentirani su u tisućama kuna.

USVAJANJE NOVIH I IZMIJENJENIH MEĐUNARODNIH STANDARDA FINANCIJSKOG IZVJEŠTAVANJA

STANDARD I TUMAČENJA NA SNAZI U TEKUĆEM RAZDOBLJU

- Godišnja poboljšanja iz ciklusa 2011-2013, te izmjene i dopune su na snazi u EU za obračunska razdoblja koja započinju na dan ili nakon 1. siječnja 2015., uz dopuštenu raniju primjenu. Ona uključuju:
  - MSFI 3 Poslovna spajanja,
  - MSFI 13 Mjerenje fer vrijednosti,
  - MRS 40 Ulaganje u nekretnine
- IFRIC 21 Pristojbe (na snazi u EU za obračunska razdoblja koja započinju na dan ili nakon 17. lipnja 2014., uz dopuštenu raniju primjenu).

Primjena gore navedenih standarda nije imala utjecaja na konsolidirane financijske izvještaje Društva za 2015. godinu.

2. SAŽETAK ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

NOVI I IZMIJENJENI MSFI USVOJENI ZA PRIMJENU U EU, ALI NISU JOŠ NA SNAZI

- Izmjene i dopune MRS 19 Planovi definiranih primanja: Doprinosi zaposlenih – MRS 19 zahtijeva da se doprinosi zaposlenika ili trećih uzmu u obzir prilikom obračuna. Ove izmjene su na snazi u EU za razdoblja koja započinju na dan ili nakon 1. veljače 2015., uz dopuštenu raniju primjenu. Uprava ne očekuje da će ove izmjene imati učinak za Gruppu.
- Godišnja poboljšanja iz ciklusa 2010–2012, te izmjene i dopune su na snazi u EU za obračunska razdoblja koja započinju na dan ili nakon 1. veljače 2015., uz dopuštenu raniju primjenu i ne očekuje se da će imati značajan utjecaj na Gruppu. Ona uključuju:
  - MSFI 2 Plaćanje temeljeno na dionicama,
  - MSFI 3 Poslovna spajanja,
  - MSFI 8 Poslovni segmenti,
  - MSFI 13 Mjerenje fer vrijednosti
  - MRS 16 Nekretnine, postrojenja i oprema i MRS 38 Nematerijalna imovina,
  - MRS 24 Objavlivanje povezanih osoba

NOVI I IZMIJENJENI MSFI USVOJENI OD STRANE IASB, ALI NISU JOŠ USVOJENI U EU

SLJEDEĆI STANDARDI I IZMJENE POSTOJEĆIH STANDARDARDA NISU JOŠ USVOJENI U EU:

- MSFI 9 Financijski instrumenti – u srpnju 2014. godine, IASB je izdao konačnu verziju MSFI 9 Financijski instrumenti koji sadrži cjelovit projekt financijskih instrumenata i zamjene MRS 39 Financijski instrumenti: priznavanje i mjerenje, te sve prethodne verzije MSFI 9. MSFI 9 je na snazi za godišnja razdoblja koja počinju na dan ili nakon 1. siječnja 2018., ranija primjena je dopuštena. Primjena standarda imat će učinak na klasifikaciju i mjerenje financijskih instrumenata.
- MSFI 14 Razgraničenja – standard se odnosi na subjekte koji posluju na reguliranim tržištima koja po prvi puta primjenjuju MSFI. MSFI 14 je na snazi za godišnja razdoblja koja počinju na dan ili nakon 1. siječnja 2016. godine. Društvo priprema konsolidirane financijske izvještaje u skladu s MSFI te ovaj standard neće primijeniti.
- MSFI 15 Prihodi od ugovora s kupcima – MSFI 15 je izdan u svibnju 2014. i predstavlja novi model u pet koraka koji se odnosi na prihode koji proizlaze iz ugovora s kupcima. Uprava provodi detaljne analize oko mogućih učinaka navedenog standarda na konsolidirane financijske izvještaje Društva.
- Godišnja poboljšanja MSFI ciklus 2012. – 2014.
  - MSFI 5 – Dugotrajna imovina namijenjena prodaji i prestanak poslovanja
  - MSFI 7- Financijski instrumenti: objavljivanje (s posljedičnim izmjenama MSFI 1)
  - MRS 19 – Prianja zaposlenih
  - MRS 34 – Financijski izvještaji za razdoblja tijekom godine

Ove izmjene stupaju na snagu 1. siječnja 2016. godine. Ranija primjena je dopuštena.

**Bilješke uz konsolidirane financijske izvještaje (nastavak)
za godinu završenu 31. prosinca 2015. godine**

2. SAŽETAK ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

NOVI I IZMIJENJENI MSFI USVOJENI OD STRANE IASB, ALI NISU JOŠ USVOJENI U EU (NASTAVAK)

- Izmjene MSFI 10 i MRS 28 – Prodaja ili unos imovine između investitora i pridruženog društva ili zajedničkog pothvata (izdano u rujnu 2014.)
  - Izmjene MSFI 10, MSFI 12 i MRS 28 – Investicijski subjekti: primjena izuzeća od obveze konsolidacije (izdano u prosincu 2014.)
  - Izmjene MSFI 11 – Računovodstvo za stjecanje udjela u zajedničkim operacijama (izdano u svibnju 2014.)
  - Izmjene MRS 1 – Objavljanja (izdano u prosincu 2014.)
  - Izmjene u MRS 16 i MRS 38 – Pojašnjenje prihvatljivih metoda amortizacije (izdano u svibnju 2014.)
  - Izmjene MRS 16 i MRS 41 – Poljoprivreda: višegodišnji nasadi (izdano u lipnju 2014.)
  - Izmjene MRS 27 – Metoda udjela u odvojenom financijskim izvještajima (izdano u kolovozu 2014.)

Uprava Društva predviđa da primjena navedenih standarda, izmjena i tumačenja neće imati materijalno značajan utjecaj na konsolidirane financijske izvještaje u razdoblju njihove prve primjene, osim MSFI 15 i MSFI 9 za koje Uprava Društva provodi detaljnu analizu u vezi mogućih učinaka primjene ovog standarda na konsolidirane financijske izvještaje.

OSNOVA SASTAVLJANJA KONSOLIDIRANIH FINANCIJSKIH IZVJEŠTAJA DRUŠTVA

Konsolidirani financijski izvještaji Društva predstavljaju zbir imovine, obveza, kapitala i rezervi te rezultate poslovanja Grupe za završeno godišnje razdoblje.

PRINCIPI I METODE KONSOLIDACIJE

Konsolidirani financijski izvještaji sastoje se od financijskih izvještaja HEP-a d.d. i subjekata koje on kontrolira – njegovih ovisnih društava. Ovisna društva u sastavu Grupe navedena su u bilježci 35. HEP d.d. ima kontrolu nad subjektom ako je temeljem svog sudjelovanja u njemu izložen varijabilnom prinosu, odnosno ima prava na njih te sposobnost utjecati na prinos svojom prevlasti u tom subjektu. S obzirom da HEP d.d. u svim ovisnim društvima ima 100% udjela u kapitalu i predstavlja jedinog člana društva, temeljem čega ima mogućnost imenovanja uprave i odlučivanja, sva ova društva uključena su u konsolidirane financijske izvještaje kao ovisna društva.

Uključivanje ovisnih društava u konsolidaciju započinje od datuma na koji Matica stječe kontrolu nad tim društvom i prestaje kad Matica izgubi kontrolu nad njim.

Po potrebi su obavljena usklađenja u financijskim izvještajima ovisnih društava kako bi se njihove računovodstvene politike uskladile s onima koje koriste drugi članovi Grupe.

Sve značajne transakcije i stanja između društava članova Grupe eliminirani su prilikom konsolidacije. Nekomolirajući udjeli u neto imovini konsolidiranih ovisnih društava u ovim su konsolidiranim financijskim izvještajima prikazani odvojeno od udjela Društva u njima. Nekomolirajući udjeli obuhvaćaju iznos udjela na dan poslovnog spajanja i udio u promjenama kapitala od datuma poslovnog spajanja koji pripada nekomolirajućem udjelu.

**Bilješke uz konsolidirane financijske izvještaje (nastavak)
za godinu završenu 31. prosinca 2015. godine**

2. SAŽETAK ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

PRINCIPI I METODE KONSOLIDACIJE (NASTAVAK)

Dobit ili gubitak i svaki dio ostale sveobuhvatne dobiti pripisani su dioničarima Matice i nekontrolirajućih interesa, čak i ako to rezultira negativnim iznosom nekontrolirajućeg interesa.

Promjena u vlasničkom udjelu ovisnog društva, bez gubitka kontrole, obračunava se kao glavnička transakcija.

Ako Društvo izgubi kontrolu nad ovisnim društvom, ona prestaje priznavati povezane imovinu (uključujući goodwill) i obveze, nekontrolirajući interes i druge komponente glavnice, a svaka ostvarena dobit ili gubitak priznaju se u dobiti ili gubitku. Svako preostalo ulaganje priznaje se po fer vrijednosti.

VALUTA IZVJEŠTAVANJA

Konsolidirani financijski izvještaji Društva prezentirani su u kunama ('000 hrk).

ULAGANJA U ZAJEDNIČKE OPERACIJE

Zajednički poslovi razvrstavaju se u skladu sa MSFI 11, u:

- zajedničko upravljanje – zajednički posao u kojem strane koje imaju zajedničku kontrolu nad poslom imaju prava na imovinu i obveze temeljem financijskih obveza iz predmetnog posla
- zajednički pothvat – zajednički posao u kojem strane koje imaju zajedničku kontrolu nad poslom imaju prava na neto imovinu iz predmetnog posla.

U klasifikaciji ulaganja u zajedničke poslove, Grupa razmatra:

- Strukturu zajedničkog posla
- Pravni oblik zajedničkog posla strukturiran kroz zasebne pravne osobe
- Ugovorne uvjete zajedničkog posla
- Sve ostale činjenice i okolnosti (uključujući bilo koje druge ugovorne aranžmane).

Udjeli u zajedničkim pothvatima iskazuju se primjenjujući metodu udjela.

Grupa obračunava svoje ulaganje u zajedničkom upravljanju na način da priznaje svoj dio imovine, obveza, prihoda i rashoda u skladu sa svojim ugovornim pravima i obvezama.

Grupa je kao zajedničko upravljanje identificirala ulaganje u nuklearnu elektranu Krško (bilješka 13).

**Bilješke uz konsolidirane financijske izvještaje (nastavak)
za godinu završenu 31. prosinca 2015. godine**

2. SAŽETAK ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

TROŠKOVI MIROVINSKIH NAKNADA I OSTALA PRIMANJA ZAPOSLENIH

Grupa ne upravlja planovima definiranih naknada nakon umirovljenja za svoje zaposlenike i rukovoditelje. Sukladno tome, nema rezerviranja za te troškove.

Grupa ima obvezu plaćanja doprinosa fondovima za mirovinsko i zdravstveno osiguranje za svoje zaposlene u Hrvatskoj sukladno zakonskim propisima. Ova obveza odnosi se na sve osobe koje su u radnom odnosu temeljem ugovora o radu. Navedeni doprinosi se uplaćuju u određenom postotnom iznosu utvrđenom na temelju bruto plaće.

	2015. i 2014. godina
Doprinos za mirovinsko osiguranje	20%
Doprinos za zdravstveno osiguranje od 1. travnja 2014. godine	15%, 13%
Doprinos za fond za zapošljavanje	1,7%
Doprinos za ozljede na radu	0,5%

DOPRINOS ZA ZDRAVSTVENO OSIGURANJE

*Od 1. svibnja 2012. do 31. ožujka 2014. godine primjenjivala se stopa 13%, a od 1. travnja 2014. primjenjuje se stopa od 15%.

Članice Grupe su dužne obustavljati doprinose za mirovinsko osiguranje iz bruto plaća zaposlenika.

Doprinosi u ime posloprimca i u ime poslodavca obračunavaju se kao trošak razdoblja u kojem su nastali (vidi bilješku 5).

Grupa zaposlenima isplaćuje jubilarne nagrade i jednokratne otpremnine prilikom umirovljenja. Obveza i troškovi ovih primanja utvrđuju se primjenom metode projekcije kreditne jedinice. Metodom projekcije kreditne jedinice se svako razdoblje odrađenog radnog staža promatra kao osnova za dodatnu jedinicu prava na primanja i svaka se jedinica mjeri zasebno do stvaranja konačne obveze. Obveza se utvrđuje po sadašnjoj vrijednosti procijenjenih budućih novčanih odljeva primjenom diskontne stope koja je slična kamatnoj stopi na državne obveznice u Republici Hrvatskoj kod kojih su valute i rokovi dospijeca u skladu s valutama i procijenjenim trajanjem obveze za isplatom primanja. Obveze i troškove ovih naknada izračunao je ovlašteni aktuar.

JUBILARNE NAGRADE

Grupa isplaćuje svojim zaposlenicima neke pogodnosti za dugotrajan rad (jubilarne nagrade) i otpremnine prilikom odlaska u mirovinu. Nagrada za dugogodišnji rad iznosi od 1.500 do 5.500 kuna neto za rad u Grupi od 10 do 45 godina neprekidnog radnog odnosa kod poslodavca.

**Bilješke uz konsolidirane financijske izvještaje (nastavak)
za godinu završenu 31. prosinca 2015. godine**

2. SAŽETAK ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

MIROVINSKE NAKNADE I JUBILARNE NAGRADE (NASTAVAK)

OTPREMNINE

Od 1. listopada 2014. godine na snazi je Kolektivni ugovor (koji se odnosi na sve članice HEP grupe), temeljem kojeg, svaki radnik prilikom odlaska u mirovinu ima pravo na otpremninu u visini 1/8 bruto prosječne mjesečne plaće isplaćene zaposleniku za prethodna tri mjeseca prije prestanka ugovora o radu, a za svaku navršenu godinu neprekidnog trajanja radnog odnosa kod poslodavca. Ovaj Kolektivni ugovor vrijedi do 30. lipnja 2016. godine.

NEKRETNINE, POSTROJENJA I OPREMA

Nekretnine, postrojenja i oprema iskazani su po nabavnoj vrijednosti umanjenoj za ispravak vrijednosti i bilo koji gubitak nastao umanjnjem vrijednosti imovine, osim zemljišta, koja se iskazuju po nabavnoj vrijednosti. Procijenjeni vijek uporabe, ostatak vrijednosti i metode amortizacije se pregledavaju na kraju svake godine, a svaka promjena procjene obračunava se na osnovi novih očekivanja i ima učinak u tekućem i budućim razdobljima.

Nekretnine, postrojenja i oprema u uporabi amortiziraju se primjenom linearne metode na sljedećoj osnovi:

Zgrade	2015. i 2014. godina
Hidroelektrane (brane i nasipi, zgrade i ostale građevine te popratni objekti)	20 – 50 godina
Termoelektrane (zgrade i ostali građevinski objekti)	33 – 50 godina
Objekti i postrojenja za prijenos i distribuciju električne energije (trafostanice, nadzemni i kabelski vodovi, dispečerski centri i dr.)	20 – 40 godina
Vrelovodi, parovodi i druge građevine za proizvodnju i prijenos toplinske energije	33 godine
Plinovodi do 2014. godine	20 – 25 godina
Plinovodi od 2014. godine	40 godina
Upravne zgrade	50 godina
Postrojenja i oprema	
Postrojenja u hidroelektranama	10 – 33 godina
Postrojenja u termoelektranama	6 – 25 godina
Postrojenja za prijenos električne energije (električni dio trafostanica i transformatori, električni dio vodova)	15 – 40 godina
Postrojenja za distribuciju električne energije (električni dio trafostanica i transformatori, električni dio vodova, mjerni instrumenti, brojlari i druga oprema)	8 – 40 godina
Toplinske stanice, vrelovodi i ostala oprema	15 – 30 godina
Plinomjeri i ostala oprema plinske mreže	5 – 20 godina
Ostala oprema i transportna sredstva	
Informatička tehnologija	5 – 20 godina
Licence za računalni softver	5 godina
Oprema telekomunikacija	5 – 20 godina
Motorna vozila	5 – 8 godina
Uredski namještaj	10 godina

**Bilješke uz konsolidirane financijske izvještaje (nastavak)
za godinu završenu 31. prosinca 2015. godine**

2. SAŽETAK ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

NEKRETNINE, POSTROJENJA I OPREMA (NASTAVAK)

Troškovi nekretnina, postrojenja i opreme sadrže nabavnu cijenu imovine, uključujući carinu i nepovratne poreze i sve izravne troškove dovođenja imovine u uporabno stanje i na mjesto uporabe. Troškovi nastali nakon stavljanja nekretnina, postrojenja i opreme u uporabu terete troškove u konsolidiranom izvještaju o sveobuhvatnoj dobiti razdoblja u kojem su nastali.

U situacijama u kojima je nedvojbeno da su troškovi rezultirali povećanjem budućih ekonomskih koristi za koje se očekuje da će se ostvariti uporabom stavke nekretnina, postrojenja i opreme iznad njenih izvorno procijenjenih mogućnosti, oni se kapitaliziraju kao dodatni trošak nekretnina, postrojenja i opreme. Troškovi prihvatljivi za kapitalizaciju obuhvaćaju troškove periodičnih, unaprijed planiranih značajnijih pregleda i remonta nužnih za daljnje poslovanje.

Dobit ili gubitak koji proizlazi iz otuđenja ili povlačenja nekog predmeta imovine, postrojenja i opreme određuje se kao razlika između prihoda od prodaje i knjigovodstvene vrijednosti imovine, te se priznaje kao trošak ili prihod u konsolidiranom izvještaju o sveobuhvatnoj dobiti.

UMANJENJE VRIJEDNOSTI MATERIJALNE I NEMATERIJALNE IMOVINE

Na svaki izvještajni datum Grupa provjerava knjigovodstvene iznose svoje materijalne i nematerijalne imovine da bi utvrdila postoje li naznake da je došlo do gubitaka uslijed umanjenja vrijednosti navedene imovine. Ako postoje takve naznake, procjenjuje se nadoknadivi iznos sredstva da bi se mogao utvrditi eventualni gubitak nastao umanjenjem. Ako nije moguće procijeniti nadoknadivi iznos pojedinog sredstva, Grupa procjenjuje nadoknadivi iznos jedinice koja proizvodi novac a kojoj to sredstvo pripada. Umanjenje nematerijalne imovine s neodređenim vijekom upotrebe i imovine koja nije u upotrebi procjenjuje se godišnje i kad god postoji indikacija da vrijednost imovine može biti umanjena.

Povrativi iznos je veći iznos uspoređujući neto prodajnu cijenu ili vrijednost imovine u uporabi. Za potrebe procjene vrijednosti u uporabi, procijenjeni budućni novčani priljevi se svode na sadašnju vrijednost primjenom diskontne stope prije oporezivanja koja odražava sadašnju tržišnu procjenu vremenske vrijednosti novca i rizike specifične za to sredstvo.

**Bilješke uz konsolidirane financijske izvještaje (nastavak)
za godinu završenu 31. prosinca 2015. godine**

2. SAŽETAK ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

NEKRETNINE, POSTROJENJA I OPREMA (NASTAVAK)

Ako je nadoknativi iznos nekog sredstva (ili jedinice koja stvara novac) procijenjen na iznos niži od knjigovodstvenog, knjigovodstveni iznos toga sredstva (jedinice koja stvara novac) umanjuje se do nadoknadivog iznosa. Gubici od umanjenja vrijednosti priznaju se odmah kao rashod, osim ako sredstvo nije zemljište ili zgrada koje se ne koristi kao investicijska nekretnina, tj. ulaganje u nekretninu iskazano u revaloriziranom iznosu, u kojem slučaju se gubitak od umanjenja iskazuje kao smanjenje vrijednosti nastalo revalorizacijom sredstva.

Kod naknadnog poništenja gubitka od umanjenja vrijednosti, knjigovodstveni iznos sredstva (jedinice koja generira novac) povećava se do revidiranog procijenjenog nadoknadivog iznosa toga sredstva, pri čemu veća knjigovodstvena vrijednost ne premašuje knjigovodstvenu vrijednost koja bi bila utvrđena da u prethodnim godinama nije bilo priznatih gubitaka na tom sredstvu (jedinici koja generira novac) uslijed umanjenja vrijednosti. Poništenje gubitka od umanjenja vrijednosti odmah se priznaje kao prihod, osim ako se predmetno sredstvo ne iskazuje po procijenjenoj vrijednosti, u kojem slučaju se poništenje gubitka od umanjenja vrijednosti iskazuje kao povećanje uslijed revalorizacije.

NEMATERIJALNA IMOVINA

Dugotrajna nematerijalna imovina uključuje licence i software, a iskazana je po trošku nabave smanjenom za amortizaciju. Amortizira se pravocrtnom metodom u razdoblju od 5 godina.

**Bilješke uz konsolidirane financijske izvještaje (nastavak)
za godinu završenu 31. prosinca 2015. godine**

2. SAŽETAK ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

INVESTICIJSKE NEKRETNINE

Investicijske nekretnine, a to su nekretnine u posjedu radi ostvarivanja zarade od zakupnina i/ili povećanja tržišne vrijednosti imovine, uključujući imovinu u izgradnji za te namjene, početno se mjere po trošku, koji uključuje troškove transakcije. Nakon početnog priznavanja, investicijske nekretnine se vrednuju po fer vrijednosti. Dobici i gubici uslijed promjena fer vrijednosti investicijskih nekretnina se uključuju u dobit i gubitak razdoblja u kojem su nastali.

Investicijska nekretnina se prestaje priznavati, tj. isknjižava se prodajom ili trajnim povlačenjem iz uporabe, kao i kad se od njenog otuđenja ne očekuju buduće ekonomske koristi. Svaka dobit, odnosno svaki gubitak nastao isknjiženjem nekretnine, a utvrđuje se kao razlika između neto priljeva ostvarenih prodajom i neto knjigovodstvene vrijednosti predmetne nekretnine, uključuje se u dobit i gubitak razdoblja u kojem se nekretnina prestala priznavati.

FINANCIJSKI I POSLOVNI NAJAM

GRUPA KAO NAJMOPRIMAC

Grupa nema značajnih financijskih najмова. Tijekom 2015. i 2014. godine nisu bili zaključeni novi značajni ugovori o poslovnom (operativnom) najmu. Grupa priznaje plaćanje najma prema poslovnom najmu kao rashod na pravocrtnoj osnovi tijekom razdoblja najma.

POTRAŽIVANJA OD KUPACA I PREDUJMOVI

Potraživanja od kupaca iskazuju se po trošku ispravljenom za iznose čija naplata je sumnjiva ili sporna.

Uprava provodi ispravak sumnjivih i spornih potraživanja na temelju pregleda ukupne starosne strukture potraživanja, te na temelju pregleda značajnih, pojedinačnih iznosa uključenih u potraživanja.

Zbog postojanja vjerojatnosti da neka potraživanja neće biti naplaćena kroz duži rok, Grupa temeljem razumne procijene i iskustva stečenog kroz duže razdoblje obavlja vrijednosno usklađenje nenaplaćenih potraživanja:

Starost potraživanja	Postotak umanjenja 2015. i 2014. godine
Od 31 – 60 dana	1,5%
61 – 90 dana	3%
91 -180 dana	9%
181-365 dana	30%
preko godinu dana	90%

Utružena potraživanja i potraživanja od subjekata u stečajnom postupku i predstečajnoj nagodbi (osnovni dug i kamata) ispravljaju se u punom iznosu na teret rashoda, bez obzira na razdoblje proteklo od dospijeca.

2. SAŽETAK ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

ZALIHE

Zalihe sadrže uglavnom materijal i sitni inventar, a iskazane su po nižoj vrijednosti od troška nabave i neto očekivane prodajne vrijednosti. Uprava provodi ispravak vrijednosti zaliha na temelju pregleda ukupne starosne strukture zaliha, te na temelju pregleda značajnih, pojedinačnih iznosa uključenih u zalihe.

Od 2013. godine zalihe sadrže i emisijske jedinice CO₂. Uključivanjem Republike Hrvatske u Europski sustav trgovanja emisijskim jedinicama stakleničkih plinova (EU ETS), Hrvatska elektroprivreda koja obavlja djelatnost proizvodnje električne i toplinske energije, ima obvezu kupovanja emisijskih jedinica stakleničkih plinova u količini koja odgovara verificiranim emisijama CO₂ koje nastaju izgaranjem fosilnih goriva iz termoenergetskih postrojenja uslijed kojih se emitira CO₂.

Društva su obvezna pribaviti dostatna prava za emisiju CO₂ do 30. travnja (godišnji ciklus). Zbog povlačenja IFRIC-a 3 i nedostatnih odredbi u MSFI-jevima, Grupa je analizirala različite računovodstvene modele za emisijska prava za CO₂, te između ostalog EFRAG-ove papire za rasprave. Povremeno, Grupa trguje sa CO₂ emisijskim pravima. Zbog toga Grupa priznaje emisijska prava kao zalihe.

Od travnja 2014. zalihe sadrže i plin za trgovanje na veleprodajnom tržištu, a iskazane su po nižoj vrijednosti od troška nabave utvrđenog na temelju prosječne ponderirane cijene i neto očekivane prodajne vrijednosti (bilješka 18).

Za količine plina koje se direktno isporučuju kupcima za obračun troškova zaliha koristi se metoda specifične identifikacije njihovih individualnih troškova.

Trošak nabave uključuje fakturirani iznos i druge troškove koji su nastali izravno u svezi s dovođenjem zaliha na određenu lokaciju i uporabno stanje.

NOVAC I NOVČANI EKVIVALENTI

Novac i novčani ekvivalenti obuhvaćaju novac u blagajni i depozite po viđenju te druga kratkoročna likvidna ulaganja koja se mogu trenutno konvertirati u poznate iznose novca i kod kojih je rizik promjene vrijednosti beznačajan.

TROŠKOVI POSUDBE

Troškovi posudbe koji se mogu izravno pripisati stjecanju, izgradnji ili izradi kvalificiranog sredstva, a to je sredstvo koje nužno iziskuje određeno vrijeme da bi bilo spremno za svoju namjeravanu uporabu ili prodaju, dodaju se trošku navedenog sredstva sve dok sredstvo većim dijelom nije spremno za namjeravanu uporabu ili prodaju. Prihodi od ulaganja zarađeni privremenim ulaganjem namjenskih kreditnih sredstava tijekom njihovog trošenja za kvalificirano sredstvo oduzimaju se od troškova posudbe koji se mogu kapitalizirati.

Svi drugi troškovi posudbe priznaju se kao trošak razdoblja u kojem su nastali. Trošak kamata priznaje se u razdoblju na koje se kamata odnosi.

**Bilješke uz konsolidirane financijske izvještaje (nastavak)
za godinu završenu 31. prosinca 2015. godine**

2. SAŽETAK ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

STRANE VALUTE

Pojedinačni financijski izvještaji svakog subjekta Grupe prezentirani su u valuti primarnog gospodarskog okružja u kojem subjekt posluje, tzv. funkcionalnoj valuti. Rezultati i financijski položaj svakog subjekta unutar Grupe iskazani su u konsolidiranim financijskim izvještajima u hrvatskim kunama (HRK), koja je funkcijska valuta Grupe i prezentacijska valuta konsolidiranih financijskih izvještaja.

U financijskim izvještajima pojedinih društava Grupe, poslovne promjene izražene u stranim sredstvima plaćanja preračunate su u funkcijsku valutu subjekta po tečaju važećem na dan transakcije. Na svaki izvještajni datum monetarna aktiva i pasiva izražene u stranoj valuti preračunavaju se u funkcijsku valutu subjekta po tečaju važećem na kraju godine. Nemonetarne stavke iskazane po fer vrijednosti u stranoj valuti preračunavaju se primjenom tečajeva važećih na dan procjene fer vrijednosti. Nemonetarne stavke iskazane u stranoj valuti u visini povijesnog troška se ne preračunavaju.

Tečajne razlike nastale podmirenjem novčanih stavki i njihovim ponovnim preračunavanjem iskazuju se u konsolidiranom izvještaju o sveobuhvatnoj dobiti razdoblja. Tečajne razlike nastale preračunavanjem nemonetarne imovine iskazane po fer vrijednosti iskazuju se u konsolidiranom izvještaju o sveobuhvatnoj dobiti razdoblja kao financijski trošak, osim tečajnih razlika koje su nastale ponovnim preračunavanjem nemonetarne imovine raspoložive za prodaju kod koje se gubici i dobiti priznaju izravno u glavnici. Kod ove kategorije nenovčanih stavki se svaka dobit, odnosno svaki gubitak nastao preračunavanjem također priznaje izravno u glavnici.

Kod prikaza konsolidiranih financijskih izvještaja, imovina i obveza inozemnih dijelova Grupe preračunavaju se u kune po tečaju važećem na datum konsolidirane bilance. Ovi dijelovi poslovanja vezani su uz EUR. Kako je osnovni cilj monetarne politike HNB-a stabilnost tečaja, ista se provodi održavanjem čvrstog odnosa kune prema EUR. Stavke prihoda i rashoda (zajedno s usporednim podacima) preračunavaju se po prosječnom tečaju razdoblja. Međutim ukoliko osciliranje tečaja premaši 10% Grupa primjenjuje tečaj na datum transakcije. Tečajne razlike proizašle iz preračunavanja na kraju godine iskazuju se u okviru Grupe u rezervama i priznaju se kao dobit odnosno gubitak razdoblja u razdoblju prodaje inozemnog poslovanja.

2. SAŽETAK ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

OPOREZIVANJE

Trošak poreza na dobit jest zbirni iznos tekuće porezne obveze i odgođenih poreza.

TEKUĆI POREZ

Tekuća porezna obveza temelji se na oporezivoj dobiti za godinu. Oporeziva dobit razlikuje se od neto dobiti razdoblja iskazane u konsolidiranom izvještaju o sveobuhvatnoj dobiti jer ne uključuje stavke prihoda i rashoda koje su oporezive ili neoporezive u drugim godinama, kao ni stavke koje nikada nisu oporezive ni odbitne. Tekuća porezna obveza Grupe izračunava se primjenom poreznih stopa koje su na snazi, odnosno u postupku donošenja na izvještajni datum.

ODGOĐENI POREZ

Odgođeni porez jest iznos za koji se očekuje da će po njemu nastati obveza ili povrat temeljem razlike između knjigovodstvene vrijednosti imovine i obveza u konsolidiranim financijskim izvještajima i pripadajuće porezne osnovice koja se koristi za izračunavanje oporezive dobiti a obračunava se metodom bilančne obveze. Odgođene porezne obveze općenito se priznaju za sve oporezive privremene razlike, a odgođena porezna imovina se priznaje u onoj mjeri u kojoj je vjerojatno da će biti raspoloživa oporeziva dobit na temelju koje je moguće iskoristiti privremene razlike koje se odbijaju. Odgođene porezne obveze i porezna imovina ne priznaju se po privremenim razlikama koje proizlaze iz goodwilla ili početnim priznavanjem druge imovine i obveza, osim kod poslovnog spajanja, u transakcijama koje ne utječu ni na poreznu niti računovodstvenu dobit.

Knjigovodstveni iznos odgođene porezne imovine preispituje se na svaki izvještajni datum i umanjuje u mjeri u kojoj više nije vjerojatno da će biti raspoloživ dostatan iznos oporezive dobiti za povrat cijelog ili dijela porezne imovine.

Odgođeni porez obračunava se po poreznim stopama za koje se očekuje da će biti u primjeni u razdoblju u kojem će doći do podmirenja obveze ili realizacije sredstva, temeljem poreznih zakona koji su na snazi ili u postupku donošenja do izvještajnog datuma. Izračun odgođenih poreznih obaveza i imovine održava iznos za koji se očekuje da će na izvještajni datum nastati obveza ili povrat u visini knjigovodstvene vrijednosti imovine i obveza Grupe.

**Bilješke uz konsolidirane financijske izvještaje (nastavak)
za godinu završenu 31. prosinca 2015. godine**

2. SAŽETAK ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

OPOREZIVANJE (NASTAVAK)

TEKUĆI I ODGOĐENI POREZ RAZDOBLJA

Odgođeni porez knjiži se kao trošak ili prihod u konsolidiranom u izvještaju o sveobuhvatnoj dobiti, osim ako se ne odnosi na stavke koje se knjiže izravno u korist ili na teret glavnice, u tom slučaju se odgođeni porez također iskazuje u okviru glavnice ili kada porez proizlazi iz početnog priznavanja kod poslovnog spajanja.

U slučaju poslovnog spajanja, porezi se uzimaju u obzir kod izračuna goodwilla ili utvrđivanju viška udjela kupca u neto fer vrijednosti prepoznatljive imovine, obaveza i mogućih obavezama kupca u odnosu na trošak.

FINANCIJSKA IMOVINA

Ulaganja se priznaju i prestaju priznavati na datum transakcije. Financijska imovina se početno utvrđuje prema fer vrijednosti, uvećano za troškove transakcije, osim za onu financijsku imovinu koja je razvrstana za iskazivanje po fer vrijednosti kroz dobit i gubitak.

Financijska imovina klasificira se u kategorije imovine “raspoložive za prodaju” po fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak” i “zajmovi i potraživanja”. Klasifikacija ovisi o vrsti i namjeni financijske imovine a utvrđuje se u vrijeme prvog knjiženja.

METODA EFEKTIVNE KAMATNE STOPE

Metoda efektivne kamate je način izračunavanja troška amortizacije financijske imovine i raspodjele prihoda od kamata kroz odgovarajuće razdoblje. Stopa efektivne kamate je stopa kojom se diskontiraju budući gotovinski primici kroz očekivano razdoblje trajanja financijske imovine ili kraće razdoblje, ako je tako primjerenije.

Prihod od dužničkih instrumenata se priznaju po osnovi efektivne kamate.

FINANCIJSKA IMOVINA RASPOLOŽIVA ZA PRODAJU

Dionice u posjedu Grupe kojima se trguje na aktivnom tržištu klasificiraju se kao financijska imovina raspoloživa za prodaju i knjiže se po fer vrijednosti. Pozitivne i negativne razlike koje nastaju promjenom fer vrijednosti priznaju se izravno u rezerve iz revalorizacije ulaganja, uz izuzetak vrijednosnih usklađenja zbog gubitaka uslijed smanjenje vrijednosti, kamata utvrđenih metodom efektivne kamatne stope te pozitivnih i negativnih tečajnih razlika od monetarne imovine, koji se izravno knjiže u dobit i gubitak razdoblja. Ako dođe do prodaje ili smanjenja vrijednosti ulaganja, kumulativna dobit ili gubitak ranije uknjižen u pričuve iz revalorizacije ulaganja se prenosi u dobit razdoblja.

Dividende, tj. udjeli u dobiti po vlasničkim instrumentima se knjiže u dobit i gubitak kada se utvrdi da Grupa ima pravo na primitak dividende.

**Bilješke uz konsolidirane financijske izvještaje (nastavak)
za godinu završenu 31. prosinca 2015. godine**

2. SAŽETAK ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

FINANCIJSKA IMOVINA (NASTAVAK)

Fer vrijednost financijske imovine raspoložive za prodaju izražene u stranoj valuti utvrđuje se u toj valuti i konvertira se prema tečaju važećem na kraju izvještajnog razdoblja.

ZAJMOVI I POTRAŽIVANJA

Potraživanja od kupaca, zajmovi i druga potraživanja u fiksnim i odredivim iznosima koja ne kotiraju na aktivnom tržištu novca klasificiraju se kao 'zajmovi i potraživanja'. Zajmovi i potraživanja se mjere po amortiziranom trošku korištenjem metode efektivne kamate, ispravljani za eventualno smanjenje vrijednosti. Prihod od kamata priznaje se primjenjujući efektivnu kamatnu stopu, osim kod kratkoročnih potraživanja kad priznavanje kamata nije materijalno značajno.

SMANJENJE VRIJEDNOSTI FINANCIJSKE IMOVINE

Pokazatelji smanjenja vrijednosti za financijsku imovinu procjenjuju se na svaki izvještajni datum. Smanjenje vrijednosti financijske imovine provodi se kad god postoje objektivni dokazi da će jedan ili više događaja nakon početnog knjiženja financijske imovine dovesti do promjene očekivanog budućeg novčanog priljeva po ulaganju. Kod financijske imovine koja se vodi po amortiziranom trošku, iznos smanjenja vrijednosti predstavlja razliku između knjigovodstvene vrijednosti imovine i sadašnje vrijednosti procijenjenih budućih novčanih priljeva, utvrđene diskontiranjem uz primjenu izvorne efektivne kamatne stope na predmetno financijsko sredstvo.

Knjigovodstvena vrijednost financijske imovine umanjuje se za gubitak uslijed smanjenja vrijednosti izravno za svu financijsku imovinu osim za potraživanja od kupaca, kod kojih se knjigovodstvena vrijednost umanjuje preko konta za ispravak vrijednosti. Kada potraživanje od kupca nije moguće naplatiti, ono se otpisuje preko konta za ispravak vrijednost potraživanja. Ukoliko dođe do naplate prethodno otpisanih potraživanja, ona se knjiže u korist konta za ispravak vrijednosti. Promjene knjigovodstvene vrijednosti konta za ispravak vrijednosti priznaju se u dobit ili gubitak.

Izuzev kod glavničkih instrumenata raspoloživih za prodaju, ako se u idućim razdobljima iznos gubitka zbog umanjenja smanji i smanjenje se objektivno može povezati s događajem nakon što je proknjiženo umanjenje, ranije iskazani gubici zbog umanjenja se storniraju kroz konsolidirani izvještaj o sveobuhvatnoj dobiti do knjigovodstvene vrijednosti ulaganja na datum storniranja umanjenja koji ne prelazi iznos amortiziranog troška koji bi bio iskazan da smanjenje vrijednosti nije bilo knjiženo.

Glede glavničkih instrumenata raspoloživih za prodaju, bilo koje povećanje fer vrijednosti koje uslijedi nakon gubitka zbog smanjenja vrijednosti knjiži se izravno u revalorizacijske rezerve.

ULAGANJA

Ulaganja u nekonsolidirana društva koja nisu materijalno značajna se u pravilu iskazuju po trošku ulaganja ispravljenom za umanjenje vrijednosti.

**Bilješke uz konsolidirane financijske izvještaje (nastavak)
za godinu završenu 31. prosinca 2015. godine**

2. SAŽETAK ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

FINANCIJSKE OBVEZE

Financijske obveze, uključujući obveze po zajmovima i kreditima, naknadno se mjere po amortiziranom trošku primjenom metode efektivne kamate.

Metoda efektivne kamate je metoda kojom se izračunava amortizirani trošak financijske obveze i kamatni rashod raspoređuje se kroz relevantno razdoblje. Efektivna kamatna stopa je stopa kojom se procijenjeni budući novčani odljevi, uključujući sve naknade po plaćenim ili primljenim bodovima koje su sastavni dio efektivne kamatne stope, zatim troškove transakcije i druge premije i diskonte, svode na prvobitno priznatu neto knjigovodstvenu vrijednost kroz očekivani vijek financijske obveze ili neko drugo razdoblje ako je kraće.

PRESTANAK PRIZNAVANJA FINANCIJSKIH OBVEZA

Grupa prestaje priznavati financijske obveze samo i isključivo onda kada su obveze plaćene, poništene ili istekle. Razlika između knjigovodstvene vrijednosti isknjižene financijske obveze i plaćene naknade te obveze za naknadu se uključuje u dobit i gubitak.

IZVEDENI FINANCIJSKI INSTRUMENTI

Društvo je potpisalo Ugovor o međuvaltunom swap-u kako bi upravljalo svojom izloženosti tečajnom riziku. Podrobnije informacije o derivativnim financijskim instrumentima su objavljene u bilješci 26.

Izvedenice se prvi puta priznaju po fer vrijednosti na datum zaključenja ugovora i nakon toga se na kraju svakog izvještajnog razdoblja ponovno svode na fer vrijednost. Dobit ili gubitak proizašao iz svođenja na fer vrijednost se priznaje u dobit i gubitak.

REZERVIRANJA

Rezerviranje se priznaje samo ako Grupa ima sadašnju obvezu (zakonsku ili izvedenu) kao rezultat prošlog događaja i ako je vjerojatno da će podmirenje obveze zahtijevati odljev resursa s ekonomskim koristima i ako se pouzdanom procjenom može utvrditi iznos obveze. Rezerviranja se preispituju na svaki izvještajni datum i usklađuju prema najnovijim najboljim procjenama. Ako je učinak vremenske vrijednosti novca značajan, iznos rezerviranja jest sadašnja vrijednost troškova za koje se očekuje da će biti potrebni radi podmirenja obveze. U slučaju diskontiranja, povećanje u rezerviranjima koje odražava protok vremena priznaje se kao trošak kamata.

**Bilješke uz konsolidirane financijske izvještaje (nastavak)
za godinu završenu 31. prosinca 2015. godine**

2. SAŽETAK ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

KORIŠTENJE PROCJENA PRI SASTAVLJANJU KONSOLIDIRANIH FINANCIJSKIH IZVJEŠTAJA

Sastavljanje konsolidiranih financijskih izvještaja u skladu s Međunarodnim standardima financijskog izvještavanja zahtijeva od Uprave da daje procjene i pretpostavke koje utječu na iskazane iznose sredstava, obveza, prihoda i rashoda te objavu potencijalnih obveza. Procjene korištene pri izradi ovih konsolidiranih financijskih izvještaja odnose se na primanja zaposlenih, iznose vrijednosnih usklađenja imovine, utvrđivanje fer vrijednosti imovine i obveza i procijenjenih troškova uklanjanja imovine. Mogući su događaji u budućnosti koji će uzrokovati promjene u pretpostavkama na temelju kojih su dane procjene, a time i promjene u samim procjenama. Učinak bilo koje promjene u procjeni iskazat će se u konsolidiranim financijskim izvještajima kad ga bude moguće utvrditi.

PRIZNAVANJE PRIHODA

Poslovni prihod se ostvaruje prvenstveno prodajom električne energije kućanstvima te industrijskim i ostalim kupcima u Republici Hrvatskoj. Ove djelatnosti sačinjavaju glavni prihod od redovitog poslovanja Grupe.

Prihodi od prodaje električne energije priznaju se na temelju najbolje procjene isporučene količine energije. Kako se stvarni obračun ispučenih količina energije kupcima kategorije kućanstvo obavlja dva puta godišnje, Grupa prihode od prodaje električne energije temelji na ukupno proizvedenim i nabavljenim količinama energije. Pri tome se ukupno proizvedena i nabavljena količina energije korigira za gubitke na distributivnoj mreži na temelju logaritamske regresije. Cijena električne energije je regulirana od strane Hrvatske energetske regulatorne agencije (HERA) (Stupanjem na snagu Zakona o izmjenama Zakona o tržištu električne energije (NN 102/2015.) prestaje regulacija cijena za javnu uslugu opskrbe električnom energijom kućanstava u okviru univerzalne usluge). Grupa nema poseban računovodstveni model za priznavanje bilo kakvih razgraničenja koja bi nastala uslijed regulirane tarife. Sukladno tome, Grupa priznaje prihode na temelju cijena određenih tarifom odobrenom od strane regulatorne agencije. Alternativno, Grupa pruža mogućnost svojim kupcima da izaberu tržišni model, i u tom slučaju prihodi se priznaju u skladu sa cijenama na slobodnom tržištu (HEPI tarifni model).

Prihod od prodaje toplinske energije kućanstvima te industrijskim i ostalim korisnicima u Republici Hrvatskoj priznaje se kada je toplinska energija isporučena kupcima i kada je vjerojatno da će buduće ekonomske koristi vezano za transakciju pritijecati u Grupi.

Prihodi od plina priznaju se kada je plin ispučen kupcima i kada je vjerojatno da će buduće ekonomske koristi vezano za transakciju pritijecati u Grupi. Cijena plina regulirana je od strane Hrvatske energetske regulatorne agencije (HERA). Grupa nema poseban računovodstveni model za priznavanje bilo kakvih razgraničenja koja bi nastala uslijed regulirane tarife.

**Bilješke uz konsolidirane financijske izvještaje (nastavak)
za godinu završenu 31. prosinca 2015. godine**

2. SAŽETAK ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

PRIHODI OD NAKNADA ZA PRIKLJUČENJE

Grupa je s 1. srpnja 2009. godine usvojila tumačenje IFRIC-a br. 18 „Prijenos imovine s kupaca“.

Tumačenje IFRIC-a br. 18 razjašnjava zahtjeve utvrđene MSFI-jevima u pogledu načina obračunavanja ugovora po kojima subjekt od kupca dobiva neku stavku nekretnine, postrojenja i opreme ili novac za njihovu izgradnju, koju za uzvrat koristi za priključenje kupca na mrežu ili da bi kupcu omogućio stalan pristup isporuci dobara, odnosno usluga. Kad neki predmet nekretnine, postrojenja i opreme prenesen s kupca udovoljava definiciji imovine, Društvo ga je dužno iskazati u svojim konsolidiranim financijskim izvještajima.

Naknade primljene od kupaca za priključenje od 1. srpnja 2009. godine knjiže se kao prihod u iznosu novca koji je primljen od kupca u trenutku kada se kupac priključi na mrežu ili kada mu se omogući stalni pristup isporuci usluge.

SEGMENTALNA ANALIZA

Grupa je u potpunosti usvojila MSFI 8 „Poslovni segmenti“ i objavila podatke o poslovanju po segmentima, budući da Grupa dužničkim instrumentima trguje na javnim uređenim tržištima.

**Bilješke uz konsolidirane financijske izvještaje (nastavak)
za godinu završenu 31. prosinca 2015. godine**

2. SAŽETAK ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

KRITIČNE PROSUDBE KOD PRIMJENE RAČUNOVODSTVENIH PROCJENA

Kod primjene računovodstvenih politika opisanih u bilješci 2, Uprava je davala određene prosudbe koje su imale značajan utjecaj na iznose u konsolidiranim financijskim izvještajima.

Prosudbe su detaljno prikazane u pripadajućim bilješkama i najznačajnije među njima se odnose na slijedeće:

VIJEK TRAJANJA NEKRETNINA, POSTROJENJA I OPREME

Kao što je objašnjeno u bilješci 2, Grupa preispituje procijenjeni vijek trajanja nekretnina, postrojenja i opreme na kraju svakog godišnjeg izvještajnog razdoblja. U 2014. godini procijenjeni vijek trajanja plinovoda produžen je sa 20–25 godina na 40 godina.

FER VRIJEDNOST FINANCIJSKE IMOVINE

Kao što je objašnjeno u bilješci 19., Uprava koristi svoju prosudbu prilikom procjene umanjivanja vrijednosti potraživanja od kupaca i ostalih potraživanja.

REZERVIRANJA ZA ZAŠTITU OKOLIŠA

Aktivnosti i tehnologije namijenjeni zaštiti okoliša još uvijek nisu točno zakonom propisani. Uprava procjenjuje rezerviranja za zaštitu okoliša i razgradnju na temelju prethodnih iskustava i vlastitog tumačenja važećih zakona i propisa. Na temelju članka 4. stavka 1. Zakona o potvrđivanju Ugovora između Vlade Republike Hrvatske i Vlade Republike Slovenije o uređenju statusnih i drugih pravnih odnosa vezanih uz ulaganje, iskorištavanje i razgradnju Nuklearne elektrane Krško NN broj 9/2002, Vlada Republike Hrvatske je 28. travnja 2006. godine donijela uredbu o načinu uplate sredstava za financiranje razgradnje i zbrinjavanja radioaktivnog otpada i iskorištenog nuklearnog goriva Nuklearne elektrane Krško. Trošak razgradnje termoelektrana predstavlja diskontiranu vrijednost procijenjenog troška razgradnje termoelektrana Grupe.

PRIZNAVANJE PRIHODA OD PRODAJE ELEKTRIČNE ENERGIJE KUPCIMA UNIVERZALNE USLUGE (KUPCI KUĆANSTVA)

Budući da se naplata odvija akontacijskim sustavom sa stvarnim obračunom 2 puta godišnje, Grupa procjenjuje prihode od prodaje električne energije. Procjena se temelji na ukupno proizvedenoj količini električne energije na način da se proizvedena, odnosno nabavljena, količina umanjuje za procijenjene gubitke na distributivnoj mreži. Nakon analize više različitih metoda aproksimacije (petogodišnji prosjek, linearna aproksimacija i slično) Uprava je kao najprikladniju odabrala logaritamsku regresiju. Razlika između prethodno procijenjenih prihoda i stvarnih uplata priznaje se u konsolidiranoj bilanci kao ostale kratkotrajne obveze ili ostala kratkotrajna potraživanja.

**Bilješke uz konsolidirane financijske izvještaje (nastavak)
za godinu završenu 31. prosinca 2015. godine**

2. SAŽETAK ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

KRITIČNE PROSUDBE KOD PRIMJENE RAČUNOVODSTVENIH PROCJENA (NASTAVAK)

UMANJENJE DUGOTRAJNE IMOVINE

Kalkulacija umanjenja zahtjeva procjenu vrijednosti u uporabi jedinica koje stvaraju novac. Ta vrijednost je mjerena temeljem projekcije diskontiranog novčanog toka. Najznačajnije varijable za utvrđivanje novčanog toka su diskontirane stope, terminske vrijednosti, vrijeme za koje se rade projekcije novčanog toka, kao i pretpostavke i prosudbe korištene za utvrđivanje novčanih primitaka i izdataka.

RASPOLOŽIVOST OPOREZIVE DOBITI ZA KOJU IMOVINA ODGOĐENOG POREZA MOŽE BITI PRIZNATA

Imovina odgođenog poreza se priznaje za sve neiskorištene porezne gubitke do mjere u kojoj je moguće da će biti ostvarena dobit koja će omogućiti korištenje s njom povezane porezne pogodnosti. Utvrđivanje odgođene porezne imovine koja se može priznati nalaže primjenu značajnih prosudbi, koje se temelje na utvrđivanju vjerojatnog vremena nastanka i iznosa buduće oporezive dobiti, zajedno s budućom planiranom strategijom poreza. Knjigovodstvena vrijednost odgođene porezne imovine na dan 31. prosinca 2015. godine iznosi 650.681 tisuća kuna, na dan 31. prosinca 2014. godine 653.907 tisuće kuna (bilješka 8).

AKTUARSKE PROCJENE KORIŠTENE ZA IZRAČUN NAKNADA ZA ODLAZAK U MIROVINU

Trošak definiranih primanja je utvrđen koristeći aktuarske procjene. Aktuarske procjene uključuju utvrđivanje pretpostavki o diskontiranim stopama, budućim povećanjima dohotka i smrtnosti ili stopi fluktuacije. Zbog dugoročne prirode tih planova, te procjene su predmet nesigurnosti. Rezerviranja za naknade za mirovine i jubilarne nagrade iznose 420.425 tisuća kuna na dan 31. prosinca 2015. godine i 364.497 tisuća kuna na dan 31. prosinca 2014. godine (bilješka 25).

POS LJEDICE ODREĐENIH SUDSKIH SPOROVA

Grupa je strana u brojnim sudskim sporovima proizašlim iz redovnog poslovanja. Rezerviranja se evidentiraju ukoliko postoji sadašnja obveza kao rezultat prošlog događaja (uzimajući u obzir sve raspoložive dokaze uključujući mišljenje pravnih stručnjaka) gdje je vjerojatno da će podmirenje obveze zahtijevati odljev resursa i ukoliko se iznos obveze može pouzdano procijeniti (bilješka 25).

**Bilješke uz konsolidirane financijske izvještaje (nastavak)
za godinu završenu 31. prosinca 2015. godine**

3. INFORMACIJE O SEGMENTIMA

Poslovni prihodi Grupe ostvaruju se najvećim dijelom u Republici Hrvatskoj.

Izvještajni segmenti Grupe podijeljeni su na sljedeće: električna energija (proizvodnja, prijenos, distribucija i prodaja električne energije), toplinarstvo (proizvodnja, distribucija i prodaja toplinske energije) i plin (distribucija i prodaja plina).

Dobit, odnosno gubitak svakog segmenta rezultat je svih prihoda i rashoda koji se direktno odnose na određeni segment. Informacije o financijskim приходima, odnosno rashodima i porezu na dobit nisu iskazane na razini segmenta, jer je osnova za prikazivanje segmenta dobit iz poslovanja.

	Električna energija		Toplinarstvo		Plin		Grupa	
	2015.	2014.	2015.	2014.	2015.	2014.	2015.	2014.
	u tisućama kuna	u tisućama kuna	u tisućama kuna	u tisućama kuna	u tisućama kuna	u tisućama kuna	u tisućama kuna	u tisućama kuna
Prihodi iz osnovne djelatnosti	10.537.427	10.575.290	682.388	671.946	1.684.740	1.061.065	12.904.555	12.308.301
Ostali prihodi segmenata	1.588.378	1.203.331	55.407	58.401	21.125	29.141	1.664.910	1.290.873
Dobit / gubitak iz poslovanja	3.149.041	3.476.794	(290.676)	(346.516)	137.400	70.171	2.995.765	3.200.449
					Neto financijski rashod		(600.041)	(122.906)
					Porez na dobit		(455.667)	(612.119)
					Neto dobit		1.940.057	2.465.424

Imovina segmenta sastoji se prvenstveno od nekretnina, postrojenja i opreme, potraživanja, novca i zaliha. Obveze segmenta sastoje se od obveza prema dobavljačima i ostalih obveza. Imovina i obveze koje ne pripadaju segmentima predstavljaju imovinu i obveze koje se ne mogu opravdano rasporediti na poslovne segmente. Ukupna neraspoređena imovina uključuje ulaganje u NE Krško, dio nekretnina, postrojenja i opreme i neraspoređenu financijsku imovinu. Ukupne neraspoređene obveze uključuju dugoročne kredite, kratkoročne kredite te ostale razne obveze.

	Ukupna imovina segmenta		Ukupne obveze segmenta	
	2015.	2014.	2015.	2014.
	u tisućama kuna	u tisućama kuna	u tisućama kuna	u tisućama kuna
				Prepravljeno
Električna energija	29.030.695	27.807.534	6.125.754	6.613.995
Toplinarstvo	1.204.678	1.184.190	187.850	203.167
Plin	383.816	389.202	101.933	104.419
Neraspoređeno	7.592.197	6.475.792	7.770.646	6.857.564
Ukupno Grupa	38.211.386	35.856.718	14.186.183	13.779.145

**Bilješke uz konsolidirane financijske izvještaje (nastavak)
 za godinu završenu 31. prosinca 2015. godine**

3. INFORMACIJE O SEGMENTIMA (nastavak)

INFORMACIJE O NAJVEĆIM KUPCIMA

Prihod od djelatnosti prodaje električne energije u 2015. godini iznosi 10.537.427 tisuća kuna (u 2014. godini 10.575.290 tisuća kuna).

Prihod od djelatnosti prodaje toplinske energije u 2015. godini iznosi 682.388 tisuća kuna (u 2014. godini 671.946 tisuća kuna).

Prihod od djelatnosti prodaje plina u 2015. godini odnosi se na prodaju plina na veleprodajnom tržištu u iznosu 1.298.352 tisuća kuna i na prodaju plina kupcima opskrbe plina u iznosu 386.388 tisuća kuna (u 2014. godini prodaju plina na veleprodajnom tržištu iznosi 689.575 tisuća kuna i na prodaju plina kupcima opskrbe plina 371.490 tisuća kuna tisuća kuna).

TERITORIJALNA ANALIZA POSLOVANJA

Grupa posluje na području Europe, s zemljama koje su članice Europske Unije i ostalim zemljama koje nisu članice Europske Unije.

Slijedi teritorijalna analiza prihoda koje je grupa ostvarila iz aktivnih dijelova poslovanja od vanjskih kupaca električne energije:

	2015. godina	2014. godina
	u tisućama kuna	u tisućama kuna
Hrvatska	9.917.663	9.815.887
Zemlje Europske Unije	454.362	677.218
Ostale zemlje koje nisu članice Europske Unije	165.402	82.185
	10.537.427	10.575.290

**Bilješke uz konsolidirane financijske izvještaje (nastavak)
za godinu završenu 31. prosinca 2015. godine**

4. OSTALI PRIHODI IZ POSLOVANJA

	2015. godina	2014. godina
	u tisućama kuna	u tisućama kuna
Usluge za priključenje na mrežu	367.263	352.047
Prihodi po sudskoj presudi za neisporučenu el.en. od NEK –a	328.925	-
Prihod od imovine financirane iz naknade za priključenje	230.636	234.482
Naplaćena vrijednosno usklađena potraživanja (bilješka 19)	73.123	99.549
Prihodi od usluga	135.658	141.733
Kapitalizirana imovina	95.437	88.905
Zatezne kamate	74.243	58.664
Prihodi od prodaje materijala	37.592	39.510
Prihod od prodaje prekogranične prijenosne moći	58.508	75.731
Prihodi od međukompenzacijskog mehanizma HOPS-a – inozemstvo	18.341	35.747
Prihod od ukidanja troškova za otpremnine temeljem otkaza ugovora o radu	21.915	-
Prihodi od ukidanja dugoročnih rezerviranja-godišnji odmori	5.843	70
Prihodi od ukidanja dugoročnih rezerviranja za otpremnine i jubilarne nagrade	21.695	4.696
Prihodi od ukidanja dugoročnih rezerviranja – sudski troškovi	20.593	42.487
Prihodi od ukidanja ostalih rezerviranja	6.170	20
Naplaćena potraživanja po predstečaju	17.363	8.900
Prihodi od opomena kupcima	5.082	5.334
Prihodi temeljem sudskih troškova po tužbama	8.177	8.389
Dobici od prodaje materijalne imovine	51.281	1.603
Naplaćena otpisana potraživanja	2.352	8.906
Ostali poslovni prihodi NEK d.o.o.	4.977	5.094
Ostalo	79.736	79.006
	1.664.910	1.290.873

U 2015. godini ostvaren je prihod od usluga za priključenje na mrežu u iznosu od 367.263 tisuća kuna (u 2014.godini 352.047 tisuća kuna) temeljem IFRIC 18 (Prijenos imovine s kupca).

**Bilješke uz konsolidirane financijske izvještaje (nastavak)
za godinu završenu 31. prosinca 2015. godine**

5. TROŠKOVI OSOBLJA

	2015. godina	2014. godina
	u tisućama kuna	u tisućama kuna
Neto plaće	1.078.947	1.038.540
Neto plaće NEK d.o.o.	95.097	94.546
Troškovi poreza i doprinosa	711.389	703.240
Troškovi poreza i doprinosa iz plaća NEK d.o.o.	38.398	44.193
	1.923.831	1.880.519

UKUPNI TROŠKOVI ZAPOSLENIKA:

	2015. godina	2014. godina
	u tisućama kuna	u tisućama kuna
Bruto plaće	1.790.336	1.741.780
Bruto plaće NEK	133.495	138.739
Naknade troškova zaposlenima (bilješka 6)	117.937	112.542
Materijalna prava zaposlenih (bilješka 6)	59.359	73.244
Neiskorišteni godišnji odmori (bilješka 6)	441	17.677
	2.101.568	2.083.982

NAKNADE ČLANOVIMA UPRAVE I IZVRŠNIM DIREKTORIMA DRUŠTAVA GRUPE:

	2015. godina	2014. godina
	u tisućama kuna	u tisućama kuna
Bruto plaće	27.198	29.002
Doprinosi za mirovinsko osiguranje	6.107	6.432
Ostala primanja	3.360	3.972
	36.665	39.406

Naknade troškova zaposlenima uključuju troškove prijevoza na posao u 2015. godini u iznosu od 74.398 tisuće kuna (2014. godine: 72.539 tisuća kuna), dnevnice i putne troškove u 2015. godini u iznosu od 19.581 tisuća kuna (2014. godine: 18.024 tisuća kuna), dopunsko zdravstveno osiguranje u iznosu od 7.507 tisuća kuna (2014. godine: 6.770 tisuća kuna) te ostale slične troškove u 2015. godini u iznosu od 16.451 tisuća kuna (2014. godine 15.209 tisuća kuna).

Troškovi materijalnih prava zaposlenih uključuju naknade prema Kolektivnom ugovoru. Najvećim dijelom odnose se na isplate prema Kolektivnom ugovoru u iznosu od 49.131 tisuća kuna, a manjim dijelom na solidarne pomoći, naknade za odvojeni život, pomoć djeci i drugo.

Članovima Uprave nije bilo drugih isplata osim redovne plaće i primitaka u naravi u iznosu od 2.694 tisuća kuna u 2015. godini i 3.354 tisuće kuna u 2014. godini.

**Bilješke uz konsolidirane financijske izvještaje (nastavak)
za godinu završenu 31. prosinca 2015. godine**

6. OSTALI RASHODI IZ POSLOVANJA

	2015. godina	2014. godina
	u tisućama kuna	u tisućama kuna
Troškovi održavanja	605.513	600.137
Ispravak vrijednosti potraživanja od kupaca (bilješka 19)	170.915	221.014
Troškovi nabave plina	154.122	224.733
Troškovi usluga	295.829	252.775
Naplative usluge i materijal	154.948	130.910
Troškovi materijala	87.149	89.895
Naknada vezane za nabavu plina	5.073	2.611
Trošak emisijskih jedinica CO ₂ .	133.768	108.972
Vrijednosno usklađivanje zaliha	15.898	16.993
Vrijednosno usklađenje dugotrajne materijalne imovine	47.507	73.518
Naknade troškova zaposlenih (bilješka 5)	117.937	112.542
Ostala materijalna prava zaposlenih (bilješka 5)	59.359	73.244
NE Krško – troškovi razgradnje po odluci Vlade	108.681	108.719
Doprinosi, porezi i naknade državi	87.339	85.221
Rezerviranje po sudskim sporovima	25.313	29.668
Doprinosi i koncesije za vodu	71.517	67.198
Rezerviranja za neiskorištene godišnje odmore (bilješka 5)	441	17.677
Naknada za korištenje prostora elektrana	74.825	87.654
Naknada za pročišćavanje i odvodnju voda	11.898	14.893
Otpis dugotrajne imovine	25.674	21.318
Nabavna vrijednost prodanog materijala	30.012	25.777
Troškovi obračuna i naplate	30.004	34.372
Rezerviranje za otpremnine i jubilarne nagrade	78.226	97.666
Rezerviranja za otpremnine temeljem otkaza ugovora o radu	-	53.568
Premije osiguranja	16.186	22.584
Naknade za zaštitu okoliša	2.864	3.319
Naknade šteta	20.406	12.929
Otpisana neutužena potraživanja	7.943	12.510
Rezerviranje za dekomisiju termoelektrana	7.608	7.920
Ostali poslovni troškovi NEK d.o.o.	216.761	222.642
Ostali troškovi	66.955	93.216
	2.730.671	2.926.195

Bilješke uz konsolidirane financijske izvještaje (nastavak)
 za godinu završenu 31. prosinca 2015. godine

7. FINANCIJSKI PRIHODI I RASHODI

	2015. godina	2014. godina
	u tisućama kuna	u tisućama kuna
Financijski prihodi		
Pozitivne tečajne razlike	56.081	22.437
Kamate	8.237	13.210
Fer vrijednost međuvalutnog swapa (bilješka 26)	-	393.281
Prihod od dividende	3.094	3.000
NEK d.o.o. – ostali financijski prihodi	3.067	1.743
Ukupno financijski prihodi	70.479	433.671
Financijski rashodi		
Kamate	(287.316)	(404.211)
Negativne tečajne razlike	(189.244)	(152.571)
Fer vrijednost međuvalutnog swapa	(12.449)	-
Troškovi reotkupa obveznica	(178.943)	-
Fer vrednovanje dionica	(969)	(202)
NEK ostali financijski rashodi	(1.461)	(2.477)
Ostali financijski rashodi	(138)	(3.170)
Financijski rashodi	(670.520)	(562.631)
Kapitalizirani troškovi posudbe	-	6.054
Ukupno financijski rashodi	(670.520)	(556.577)
Neto gubitak iz financijskih aktivnosti	(600.041)	(122.906)

**Bilješke uz konsolidirane financijske izvještaje (nastavak)
za godinu završenu 31. prosinca 2015. godine**

8. POREZ NA DOBIT

	2015. godina	2014. godina
	u tisućama kuna	u tisućama kuna
Tekući porez	452.441	509.764
Odgođeni troškovi/(prihodi) poreza koji se odnose na stvaranje i ukidanje privremenih razlika	3.226	102.355
Porez na dobit	455.667	612.119

Usklađenje odgođene porezne imovine je kako slijedi:

	2015. godina.	2014. godina
	u tisućama kuna	u tisućama kuna
Stanje 1. siječnja	653.907	756.647
Ukidanje odgođene porezne imovine	(47.609)	(155.853)
Priznavanje odgođene porezne imovine	44.383	53.113
Stanje 31. prosinca	650.681	653.907

Odgođena porezna imovina je nastala od porezno nepriznatih rezerviranja za jubilarne nagrade i otpremnine za odlazak u redovnu mirovinu, ispravke vrijednosti koji nisu porezno priznati i ostala rezerviranja.

Usklađenje između poreza na dobit i dobiti iskazane u izvještaju o sveobuhvatnoj dobiti je prikazano kako slijedi:

	2015. godina	2014. godina
	u tisućama kuna	u tisućama kuna
Dobit prije oporezivanja	2.395.724	3.077.543
Porez po važećoj stopi (20%)	479.145	615.509
Porezno nepriznati prihodi	(40.506)	(138.582)
Porezni učinak privremenih razlika	3.226	102.355
Porezni učinak poreznih gubitaka prenesenih iz prethodnih godina	-	(768)
Nepriznata odgođena porezna imovina Društava koja posluju s gubitkom	13.802	33.605
Porezni rashod tekuće godine	455.667	612.119
Efektivna porezna stopa	19%	20%

Grupa i svako njezino ovisno Društvo su obveznici plaćanja poreza na dobit sukladno poreznim zakonima i propisima Republike Hrvatske. Ovisna društva u okviru Grupe iskazala su porezne gubitke u iznosu od 1.444.665 tisuća kuna (2014.: 1.528.456 tisuća kuna), dok je Grupa obračunala porez na dobit u iznosu od 452.441 tisuća kuna (2014.: 509.764 tisuća kuna) i odgođenu poreznu imovinu u iznosu od 3.226 tisuća kuna (2014.: 102.355 tisuća kuna).

**Bilješke uz konsolidirane financijske izvještaje (nastavak)
 za godinu završenu 31. prosinca 2015. godine**

8. POREZ NA DOBIT (nastavak)

Ostvareni porezni gubici mogu se prenositi i priznavati kao odbitna stavka kod obračuna poreza u idućim poreznim razdobljima do njihovog zakonom utvrđenog roka isteka, koji je 5 godina od isteka godine u kojoj su porezni gubici nastali.

Porezni gubici Grupe i rokovi njihova isteka prikazani su u sljedećoj tablici:

Godina poreznog gubitka	Ukupni porezni gubitak Grupe u tisućama kuna	Godina prestanka mogućnosti prijenosa u tisućama kuna
2011.	434.935	2016.
2012.	565.360	2017.
2013.	207.334	2018.
2014.	168.027	2019.
2015.	69.009	2020.
	1.444.665	

Društva u Grupi koja kontinuirano posluju s gubitkom ne priznaju odgođenu poreznu imovinu. HEP d.d. realizira dobit i nema poreznih gubitaka za prijenos. U skladu s hrvatskim propisima nije moguće iskoristiti porezne gubitke na konsolidiranoj osnovi. Svako pojedinačno društvo utvrđuje svoju poreznu obvezu. Na dan 31. prosinca 2015. godine odgođena porezna imovina proizašla iz prenesenih poreznih gubitaka u iznosu od 1.444.665 tisuća kuna nije priznata.

**Bilješke uz konsolidirane financijske izvještaje (nastavak)
za godinu završenu 31. prosinca 2015. godine**

8. POREZ NA DOBIT (nastavak)

U nekoliko posljednjih godina Porezna uprava nije provela nadzor niti reviziju prijave poreza na dobit Društva i njezinih ovisnih društava, osim skraćenog nadzora u 2013. godini. U skladu s poreznim propisima, Porezna uprava može u svakom trenutku pregledati knjige i evidencije Društva i ovisnih društava u razdoblju od tri godine nakon isteka godine u kojoj je porezna obveza iskazana, te može nametnuti dodatne porezne obveze i kazne. Uprava Društva nije upoznata ni sa kakvim okolnostima koje bi mogle dovesti do potencijalnih značajnih obveza u tom pogledu.

Niže u tablici sažeto su prikazane promjene odgođene porezne imovine tijekom godine:

u tisućama kuna	Vrijednosno usklađenje zaliha	Rezerviranja za jubilarne nagrade i otpremnine	Amortizacija iznad propisanih stopa	Rezerviranja za MTM obveznicama	Vrijednosno usklađenje dugotrajne materijalne imovine	Preneseni porezni gubici	Ostalo	Ukupno
Na dan 31. prosinca 2013.	38.544	67.352	5.387	78.362	500.763	768	65.471	756.647
Knjiženo u korist računa dobiti i gubitka tekuće godine	3.699	15.062	1.521	(78.362)	(22.882)	(768)	(21.010)	(102.740)
Na dan 31. prosinca 2014.	42.243	82.414	6.908	-	477.881	-	44.461	653.907
Knjiženo u korist računa dobiti i gubitka tekuće godine	2.832	10.791	2.105	16.375	(26.682)	3.242	(11.889)	(3.226)
Na dan 31. prosinca 2015.	45.075	93.205	9.013	16.375	451.199	3.242	32.572	650.681

Bilješke uz konsolidirane financijske izvještaje (nastavak)
za godinu završenu 31. prosinca 2015. godine

9. NEKRETNINE, POSTROJENJA I OPREMA

u tisućama kuna NABAVNA VRIJEDNOST	Zemljišta i zgrade	Inventar i oprema	Investicije u tijeku	Ukupno
Na dan 1. siječnja 2014.	37.448.216	42.732.696	4.076.885	84.257.797
Preknjiženja	1.700	(1.694)	-	6
Povećanja	22.011	123.351	1.893.731	2.039.093
Aktiviranje investicija u tijeku	521.174	1.277.754	(1.825.274)	(26.346)
Inventurni viškovi	3.707	3.646	236	7.589
Otuđenja	(92.338)	(262.510)	(6.165)	(361.013)
Povećanja NEK	6.522	38.802	49.328	94.652
Na dan 31. prosinca 2014.	37.910.992	43.912.045	4.188.741	86.011.778
Preknjiženja	(156.753)	156.294	219	(240)
Povećanja	16.009	324.141	1.997.895	2.338.045
Povećanja NEK	-	100.899	519	101.418
Aktiviranje investicija u tijeku	415.538	1.327.783	(1.788.095)	(44.774)
Inventurni viškovi	13.523	16.334	-	29.857
Otuđenja	(117.081)	(373.617)	(12.705)	(503.403)
Na dan 31. prosinca 2015.	38.082.228	45.463.879	4.386.574	87.932.681
AKUMULIRANA AMORTIZACIJA				
Na dan 1. siječnja 2014.	25.223.554	29.639.337	-	54.862.891
Smanjenje imovine HEP Proizvodnje d.o.o.	10.115	63.403	-	73.518
Trošak amortizacije za godinu	680.388	948.798	-	1.629.186
Trošak amortizacije za godinu za NEK	24.328	221.511	-	245.839
Preknjiženja	1.034	(341)	-	693
Isknjiženo otuđenjem	(84.018)	(243.521)	-	(327.539)
Inventurni višak	-	3.635	-	3.635
Na dan 31. prosinca 2014.	25.855.401	30.632.822	-	56.488.223
Trošak amortizacije za godinu	671.785	959.834	-	1.631.619
Trošak amortizacije za godinu za NEK	-	213.765	-	213.765
Preknjiženja	(75.614)	75.580	-	(34)
Isknjiženo otuđenjem	(113.300)	(364.966)	-	(478.266)
Inventurni višak	6.349	(38.004)	-	(31.655)
Na dan 31. prosinca 2015.	26.344.621	31.479.031	-	57.823.652
KNJIGOVODSTVENI IZNOS				
Na dan 31. prosinca 2015.	11.737.607	13.984.848	4.386.574	30.109.029
Na dan 31. prosinca 2014.	12.055.591	13.279.223	4.188.741	29.523.555

**Bilješke uz konsolidirane financijske izvještaje (nastavak)
za godinu završenu 31. prosinca 2015. godine**

9. NEKRETNINE, POSTROJENJA I OPREMA (nastavak)

Grupa je vlasnik velikog broja nekretnina, međutim vlasništvo nad pojedinim nekretninama nije u potpunosti riješeno. Grupa je u procesu registriranja vlasništva nad nekretninama Grupe. Zbog velikog broja nekretnina, postoji mogućnost da u poslovnim knjigama nisu evidentirane sve nekretnine u vlasništvu Grupe. Također postoji mogućnost da su u poslovnim knjigama evidentirane nekretnine gdje Grupa nema upisano vlasništvo.

Uprava Društva donijela je 27. lipnja 2013. godine Odluku o mjerama i aktivnostima u svezi rješavanja vlasničkog statusa nekretnina HEP-a d.d. i ovisnih društava.

U odluci su zadani zadaci i rokovi u cilju podnošenja prijedloga nadležnim zemljišno-knjižnim sudovima radi upisa prava vlasništva. Aktivnosti na uređenju zemljišno-knjižnog stanja se nastavljaju i u 2016. godini.

Stupanjem na snagu Zakona o vodama, 1. siječnja 2010. godine, upitnim je postao imovinsko-pravni status imovine Grupe koja se odnosi na akumulacijska jezera i prateće objekte, a koja se koristi za proizvodnju električne energije iz hidroelektrana iz razloga što se iste određuju kao Javno vodno dobro u općoj uporabi u vlasništvu Republike Hrvatske. Grupa je navedenu imovinu stekla naplatnim putem od njihovih prijašnjih vlasnika, objedinjavanjem iznimno velikog broja čestica, koje su izgradnjom brane potopljene i time je nastala akumulacija. U tijeku je više postupaka uknjižbe vlasništva Republike Hrvatska na navedene nekretnine od kojih je dio proveden u korist Republike Hrvatske, dio zahtjeva za uknjižbu prava vlasništva Republike Hrvatske je odbijen od nadležnih sudova, a jedan dio je u postupku rješavanja.

Bilješke uz konsolidirane financijske izvještaje (nastavak)
 za godinu završenu 31. prosinca 2015. godine

10. NEMATERIJALNA IMOVINA

	u tisućama kuna
NABAVNA VRIJEDNOST	Licence
Stanje na dan 1. siječnja 2014.	626.991
Preknjiženja	(6)
Povećanje	3.442
Aktiviranje investicija	26.346
Otuđenja	(371)
Stanje 31. prosinca 2014.	656.402
Preknjiženja	240
Povećanje	26.308
Aktiviranje investicija	44.774
Otuđenja	(1.108)
Stanje 31. prosinca 2015.	726.616
AKUMULIRANA AMORTIZACIJA	
Stanje na dan 1. siječnja 2014.	557.558
Preknjiženja	2
Trošak amortizacije za godinu	22.165
Otuđenja	(369)
Stanje na dan 31. prosinca 2014.	579.356
Preknjiženja	34
Trošak amortizacije za godinu	26.897
Otuđenja	(1.108)
Stanje na dan 31. prosinca 2015.	605.179
KNJIGOVODSTVENI IZNOS	
Na dan 31. prosinca 2015.	121.437
Na dan 31. prosinca 2014.	77.046

**Bilješke uz konsolidirane financijske izvještaje (nastavak)
za godinu završenu 31. prosinca 2015. godine**

11. ULAGANJA U NEKRETNINE

Na dan 31. prosinca 2015. i 2014. godine investicijska ulaganja u nekretnine obuhvaćaju nekretnine u posjedu radi ostvarivanja zarade od zakupnina i/ili povećanja vrijednosti kapitala, te su iskazana realnom fer vrijednosti, temeljem najbolje procjene Uprave. Fer vrijednost obuhvaća procijenjenu tržišnu cijenu na kraju izvještajnog razdoblja. Sve investicijske nekretnine su u vlasništvu HEP d.d.

Procjenu fer vrijednosti nekretnina obavile su interne službe grupe. Procjena se temelji na dostupnim podacima o tržišnoj cijeni nekretnina na prikladnim pozicijama. Ove cijene prikupljene su iz različitih izvora, uključujući dostupne statistike Državnog zavoda za statistiku, Agencija za promet nekretnina, HGK i slično. Ove vrijednosti prosječno ostvarenih cijena prilagođene su za obilježja i specifičnosti pojedinih nekretnina.

Po fer vrijednosti	31. prosinca 2015.	31. prosinca 2014.
	u tisućama kuna	u tisućama kuna
Fer vrijednost	236.153	231.285
Neto promjena vrijednosti temeljem usklađenja fer vrijednosti	(795)	3.266
Stanje na kraju godine po fer vrijednosti	235.358	234.551
Ulaganje u nekretnine NEK d.o.o.	1.420	1.602
	236.778	236.153

**Bilješke uz konsolidirane financijske izvještaje (nastavak)
za godinu završenu 31. prosinca 2015. godine**

12. PREDUJMOVI ZA NEKRETNINE, POSTROJENJA I OPREMU

	31. prosinca 2015.	31. prosinca 2014.
	u tisućama kuna	u tisućama kuna
JSC Tehnopromexport –TE Sisak	58	17.727
Končar GIM	2.707	5.550
Litostroj Slovenija	160	284
VOITH Siemens Austrija	16	689
Končar inženjering Zagreb	2.605	2.247
Spegra Inženjering	2.224	3.718
Đuro Đaković holding	19.810	1.844
Siemens	461	1.130
Ostalo	9.839	8.297
	37.880	41.486

Predujmovi za nekretnine, postrojenja i opremu odnose se na izgradnju proizvodnih objekata.

13. ULAGANJE U NE KRŠKO

POVIJEST ULAGANJA

Pravni status Nuklearne elektrane Krško bio je reguliran međurepubličkim ugovorom iz 1970. godine te ugovorima između osnivača (investitora) iz 1974. i 1982. godine. Temeljem navedenih ugovora Društvo je imalo 50% udjela u Nuklearnoj elektrani Krško u Sloveniji, a ostalih 50% ELES d.o.o., Ljubljana, kao pravni slijednik slovenskih elektroprivrednih organizacija.

U 1998. godini Vlada Republike Slovenije donijela je Uredbu o preoblikovanju Nuklearne elektrane Krško u javno društvo Nuklearna elektrana Krško d.o.o. (NE Krško) i nacionalizaciji nuklearne elektrane. Zbog neslaganja o cijeni električne energije i visini godišnjeg budžeta elektrane, 30. srpnja 1998. godine Slovenija je prekinula isporuku električne energije HEP-u d.d.. Prekid je trajao sve do 19. travnja 2003. godine.

Krajem 2001. godine između Vlade Republike Hrvatske i Vlade Republike Slovenije potpisan je Ugovor o uređenju statusnih i drugih pravnih odnosa vezanih uz ulaganje, iskorištavanje i razgradnju NE Krško, te Društveni ugovor između HEP d.d. i ELES GEN d.o.o.. Ugovor je ratificirao Sabor Republike Hrvatske sredinom 2002. godine, a stupio je na snagu 11. ožujka 2003. godine nakon što ga je ratificirao Parlament Republike Slovenije 25. veljače 2003. godine.

Ovim Ugovorom priznata su ranije oduzeta vlasnička prava HEP d.d.-u u novooblikovanom društvu NE Krško u visini od 50% udjela u elektrani. Obje strane su se usuglasile da je životni vijek elektrane najmanje do 2023. godine. Proizvedena električna energija isporučuje se u omjeru 50:50 za obje ugovorne strane, a cijena isporučene energije određuje se prema stvarnim troškovima proizvodnje. Ugovorom je također po prvi puta jasno definirana obveza Republike Hrvatske prema zbrinjavanju polovice radioaktivnog otpada i istrošenog nuklearnog goriva iz NE Krško. Svaka država ima obvezu osigurati polovicu potrebnih sredstava za financiranje troškova izrade programa razgradnje i troškova provedbe programa. Svaka strana će sredstva za navedene namjene izdvajati u svoj zasebni fond u iznosima predviđenim programima razgradnje. Sukladno važećem Programu razgradnje NE Krško i odlaganja radioaktivnog otpada i istrošenog nuklearnog goriva, HEP d.d. je obveznik uplate sredstava u Fond u iznosu od 14.250 tisuća EUR-a godišnje.

HEP d.d. je počeo preuzimati električnu energiju iz NE Krško 19. travnja 2003. godine sa očekivanim godišnjim primitkom od 2.700-2.950 GWh godišnje sve do 2023. godine što predstavlja oko 15% godišnje potrošnje električne energije u Hrvatskoj.

Do kraja 2003. godine provedene su odredbe iz ugovora prema kojima su se HEP d.d. i NE Krško odrekli svih međusobnih potraživanja za štete nastale do 30. lipnja 2002. godine, te su povukli tužbene zahtjeve po toj osnovi uključujući sporne obveze za nabavu električne energije, potraživanja po osnovi ranije obračunatog doprinosa za financiranje razgradnje elektrane kao i sredstava za pokriće gubitaka iz ranijih godina. Nakon provedenih promjena upisani kapital NE Krško iznosio je na dan 31. prosinca 2003. godine 84,7 milijardi SIT (približno 2,8 milijardi kuna).

**Bilješke uz konsolidirane financijske izvještaje (nastavak)
za godinu završenu 31. prosinca 2015. godine**

13. ULAGANJE U NE KRŠKO (nastavak)

TREKUTNO STANJE

Uplate u Fond za financiranje razgradnje NE Krško

Temeljem Uredbe o iznosu, roku i načinu uplate sredstava za financiranje razgradnje i zbrinjavanje radioaktivnog otpada i iskorištenog nuklearnog goriva NE Krško donesene od strane Vlade Republike Hrvatske 24. prosinca 2008. HEP d.d. je od 2006. pa do kraja 2015. godine uplatio u Fond za financiranje razgradnje NE Krško iznos od 1.268.333 tisuće kuna. Visina uplate određene je dokumentom Program razgradnje iz 2004. godine. Aktualna godišnja obveza u iznosu od 14.250 tisuća EUR u Fond se uplaćuje kvartalno.

PRODULJENJE ŽIVOTNOG VIJEKA

Nakon što je 2012. godine NE Krško od Uprave Republike Slovenije za nuklearnu sigurnost dobila pogonsku dozvolu bez vremenskog ograničenja, potkraj 2014. godine HEP d.d. i GEN energija donijeli su odluku o radu elektrane do 2043. godine. Odluci o produljenju pogonskog vijeka NE Krško za 20 godina prethodila je izrada ekonomske studije o isplativosti ulaganja u dugoročni pogon elektrane.

RJEŠENJE MEĐUNARODNOG ARBITRAŽNOG SPORA

Društvo je ostvarilo pravo na naknadu štete koju je potraživalo od Republike Slovenije za neisporučenu električnu energiju iz NE Krško d.o.o. u razdoblju 1.srpnja 2002. do 18. travnja 2013. godine u iznosu od 328.926 tisuću kuna (bilješka 4).

Naknada je isplaćena u prosincu 2015. i siječnju 2016. godine.

RAČUNOVODSTVENO PRAĆENJE ZAJEDNIČKOG ULAGANJA U NE KRŠKO

Zajedničko ulaganje u NE Krško priznaje se u financijskim izvještajima Društva primjenom metode udjela (u 2014. godini metoda zajedničkog upravljanja imovinom i obvezama).

S ciljem otklanjanja mogućih nedoumica pojedinih državnih tijela (FINA, Ministarstvo financija, Državni zavod za statistiku i sl.) o informacijama u odvojenim financijskim izvještajima Društva., a sukladno odredbama MRS-a 1, točka 19. i točka 20. Uprava Društva donijela je odluku o promjeni navedene politike. U konsolidiranim financijskim izvještajima Društvo primjenjuje metodu zajedničkog upravljanja imovinom i obvezama i iskazuje udio Društva u svakoj imovini i svakoj obvezi, prihodima i rashodima sukladno MSFI 11.

U tablici koja slijedi prikazan je izvadak iz financijskih izvještaja NE Krško d.o.o. u 100% iznosima na dan 31. prosinca 2015. i 31. prosinca 2014. godine:

	31. prosinca 2015.	31. prosinca 2014.
	u tisućama kuna	u tisućama kuna
Nekretnine, postrojenja i oprema	2.270.953	2.495.642
Kapital i rezerve	3.374.393	3.382.788
Bruto prihod od prodaje	1.372.011	1.494.330
Novčani tok iz poslovnih aktivnosti	662.485	401.719
Dobit tekuće godine	-	19.842

**Bilješke uz konsolidirane financijske izvještaje (nastavak)
za godinu završenu 31. prosinca 2015. godine**

14. ULAGANJE U TE PLOMIN

U studenome 1996. godine HEP d.d. je sklopio ugovor o zajedničkom ulaganju s RWE EnergieAktiengesellschaft („RWE“) iz Njemačke radi dovršenja i puštanja u pogon TE Plomin II. TE Plomin d.o.o. („Plomin“) osnovano je u prosincu 1996. godine. Partneri u ovom zajedničkom ulaganju imaju 50% udjela u kapitalu novog društva.

Ugovor o suradnji između Društva i RWE prestao je važiti u svibnju 2015. godine sukladno njegovim odredbama. Društvo se odlučilo iskoristiti svoje pravo, da 15 godina nakon puštanja elektrane u pogon preuzme od RWE poslovni udio kojeg RWE drži u TE Plomin d.o.o.

Ugovor iz 1996. godine o zajedničkom ulaganju s RWE istekao je u svibnju 2015. godine. Društvo je sklopilo s RWE Sporazum o raskidu Ugovora o suradnji za Plomin 2 i Ugovor o prijenosu poslovnih udjela u TE Plomin 2, te je postalo 100% vlasnik društva TE Plomin d.o.o.

Društvu RWE podmirene su sve ugovorne obveze.

IZVADAK IZ FINANCIJSKIH IZVJEŠTAJA

U ovim konsolidiranim financijskim izvještajima Društvo je prezentiralo svoj udio u TE Plominu metodom potpune konsolidacije.

	31. prosinca 2015.	31. prosinca 2014.
	u tisućama kuna	u tisućama kuna
Nekretnine, postrojenja i oprema	205.779	187.183
Kapital i rezerve	181.584	195.310
Bruto prihod od prodaje	645.363	747.784
Dobit iz redovnog poslovanja	15.910	30.323
Neto dobit	3.357	3.092
Novčani tijek iz poslovnih aktivnosti	115.347	24.197

	2015.	2014.
	u tisućama kuna	u tisućama kuna
Početno stanje nekontrolirajućeg udjela	29.202	31.977
Isplata kapitala	(25.853)	-
Obveza za dividendu / Isplata dividende	(4.054)	(5.948)
Povećanje za dobit tekuće godine	962	3.092
Tečajne razlike	(257)	81
Završno stanje	-	29.202

Bilješke uz konsolidirane financijske izvještaje (nastavak)
 za godinu završenu 31. prosinca 2015. godine

15. DANI DUGOROČNI KREDITI I DEPOZITI

	31. prosinca 2015.	31. prosinca 2014.
	u tisućama kuna	u tisućama kuna
Potraživanja za dane kredite	28.947	4.743
Vrijednosno usklađenje	(12)	(74)
Tekuće dospijeće danih dugoročnih kredita	(330)	(136)
Dugoročni dio	28.605	4.533

Zajmovi dani nepovezanim društvima su kako slijedi:

	Godina odobrenja kredita	Rok otplate	Odobreni iznos kredita	31. prosinca 2015.	31. prosinca 2014.
				u tisućama kuna	u tisućama kuna
Grad Dubrovnik	2013.	5 godina	5.707	2.707	4.207
Grad Pregrada	2006.	10 godina	1.358	271	407
Did d.o.o.	2007.	4 godine	1.010	129	129
LNG Hrvatska	2015.	5 godina	63.600	25.840	-
Ukupno				28.947	4.743
Vrijednosno usklađenje				(12)	(74)
Tekuće dospijeće				(330)	(136)
Dugoročni dio				28.605	4.533

**Bilješke uz konsolidirane financijske izvještaje (nastavak)
za godinu završenu 31. prosinca 2015. godine**

16. ULAGANJA RASPOLOŽIVA ZA PRODAJU I OSTALA ULAGANJA

	31. prosinca 2015.	31. prosinca 2014.
	u tisućama kuna	u tisućama kuna
Ulaganja raspoloživa za prodaju	244.845	191.611
Ostala ulaganja	1.065	1.065
	245.910	192.676

Promjene na ulaganjima raspoloživim za prodaju prikazane su kako slijedi:

	31. prosinca 2015.	31. prosinca 2014.
	u tisućama kuna	u tisućama kuna
Stanje na početku	191.611	124.101
Promjene fer vrijednosti imovine raspoložive za prodaju	53.127	65.157
Ulaganje u dionice	107	2.353
	244.845	191.611

Promjene fer vrijednosti imovine raspoložive za prodaju prikazane u tablici gore prezentirane su u bruto iznosu. U konsolidiranom izvještaju o sveobuhvatnoj dobiti unutar ostale sveobuhvatne dobiti iskazani su iznosi promjena fer vrijednosti imovine raspoložive za prodaju umanjene za porez na dobit na poziciji neto dobit/gubitak od financijske imovine raspoložive za prodaju.

	31. prosinca 2015.	31. prosinca 2014.
	u tisućama kuna	u tisućama kuna
Ulaganja raspoloživa za prodaju:		
Jadranski Naftovod d.d.	242.915	188.878
Viktor Lenac d.d.	115	128
Đuro Đaković d.d.	5	5
Kraš d.d.	3	2
Pevec d.d.	312	312
Jadran d.d.	364	365
Industrogradnja grupa d.d.	490	490
Optima Telekom d.d.,	223	1.099
Institut IGH d.d.,	98	178
Međimurje beton d.d.	154	104
HTP Korčula d.d.	59	50
INGRA d.d.	72	-
Ostalo	35	-
	244.845	191.611
Ostala ulaganja		
Geopodravina d.o.o.	200	200
LNG Hrvatska d.o.o.	865	865
	1.065	1.065
	245.910	192.676

**Bilješke uz konsolidirane financijske izvještaje (nastavak)
za godinu završenu 31. prosinca 2015. godine**

16. ULAGANJA RASPOLOŽIVA ZA PRODAJU I OSTALA ULAGANJA (nastavak)

Tijekom prosinca 2008. godine HEP d.d. je, Odlukom Vlade Republike Hrvatske o prijenosu dionica društva Jadranski naftovod d.d., stekao u vlasništvo 53.981 dionica po nominalnoj vrijednosti od 2.700 kuna, odnosno ukupne nominalne vrijednosti u iznosu od 145.748.700 kuna. Odlukom Uprave odlučeno je da se dionice Jadranskog naftovoda d.d. razvrstaju kao imovina raspoloživa za prodaju. Upis vlasništva nad dionicama u Središnjoj depozitarnoj agenciji obavljen je 19. ožujka 2009. godine.

U 2015. i 2014. godini fer vrednovanje je napravljeno temeljem obavijesti Središnjeg klirinško depozitarnog društva o stanju računa na dan 31. prosinca. Tržišna cijena dionice Jadranskog naftovoda d.d. na dan 31. prosinca 2015. godine iznosi 4.500 kuna, a na 31. prosinca 2014. godine 3.499 kuna. Fer vrednovanjem ulaganja u Jadranski naftovod na dan 31. prosinca 2015. godine povećana je vrijednost ulaganja za 54.036 tisuća kuna (2014.: povećana za 65.262 tisuće kuna). Fer vrednovanje u 2015. i 2014. godini je provedeno kroz rezerve. Za 20% od povećanja vrijednosti ulaganja smanjene su rezerve i povećana odgođena porezna obveza.

HEP d.d. i Plinacro d.o.o. zaključili su 1. lipnja 2010. godine Društveni dogovor o osnivanju Društva LNG Hrvatska d.o.o. za poslovanje ukapljenim prirodnim plinom. U 2011. godine donijeta je odluka o povećanju temeljnog kapitala sa 20 tisuća kuna na 220 tisuća kuna, a 2012. na 1.730 tisuća kuna. HEP d.d. je vlasnik 50 % udjela, a Plinacro d.o.o. je vlasnik druge polovice udjela. Društvo je dokapitalizirano od strane Plinacra d.o.o. u iznosu od 22.600 tisuća kuna registrirano na trgovačkom sudu 4. veljače 2013. godine. Temeljni kapital Društva LNG Hrvatska d.o.o. iznosi 24.330 tisuća kuna.

Temeljem predstečajne nagodbe s dužnicima za prodanu električnu energiju, toplinu i plin i zamjenu potraživanja za udjele u društvima s problemima u poslovanju, Grupa je preuzela udjele u svim društvima ukupne vrijednosti 2.145 tisuća kuna.

**Bilješke uz konsolidirane financijske izvještaje (nastavak)
za godinu završenu 31. prosinca 2015. godine**

17. OSTALA DUGOTRAJNA IMOVINA

	31. prosinca 2015.	31. prosinca 2014.
	u tisućama kuna	u tisućama kuna
Potraživanja po stambenim kreditima	21.818	25.572
Potraživanja od kupaca projekta energetske učinkovitosti – dugoročni dio	15.460	10.992
Kapitalizirana kamata – RWE	-	1.283
Derivativni financijski instrumenti (bilješka 26)	70.900	1.473
Ostala dugotrajna imovina	7.617	11.957
	115.795	51.277

Prije 1996. godine Grupa je prodala vlastite stanove svojim zaposlenicima u skladu sa zakonima Republike Hrvatske. Prodaja ove imovine uglavnom je bila na kredit i potraživanja od prodaje, koja imaju kamatnu stopu nižu od tržišne, otplaćuju se mjesečno u razdoblju od 20 do 35 godina. Potraživanja od prodaje stanova prenesena su na novoosnovana povezana društva 1. srpnja 2002. godine. Navedena potraživanja iskazana su u konsolidiranim financijskim izvještajima po diskontiranoj neto sadašnjoj vrijednosti, utvrđenoj koristeći kamatnu stopu od 7,0 %. Obveza prema državi koja predstavlja 65% vrijednosti prodanih stanova iskazana je u dugoročnim obvezama prema državi (bilješka 24). Potraživanja su osigurana hipotekama na prodane stanove.

Bilješke uz konsolidirane financijske izvještaje (nastavak)
 za godinu završenu 31. prosinca 2015. godine

18. ZALIHE

	31. prosinca 2015.	31. prosinca 2014.
	u tisućama kuna	u tisućama kuna
Zalihe goriva i kemikalija	129.118	292.215
Elektro materijal	320.381	298.635
Rezervni dijelovi	197.320	191.943
Građevinski materijal	32.699	38.193
Zalihe plina za veleprodaju	439.951	432.559
Emisijske jedinice CO ₂	297.128	219.270
Ostale zalihe	62.473	64.812
Zalihe nuklearnog goriva i ostalog materijala NEK d.o.o.	229.941	281.135
	1.709.011	1.818.762
Vrijednosno usklađenje zastarjelog materijala i rezervnih dijelova	(219.722)	(205.465)
	1.489.289	1.613.297

Bilješke uz konsolidirane financijske izvještaje (nastavak)
za godinu završenu 31. prosinca 2015. godine

19. POTRAŽIVANJA OD KUPACA

	31. prosinca 2015.	31. prosinca 2014.
	u tisućama kuna	u tisućama kuna
Električna energija – gospodarstvo	1.473.439	1.410.548
Električna energija – kućanstva	478.274	445.353
Električna energija – inozemstvo	32.770	33.699
Toplinska energija, plin i usluge	805.186	846.967
Priključenje na mrežu prijenosa	27.292	2
Potraživanja od kupaca NEK d.o.o.	8.951	42.501
Ostalo	66.749	59.789
	2.892.661	2.838.859
Ispravak vrijednosti za sumnjiva i sporna potraživanja	(1.045.598)	(974.179)
	1.847.063	1.864.680

Starosna struktura dospjeća neispravljenih potraživanja od kupaca:

	31. prosinca 2015.	31. prosinca 2014.
	u tisućama kuna	u tisućama kuna
Nedospjelo	1.206.160	1.194.793
do 30 dana	349.305	363.326
od 31 – 60 dana	125.892	122.393
od 61 – 90 dana	51.797	59.883
od 91-180 dana	62.379	59.278
181 – 365 dana	41.659	55.330
365 i više dana	9.871	9.677
	1.847.063	1.864.680

Promjene na ispravcima za umanjenje vrijednosti bile su kako slijedi:

	2015.	2014.
	u tisućama kuna	u tisućama kuna
Stanje 1. siječnja	974.179	917.490
Ispravak vrijednosti potraživanja od kupaca (bilješka 6)	170.915	221.014
Isknjiženja prethodno umanjnih potraživanja	(26.373)	(64.776)
Naplaćena ispravljena potraživanja (bilješka 4)	(73.123)	(99.549)
Stanje 31. prosinca	1.045.598	974.179

Uprava provodi ispravak sumnjivih i spornih potraživanja na temelju pregleda ukupne starosne strukture svih potraživanja, te na temelju pregleda značajnih, pojedinačnih iznosa uključenih u potraživanja.

**Bilješke uz konsolidirane financijske izvještaje (nastavak)
 za godinu završenu 31. prosinca 2015. godine**

20. OSTALA KRATKOTRAJNA POTRAŽIVANJA

	31. prosinca 2015.	31. prosinca 2014.
	u tisućama kuna	u tisućama kuna
Potraživanja za porez na dobit	210.936	-
Predujmovi za obrtna sredstva	5.359	3.544
Potraživanja od države za zaposlene	6.435	4.387
Potraživanja za kamate	1.474	340
Depoziti i oročena sredstva na rok duži od 3 mjeseca	99.166	209.950
Depoziti i oročena sredstva na rok duži od 3 mjeseca NEK	417.904	216.160
Potraživanja po kratkoročnom zajmu od nepovezanih društava	-	10.500
Potraživanja HEP-ESCO d.o.o. od korisnika projekta energetske učinkovitosti	13.063	13.092
Potraživanja za fakturiranu naknadu OIE - HROTE	30.548	-
Ostala potraživanja NEK	2.031	2.005
Ostala kratkoročna potraživanja	48.837	58.231
	835.753	518.209

Društvo je u studenom 2014. godine sklopilo ugovor o kratkoročnom zajmu s društvom u RH u iznosu od 10.500 tisuća kuna na 180 dana uz kamatnu stopu u visini eskontne stope HNB-a, povrat je izvršen u 2015. godini.

Bilješke uz konsolidirane financijske izvještaje (nastavak)
za godinu završenu 31. prosinca 2015. godine

21. NOVAC I NOVČANI EKVIVALENTI

	31. prosinca 2015.	31. prosinca 2014.
	u tisućama kuna	u tisućama kuna
Kunski računi	497.566	448.172
Devizni računi	427.145	193.425
Izdvojena novčana sredstva	30.706	21.473
Blagajne kunske	271	231
Depoziti s dospijanjem do 90 dana	1.419.032	30.012
Dnevna oročenja	118.393	386.551
Transakcijski i devizni račun – NEK	53	36
	2.493.166	1.079.900

**Bilješke uz konsolidirane financijske izvještaje (nastavak)
 za godinu završenu 31. prosinca 2015. godine**

22. KAPITAL I REZERVE

Prilikom prve registracije Društva na dan 12. prosinca 1994. godine kapital Društva je upisan u njemačkim markama (DEM) u iznosu od 5.784.832 tisuća DEM. Narednom registracijom Društva od 19. srpnja 1995. godine, kapital je izražen u hrvatskim kunama u iznosu od 19.792.159 tisuća kuna. Dionički kapital se sastoji od 10.995.644 redovnih dionica nominalne vrijednosti od 1.800 kuna.

KAPITALNE REZERVE

	31. prosinca 2015.	31. prosinca 2014.
	u tisućama kuna	u tisućama kuna
Početno stanje rezervi	54.947	2.617
Ostala sveobuhvatna dobit, neto	45.889	52.330
	100.836	54.947

Zadržana dobit	31. prosinca 2015.	31. prosinca 2014.
	u tisućama kuna	u tisućama kuna
Početno stanje	2.201.265	18.809
Ostale promjene	(5.357)	-
Tečajne razlike od prevođenja inozemnog poslovanja	(4.196)	2.135
Viškovi zemljišta	1.401	2.907
Isplaćena dividenda	-	(284.918)
Dobit / / (gubitak) tekuće godine	1.939.095	2.462.332
	4.132.208	2.201.265

**Bilješke uz konsolidirane financijske izvještaje (nastavak)
za godinu završenu 31. prosinca 2015. godine**

23. OBVEZE PO DUGOROČNIM KREDITIMA

	Kamatne stope	31. prosinca 2015.	31. prosinca 2014.
		u tisućama kuna	u tisućama kuna
Kreditni domaćih banaka	EURIBOR+ (1,00p.p.-5,35p.p.)	1.219.772	1.640.285
Kreditni inozemnih banaka	Fiksna 2,71%	90.296	23.183
Financijski leasing	Fiksna 5,6%	16.066	22.362
Ukupno		1.326.134	1.685.830
Razgraničenje naknada po kreditima		(3.382)	(4.611)
Ukupno dugoročne obveze po kreditima		1.322.752	1.681.219
Tekuće dospjeće kredita		(383.525)	(416.349)
Tekuće dospjeće financijskog leasinga (bilješka 32.)		(2.984)	(2.834)
Dugoročni dio		936.243	1.262.036

Kreditni domaćih banaka osigurani su mjenicama i zadužnicama. Na dan 31.12.2015. godine Grupa nema duga pokrivenog jamstvom RH.

NOVI IZVORI FINANCIRANJA

Za financiranje plana investicija i redovnog poslovanja u 2015. godini Grupa je koristila vlastita sredstva i sredstva iz kredita u korištenju.

KREDITI U KORIŠTENJU

Tijekom 2015. godine i dalje je korišten dugoročni kredit odobren od KfW Entwicklungsbank iznosa 50 milijuna EUR za financiranje projekata energetske učinkovitosti i obnovljivih izvora energije. Stanje kredita od KfW banke na dan 31. prosinca 2015. godine iznosi 11,8 milijuna EUR, odnosno neiskorišteni dio kredita iznosi 38,2 milijuna EUR.

Plan otplate glavnica dugoročnih kredita koje dospjevaju u sljedećih pet godina:

	(u tisućama kuna)
2016.	386.254
2017.	416.027
2018.	436.871
2019.	83.901
2020.	3.081
	1.326.134

**Bilješke uz konsolidirane financijske izvještaje (nastavak)
 za godinu završenu 31. prosinca 2015. godine**

23. OBVEZE PO DUGOROČNIM KREDITIMA (nastavak)

Kreditni domaćih banaka osigurani su mjenicama i zadužnicama, dok su po samo jednom klupskom kreditu ugovoreni financijski uvjeti prema kojima je Grupa obvezna na godišnjoj i polugodišnjoj osnovi zadovoljiti određene propisane razine sljedećih pokazatelja: neto vrijednosti imovine (vlastitog kapitala), pokriva duga, te neto i ukupnih obveza po kreditima.

Osnovni cilj vezan za rizike koje nose financijski pokazatelji je zaštititi Grupu od mogućeg kršenja ugovorenih obveza, odnosno prijevremenih dospijea ugovorenih kreditnih zaduženja.

Ugovoreni financijski pokazatelji se prate i izračunavaju temeljeno na projiciranoj bilanci i izvještaju o sveobuhvatnoj dobiti.

Grupa izrađuje preliminarne kalkulacije financijskih pokazatelja u nadolazećem srednjoročnom razdoblju i prati njihov trend kretanja.

Ukoliko projekcije bilance i izvještaja o sveobuhvatnoj dobiti na kraju poslovne godine pokažu mogućnost prekoračenja po pojedinom financijskom pokazatelju, Društvo je dužno obavijestiti banku o postojanju mogućnosti povrede ugovora i pravovremeno zatražiti od banke „odreknuće“ („waiver“).

U slučaju da banka ne odobri „waiver“, mogući scenarij je prijevremeno dospijea duga što predstavlja rizik likvidnosti za Grupu.

Uprava vjeruje da u slučaju prekoračenja pojedinog pokazatelja, Društvo može ishoditi „waiver“ od kreditora, obzirom da plaćanje obveza prema financijskim institucijama predstavlja prioritetnu obvezu Društva, te da Društvo nikada nije kasnilo u plaćanju obveza prema financijskim institucijama.

Zbog svega navedenog, Uprava procjenjuje da je mogućnost prijevremenog dospijea kreditnih obveza kao posljedica prekoračenja financijskih pokazatelja, kao i izloženost Grupe kreditnom riziku, riziku likvidnosti i tržišnom riziku koji mogu nastati kao rezultat prekoračenja financijskih pokazatelja, minimalan.

Na dan 31. prosinca 2015. godine Grupa je zadovoljila sve ugovorene financijske pokazatelje.

Ukupna izloženost Grupe temeljem ugovorenih kreditnih zaduženja vezana za financijske pokazatelje na dan 31. prosinca 2015. godine iznosi 105.882 tisuća EUR.

Slijedi pregled dugoročnih kredita izraženih u stranim valutama (u tisućama):

Valuta	31. prosinca 2015.	31. prosinca 2014.	31. prosinca 2013.
EUR	173.690	219.596	245.703

**Bilješke uz konsolidirane financijske izvještaje (nastavak)
za godinu završenu 31. prosinca 2015. godine**

24. DUGOROČNE OBVEZE PREMA DRŽAVI

Dugoročne obveze prema državi u iznosu od 18.774 tisuća kuna u 2015. godini (2014. godine: 21.690 tisuća kuna) odnose se na prodaju stanova zaposlenicima u skladu s državnim programom koji je ukinut 1996. godine. Prema zakonskim propisima 65% prihoda od prodaje stanova zaposlenicima plaćalo se državi po primitku sredstava. Prema zakonu HEP d.d. nema obvezu doznačiti sredstva prije nego što ih naplati od zaposlenika.

25. DUGOROČNA REZERVIRANJA

	31. prosinca 2015.	31. prosinca 2014.
	u tisućama kuna	u tisućama kuna
Rezerviranja za sudske sporove	367.772	363.052
Rezerviranja za otpremnine	374.550	319.691
Rezerviranja za jubilarne nagrade	45.875	44.806
Rezerviranje za razgradnju termoelektrane	128.297	120.689
Rezerviranje za isporučenu električnu energiju iz vjetroelektrana	21.631	21.631
Rezerviranja za otpremnine i jubilarne naknade i ostalo NEK	31.376	32.910
	969.501	902.779

Iznos rezerviranja za troškove razgradnje termoelektrana u iznosu od 128.297 tisuća kuna predstavlja diskontiranu vrijednost procijenjenog troška razgradnje termoelektrana Grupe.

Niže u tablici sažeto su prikazane promjene rezerviranja tijekom prezentiranog razdoblja:

	Rezerviranja za sudske sporove	Rezerviranja za otpremnine	Rezerviranja za jubilarne nagrade	Rezerviranja za razgradnju termo-elektrana	Ostalo	Ukupno
	u tisućama kuna	u tisućama kuna	u tisućama kuna	u tisućama kuna	u tisućama kuna	u tisućama kuna
Na dan 31. prosinca 2014.	363.052	319.691	44.806	120.689	54.541	902.779
Dodatna rezerviranja	25.260	77.566	8.538	7.608	-	118.972
Smanjenje rezerviranja temeljem isplate	(16.922)	(2.977)	(4.901)	-	(1.534)	(26.334)
Smanjenje rezerviranja temeljem procjene	(3.618)	(19.730)	(2.568)	-	-	(25.916)
Na dan 31. prosinca 2015.	367.772	374.550	45.875	128.297	53.007	969.501

**Bilješke uz konsolidirane financijske izvještaje (nastavak)
za godinu završenu 31. prosinca 2015. godine**

25. DUGOROČNA REZERVIRANJA (nastavak)

REZERVIRANJA ZA SUDSKE SPOROVE

Grupa rezervira troškove za sudske sporove za koje je procijenjeno da nije vjerojatno da će biti riješeni u korist HEP-a i ovisnih društava. Najznačajniji sudski sporovi se odnose na sporove gdje je tuženik HEP Proizvodnja d.o.o. i HEP d.d.

HEP Proizvodnja d.o.o. vodi spor sa Zagrebačkim holdingom d.o.o. čije rezerviranje u 2015. godini iznosi 76.130 tisuća kuna i odnosi se na naknadu za postrojenje za obradu otpadnih voda.

U HEP-u d.d. najznačajnija rezerviranja odnose se na spor vezan za HE Peruća koji je započeo u 1995. godini, za koji je u 2012. godini donijeta prvostupanjska presuda u korist tužitelja. Vrijednost spora iznosi oko 330.000 tisuća kuna, a rezervirana su sredstva u visini 50% vrijednosti spora u iznosu od 165.000 tisuća kuna. Značajan spor odnosi se i na Kartner sparkass u iznosu od 9.903 tisuća kuna.

ZAKON O VODAMA

Prema tumačenju DORH-a Zakon o vodama, koji je stupio na snagu 4. siječnja 1996. kao i novi Zakon o vodama koji je stupio na snagu 1. siječnja 2010. čini upitnim imovinsko-pravni status imovine za proizvodnju električne energije iz hidroelektrana iz razloga što se zemljišna knjižne čestice na kojima su izgrađene hidroelektrane određuju kao „Javno vodno dobro“ koje prema svojoj pravnoj naravi se smatra nekretninom u općoj uporabi u vlasništvu Republike Hrvatske te ne može biti pravom vlasništva fizičkih i pravnih osoba.

Trenutno je u tijeku više izvanparničnih i upravnih postupaka između HEP d.d. i RH u kojim postupcima se traži upis prava vlasništva nad hidroelektranama u korist RH. Ne postoji ujednačena sudska praksa po navedenom pitanju.

Društvo osporava naprijed navedeno tumačenje Zakona o vodama budući da je riječ o nekretninama koje su unesene u bilancu Društva prilikom postupka pretvorbe te se time na iste ne mogu primjenjivati zakoni koji su stupili na snagu nakon postupka pretvorbe. Navedeni stav Društva je u skladu s Odlukom Ustavnog suda RH pod brojem U-III-3049/2007.

Društvo je podnijelo prijedlog Ustavnom sudu za pokretanje postupka za ocjenu suglasnosti članka 23. stavak 4. Zakona o vodama s Ustavom i da po provedenom postupku poništi navedenu odredbu.

**Bilješke uz konsolidirane financijske izvještaje (nastavak)
za godinu završenu 31. prosinca 2015. godine**

25. DUGOROČNA REZERVIRANJA (nastavak)

REZERVIRANJA ZA OTPREMNINE I JUBILARNE NAGRADE

Promjene sadašnje vrijednosti definiranih obveza temeljem primanja zaposlenih u tekućem razdoblju prikazane su u nastavku:

	Otpremnine	Jubilarnе nagrade	Ukupno
	u tisućama kuna	u tisućama kuna	u tisućama kuna
Na dan 31. prosinca 2013.	231.911	39.616	271.527
Troškovi tekućeg rada	11.364	2.248	13.612
Troškovi kamata	11.857	1.635	13.492
Isplaćena primanja	(14.525)	(7.068)	(21.593)
Troškovi minulog rada	1.347	227	1.574
Aktuarski (gubici)	77.737	8.148	85.885
Na dan 31. prosinca 2014.	319.691	44.806	364.497
Troškovi tekućeg rada	13.309	2.308	15.617
Troškovi kamata	14.140	1.706	15.846
Isplaćena primanja	(8.993)	(6.829)	(15.822)
Troškovi minulog rada	29.823	1.394	31.217
Aktuarski (gubici)	6.580	2.490	9.070
Na dan 31. prosinca 2015.	374.550	45.875	420.425

Pri izradi kalkulacija korištene su sljedeće pretpostavke:

- Stopa prestanka radnog odnosa kreće se od 0% do 5,74%, a temelji se na statističkim podacima o fluktuaciji zaposlenika u Grupi u razdoblju od 2006. do 2015. godine.
- Vjerojatnost smrti po starosnoj dobi i spolu izvedena je iz Tablica smrtnosti za Hrvatsku u razdoblju od 2010. – 2012. godine, koje je objavio Državni zavod za statistiku Republike Hrvatske. Pretpostavlja se da se zaposlenici Grupe ubrajaju u prosječnu populaciju u pogledu smrtnosti i zdravstvenog statusa.
- Pretpostavili smo da godišnje plaće neće rasti.
- Sadašnja vrijednost obveze izračunata je primjenom diskontne stope 4.1 % za sve članove Grupe.

**Bilješke uz konsolidirane financijske izvještaje (nastavak)
 za godinu završenu 31. prosinca 2015. godine**

26. OBVEZE PO IZDANIM OBVEZNICAMA

	31. prosinca 2015.	31. prosinca 2014.
	u tisućama kuna	u tisućama kuna
Vrijednost obveznica u zemlji iz 2006. godine	186.410	279.790
Diskontirana vrijednost obveznica	(84)	(170)
Tekuće dospjeće obveznica	(93.380)	(93.380)
	92.946	186.240
Vrijednost obveznica u inozemstvu iz 2012. godine	3.008.746	2.999.389
Reotkup obveznica (83,37%)	(2.806.955)	-
Tečajna razlika	296.826	9.357
	498.617	3.008.746
Vrijednost obveznica u inozemstvu iz 2015. godine	3.703.533	-
Tečajna razlika po obveznicama	3.455	-
Diskontirana vrijednost obveznica	(50.941)	-
	3.656.047	-
Razgraničenje troškova po obveznicama	(23.727)	-
	3.632.320	-
Ukupno obveze po izdanim obveznicama	4.223.883	3.194.986

OBVEZNICE IZDANE U ZEMLJI

Obveznice u iznosu od 700.000 tisuća kuna, koje su izdane krajem 2007. godine, otplaćuju se u 15 polugodišnjih rata, počevši tri godine nakon datuma izdavanja, te nose fiksnu kamatu od 6,50%. Obveznice su uvrštene na tržište Zagrebačke burze.

OBVEZNICE IZDANE U INOZEMSTVU

U studenom 2012. godine, Društvo je izdalo obveznice u iznosu od 500.000 tisuća dolara, ročnosti 5 godina uz fiksnu kamatnu stopu od 6,00% godišnje. Obveznica je uvrštena na tržište Luksemburške burze te se sa njome aktivno trguje.

**Bilješke uz konsolidirane financijske izvještaje (nastavak)
za godinu završenu 31. prosinca 2015. godine**

26. OBVEZE PO IZDANIM OBVEZNICAMA (nastavak)

VALUTNA ZAMJENA

U svrhu smanjivanja izloženosti valutnom riziku tj. zaštite izloženosti kretanju tečaja dolara, Društvo je zaključilo Ugovor o valutnoj zamjeni (Cross currency swap) kojim je dolarska obveza po obveznicama pretvorena u eursku obvezu, i to za cijelo vrijeme trajanja obveznica, odnosno do krajnjeg dospjeća 9. studenog 2017. godine.

Prema ugovoru o valutnoj zamjeni iz 2012. godine, godišnja kamatna stopa koju plaća Društvo je fiksna i iznosi 6,53% te je plativa polugodišnje (u kamatnu stopu ugrađen je i trošak zamjene tj. swap-a).

REFINANCIRANJE

U listopadu 2015. godine obveznice izdane 2012. godine su refinancirane iz novog izdanja obveznica te je otplaćeno 83,37% glavnice odnosno 416.852 tisuća dolara. Iznos nedospjele glavnice po obveznicama izdanim 2012. godine, na dan 31. prosinca 2015. godine iznosi 65.306 tisuća dolara.

Ugovor o valutnoj zamjeni iz 2012. godine vrijedi za nedospjeli iznos glavnice do krajnjeg dospjeća 9. studenog 2017. godine.

NOVO IZDANJE OBVEZNICA

U listopadu 2015. godine Društvo je izdalo nove korporativne obveznice iznosa 550.000 tisuća dolara ročnosti 7 godina uz fiksnu kamatnu stopu od 5,875% godišnje, te cijenu izdanja od 98,594%.

Obveznice izdane 2015. godine, najvećim dijelom korištene su za reotkup 83,37% iznosa obveznica izdanih 2012. godine (odnosno reotkup 416.852 tisuća USD). Preostali iznos izdanja namijenjen je za financiranje poslovnih aktivnosti Društva.

Obveznica je uvrštena na tržište Luksemburške burze te se sa njome aktivno trguje.

VALUTNA ZAMJENA

U svrhu smanjivanja izloženosti valutnom riziku tj. zaštite izloženosti kretanju tečaja dolara, Društvo je zaključilo Ugovor o valutnoj zamjeni (Cross currency swap) kojim je dolarska obveza po obveznicama pretvorena u eursku obvezu, i to za cijelo vrijeme trajanja obveznica, odnosno do krajnjeg dospjeća 23. listopada 2022. godine

Prema ugovoru o valutnoj zamjeni iz 2015. godine, godišnja kamatna stopa koju plaća Društvo je fiksna i iznosi 4,851% (ponderirana kamatna stopa) te je plativa polugodišnje (u kamatnu stopu ugrađen je i trošak zamjene tj. swap-a).

**Bilješke uz konsolidirane financijske izvještaje (nastavak)
za godinu završenu 31. prosinca 2015. godine**

26. OBVEZE PO IZDANIM OBVEZNICAMA (nastavak)

DERIVATIVNI FINANCIJSKI INSTRUMENTI

VALUTNA ZAMJENA (SWAP)

U svrhu smanjivanja izloženosti valutnom riziku tj. zaštite izloženosti kretanju tečaja dolara, Društvo je zaključilo ugovore o valutnoj zamjeni kojim su dolarske obveze po obveznicama izdanim u inozemstvu 2012. i 2015. godine pretvorene u eurske obveze, i to za cijelo vrijeme trajanja obveznica, odnosno do njihova krajnjeg dospijea.

Svrha ugovora o valutnoj zamjeni (Cross currency swap) je smanjenje valutnog rizika te preporuke kreditnih agencija o važnosti strateškog upravljanja valutnim rizicima kako bi se smanjio njihov utjecaj na poslovni rezultat Društva.

Godišnja kamatna stopa koju plaća Društvo je fiksna i iznosi 6,53%, prema ugovoru o valutnoj zamjeni iz 2012. godine, odnosno 4,851% (ponderirana kamatna stopa) prema ugovoru o valutnoj zamjeni iz 2015. godine.

Društvo fer vrijednost derivativnih financijskih instrumenata veže uz izračun Mark to market value „MTM“, prema službenim izračunima banaka, za izvještajno razdoblje.

Pozitivna vrijednost „MTM-a“ evidentira se kao potraživanje odnosno formira financijski prihod razdoblja, a negativna vrijednost „MTM-a“ evidentira se kao obveza i formira financijski rashod izvještajnog razdoblja.

Po konačnom dospieću derivativnih financijskih instrumenata, predmetna potraživanja ili obveze biti će ukinuta na teret rashoda ili u korist prihoda Društva.

Na dan 31. prosinca 2015. godine navedenom metodom izračuna, po obveznicama izdanim u 2012.g. iskazana je fer vrijednost imovine u iznosu od 70.900 tisuća kuna (bilješka 17).

Na dan 31. prosinca 2015. godine navedenom metodom izračuna, po obveznicama izdanim u 2015.g. iskazana je fer vrijednost obveza u iznosu od 81.876 tisuća kuna (bilješka 27).

**Bilješke uz konsolidirane financijske izvještaje (nastavak)
za godinu završenu 31. prosinca 2015. godine**

27. OSTALE DUGOROČNE OBVEZE

	31. prosinca 2015.	31. prosinca 2014.
	u tisućama kuna	u tisućama kuna
Odgođeni prihodi za imovinu financiranu od drugih	3.505.750	3.738.553
Dugoročne obveze za imovinu financiranu iz klirinškog duga	842.162	759.089
Derivativne financijske obveze po swap transakcijama (bilješka 26)	81.876	-
Ostalo dugoročne obveze	15.182	1.860
	4.444.970	4.499.502

Odgođeni prihodi odnose se na prihode za primljenu imovinu ili imovinu financiranu iz naknade za priključenje. Prihod od ove imovine priznaje se istovremeno s amortizacijom materijalne imovine na koju se odnosi, što vrijedi za ugovore o priključenju na mrežu sklopljenu s kupcima do 31. lipnja 2009. godine. Nakon 1. srpnja 2009. godine naknada za priključenje priznaje se kao prihod u iznosu novca koji je primljen od kupca u trenutku kada se kupac priključi na mrežu ili kada mu se omogućiti stalni pristup isporuci usluge.

Na dan 31. prosinca 2015. godine Društvo ima iskazanu obvezu za klirinški dug u iznosu od 842.162 tisuća kuna (2014. godine: 759.089 tisuća kuna), koja se odnosi na plaćanje iz akreditiva, a na temelju Suglasnosti Ministarstva financija o korištenju sredstava na temelju međubankarskog sporazuma. S obzirom da ne postoji drugi dokument koji bi regulirao odnos između Društva i Ministarstva financija a vezano za navedeni klirinški dug, nije definirano da li je riječ o kreditu ili državnoj potpori.

**Bilješke uz konsolidirane financijske izvještaje (nastavak)
za godinu završenu 31. prosinca 2015. godine**

28. OBVEZE ZA KRATKOROČNE KREDITE

	31. prosinca 2015.	31. prosinca 2014.
	u tisućama kuna	u tisućama kuna
Kratkoročni dio kredita od RWE-a	-	8.981
	-	8.981

U svrhu osiguranja rezervi likvidnosti u narednom srednjoročnom razdoblju, Društvo ima sa domaćim bankama zaključene višenamjenske okvirne ugovore, u ukupnom iznosu od 1,0 milijarde kuna. Sredstva iz navedenih okvira Društvo može koristiti za kratkoročne kredite, te izdavanje garancija, akreditiva, pisama namjere sukladno potrebama društava Grupe.

Iz prethodno spomenutih srednjoročnih višenamjenskih okvira, Grupa tijekom 2015. godine nije imala potrebe zaključivati kratkoročne kredite zbog dobre likvidnosti. Također, Grupa ima potpisan okvirni ugovor o dobavljačkom faktoringu u iznosu od 50 milijuna eura sa rokom korištenja do 31. prosinca 2016. godine.

Na dan 31. prosinca 2015. godine Grupa ima na raspolaganju 1.325 milijuna kuna iz kratkoročnih izvora financiranja.

Bilješke uz konsolidirane financijske izvještaje (nastavak)
za godinu završenu 31. prosinca 2015. godine

29. OBVEZE ZA POREZE I DOPRINOSE

	31. prosinca 2015.	31. prosinca 2014.
	u tisućama kuna	u tisućama kuna
Obveze za PDV	105.430	120.567
Obveze za porez na dobit	-	180.250
Komunalne i ostale naknade	37.326	30.731
Doprinosi na plaće	22.738	22.570
Porezi i doprinosi na materijalna prava zaposlenih	29.530	4.560
Ostalo	4.264	2.417
	199.288	361.095

30. OBVEZE PREMA ZAPOSLENIMA

	31. prosinca 2015.	31. prosinca 2014.
	u tisućama kuna	u tisućama kuna
Obveze za neto plaće	79.744	79.123
Obveze za doprinose	40.435	39.397
Obveze za otpremnine za odlazak u mirovinu	60.718	634
Obveze za otpremnine u slučaju raskida ugovora o radu	12.406	-
Obveze za plaće NEK d.o.o.	11.601	10.620
Ostalo	21.606	21.466
	226.510	151.240

**Bilješke uz konsolidirane financijske izvještaje (nastavak)
za godinu završenu 31. prosinca 2015. godine**

31. OBVEZE PREMA DOBAVLJAČIMA

	31. prosinca 2015.	31. prosinca 2014.
	u tisućama kuna	u tisućama kuna
Obveze prema dobavljačima u zemlji	1.510.348	1.401.253
Obveze prema dobavljačima u inozemstvu	73.293	68.243
Obveze prema dobavljačima unutar EU	136.569	105.355
Obveze prema dobavljačima – NEK d.o.o.	20.700	15.894
	1.740.910	1.590.745

32. OSTALE KRATKOROČNE OBVEZE

	31. prosinca 2015.	31. prosinca 2014.
	u tisućama kuna	u tisućama kuna
Obveze za primljene predujmove za priključke	357.756	330.859
Obveze za ostale primljene predujmove	116.202	121.033
Obračunati troškovi neiskorištenih godišnjih odmora	61.504	71.436
Obračunati prihod od prodaje električne energije kućanstvima	33.539	40.467
Obveze za naknade za obnovljive izvore	46.704	45.128
Obračunati troškovi otpremnina radnicima	31.851	231.123
Obračunati troškovi kamata	-	122.926
Obračunati troškovi za emisije CO ₂	133.740	111.806
Obračunati troškovi prema HAC-u	-	77.775
Ostali obračunati troškovi	12.844	1.703
Obveza za isplatu dobiti RWE	-	14.807
Tekuće dospijeće financijskog leasinga (bilješka 23)	2.984	2.834
Obveze NEK d.o.o.	44.420	39.999
Ostale obveze	37.162	12.630
	878.706	1.224.526

**Bilješke uz konsolidirane financijske izvještaje (nastavak)
za godinu završenu 31. prosinca 2015. godine**

32. OSTALE KRATKOROČNE OBVEZE (nastavak)

Ispravak prihoda od kućanstava na dan 31. prosinca 2015. godine dobiven je izračunom logaritamske krivulje koristeći gubitke u mreži od 8,39 % u iznosu od 33.539 tisuća kuna, dok je za godinu koja je završena na dan 31. prosinca 2014. godine, navedeni postotak gubitaka korišten u izračunu iznosio 8,56% u iznosu od 40.467 tisuća kuna. Rezultat je povećanje prihoda u iznosu od 6.928 tisuću kuna u odnosu na prošlu godinu.

HEP je sukladno Zakonu o zaštiti zraka (NN 130/2011, 47/14) i pripadajućim podzakonskim aktima iz područja emisije stakleničkih plinova svrstan u obveznike EU ETS sustava.

Grupa je dužna ishoditi dozvolu za emisije stakleničkih plinova te pratiti emisije iz postrojenja sukladno odobrenom planu praćenja te dostavljati verificirana izvješća Agenciji za zaštitu okoliša do 31. ožujka svake godine o ukupnim emisijama CO₂ za proteklu kalendarsku godinu.

Na temelju predanog izvješća Grupa je dužna najkasnije do 30. travnja tekuće godine predati količinu emisijskih jedinica u Registar Unije u iznosu koji odgovara verificiranoj ukupnoj emisiji stakleničkih plinova iz postrojenja u prethodnoj kalendarskoj godini, sukladno verificiranom izvješću.

Sukladno navedenom troškovi naknade za emisije stakleničkih plinova sastoje se od količine emitiranog CO₂ (eq) i cijene emisijskih jedinica koju Grupa ukalkulirava na pasivna vremenska razgraničenja (obračunane troškove) i rashode razdoblja u godini kojoj je nastala emisija stakleničkih plinova.

33. ODNOSI S POVEZANIM STRANAMA

Društvo ima 50% udjela u kapitalu NE Krško d.o.o. Iako je ulaganje u NEK iskazano u financijskim izvještajima kao zajednička imovina (zajedničke operacije), zbog činjenice da je NEK zasebna pravna osoba ovdje iskazujemo transakcije između NEK-a i HEP-a d.d.

Proizvedena električna energija u NE Krško isporučuje se HEP-u u visini od 50% ukupno proizvedenih količina po cijeni koja se određuje po ukupnim troškovima proizvodnje.

Potraživanja i obveze te prihodi i rashodi s povezanim društvima prikazani su u idućoj tablici:

	31. prosinca 2015.	31. prosinca 2014.
	u tisućama kuna	u tisućama kuna
NE Krško d.o.o.		
Obveze za nabavljenu električnu energiju	62.497	62.830
Troškovi nabavljene električne energije	664.425	747.165

Primanja Uprave objašnjena su u bilješci 5.

Bilješke uz konsolidirane financijske izvještaje (nastavak)
 za godinu završenu 31. prosinca 2015. godine

33. ODNOSI S POVEZANIM STRANAMA (nastavak)

u tisućama kuna	Prihod od prodaje		Trošak nabavki	
	2015.	2014.	2015.	2014.
Društva koja su u djelomičnom vlasništvu Države				
Društvo Hrvatske Željeznice	107.502	104.993	2.185	3.297
INA-Industrija nafte d.d.	152.362	131.359	1.278.937	983.943
Prirodni Plin d.o.o.	-	-	-	457.863
Plinacro d.o.o.	1.456	2.274	103.603	73.949
Croatia osiguranje d.d.	4.449	5.136	2.074	14.223
Hrvatska pošta d.d.	14.069	20.226	21.785	22.493
Hrvatske šume d.o.o.	3.481	3.260	3.469	5.464
Jadrolinija d.o.o.	514	650	851	658
Narodne novine d.d.	3.663	2.385	3.682	3.932
Hrvatska radio televizija	16.394	13.127	1.422	1.158
Plovput d.d.	270	446	164	349
Croatia Airlines d.d.	1.096	768	2	6
Petrokemija Kutina d.d.	20.924	18.537	197	61
Ministarstvo vanjskih poslova	969	455	-	-
Ministarstvo obrane RH	21.726	22.182	-	-
Ministarstvo unutarnjih poslova	19.090	13.074	-	-
Osnovne i srednje škole	83.648	78.055	18	-
Pravosudne ustanove	8.660	8.188	75	74
Sveučilišta i veleučilišta	37.652	27.792	1.820	1.172
Zakonodavna, izvršna i druga tijela RH	27.014	26.129	4.335	5.426
Zdravstvene ustanove i organizacije	109.853	112.742	718	1.168
Ostali korisnici	13.518	11.342	18.249	5.124
UKUPNO	648.310	603.120	1.443.586	1.580.360

Bilješke uz konsolidirane financijske izvještaje (nastavak)
za godinu završenu 31. prosinca 2015. godine

33. ODNOSI S POVEZANIM STRANAMA (nastavak)

u tisućama kuna	Iznos potraživanja		Iznos obveza	
	31.prosinca 2015.	31.prosinca 2014.	31.prosinca 2015.	31.prosinca 2014.
Društva koja su u djelomičnom vlasništvu Države				
Društvo Hrvatske Željeznice	28.735	31.811	400	541
INA-industrija nafte d.d.	16.269	14.544	138.417	163.640
Prirodni Plin d.o.o.	-	-	-	-
Plinacro d.o.o.	119	125	22.950	11.446
Croatia osiguranje d.d.	302	705	656	2.779
Hrvatska pošta d.d.	1.249	1.282	2.381	2.725
Hrvatske šume d.o.o.	361	474	2	4
Jadrolinija d.o.o.	91	49	487	581
Narodne novine d.d.	459	289	778	838
Hrvatska radio televizija	2.850	2.653	35	39
Plovput d.d.	8	24	51	165
Croatia Airlines d.d.	109	95	-	-
Petrokemija Kutina d.d.	3.773	3.675	152	13
Ministarstvo obrane RH	4.366	4.311	-	-
Ministarstvo unutarnjih poslova	3.587	2.069	-	-
Osnovne i srednje škole	14.658	16.526	-	-
Pravosudne ustanove	1.254	1.838	-	-
Sveučilišta i veleučilišta	9.979	4.161	-	-
Zakonodavna, izvršna i dr. tijela RH	4.442	5.131	-	-
Zdravstvene ustanove i organizacije	17.261	20.202	-	-
Ostali korisnici	21.731	21.623	19.212	10.317
UKUPNO	131.603	131.587	185.521	193.088

**Bilješke uz konsolidirane financijske izvještaje (nastavak)
za godinu završenu 31. prosinca 2015. godine**

34. NEPREDVIDIVI DOGAĐAJI I PREUZETE OBVEZE

SUDSKI SPOROVI

Grupa je u 2015. godini uknjižila rezerviranja za sudske sporove za koje je procijenjeno da nije vjerojatno da će biti riješeni u korist HEP-a d.d. i ovisnih društava.

Grupa ima dugotrajna ulaganja na teritoriju Bosne i Hercegovine i Srbije, u iznosu od 1.243.970 tisuća kuna. Tijekom pretvorbe Društva u dioničko društvo 1994. godine, ovaj iznos isključen je iz neto vrijednosti imovine.

OBVEZE IZ POSLOVANJA

Kao dio redovnih investicijskih aktivnosti Grupa je na dan 31. prosinca 2015. godine imala zaključene ugovore, prema kojima su započele, a nisu završene investicije u različite objekte i opremu. U 2015. godini vrijednost ugovorenih nezavršenih radova za najznačajnije projekte iznosila je 1.474.040 tisuća kuna (2014.:1.411.115 tisuća kuna).

ZAŠTITA OKOLIŠA

HEP d.d. i ovisna društva kontinuirano prate i analiziraju utjecaj svojih poslovnih procesa na okoliš. Najvažniji pokazatelji takvih utjecaja su emisije onečišćujućih tvari u zrak te količina nastalog proizvodnog otpada o čemu se. pravodobno i objektivno izvještuje mjerodavne institucije, jedinice lokalne samouprave i zainteresiranu javnost. Zaposlenici koji se bave poslovima zaštite prirode i okoliša dodatno se obučavaju na seminarima i radionicama, u okviru kojih se informiraju o obvezama i aktivnostima koje proizlaze iz odredbi zakonske regulative na području zaštite prirode i okoliša.

Društvo ima sustav praćenja izdataka za zaštitu okoliša (RETZOK) kojim od 2004. godine prati sve izdatke u zaštitu prirode i okoliša.

Ministarstvu zaštite okoliša i prirode predani su zahtjevi za ishođenje objedinjenih uvjeta zaštite. Dio termoenergetskih postrojenja ishodio je okolišne dozvole – TE-TO Sisak – Blokovi A, B i C, TE-TO Osijek, TE Jertovec, TE Rijeka i Pogon Osijek HEP-Toplinarstva d.o.o., a za ostala postrojenja, postupak još traje. Odlukom uprave HEP-a d.d. uspostavljen je sustav trgovanja emisijskim jedinicama stakleničkih plinova u kojem su navedene obveze i rokovi provedbe obveza sektora i društava uključenih u HEP-ov sustav trgovanja. Hrvatska agencija za okoliš i prirodu otvorila je temeljem zahtjeva HEP-a d.d., devet Računa operatera postrojenja u registru EU. HEP d.d. je uspješno ispunio obvezu predaje emisijskih jedinica u Registar stakleničkih plinova EU za 2014. godinu, a za 2015. godinu unesen je podatak o verificiranim emisijama CO₂, koje su potvrdili verifikatori iz RH, te su predane emisijske jedinice na svih devet Računa operatera postrojenja u iznosima koji odgovaraju verificiranim emisijama CO₂.

U 2015. godini završeno je nefinancijsko izvješće o održivosti za 2013. i 2014. godinu za HEP grupu prema smjernicama Global Reporting Initiative (GRI 4). Izvješće o održivosti objavljeno je na internetskim stranicama HEP-a na hrvatskom i engleskom jeziku.

**Bilješke uz konsolidirane financijske izvještaje (nastavak)
za godinu završenu 31. prosinca 2015. godine**

34. NEPREDVIDIVI DOGAĐAJI I PREUZETE OBVEZE

Tijekom 2015. je završen je postupak uvođenja sustava upravljanja zaštitom okoliša prema normi ISO 14001 u proizvodne HEP-ove objekte.

U 2015. godini nastavljeno je s uspostavom informacijskog sustava zaštite okoliša u HEP grupi u cilju objedinjavanja podataka vezanih uz zaštitu prirode i okoliša. INFOZOK je nadograđen modulima za prikupljanje podataka o korištenju i praćenju kakvoće voda te vođenje podataka o okolišnim dozvolama.

OPSKRBA NA VELEPRODAJNOM TRŽIŠTU PLINA

Od travnja 2014. godine HEP d.d. je Odlukom Vlade RH određen za opskrbljivača na veleprodajnom tržištu plina u periodu do travnja 2017. godine. Temeljem navedenih odluka Vlade RH Društvo je zakupilo 70% skladišnih kapaciteta u podzemnom skladištu plina.

U razdoblju od 1. travnja 2014. do 31. ožujka 2015. godine Grupa je ugovorila zakup kapaciteta od 3.600 milijuna kWh, u razdoblju od 1. travnja 2015. do 31. ožujka 2016. godine Grupa je ugovorila zakup kapaciteta od 3.550 milijuna kWh, dok je u periodu od 1. travnja 2016. do 31. ožujka 2017. godine ugovoren kapacitet od 3.500 milijuna kWh.

Opskrbljivač na veleprodajnom tržištu (HEP d.d.) prodaje plin opskrbljivačima u javnoj usluzi za potrebe kupaca iz kategorije kućanstvo po reguliranim uvjetima, te je dužan osigurati pouzdanu i sigurnu opskrbu plinom.

**Bilješke uz konsolidirane financijske izvještaje (nastavak)
za godinu završenu 31. prosinca 2015. godine**

35. OVISNA DRUŠTVA

Na dan 31. prosinca 2015. godine Društvo je u svom vlasništvu imalo sljedeća ovisna društva:

Ovisno društvo	Zemlja	Udio u vlasništvu (%)	Osnovna djelatnost
HEP-Proizvodnja d.o.o.	Hrvatska	100	Proizvodnja električne energije i topline
Hrvatski operator prijenosnog sustava d.o.o.	Hrvatska	100	Prijenos električne energije
HEP-Operator distribucijskog sustava d.o.o.	Hrvatska	100	Distribucija električne energije
HEP Opskrba d.o.o.	Hrvatska	100	Opskrba električnom energijom
HEP-Toplinarstvo d.o.o.	Hrvatska	100	Proizvodnja i distribucija toplinske energije
HEP-Plin d.o.o.	Hrvatska	100	Distribucija plina
TE Plomin d.o.o.	Hrvatska	100	Proizvodnja električne energije
HEP ESCO d.o.o.	Hrvatska	100	Financiranje projekata energetske učinkovitosti
Plomin Holding d.o.o.	Hrvatska	100	Razvoj infrastrukture okolnog područja Plomina
CS Buško Blato d.o.o.	BiH	100	Održavanje opreme hidroelektrana
HEP-Upravljanje imovinom d.o.o.	Hrvatska	100	Usluge odmora i rekreacije
HEP NOC Velika	Hrvatska	100	Usluge smještaja i školovanja
HEP-Trgovina d.o.o.	Hrvatska	100	Trgovina električnom energijom i optimiranje rada elektrana
HEP Energija d.o.o. Ljubljana	Slovenija	100	Trgovanje električnom energijom
HEP - MagyarorszagEnergiaKft	Mađarska	100	Trgovanje električnom energijom
HEP- Trade d.o.o. Mostar	BiH	100	Trgovanje električnom energijom
HEP KS sh.p.k. Priština	Kosovo	100	Trgovanje električnom energijom
HEP- Trade d.o.o. Beograd	R Srbija	100	Trgovanje električnom energijom
Program Sava d.o.o.	Hrvatska	100	Prostorno uređenje, projektiranje, građenje i nadzor
HEP Opskrba plinom d.o.o.	Hrvatska	100	Opskrba plinom
HEP-Telekomunikacije d.o.o.	Hrvatska	100	Poslovi telekomunikacija
Hrvatski centar za čistiju proizvodnju	Hrvatska	100	Poduka i savjetovanje iz područja čistije proizvodnje i sustava gospodarenja okolišem

Većina navedenih ovisnih društava osnovana je u okviru reorganizacije i restrukturiranja osnovne djelatnosti prema novim energetske zakonima koji su stupili na snagu 1. siječnja 2002. godine, kao što je navedeno u bilješki 1.

Društvo HEP-Telekomunikacije d.o.o. osnovano je u 2013. godini, HEP-RVNP d.o.o. u 2014. godini je promijenio naziv u Program Sava d.o.o. dok je u 2014. godini osnovano novo društvo HEP Opskrba plinom d.o.o..

Društvu je u 2015. godini pripojeno društvo APO d.o.o., dok je društvo HEP OIE d.o.o. pripojeno društvu HEP Proizvodnja d.o.o.

HEP NOC Velika je u 2015. godini prešao u vlasništvo HEP Operatora distribucijskog sustava d.o.o.

**Bilješke uz konsolidirane financijske izvještaje (nastavak)
za godinu završenu 31. prosinca 2015. godine**

36. UPRAVLJANJE FINACIJSKIM RIZICIMA

UPRAVLJANJE RIZIKOM KAPITALA

Grupa upravlja kapitalom kako bi osigurala da će Grupa biti u mogućnosti nastaviti sa neograničenim vijekom poslovanja dok u isto vrijeme uvećava povrat vlasnicima kroz optimizaciju odnosa duga i kapitala. Struktura kapitala Grupe se sastoji od duga, koji uključuje i kredite i izdane obveznice prikazane u bilješki 24., 27. i 29., novca i novčanih ekvivalenata i kapitala koji se pripisuje vlasnicima, a koji se sastoji od temeljnog kapitala, zakonskih i ostalih pričuvi i zadržane dobiti.

POKAZATELJ ZADUŽENOSTI

Uprava prati strukturu izvora financiranja na polugodišnjoj osnovi. Kao dio ovog praćenja, Uprava uzima u obzir trošak financiranja i rizike povezane sa svakom od klasa izvora financiranja. Koeffcijent zaduženosti na kraju godine može se prikazati kako slijedi:

	31. prosinca 2015.	31. prosinca 2014.
	u tisućama kuna	u tisućama kuna
Dug	5.640.015	4.975.732
Novac i novčani ekvivalenti	(2.493.166)	(1.079.900)
Neto dug	3.146.848	3.895.832
Kapital	24.025.203	22.077.573
Omjer neto duga i kapitala	13%	18%

ZNAČAJNE RAČUNOVODSTVENE POLITIKE

Detalji značajnih računovodstvenih politika i usvojenih metoda, uključujući i kriterije za priznavanje, na osnovi mjerenja i na osnovi toga koji su prihodi i troškovi priznati, u pogledu na svaku od klasa financijske imovine, financijskih obveza i vlasničkih instrumenata objavljeni su u bilješki 2 uz konsolidirane financijske izvještaje.

KATEGORIJE FINACIJSKIH INSTRUMENTATA

	31. prosinca 2015.	31. prosinca 2014.
	u tisućama kuna	u tisućama kuna
Financijska imovina		
Financijska imovina raspoloživa za prodaju	245.910	192.676
Financijska imovina po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka	70.900	1.473
Zajmovi i potraživanja (uključujući novac i novčane ekvivalente)	4.956.580	3.385.074
Ostala dugotrajna imovina	73.500	54.337
Financijske obveze		
Financijske obveze po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka	81.876	-
Dugoročne obveze	6.036.244	5.239.661
Ostale kratkoročne obveze	2.860.839	2.825.772

**Bilješke uz konsolidirane financijske izvještaje (nastavak)
 za godinu završenu 31. prosinca 2015. godine**

36. UPRAVLJANJE FINANCIJSKIM RIZICIMA (nastavak)

CILJEVI UPRAVLJANJA FINANCIJSKIM RIZIKOM

Funkcija riznice u okviru HEP Grupe društvima pruža podršku poslovanju, koordinira pristup domaćem i međunarodnim tržištima novca i kapitala, nadgleda i upravlja financijskim rizikom koji se odnose na poslovanje društava Grupe kroz interne izvještaje o riziku kojima se analizira izloženost po stupnju i utjecaju rizika. Ovi rizici uključuju tržišni rizik (uključujući rizik valute, rizik kamatne stope na fer vrijednost, i rizik cijene), kreditni rizik, rizik likvidnosti i rizik kamatne stope na novčani tijek.

TRŽIŠNI RIZIK

Izloženost tržišnom riziku se prati i upravlja kroz analizu osjetljivosti. Nije bilo promjena u izloženosti Grupe tržišnom riziku ili načinu na koji se upravlja i mjeri rizik.

UPRAVLJANJE VALUTNIM RIZIKOM

Grupa obavlja određene transakcije denominirane u stranim valutama, po osnovu kojih dolazi do izloženosti promjenama tečaja stranih valuta. Izloženošću tečaja valute se upravlja u okviru odobrenih parametara politike kroz korištenje ugovora valutne razmjene.

Knjigovodstvena vrijednost novčanih sredstava i obveza Grupe denominiranih u stranoj valuti na dan izvještavanja je kako slijedi:

	Imovina		Obveze	
	31. prosinca 2015. (u tisućama)	31. prosinca 2014. (u tisućama)	31. prosinca 2015. (u tisućama)	31. prosinca 2014. (u tisućama)
Europska Unija (EUR)	239.017	23.260	751.030	626.788
USD	10.738	30	3.775	5.954

**Bilješke uz konsolidirane financijske izvještaje (nastavak)
za godinu završenu 31. prosinca 2015. godine**

36. UPRAVLJANJE FINACIJSKIM RIZICIMA (nastavak)

ANALIZA OSJETLJIVOSTI STRANE VALUTE

Grupa je izložena valutnom riziku u slučaju promjene tečaja eura (EUR) i američkog dolara (USD). U slijedećoj tablici je prikazana analiza učinaka promjene tečaja kune kroz povećanje ili smanjenje vrijednosti za 10% u odnosu na euro i američki dolar. Stopa od 10% se koristi pri internom izvještavanju Uprave o riziku strane valute i predstavlja procjenu Uprave o razumno mogućim promjenama tečajeva stranih valuta. Analiza se vrši samo za potraživanja i obveze nominirane u stranoj valuti i predstavlja usklađenje njihove vrijednosti na kraju razdoblja za promjenu tečaja od 10%. Analiza osjetljivosti uključuje i eksterne zajmove koji su nominirani u valuti različitoj od valute zajmodavca ili zajmoprimca. Pozitivan/negativan iznos niže u tablici ukazuje na povećanje dobiti ili drugih komponenata kapitala kada bi kuna u odnosu na relevantnu valutu ojačala za 10%. U slučaju slabljenja kune za 10% u odnosu na relevantnu valutu, učinak bi bio isti, ali u negativnom iznosu.

	2015. godina	2014. godina
	u tisućama kuna	u tisućama kuna
Utjecaj promjene tečaja EUR		
Dobit ili gubitak	390.924	462.391
Utjecaj promjene tečaja USD		
Dobit ili gubitak	(4.869)	3.733

**Bilješke uz konsolidirane financijske izvještaje (nastavak)
za godinu završenu 31. prosinca 2015. godine**

36. UPRAVLJANJE FINANCIJSKIM RIZICIMA (nastavak)

UPRAVLJANJE KAMATNIM RIZIKOM

Grupa je izložena kamatnom riziku jer zaključuje ugovore o kreditima i s promjenjivim kamatnim stopama. Izloženost Grupe kamatnim stopama po osnovi financijske imovine i obveza je detaljno prikazana pod podnaslovom Upravljanje rizikom likvidnosti. Ovim rizikom Grupa upravlja na način da održava primjeren omjer kredita s fiksnom i promjenjivom kamatnom stopom u svojem kreditnom portfelju.

ANALIZA OSJETLJIVOSTI KAMATNE STOPE

Analiza efekata promjene kamatne stope urađena je za financijske instrumente za koje je Grupa izložena kamatnom riziku na datum konsolidirane bilance. Za promjenjive kamatne stope analiza je napravljena pod pretpostavkom da je nepodmireni iznos obveza na datum konsolidirane bilance bio nepodmiren čitavu godinu. Promjena stope od 50 baznih jedinica koristi se za potrebe internog izvještavanja Upravi o riziku kamatnih stopa i predstavlja procjenu Uprave razumno mogućih promjena kamatnih stopa. U slučaju povećanja, odnosno smanjenja kamatnih stopa za 50 baznih jedinica, a da su sve ostale varijable ostale nepromijenjene:

- Dobit za godinu koja je završila 31. prosinca 2015. bi se smanjila za iznos od 5.963 tisuća kuna (2014: 8.201 tisuća kuna), po osnovu izloženosti kamatnom riziku. Ovo se uglavnom može pripisati izloženosti Grupe kamatnim stopama na zajmovima sa promjenjivim kamatnim stopama; 21,33 % zaduženosti Grupe je po promjenjivoj kamatnoj stopi (2014.: 33,12%)
- osjetljivost Grupe na kamatnu stopu se smanjila tijekom tekućeg razdoblja uglavnom zbog smanjenja udjela referentne kamatne stope u varijabilnoj stopi.

UPRAVLJANJE KREDITNIM RIZIKOM

Kreditni rizik odnosi se na rizik da druga strana neće ispuniti svoje ugovorne obveze što će rezultirati financijskim gubitkom Grupe. Grupa je najveći proizvođač električne energije u Republici Hrvatskoj i kao takav, ima javnu obvezu pružati svoje usluge svim potrošačima, na svim lokacijama u zemlji, neovisno o kreditnom riziku vezanom za određene potrošače. Potraživanja od kupaca, neto, razdijeljena su na značajan broj klijenata, u različitim industrijama i geografskim područjima.

Grupa nema značajnu izloženost kreditnom riziku ni prema jednom kupcu ili društvu kupaca koji imaju slične osobine. Grupa definira kupce da imaju slične osobine ako su povezane osobe.

Kreditni rizik vezan uz potraživanja od kupaca odnosi se prvenstveno na potraživanja od gospodarskih subjekata, osobito od onih u teškoj financijskoj situaciji. Kreditni rizici vezani za potraživanja od kućanstava ograničeni su obzirom na mogućnost isključivanja iz opskrbne mreže.

Knjigovodstvena vrijednost financijske imovine prikazana u konsolidiranim financijskim izvještajima, umanjena za gubitke po osnovi umanjenja vrijednosti, predstavlja maksimalnu izloženost Grupe kreditnom riziku bez uzimanja u obzir vrijednosti prikupljenih kolaterala.

**Bilješke uz konsolidirane financijske izvještaje (nastavak)
za godinu završenu 31. prosinca 2015. godine**

36. UPRAVLJANJE FINACIJSKIM RIZICIMA (nastavak)

UPRAVLJANJE RIZIKOM LIKVIDNOSTI

Krajnja odgovornost za upravljanje rizikom likvidnosti leži na Upravi Društva, koja je izgradila odgovarajući okvir za upravljanje rizikom likvidnosti kojim će se upravljati kratkotrajnim, srednjoročnim i dugotrajnim potrebama za upravljanje likvidnošću Grupe. Grupa upravlja ovim rizikom održavanjem adekvatnih rezervi, kreditima od strane banaka kao i ostalim izvorima financiranja, time što konstantno nadgleda prognozirane i stvarne novčane tokove i uspoređuje profile dospijeća financijske imovine i obveza.

TABELE ZA KAMATNI RIZIK I RIZIK LIKVIDNOSTI

Sljedeća tabela detaljno prikazuje preostala ugovorena dospijeća Grupe za nederivativnu financijsku imovinu. Tabela je napravljena na osnovi nediskontiranih novčanih tokova financijske imovine uključujući i kamate na tu imovinu koje će biti zarađene osim na sredstvima koja Grupa očekuje da će se novčani tijekom pojaviti u drugom razdoblju.

DOSPIJEĆE NEDERIVATIVNE FINACIJSKE IMOVINE

	Ponderirana prosječna kamatna stopa	Do 1 mjeseca	Od 1 do 3 mjeseca	Od 3 mjeseca do 1 godine	Od 1 do 5 godina	Preko 5 godina	Ukupno
		u tisućama kuna	u tisućama kuna	u tisućama kuna	u tisućama kuna	u tisućama kuna	u tisućama kuna
2015. godina							
Beskamatne		4.097.584	803.872	55.069	46.927	68.923	5.072.375
Kamatne – promjenjiva kamata	3,00%	-	-	775	26.254	-	27.029
Kamatne – fiksna kamata		-	-	-	-	-	-
Ukupno		4.097.584	803.872	55.844	73.181	68.923	5.099.404
2014. godina							
Beskamatne		2.366.041	801.454	337.149	39.131	910	3.544.685
Kamatne – promjenjiva kamata		131	-	-	-	-	131
Kamatne – fiksna kamata	6,00%	62	10.618	522	-	-	11.202
Ukupno		2.366.234	812.072	337.671	39.131	910	3.556.018

**Bilješke uz konsolidirane financijske izvještaje (nastavak)
za godinu završenu 31. prosinca 2015. godine**

36. UPRAVLJANJE FINANCIJSKIM RIZICIMA (nastavak)

Slijedeća tabela detaljno prikazuje preostala ugovorena dospjeća Grupe za nederivativne financijske obveze. Tabela je napravljena na osnovi nediskontiranih novčanih tokova financijskih obveza na osnovi najranijeg datuma na koji se od Grupe može tražiti da plati.

DOSPIJEĆE NEDERIVATIVNIH FINANCIJSKIH OBVEZA

	Prosječna ponderirana efektivna kamatna stopa	Do 1 mj.	Od 1 do 3 mj.	Od 3 mj. do 1 g.	Od 1 do 5 g.	Preko 5 godina	Ukupno
	%	u tisućama kuna	u tisućama kuna	u tisućama kuna	u tisućama kuna	u tisućama kuna	u tisućama kuna
2015. godina							
Beskamatne		1.621.936	744.376	23.429	949.204	-	3.338.945
Kamatne – promjenjiva Kamata	2,31%	73.876	30.315	308.418	863.662	-	1.276.271
Kamatne – fiksna kamata	5,03%	0	632	319.220	1.453.234	4.066.660	5.839.746
Ukupno		1.695.812	775.323	651.067	3.266.100	4.066.660	10.454.962
2014. godina							
Beskamatne		1.980.663	862.644	89.568	846.629	118.899	3.898.403
Kamatne – promjenjiva Kamata	2,60%	81.010	54.902	323.469	1.440.009	-	1.899.390
Kamatne – fiksna kamata	6,50%	-	956	312.552	3.634.269	14.526	3.962.303
Ukupno		2.061.673	918.502	725.589	5.920.907	133.425	9.760.096

Grupa ima pristup izvorima financiranja. Ukupan neiskorišteni iznos na kraju izvještajnog razdoblja je 1.616.659 tisuća kuna. Grupa očekuje da će podmiriti svoje ostale obveze iz operativnih novčanih tokova i priliva od dospjele financijske imovine.

**Bilješke uz konsolidirane financijske izvještaje (nastavak)
za godinu završenu 31. prosinca 2015. godine**

36. UPRAVLJANJE FINACIJSKIM RIZICIMA (nastavak)

FER VRIJEDNOST FINACIJSKIH INSTRUMENTATA

Fer vrijednost financijske imovine i financijskih obveza određuje se na slijedeći način:

- Fer vrijednost financijske imovine i financijskih obveza sa standardnim uvjetima i kojima se trguje na aktivnim likvidnim tržištima određuje se prema kotiranoj tržišnoj cijeni.
- Fer vrijednost ostale financijske imovine i financijskih obveza se određuje sukladno generalno prihvaćenim modelima određivanja cijena na osnovu analize diskontiranog novčanog tijeka korištenjem cijena iz postojećih tržišnih transakcija.
- Fer vrijednost derivativnih instrumenata se izračunava koristeći izlistane cijene. Gdje takve cijene nisu dostupne, koristi se analiza diskontiranih novčanih tokova primjenom važeće krivulje prinosa za razdoblje nederivativnih financijskih instrumenata.

POKAZATELJI FER VRIJEDNOSTI PRIZNATI U BILANCI/ IZVJEŠTAJU O FINACIJSKOM POLOŽAJU

U tablici su analizirani financijski instrumenti koji su nakon prvog priznavanja svedeni na fer vrijednost, razvrstani su u tri skupine u skladu sa MSFI 13:

1. razina dostupnih pokazatelja – pokazatelji fer vrijednosti su izvedeni iz (neusklađenih) cijena koje kotiraju na aktivnim tržištima za identičnu imovinu i identične obveze
2. razina dostupnih pokazatelja – pokazatelji fer vrijednosti su izvedeni iz drugih podataka, a ne iz kotiranih cijena iz 1. razine, a odnose se na promatranom sredstvu ili obvezi (tj. njihovih cijena) ili neizravno (izvedeni iz cijena) i
3. razina pokazatelja – pokazatelji izvedeni primjenom metoda vrednovanja u kojima su kao ulazni podaci korišteni podaci o imovini ili obvezama koji se ne temelje na dostupnim tržišnim podacima (nedostupni ulazni podaci).

Mjerenje fer vrijednosti valutnog swapa veže uz vrijednost „Markt To Market“ (MTM) sukladno izračunu poslovnih banaka te da se vrijednost usklađuje na svaki izvještajni datum kroz dobit ili gubitak

Razine fer vrijednosti priznate u konsolidiranom izvještaju o financijskom položaju:

	1. razina	2. razina	3. razina	Ukupno
	u tisućama kuna	u tisućama kuna	u tisućama kuna	u tisućama kuna
2015. godina				
Imovina raspoloživa za prodaju	245.910	-	-	245.910
Derivatna financijska imovina	-	-	70.900	70.900
Derivatne financijske obveze	-	-	81.876	81.876
Ulaganje u nekretnine	-	236.778	-	236.778
2014. godina				
Imovina raspoloživa za prodaju	192.676	-	-	192.676
Derivatna financijska imovina	-	-	1.473	1.473
Ulaganje u nekretnine	-	236.153	-	236.153

**Bilješke uz konsolidirane financijske izvještaje (nastavak)
za godinu završenu 31. prosinca 2015. godine**

37. ODOBRENJE KONSOLIDIRANIH FINANCIJSKIH IZVJEŠTAJA

Konsolidirane financijske izvještaje usvojila je Uprava Društva i odobrila njihovo izdavanje dana 29. travnja 2016. godine.

Potpisali u ime Društva dana 29. travnja 2016. godine:

Perica Jukić
Predsjednik Uprave

Tomislav Rosandić
Član Uprave

HEP d.d.

Financijski izvještaji

IZVJEŠĆE NEOVISNOG REVIZORA

DIONIČARU DRUŠTVA HRVATSKA ELEKTROPRIVREDA D.D.:

1. Obavili smo reviziju priloženih godišnjih financijskih izvještaja društva Hrvatska elektroprivreda d.d., Zagreb, Ulica grada Vukovara 37, (dalje u tekstu „Društvo”) za godinu koja je završila 31. prosinca 2015., koji se sastoje od Bilance/Izvještaja o financijskom položaju na 31. prosinca 2015., Izvještaja o sveobuhvatnoj dobiti, Izvještaja o promjenama kapitala i Izvještaja o novčanim tijekovima za tada završenu godinu, kao i pripadajućih Bilješki uz financijske izvještaje u kojima je iznijet sažetak značajnih računovodstvenih politika i ostalih objašnjenja.

ODGOVORNOST UPRAVE DRUŠTVA

2. Uprava Društva je odgovorna za sastavljanje i fer prezentaciju priloženih financijskih izvještaja u skladu s Međunarodnim standardima financijskog izvještavanja koji su na snazi u Europskoj uniji i za one interne kontrole za koje Uprava Društva odredi da su potrebne za omogućavanje sastavljanja financijskih izvještaja koji su bez značajnog pogrešnog prikazivanja uslijed prijevare ili pogreške.

ODGOVORNOST REVIZORA

3. Naša odgovornost je izraziti mišljenje o priloženim financijskim izvještajima na osnovi obavljene revizije. Reviziju smo obavili u skladu s Međunarodnim revizijskim standardima. Ti standardi zahtijevaju da postupamo u skladu sa zahtjevima etike i reviziju planiramo i obavimo kako bismo stekli razumno uvjerenje o tome jesu li financijski izvještaji bez značajnih pogrešnih prikazivanja. Revizija uključuje obavljanje postupaka radi pribavljanja revizijskih dokaza o iznosima i objavama u financijskim izvještajima. Izbor odabranih postupaka ovisi o revizorovoj prosudbi, uključujući procjenu rizika značajnih pogrešnih iskaza u financijskim izvještajima uslijed prijevara ili pogrešaka. Pri tom procjenjivanju rizika, revizor razmatra interne kontrole, koje su važne Društvu za sastavljanje i fer prezentiranje financijskih izvještaja, kako bi obavio revizijske postupke prikladne u postojećim okolnostima, ali ne i u svrhu izražavanja mišljenja o uspješnosti internih kontrola. Revizija također obuhvaća procjenu prikladnosti primijenjenih računovodstvenih politika i razboritost računovodstvenih procjena Uprave Društva, kao i ocjenu cjelokupnog prikaza financijskih izvještaja. Vjerujemo da revizijski dokazi koje smo prikupili jesu dostatni i prikladni kao osnova za izražavanje našeg mišljenja.

MIŠLJENJE

4. Prema našem mišljenju, priloženi financijski izvještaji, u svim značajnim odrednicama, istinito i fer prikazuju financijski položaj društva Hrvatska elektroprivreda d.d. na 31. prosinca 2015., te financijsku uspješnost i novčane tijekove Društva za 2015. godinu sukladno Zakonu o računovodstvu i Međunarodnim standardima financijskog izvještavanja koji su na snazi u Europskoj uniji.

ISTICANJE PITANJA

5. Kao što je opisano u bilješci 1 uz financijske izvještaje, Društvo je temeljem ugovora o financijskom najmu ovisnim društvima dalo u najam nekretnine, postrojenja i opremu. Navedeni najmovi nose kamatu do razine u kojoj je Društvo iz vanjskih izvora pribavilo sredstva za financiranje izgradnje predmetne imovine. Navedena potraživanja iskazana su u nominalnoj vrijednosti zbog specifičnosti organizacije HEP Grupe.
6. Kao što je opisano u bilješci 25. uz financijske izvještaje, Društvo na 31. prosinca 2015. ima iskazanu obvezu za klirinški dug u iznosu od 842.162 tisuće kuna (31. prosinca 2014. godine 759.089 tisuća kuna) koja se odnosi na uplatu iz akreditiva, a na temelju suglasnosti Ministarstva financija o korištenju sredstava na temelju međubankarskog sporazuma. S obzirom da ne postoji drugi dokument koji bi regulirao odnos između Društva i Ministarstva financija, a vezano za navedeni klirinški dug, do dana izdavanja našeg izvješća neovisnog revizora nije bilo definirano da li je riječ o kreditu ili državnoj potpori.
7. Kao što je opisano u bilješci 26. uz financijske izvještaje, stupanjem na snagu Zakona o vodama, 1. siječnja 2010., upitnim je postao imovinsko-pravni status imovine Društva koja se odnosi na akumulacijska jezera i prateće objekte, a koja se koristi za proizvodnju električne energije iz hidroelektrana iz razloga što se iste određuju kao Javno vodno dobro u općoj uporabi u vlasništvu Republike Hrvatske. U tijeku je više postupaka uknjižbe vlasništva Republike Hrvatska na navedene nekretnine od kojih je dio proveden u korist Republike Hrvatske, dio zahtjeva za uknjižbu prava vlasništva Republike Hrvatske je odbijen od nadležnih sudova, a jedan dio je u postupku rješavanja. Društvo je podnijelo prijedlog Ustavnom sudu za pokretanje postupka za ocjenu suglasnosti članka 23. stavak 4. Zakona o vodama s Ustavom i prijedlog da po provedenom postupku poništi navedenu odredbu.
8. Društvo je priložene financijske izvještaje sastavilo u skladu s Međunarodnim standardima financijskog izvještavanja i prema zahtjevima hrvatskih zakona i propisa te je svoja ulaganja u ovisna i pridružena društva iskazalo po trošku ulaganja. Društvo je također izradilo konsolidirane financijske izvještaje za Društvo i njegova ovisna društva, koji su sastavljeni 29. travnja 2016. godine. Radi boljeg razumijevanja poslovanja Društva i Grupe u cjelini, korisnici trebaju čitati konsolidirane financijske izvještaje povezano s ovim financijskim izvještajima. Mišljenje o usklađenosti s ostalim zakonskim ili regulatornim zahtjevima
9. Uprava Društva odgovorna je za sastavljanje godišnjih financijskih izvještaja Društva za godinu koja je završila 31. prosinca 2015. u propisanom obliku temeljem Pravilnika o strukturi i sadržaju godišnjih financijskih izvještaja (NN 38/08, 12/09, 130/10), te u skladu s ostalim propisima koji uređuju poslovanje Društva ("Standardni godišnji financijski izvještaji"). Financijske informacije iznijete u standardnim godišnjim financijskim izvještajima Društva u skladu su sa informacijama iznijetim u godišnjim financijskim izvještajima Društva prikazanih na stranicama 5. do 97. na koje smo iskazali mišljenje kao što je iznijeto u odjeljku Mišljenje gore.

MIŠLJENJA O USKLAĐENOSTI S GODIŠNJIM IZVJEŠĆEM

10. Uprava Društva odgovorna je za sastavljanje Godišnjeg izvješća Društva. Slijedom odredbi članka 17. Zakona o računovodstvu u obvezi smo izraziti mišljenje o usklađenosti Godišnjeg izvješća Društva s godišnjim financijskim izvještajima Društva. Prema našem mišljenju, na temelju obavljene revizije godišnjih financijskih izvještaja Društva i usporedbe s Godišnjim izvješćem Društva za godinu koja je završila 31. prosinca 2015., financijske informacije iznijete u Godišnjem izvješću Društva u skladu su sa financijskim informacijama iznijetim u godišnjim financijskim izvještajima Društva prikazanih na stranicama 5. do 97. na koje smo iskazali mišljenje kao što je iznijeto u odjeljku Mišljenje gore.

U Zagrebu, 29. travnja 2016. godine

BDO Croatia d.o.o.
Irena Jadrešić, ovlašteni revizor
Zdenko Balen, član Uprave

HEP d.d., Izvještaj o sveobuhvatnoj dobiti

ZA GODINU ZAVRŠENU 31. PROSINCA 2015.

	2015. godina	2014. godina
	u tisućama kuna	u tisućama kuna
		Prepravljeno
Prihod od prodaje električne energije	5.420.126	7.236.373
Prihod od prodaje električne energije-povezana društva	67.812	151.366
Prihod od prodaje plina	1.298.352	689.575
Prihod od prodaje plina HEP- Plinu – povezano društvo	167.124	94.542
Poslovni prihod - povezana društva	939.645	952.705
Prihodi od prodaje	7.893.059	9.124.561
Ostali prihodi iz poslovanja	499.648	161.352
Ukupni poslovni prihodi	8.392.707	9.285.913
Trošak nabave električne energije	(2.108.770)	(1.451.604)
Nabava električne energije – povezana društva	(464.428)	(598.714)
Nabavna vrijednost prodanog plina	(1.352.038)	(717.721)
Troškovi osoblja	(89.101)	(87.498)
Trošak amortizacije	(96.558)	(118.816)
Troškovi za naknadu proizvodnje, prijenosa i distribucije električne energije - povezana društva	(2.526.392)	(4.948.470)
Ostali rashodi iz poslovanja	(477.429)	(457.055)
Ukupni poslovni rashodi	(7.114.716)	(8.379.878)
Dobit iz poslovanja	1.277.991	906.035
Financijski prihodi	1.124.158	2.145.449
Financijski rashodi	(601.129)	(1.632.876)
Neto dobit iz financijskih aktivnosti	523.029	512.573
Dobit prije oporezivanja	1.801.020	1.418.608
Trošak poreza na dobit	(176.681)	(209.556)
Dobit tekuće godine	1.624.339	1.209.052

HEP d.d., Izvještaj o sveobuhvatnoj dobiti
za godinu završenu 31. prosinca 2015. (nastavak)

	2015. godina	2014. godina
	u tisućama kuna	u tisućama kuna
		Prepravljeno
Dobit tekuće godine	1.624.339	1.209.052
Ostala sveobuhvatna dobit		
Neto dobit/gubitak od financijske imovine raspoložive za prodaju	45.889	52.330
Ukupno stavke koje će se prenijeti u dobit ili gubitak	45.889	52.330
Ostala sveobuhvatna dobit neto	45.889	52.330
Ukupna sveobuhvatna dobit tekuće godine, neto	1.670.228	1.261.382

Potpisali u ime Društva na dan 29. travnja 2016. godine:

Perica Jukić
Predsjednik Uprave

Tomislav Rosandić
Član Uprave

HEP d.d., Bilanca / Izvještaj o financijskom položaju

NA DAN 31. PROSINCA 2015.

IMOVINA	31. prosinca 2015.	31. prosinca 2014.	1. siječnja 2014.
	u tisućama kuna	u tisućama kuna	u tisućama kuna
		Prepravljeno	Prepravljeno
Dugotrajna imovina			
Nekretnine, postrojenja i oprema	1.410.174	2.079.105	2.020.750
Investicije u tijeku	447.646	328.465	399.818
Nematerijalna imovina	22.244	16.435	13.397
Ulaganja u nekretnine	14.487	13.889	8.533
Predujmovi za nekretnine, postrojenja i opremu	21.454	4.287	6.418
Ulaganje u NE Krško	1.754.419	1.754.419	1.754.419
Ulaganje i potraživanja od TE Plomin	252.201	254.278	256.404
Ulaganja u ovisna društva	6.032.580	5.325.094	4.026.353
Ulaganja raspoloživa za prodaju i ostala ulaganja	245.838	192.223	125.166
Dani dugoročni krediti i depoziti	28.476	4.404	6.031
Potraživanja za dugoročni najam od povezanih strana	13.239.929	14.501.373	14.457.420
Potraživanja po dugoročnim kreditima od povezanih strana	79.129	94.929	110.729
Potraživanja za podzajmove od povezanih strana	897.024	1.044.070	1.160.963
Ostala potraživanja	776	854	979
Derivativna financijska imovina	70.900	1.473	
Odgođena porezna imovina	31.431	19.679	104.766
Ukupna dugotrajna imovina	24.548.708	25.634.977	24.452.146
Kratkotrajna imovina			
Zalihe	753.624	673.279	89.980
Potraživanja od kupaca	309.963	350.406	44.457
Tekuće dospijeće dugoročnih potraživanja od povezanih društava za najam	1.057.217	1.086.428	1.080.257
Tekuće dospijeće dugoročnih zajmova od povezanih strana	148.223	154.219	125.355
Ostala kratkotrajna potraživanja	131.966	36.485	313.957
Potraživanja od povezanih društava	6.180.063	4.074.125	5.457.238
Novac i novčani ekvivalenti	1.951.873	730.658	83.101
Ukupna kratkotrajna imovina	10.532.929	7.105.600	7.194.345
UKUPNA IMOVINA	35.081.637	32.740.577	31.646.491

HEP d.d., Bilanca / Izvještaj o financijskom položaju
na dan 31. prosinca 2015. (nastavak)

KAPITAL I OBVEZE	31. prosinca 2015.	31. prosinca 2014.	1. siječnja 2014.
	u tisućama kuna	u tisućama kuna	u tisućama kuna
		Prepravljeno	Prepravljeno
Osnivački kapital	19.792.159	19.792.159	19.792.159
Revalorizacijske rezerve	100.836	54.947	2.617
Zadržana dobit	4.932.491	3.328.974	2.404.841
Ukupni kapital	24.825.486	23.176.080	22.199.617
Obveze po izdanim obveznicama	4.223.883	3.194.986	3.278.893
Obveze po dugoročnim kreditima	923.161	1.242.508	1.661.916
Ostale dugoročne obveze	939.287	764.855	1.066.862
Dugoročne obveze prema povezanim društvima	-	5.758	5.758
Rezerviranja	211.589	222.871	217.729
Odgođena porezna obveza	21.816	13.573	654
Ukupne dugoročne obveze	6.319.736	5.444.551	6.231.812
Obveze prema dobavljačima	681.827	561.814	358.023
Tekuća dospjeće izdanih obveznica	93.380	93.380	93.380
Tekuća dospjeća dugoročnih kredita	383.525	416.349	208.838
Obveze za kratkoročne kredite	-	-	664.609
Obveze za poreze i doprinose	114.512	91.813	224.296
Obveze za kamate	45.692	38.247	41.110
Obveze prema povezanim društvima	2.578.573	2.658.833	1.507.607
Obveze prema zaposlenima	21.061	6.248	6.009
Ostale obveze	17.845	253.262	111.190
Ukupne kratkoročne obveze	3.936.415	4.119.946	3.215.062
UKUPNO KAPITAL I OBVEZE	35.081.637	32.740.577	31.646.491

Potpisali u ime Društva na dan 29. travnja 2016. godine:

Perica Jukić
Predsjednik Uprave

Tomislav Rosandić
Član Uprave

5

Izvješća društava HEP grupe s financijskim izvještajima

HEP-PROIZVODNJA D.O.O.
>146

HEP - OPERATOR
DISTRIBUCIJSKOG
SUSTAVA D.O.O.
>155

HEP TOPLINARSTVO D.O.O.
>163

HEP PLIN D.O.O.
>171

HEP OPSKRBA D.O.O.
>179

HEP Proizvodnja d.o.o.

HEP-Proizvodnja je u 2015. godini nastavila unaprjeđivati temeljne proizvodne djelatnosti unutar HEP grupe, sukladno registraciji za proizvodnju električne i proizvodnju toplinske energije, uvažavajući potrebe i troškove opskrbe HEP-ovih kupaca električnom energijom, ogrjevnom toplinom i tehnološkom parom.

Unaprjeđenje proizvodnih djelatnosti HEP-Proizvodnje obuhvaća širok spektar tehničko-tehnoloških, ekonomskih i pravnih aktivnosti iz sljedećih prioritetnih poslovnih područja: planiranje, priprema i provedba izgradnje novih te revitalizacija proizvodnih jedinica hidroelektrana, termoelektrana i termoelektrana-toplana; provedba preventivnog i korektivnog održavanja prema stanju postrojenja i potrebama elektroenergetskog sustava RH; operativno planiranje i vođenje proizvodnje te optimiranje nabave, skladištenja i potrošnje goriva; pružanje pomoćnih usluga HOPS-u, osiguranje i aktivacija regulacijskih rezervi snage i energije; certifikacija jamstva podrijetla "zelene energije" te proizvodnja električne energije u sustavu poticaja; provedba mjera i aktivnosti iz područja zaštite okoliša te zaštite zdravlja i zaštite na radu; doprinos unaprjeđenju energetske regulative u Hrvatskoj i aktivna suradnja s državnim tijelima i institucijama.

S energetskog stajališta, 2015. godina bila je povoljna hidrološka godina s ostvarenom proizvodnjom od 7.535 GWh. Od ukupno ostvarene proizvodnje u HEP Proizvodnji, hidroelektrane su proizvele 5.673 GWh, dok su termoelektrane proizvele 1.862 GWh. Proizvodnja toplinske energije zadržana je na razini prethodnih godina, a optimizacija potrošnje goriva temelji se na smanjenom angažmanu blokova, odnosno pojačanoj aktivaciji kotlovske postrojenja za potrebe toplinskog konzuma centralnih toplinskih sustava u Zagrebu, Osijeku i Sisku.

Primjerenim održavanjem proizvodnih objekata za proizvodnju električne i toplinske energije, HEP-Proizvodnja je u 2015. godini zadržala visoku razinu raspoloživosti gotovo svih proizvodnih jedinica. Uz manje poteškoće uspješno su obavljani planirani radovi na redovnom održavanju proizvodnih jedinica, a u primjerenom su roku odrađeni poslovi korektivnog održavanja na otklanjanju kvarova i pogonskih smetnji.

Za potrebe sigurnosti vođenja hrvatskog elektroenergetskog sustava proizvodni objekti u nadležnosti HEP-Proizvodnje omogućili su u cijelosti pružanje usluge regulacije i rezerve snage operatoru prijenosnog sustava. Ostvarena je primjerena suradnja u vezi s pogonom i održavanjem dijelova proizvodnih cjelina izvan granica Hrvatske (Buško blato, Trebišnjica).

U 2015. godini ishođen je status povlaštenog proizvođača i za HE Lešće te je ishođeno prethodno rješenje o stjecanju statusa povlaštenog proizvođača za kombi-kogeneracijsko postrojenje bloka L u TE-TO Zagreb. Proizvodnja HE Lešće je uključena u Registar jamstva podrijetla električne energije koji vodi HROTE. Proizvodnja je nastavila desetogodišnji kontinuitet ishođenja certifikata "zelene energije" od međunarodne certifikacijske tvrtke za sve HEP-ove hidroelektrane radi omogućavanja prodaje certifikata "zelene energije" na međunarodnom i domicilnom tržištu električne energije.

HEP-Proizvodnja i HEP-Toplinarstvo potpisali su ugovore o prodaji proizvedene ogrjevne topline i tehnološke pare za CTS grada Zagreba, Osijeka i Siska za 2016. godinu s aneksiranjem obveze HEP-Toplinarstva, radi uređenja mjernih mjesta na sučelju proizvođača i distributera toplinske energije.

I u 2015. godini HEP Proizvodnja je provodila analize potrošnje elektrana na temelju obračunskih mjernih mjesta na sučelju s prijenosnom i distribucijskom mrežom, čiji se izravni učinci očekuju u optimiranju mjesečne rezervacije vršne snage i izboru tarifnih modela za opskrbu električnom energijom.

Zadržana je visoka razina suradnje s nadležnim tijelima i institucijama iz energetske sektora (Ministarstvo gospodarstva, Ministarstvo zaštite prirode i okoliša, HERA, HROTE).

Direktor
Nikola Rukavina

PROIZVODNI KAPACITETI

HIDROELEKTRANE	RASPOLOŽIVA SNAGA (MW) / (-MW crpnog rada)	HIDROELEKTRANE	RASPOLOŽIVA SNAGA (MW)
Akumulacijske		Protočne	
HE Zakučac	535*	HE Varaždin	92,46
RHE Velebit	276 (-240)	HE Dubrava	79,78
HE Orlovac	237	HE Čakovec	77,44
HE Senj	216	HE Gojak	55,5
HE Dubrovnik	126+126**	HE Lešće	41,2
HE Vinodol	90	HE Rijeka	36,8
HE Peruća	60	HE Miljacka	24
HE Kraljevac	46,4	HE Jaruga	7,2
HE Đale	40,8	HE Golubić	6,54
HE Sklope	22,5	HE Ozalj	5,5
CS Buško blato	7,5/4,2/(-10,2/-4,8)	HE Lešće ABM	1,09
CHE Fužine	4,6/(-5,7)	HE Krčić	0,34
HE Zavrelje	2		
RHE Lepenica	0,8 (-1,2)		
HE Zeleni vir	1,7		

CS: crpna stanica CHE: crpna HE RHE: reverzibilna HE ABM: agregat biološkog minimuma
*Ako agregati A i B rade u paru maksimalna je snaga 2x131MW, a za agregate C i D 138MW+135MW.
** Tijekom revitalizacije HE Dubrovnik dogovorena je podjela proizvodnje 50% -50%

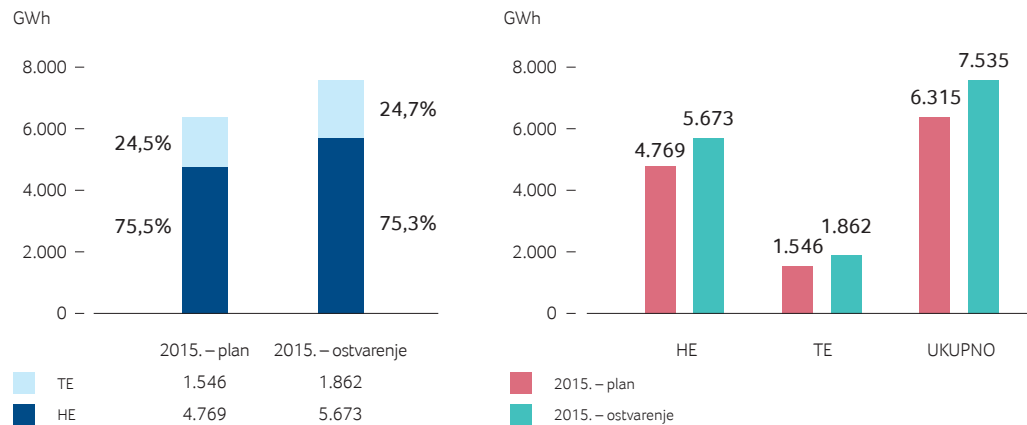
TERMOELEKTRANE	RASPOLOŽIVA SNAGA NA PRAGU (MW, Mwt, t/h)	GORIVO
TE-TO Sisak	631 / 0 / 161	loživo ulje / prirodni plin
TE-TO Zagreb	422 / 743 / 360	loživo ulje / prirodni plin
TE Rijeka	303	loživo ulje
TE Plomin (A)	105	kameni ugljen
EL-TO Zagreb	88,8 / 347 / 377	loživo ulje / prirodni plin
TE-TO Osijek	89 / 120 / 80	loživo ulje / prirodni plin / ekstralako ulje
KTE Jertovec	74	prirodni plin / ekstralako ulje
TE Plomin (B)*	192	kameni ugljen

* U 100% vlasništvu HEP grupe, HEP-Proizvodnja d.o.o. ima O&M ugovor

PROIZVODNJA ELEKTRIČNE ENERGIJE U 2015.

U 2015. godini ukupno je u elektranama HEP Proizvodnje d.o.o. proizvedeno 7.535 GWh električne energije. U hidroelektranama je proizvedeno 5.673 GWh ili 75,3 posto, a u termoelektranama 1.862 GWh ili 24,7 posto električne energije.

Ukupna je proizvodnja za 19,3 posto bila veća od planirane, od čega proizvodnja hidroelektrana za 19 posto, a proizvodnja termoelektrana za 20,4 posto.

PROIZVODNJA TOPLINSKE ENERGIJE U 2015.

U 2015. godini u pogonima kombinirane proizvodnje Sektora za termoelektrane HEP Proizvodnje proizvedeno je ukupno 2.115.109 MWh toplinske energije, što je 13,3 posto manje od plana. U odnosu na prethodnu godinu u kojoj je proizvedeno 2.058.100 MWh, proizvodnja toplinske energije povećana je za 2,8 posto.

Proizvodnja tehnološke pare iznosila je 734.568 tona, što je 16,7 posto manje od plana, ali više od proizvodnje u 2014. godini (729.217 t).

Proizvodnja ogrjevne topline u 2015. iznosila je 1.541.177 MWh, odnosno 9,6 posto manje od plana, ali također više od proizvodnje u prethodnoj godini (1.450.662 MWh).

RASPOLOŽIVOST ELEKTRANA U NADLEŽNOSTI HEP-PROIZVODNJE ZA 2015. GODINU UKLJUČUJUĆI TE PLOMIN D.O.O.

Raspoloživost svih proizvodnih postrojenja, odnosno elektrana HEP-a mjerena odnosom sati raspoloživosti (sati raspoloživosti = rad + pričuva prema ukupnom fondu sati umanjenom za planirane remonte) iznosi 94,6 posto, što je za 3,2 postotna boda manje od stupnja raspoloživosti u 2014. godini.

FINANCIJSKI IZVJEŠTAJI

IZVJEŠTAJ NEOVISNOG REVIZORA

Vlasniku društva HEP Proizvodnja d.o.o.:

1. Obavili smo reviziju priloženih godišnjih financijskih izvještaja društva HEP Proizvodnja d.o.o., Zagreb, Ulica grada Vukovara 37, (dalje u tekstu „Društvo”) za godinu koja je završila 31. prosinca 2015., koji se sastoje od Bilance/Izvještaja o financijskom položaju na 31. prosinca 2015., Izvještaja o sveobuhvatnoj dobiti, Izvještaja o promjenama kapitala i Izvještaja o novčanim tijekovima za tada završenu godinu, kao i pripadajućih Bilješki uz financijske izvještaje u kojima je iznijet sažetak značajnih računovodstvenih politika i ostalih objašnjenja.

ODGOVORNOST UPRAVE DRUŠTVA

2. Uprava Društva je odgovorna za sastavljanje i fer prezentaciju priloženih financijskih izvještaja u skladu s Međunarodnim standardima financijskog izvještavanja koji su na snazi u Europskoj uniji i za one interne kontrole za koje Uprava Društva odredi da su potrebne za omogućavanje sastavljanja financijskih izvještaja koji su bez značajnog pogrešnog prikazivanja uslijed prijevare ili pogreške.

ODGOVORNOST REVIZORA

3. Naša odgovornost je izraziti mišljenje o priloženim financijskim izvještajima na osnovi obavljene revizije. Reviziju smo obavili u skladu s Međunarodnim revizijskim standardima. Ti standardi zahtijevaju da postupamo u skladu sa zahtjevima etike i reviziju planiramo i obavimo kako bismo stekli razumno uvjerenje o tome jesu li financijski izvještaji bez značajnih pogrešnih prikazivanja. Revizija uključuje obavljanje postupaka radi pribavljanja revizijskih dokaza o iznosima i objavama u financijskim izvještajima. Izbor odabranih postupaka ovisi o revizorovoj prosudbi, uključujući procjenu rizika značajnih pogrešnih iskaza u financijskim izvještajima uslijed prijevare ili pogrešaka. Pri tom procjenjivanju rizika, revizor razmatra interne kontrole, koje su važne Društvu za sastavljanje i fer prezentiranje financijskih izvještaja, kako bi obavio revizijske postupke prikladne u postojećim okolnostima, ali ne i u svrhu izražavanja mišljenja o uspješnosti internih kontrola. Revizija također obuhvaća procjenu prikladnosti primijenjenih računovodstvenih politika i razboritost računovodstvenih procjena Uprave Društva, kao i ocjenu cjelokupnog prikaza financijskih izvještaja. Vjerujemo da revizijski dokazi koje smo prikupili jesu dostatni i prikladni kao osnova za izražavanje našeg mišljenja.

MIŠLJENJE

4. Prema našem mišljenju, priloženi financijski izvještaji, u svim značajnim odrednicama, istinito i fer prikazuju financijski položaj Društva na 31. prosinca 2015., te financijsku uspješnost i novčane tijekove Društva za 2015. godinu sukladno Zakonu o računovodstvu i Međunarodnim standardima financijskog izvještavanja koji su na snazi u Europskoj uniji.

ISTICANJE PITANJA

5. Skrećemo pozornost da Društvo na 31. prosinca 2015. ima iskazan gubitak iznad visine kapitala u iznosu od 750.807 tisuća kuna. Sukladno Zakonu o financijskom poslovanju i predstečajnoj nagodbi, Društvo ne ispunjava propisane uvjete za adekvatnost kapitala. Nastavak poslovanja Društva pod pretpostavkom vremenske neograničenosti ovisi o sposobnosti Društva da osigura dostatna novčana sredstava kako bi se pravovremeno podmirivale obveze, osigurali adekvatni izvori financiranja te započelo poslovanje s dobiti. Kako bi se to postiglo, kako je opisano u bilješki 1. uz financijske izvještaje, član Društva obvezao se pružiti financijsku potporu Društvu, a Uprava Društva ulaže napore kako bi unaprijedila tekuće poslovanje i financijski položaj Društva.

6. Kao što je opisano u bilješki 1. uz financijske izvještaje, HEP d.d. je temeljem ugovora o financijskom najmu ovisnim društvima dalo u najam nekretnine, postrojenja i opremu. Navedeni najmovi nose kamatu do razine u kojoj je HEP d.d. iz vanjskih izvora pribavilo sredstva za financiranje izgradnje predmetne imovine. Navedene obveze iskazane su u nominalnoj vrijednosti zbog specifičnosti organizacije HEP Grupe.

Kao što je opisano u bilješki 25 uz financijske izvještaje, stupanjem na snagu Zakona o vodama, 1. siječnja 2010., upitnim je postao imovinsko-pravni status imovine koja se odnosi na akumulacijska jezera i prateće objekte, a koja se koristi za proizvodnju električne energije iz hidroelektrana iz razloga što se iste određuju kao javno vodno dobro u općoj uporabi u vlasništvu Republike Hrvatske. U tijeku je više postupaka uknjižbe vlasništva Republike Hrvatska na navedene nekretnine od kojih je dio proveden u korist Republike Hrvatske, dio zahtjeva za uknjižbu prava vlasništva Republike Hrvatske je odbijen od nadležnih sudova, a jedan dio je u postupku rješavanja. Vlasnik Društva, Hrvatska elektroprivreda d.d., je podnijela prijedlog Ustavnom sudu za pokretanje postupka za ocjenu suglasnosti članka 23. Stavak 4. Zakona o vodama s Ustavom i prijedlog da po provedenom postupku poništi navedenu odredbu.

MIŠLJENJE O USKLAĐENOSTI S OSTALIM ZAKONSKIM ILI REGULATORNIM ZAHTJEVIMA

7. Uprava Društva odgovorna je za sastavljanje godišnjih financijskih izvještaja Društva za godinu koja je završila 31. prosinca 2015. u propisanom obliku temeljem Pravilnika o strukturi i sadržaju godišnjih financijskih izvještaja (NN 38/08, 12/09, 130/10), te u skladu s ostalim propisima koji uređuju poslovanje Društva ("Standardni godišnji financijski izvještaji"). Financijske informacije iznijete u standardnim godišnjim financijskim izvještajima Društva u skladu su sa informacijama iznijetim u godišnjim financijskim izvještajima Društva prikazanih na stranicama 5. do 57. na koje smo iskazali mišljenje kao što je iznijeto u odjeljku Mišljenje gore.

MIŠLJENJE O USKLAĐENOSTI S GODIŠNJIM IZVJEŠĆEM

8. Uprava Društva odgovorna je za sastavljanje Godišnjeg izvješća Društva. Slijedom odredbi članka 17. Zakona o računovodstvu u obvezi smo izraziti mišljenje o usklađenosti Godišnjeg izvješća Društva s godišnjim financijskim izvještajima Društva. Prema našem mišljenju, na temelju obavljene revizije godišnjih financijskih izvještaja Društva i usporedbe s Godišnjim izvješćem Društva za godinu koja je završila 31. prosinca 2015., financijske informacije iznijete u Godišnjem izvješću Društva, odobrenim za njihovo izdavanje od strane Uprave Društva, u skladu su sa financijskim informacijama iznijetim u godišnjim financijskim izvještajima Društva prikazanih na stranicama 5. do 57. na koje smo iskazali mišljenje kao što je iznijeto u odjeljku Mišljenje gore.

U Zagrebu, 27. travnja 2016. godine

BDO Croatia d.o.o.
Irena Jadrešić, ovlaštenu revizor
Zdenko Balen, član Uprave

HEP Proizvodnja d.o.o., Izveštaj o sveobuhvatnoj dobiti

ZA GODINU ZAVRŠENU 31. PROSINCA 2015.

	2015. godina	2014. godina
	u tisućama kuna	u tisućama kuna
Prihodi od naknade za proizvodnju električne energije i ostali prihodi od povezanih društava	3.210.602	3.929.747
Ostali prihodi iz poslovanja	93.419	38.277
	3.304.021	3.968.024
Utrošeni energenti za proizvodnju, materijal i rezervni dijelovi	(1.424.701)	(1.337.602)
Troškovi usluga	(322.951)	(303.091)
Troškovi osoblja	(344.049)	(345.522)
Trošak amortizacije	(233.306)	(237.160)
Administrativni troškovi – povezana društva	(122.067)	(96.312)
Ostali rashodi iz poslovanja	(369.513)	(433.013)
	(2.816.587)	(2.752.700)
Dobit iz osnovne djelatnosti	487.434	1.215.324
Financijski prihodi	720	472
Financijski rashodi	(64.577)	(68.213)
Neto gubitak iz financijskih aktivnosti	(63.857)	(67.741)
Dobit prije oporezivanja	423.577	1.147.583
Trošak poreza na dobit	(86.467)	(232.560)
Dobit poslovne godine	337.110	915.023

HEP Proizvodnja d.o.o.,
Izveštaj o sveobuhvatnoj dobiti
za godinu završenu 31. prosinca 2015. godine (nastavak)

	2015. godine	2014. godine
	u tisućama kuna	u tisućama kuna
Dobit tekuće godine	337.110	915.023
Ostala sveobuhvatna dobit ili gubitak tekuće godine		
Ukupno sveobuhvatni dobit tekuće godine	337.110	915.023

Potpisano u ime Društva na dan 27. travnja 2016. godine
Nikola Rukavina,
Direktor

HEP Proizvodnja d.o.o., Bilanca / Izvještaj o financijskom položaju

NA DAN 31. PROSINCA 2015.

IMOVINA	31. prosinca 2015.	31. prosinca 2014.
	u tisućama kuna	u tisućama kuna
Nematerijalna imovina	42.011	13.764
Nekretnine, postrojenja i oprema	4.034.362	3.843.159
Investicije u tijeku	2.439.758	2.418.733
Investicijska ulaganja u nekretnine	38.617	38.651
Predujmovi za nekretnine, postrojenja i opremu	31.796	50.848
Ulaganja u ovisna društva	8	8
Potraživanja od prodaje stanova	6.524	8.356
Odgođena porezna imovina	513.915	541.242
Ukupna dugotrajna imovina	7.106.991	6.914.761
Zalihe	148.016	313.630
Ostala kratkotrajna imovina	123.698	6.525
Potraživanja od povezanih društava	1.913.324	1.953.235
Potraživanja od kupaca	2.382	2.341
Tekuće dospjeće dugoročnih potraživanja	2.420	2.451
Novac i novčani ekvivalenti	53.600	37.885
Ukupna kratkotrajna imovina	2.243.440	2.316.067
UKUPNA AKTIVA	9.350.431	9.230.828

HEP Proizvodnja d.o.o.,
 Bilanca / Izvještaj o financijskom položaju
 na dan 31. prosinca 2015. (nastavak)

KAPITAL I OBVEZE	31. prosinca 2015.	31. prosinca 2014.
	u tisućama kuna	u tisućama kuna
Osnivački kapital	20	20
Preneseni gubitak	(750.827)	(1.088.029)
Ukupna glavnica	(750.807)	(1.088.009)
Dugoročne obveze prema povezanim društvima	6.142.445	6.053.033
Dugoročna rezerviranja	289.195	300.795
Ostale dugoročne obveze	5.568	6.721
Ukupne dugoročne obveze	6.437.208	6.360.549
Obveze prema dobavljačima	293.124	274.255
Obveze prema povezanim društvima	2.903.451	2.970.480
Tekuća dospjeća dugoročnih obveza prema povezanom društvu	233.306	237.160
Ostale kratkoročne obveze	234.149	476.393
Ukupne kratkoročne obveze	3.664.030	3.958.288
UKUPNO KAPITAL I OBVEZE	9.350.431	9.230.828

Potpisano u ime Društva na dan 27. travnja 2016. godine
 Nikola Rukavina,
 Direktor

HEP Operator distribucijskog sustava d.o.o.

HEP-Operator distribucijskog sustava d.o.o. (HEP ODS) najveća je sastavnica unutar vertikalne organizacije HEP grupe, čija je glavna djelatnost obavljanje energetske djelatnosti distribucije električne energije i opskrbe električnom energijom. Ove djelatnosti se obavljaju kao javne usluge, odnosno regulirane djelatnosti. O našoj uspješnosti obavljanja glavnih djelatnosti kazuju poslovni rezultati, ali ne manje važan pokazatelj je i mišljenje javnosti te svih korisnika mreže. Pored obavljanja glavnih djelatnosti, HEP ODS za svoje potrebe, a u manjem opsegu i volumenu za tržište, obavlja poslove sporednih djelatnosti pretežito vezanih za glavne djelatnosti, kao što su izgradnja i održavanje elektroenergetskih objekata te priključaka, izrada radioničkih proizvoda te pružanje usluga održavanja voznog parka i restorana.

Poslujemo unutar zakonodavno/regulatornog okvira koji je u stalnoj promjeni pa su u poslovanju nazočne manje ili veće prilagodbe poslovnih procesa. Temeljni zakonodavni okvir određuju Zakon o energiji i Zakon o tržištu električne energije te po njima proizašli podzakonski propisi kao i drugi opći propisi koji uređuju rad trgovačkih društava. Najznačajniji podzakonski propisi su Opći uvjeti za korištenje mreže i opskrbu električnom energijom, Tarifni sustav za distribuciju električne energije, Metodologija za određivanje iznosa tarifnih stavki za distribuciju električne energije, Metodologija za određivanje iznosa tarifnih stavki za opskrbu električnom energijom u okviru univerzalne usluge i Metodologija za određivanje iznosa tarifnih stavki za zajamčenu opskrbu električnom energijom.

Tijekom 2015. godine proveden je niz mjera i aktivnosti, na temelju utvrđenih poslovnih ciljeva i načina njihova postignuća te drugih poslovnih opredjeljenja iz Programa rada uprave HEP d.d. i vlastitog Programa rada HEP-Operatora distribucijskog sustava d.o.o. za razdoblje 2012. – 2016. godine izrađenog u 2012. godini.

Temeljni poslovni ciljevi Društva za razdoblje 2012.–2016. godina izraženi su kroz: podizanje kvalitete opskrbe električnom energijom, povećanje opće učinkovitosti poslovanja u dijelu ostvarenja plana održavanja i investicija, podizanje razine i unaprjeđenje usluga koje se pružaju korisnicima mreže i sudionicima na tržištu električne energije, učinkovitosti u distribuciji i korištenju električne energije kroz provedbu mjera smanjenja gubitaka električne energije, razvoj distribucijske mreže u distribucijski sustav s naprednim rješenjima koja uvažavaju neizbježnu uspostavu distribuirane proizvodnje i njenog objedinjavanja s distribucijskom mrežom te kontinuirani razvoj procesa povezanih s funkcioniranjem tržišta električne energije.

U srpnju 2015. godine započeo je projekt operativnog i strateškog restrukturiranja Društva. Cilj projekta je izrada ključnih strateških smjernica, optimalnog organizacijskog ustroja te poslovnih procesa. Planirani završetak provedbe je 2017. godine.

Za poslovanje Društva u 2015. godini važno je sljedeće: novi zakonodavni okvir, unaprjeđenje računovodstvenog razdvajanja djelatnosti distribucije, opskrbe i sporedne djelatnosti, izrada desetgodišnjeg plana razvoja, poboljšanje učinkovitosti postupaka naplate potraživanja, intenziviranje aktivnosti u vezi s tržištem električne energije i izrada plana mjera i aktivnosti za izdvajanje djelatnosti opskrbe.

Društvo se prilagođava društvenim stremljenjima u stvaranju novih vrijednosti, podržci investicijske klime za izgradnju elektroenergetskih objekata, povećanju radne učinkovitosti i troškovne opravdanosti, a isto je tako usmjereno ispunjavanju visokih ciljeva u vezi sa zaštitom okoliša i zaštitom na radu. Investicijski i razvojni programi se planiraju i provode u cilju uravnoteženog te učinkovitog razvoja i izgradnje distribucijske mreže.

Poslovno okruženje i tehnologije rada se neprestano mijenjaju, zato stalno ulažemo u razvoj novih znanja i vještina naših radnika kroz stručne edukacije, specijalizacije i školovanja.

Direktor
Željko Šimek

BROJ TRANSFORMATORSKIH STANICA PO NAPONSKIM RAZINAMA

35(30)/10(20) kV	10(20)/0,4 kV
307	25.307

DULJINE VODOVA PO NAPONSKIM RAZINAMA I VRSTI VODOVA (km)

DV (KB) 100 kV	DV 35 kV, 20 kV, 10 kV	KB 35 kV, 20 kV, 10 kV	MRNN - 0,4 kV	KBNN - 0,4 kV
10	24.055	16.840	67.746	28.092

BROJ KUPACA / MJERNIH MJESTA PO KATEGORIJAMA
POTROŠNJE (NAPONSKIM RAZINAMA)

	Broj mjernih mjesta
Visoki napon 110 kV	4
Ukupno srednji napon	2.167
Niski napon – poduzetništvo (bez javne rasvjete)	192.927
Niski napon – poduzetništvo (javna rasvjeta)	21.454
Niski napon – kućanstvo	2.171.110
UKUPNO	2.387.662

PRODAJA ELEKTRIČNE ENERGIJE PO KATEGORIJAMA KUPACA U 2015. (kWh)

	Ukupno – Hrvatska
Poduzetništvo visoki napon (VN)	140.052.909
Poduzetništvo srednji napon (SN)	3.765.714.346
UKUPNO Poduzetništvo VN i SN	3.905.767.255
Poduzetništvo niski napon (NN)	4.247.706.385
Poduzetništvo niski napon (NN) – javna rasvjeta	424.682.904
Kućanstvo niski napon (NN)	6.202.453.678
UKUPNO NISKI NAPON	10.874.842.967
Javna usluga opskrbe	6.254.596.465
Kupci tržišnih opskrbljivača	8.526.013.757
UKUPNO PRODAJA NA MREŽI DISTRIBUCIJE	14.780.610.222
Prodaja kupcima bez opskrbljivača na zajamčenoj opskrbi (mreža HOPS-a)	14.957.467

FINANCIJSKI IZVJEŠTAJI

IZVJEŠTAJ NEOVISNOG REVIZORA

Vlasniku društva HEP - Operator distribucijskog sustava d.o.o.

1. Obavili smo reviziju priloženih godišnjih financijskih izvještaja društva HEP - Operator distribucijskog sustava d.o.o., Zagreb, Ulica grada Vukovara 37, (dalje u tekstu „Društvo”) za godinu koja je završila 31. prosinca 2015., koji se sastoje od Bilance/Izvještaja o financijskom položaju na 31. prosinca 2015., Izvještaja o sveobuhvatnoj dobiti, Izvještaja o promjenama kapitala i Izvještaja o novčanim tijekovima za tada završenu godinu, kao i pripadajućih Bilješki uz financijske izvještaje u kojima je iznijet sažetak značajnih računovodstvenih politika i ostalih objašnjenja.

ODGOVORNOST UPRAVE DRUŠTVA

2. Uprava Društva je odgovorna za sastavljanje i fer prezentaciju priloženih financijskih izvještaja u skladu s Međunarodnim standardima financijskog izvještavanja koji su na snazi u Europskoj uniji i za one interne kontrole za koje Uprava Društva odredi da su potrebne za omogućavanje sastavljanja financijskih izvještaja koji su bez značajnog pogrešnog prikazivanja uslijed prijevare ili pogreške.

ODGOVORNOST REVIZORA

3. Naša odgovornost je izraziti mišljenje o priloženim financijskim izvještajima na osnovi obavljene revizije. Reviziju smo obavili u skladu s Međunarodnim revizijskim standardima. Ti standardi zahtijevaju da postupamo u skladu sa zahtjevima etike i reviziju planiramo i obavimo kako bismo stekli razumno uvjerenje o tome jesu li financijski izvještaji bez značajnih pogrešnih prikazivanja. Revizija uključuje obavljanje postupaka radi pribavljanja revizijskih dokaza o iznosima i objavama u financijskim izvještajima. Izbor odabranih postupaka ovisi o revizorovoj prosudbi, uključujući procjenu rizika značajnih pogrešnih iskaza u financijskim izvještajima uslijed prijevare ili pogrešaka. Pri tom procjenjivanju rizika, revizor razmatra interne kontrole, koje su važne Društvu za sastavljanje i fer prezentiranje financijskih izvještaja, kako bi obavio revizijske postupke prikladne u postojećim okolnostima, ali ne i u svrhu izražavanja mišljenja o uspješnosti internih kontrola. Revizija također obuhvaća procjenu prikladnosti primijenjenih računovodstvenih politika i razbitost računovodstvenih procjena Uprave Društva, kao i ocjenu cjelokupnog prikaza financijskih izvještaja. Vjerujemo da revizijski dokazi koje smo prikupili jesu dostatni i prikladni kao osnova za izražavanje našeg mišljenja.

MIŠLJENJE

4. Prema našem mišljenju, priloženi financijski izvještaji, u svim materijalno značajnim aspektima, istinito i fer prikazuju financijski položaj Društva na 31. prosinca 2015., te financijsku uspješnost i novčane tijekove Društva za 2015. godinu sukladno Zakonu o računovodstvu i Međunarodnim standardima financijskog izvještavanja koji su na snazi u Europskoj uniji.

ISTICANJE PITANJA

5. Kao što je opisano u bilješki 1. uz financijske izvještaje, HEP d.d. je temeljem ugovora o financijskom najmu ovisnim društvima dalo u najam nekretnine, postrojenja i opremu. Navedeni najmovi nose kamatu do razine u kojoj je HEP d.d. iz vanjskih izvora pribavilo sredstva za financiranje izgradnje predmetne imovine. Navedene obveze iskazane su u nominalnoj vrijednosti zbog specifičnosti organizacije HEP Grupe.

MIŠLJENJE O USKLAĐENOSTI S OSTALIM ZAKONSKIM ILI REGULATORNIM ZAHTJEVIMA

6. Uprava Društva odgovorna je za sastavljanje godišnjih financijskih izvještaja Društva za godinu koja je završila 31. prosinca 2015. u propisanom obliku temeljem Pravilnika o strukturi i sadržaju godišnjih financijskih izvještaja (NN 38/08, 12/09, 130/10), te u skladu s ostalim propisima koji uređuju poslovanje Društva ("Standardni godišnji financijski izvještaji"). Financijske informacije iznijete u standardnim godišnjim financijskim izvještajima Društva u skladu su sa informacijama iznijetim u godišnjim financijskim izvještajima Društva prikazanih na stranicama 4. do 56. na koje smo iskazali mišljenje kao što je iznijeto u odjeljku Mišljenje gore.

MIŠLJENJA O USKLAĐENOSTI S GODIŠNJIM IZVJEŠĆEM

7. Uprava Društva odgovorna je za sastavljanje Godišnjeg izvješća Društva. Slijedom odredbi članka 17. Zakona o računovodstvu u obvezi smo izraziti mišljenje o usklađenosti Godišnjeg izvješća Društva s godišnjim financijskim izvještajima Društva. Prema našem mišljenju, na temelju obavljene revizije godišnjih financijskih izvještaja Društva i usporedbe s Godišnjim izvješćem Društva za godinu koja je završila 31. prosinca 2015., financijske informacije iznijete u Godišnjem izvješću Društva, odobrenim za njihovo izdavanje od strane Uprave Društva, u skladu su sa financijskim informacijama iznijetim u godišnjim financijskim izvještajima Društva prikazanih na stranicama 4. do 56. na koje smo iskazali mišljenje kao što je iznijeto u odjeljku Mišljenje gore.

U Zagrebu, 26. travnja 2016. godine

BDO Croatia d.o.o.

Irena Jadrešić, ovlaštenu revizor

Zdenko Balen, član Uprave

HEP - Operator distribucijskog sustava d.o.o. - Izvještaj o sveobuhvatnoj dobiti

ZA GODINU ZAVRŠENU 31. PROSINCA 2015.

	2015. godine	2014. godine
	u tisućama kuna	u tisućama kuna
POSLOVNI PRIHODI		
Prihodi od distribucije i opskrbe električne energije – povezana društva	-	1.716.595
Prihod od prodaje električne energije kupcima u okviru univerzalne i zajamčene opskrbe	2.855.051	3.069.351
Prihod od prodaje električne energije – naknada za mrežu	3.382.560	1.523.742
Prihod od prodaje usluga	357.403	342.024
Ostali prihodi – povezana društva	18.387	18.707
Ostali prihodi iz poslovanja	402.918	386.351
Ukupno poslovni prihodi	7.016.319	7.056.770
POSLOVNI RASHODI		
Troškovi nabave električne energije od HEP-a d.d.	(2.476.573)	(2.697.549)
Troškovi nabave električne energije od HROTE	(235.525)	(215.346)
Troškovi gubitaka na mreži i nabavki energije uravnoteženja	(492.042)	(533.989)
Troškovi usluga	(239.045)	(207.952)
Troškovi osoblja	(1.057.481)	(1.028.063)
Troškovi amortizacije	(853.746)	(818.649)
Administrativni troškovi – povezana društva	(154.658)	(146.771)
Ostali rashodi iz poslovanja	(533.464)	(554.261)
Ukupno poslovni rashodi	(6.042.534)	(6.202.580)
Dobit iz poslovanja	973.784	854.190
Financijski prihodi	2.072	1.269
Financijski rashodi	(67.605)	(73.513)
Neto gubitak iz financijskih aktivnosti	(65.533)	(72.244)
Dobit prije oporezivanja	908.251	781.946
Porez na dobit	(183.052)	(161.885)
Dobit tekuće godine	725.199	620.061

HEP - Operator distribucijskog sustava d.o.o.
- Izvještaj o sveobuhvatnoj dobiti
za godinu završenu 31. prosinca 2015. (nastavak)

	2015. godine	2014. godine
	u tisućama kuna	u tisućama kuna
Dobit tekuće godine	725.199	620.061
Ostala sveobuhvatna dobit tekuće godine	-	-
Ukupno sveobuhvatna dobit tekuće godine	725.199	620.061

Potpisano u ime Društva na dan 26. travnja 2016. godine

Željko Šimek,
Direktor

HEP Operator distribucijskog sustava d.o.o., Bilanca / Izvještaj o financijskom položaju

NA DAN 31. PROSINCA 2015.

IMOVINA	Bilješke	31.prosinca 2015. u tisućama kuna	31.prosinca 2014. u tisućama kuna
Nekretnine, postrojenja i oprema	11	12.937.655	12.060.480
Investicije u tijeku	11	843.099	907.441
Nematerijalna imovina	12	30.692	24.969
Investicijsko ulaganje u nekretnine	13	59.085	59.203
Potraživanja od prodaje stanova	14	12.922	14.848
Predujmovi za materijalnu imovinu		1.947	571
Odgođena porezna imovina	10	82.703	69.549
Financijska imovina	26	16.033	16.393
Ukupna dugotrajna imovina		13.984.136	13.153.454
Zalihe	15	260.846	238.394
Potraživanja od kupaca	16	755.407	724.402
Potraživanja od povezanih društava	25	912.644	2.184.722
Tekuće dospjeće dugoročnih potraživanja	14	3.140	3.301
Ostala kratkotrajna imovina	17	18.262	63.097
Novac i novčani ekvivalenti	18	308.821	129.040
Ukupna kratkotrajna imovina		2.259.120	3.342.956
UKUPNA IMOVINA		16.243.256	16.496.410

HEP Operator distribucijskog sustava d.o.o.,
 Bilanca / Izvještaj o financijskom položaju
 na dan 31. prosinca 2015. (nastavak)

KAPITAL I OBVEZE	31. prosinca 2015.	31. prosinca 2014.
	u tisućama kuna	u tisućama kuna
Osnivački kapital	699.456	699.456
Kapitalne rezerve	460.244	15.940
Zadržana dobit	726.601	622.968
Ukupni kapital	1.886.301	1.338.364
Dugoročne obveze prema povezanim društvima	6.312.510	7.667.726
Ostale dugoročne obveze i odgođeni prihod	3.259.796	3.481.694
Dugoročna rezerviranja	359.754	274.787
Ukupne dugoročne obveze	9.932.060	11.424.207
Obveze prema dobavljačima	407.991	387.654
Obveze prema povezanim društvima	2.695.027	1.935.449
Tekuća dospjeća dugoročnih obveza prema povezanom društvu	584.782	597.127
Ostale kratkoročne obveze	737.095	813.609
Ukupne kratkoročne obveze	4.424.895	3.733.839
UKUPNO KAPITAL I OBVEZE	16.243.256	16.496.410

Potpisano u ime Društva na dan 26. travnja 2016. godine:

Željko Šimek,
 Direktor

HEP Toplinarstvo d.o.o.

HEP-Toplinarstvo d.o.o. poslovnu 2015. godinu može smatrati uspješnom, jer je za sve krajnje kupce u gradovima Zagrebu, Osijeku, Sisku, Velikoj Gorici, Samoboru i Zaprešiću osiguralo kvalitetnu i sigurnu isporuku toplinske energije i tehnološke pare, što je osnovni cilj rada našeg Društva. Tijekom 2015. krajnjim kupcima je isporučeno 1,9 TWh toplinske energije.

Naše poslovanje, u skladu s Gospodarskim planom i Planom investicija, bilo je maksimalno usmjereno realizaciji zacrtanih ciljeva, smanjenju gubitaka, racionalizaciji poslovanja te poboljšanju naplate potraživanja za isporučenu toplinsku energiju i odnosa s našim krajnjim kupcima.

Pri tome je kao bitne investicijske projekte provedene u 2015. godini potrebno istaknuti revitalizaciju i zamjenu dijela vrelovodne, toplovodne i parovodne mreže u Zagrebu, Velikoj Gorici i Osijeku te revitalizaciju cijevnog razvoda oko glavnih toplinskih stanica TS-2 i TS-3 u Sisku, s primarnim ciljem povećanja pouzdanosti isporuke toplinske energije, smanjenja gubitaka toplinske energije u distribuciji i nadopune sustava tehnološkom vodom.

Također, potrebno je istaknuti nastavak provedbe projekta spajanja naselja Dubrava na centralni toplinski sustav grada Zagreba, koji je zbog veličine podijeljen na šest dionica. Tijekom 2015. godine u sklopu svake dionice odrađeni su predviđeni radovi u skladu s terminskim planom.

Nadalje, u skladu s planiranom dinamikom provodili smo Projekt tehničko-ekonomske optimizacije sustava daljinskog grijanja u Osijeku, čije je uvođenje predviđeno u 2015. i 2016. godini. U sklopu ovog Projekta omogućit će se cjelokupan i trenutni uvid u sustav i stanje u pogonu, optimizacija proizvodnje i distribucije u realnom vremenu i smanjenje gubitaka, što će izravno utjecati na poboljšanje našeg poslovnog rezultata.

Osim na provedbu investicijskih projekata, HEP-Toplinarstvo je svoje poslovanje orijentiralo i na poboljšanje zadovoljstva krajnjih kupaca toplinske energije. S ciljem izgradnje kvalitetnog odnosa i uzajamnog povjerenja, HEP-Toplinarstvo je krajnje kupce informiralo o svim novostima u vezi s uslugama koje pruža te je pravovremeno odgovaralo na sve upite, zahtjeve i reklamacije krajnjih kupaca.

HEP-Toplinarstvo je tijekom 2015. zadržalo vodeću poziciju na tržištu toplinske energije. Unatoč činjenici da je Zakon o tržištu toplinske energije stvorio preduvjete za otvaranje tržišta i pojavu konkurencije u djelatnostima opskrbe toplinskom energijom i kupca toplinske energije, konkurencija u ovim djelatnostima još uvijek nije zaživjela. S obzirom na zakonske preduvjete otvaranja tržišta, HEP-Toplinarstvo se priprema za pojavu konkurencije i nove izazove nudeći krajnjim kupcima potpunu uslugu, dugogodišnje iskustvo i znanje u upravljanju i održavanju toplinskih postrojenja, visoku razinu kvalitete usluge, kapacitete za investiranje u nove tehnologije i razvoj sustava, kao i sigurnost i stabilnost usluge koju pruža kao jedna od članica HEP grupe.

Sve navedene projekte i ciljeve te visoku razinu kvalitete pruženih usluga, HEP-Toplinarstvo d.o.o. je uspješno ostvarilo zaslužujući predanom radu, zalaganju i stručnosti svojih radnika. U daljnjem razdoblju, kao najveći energetska subjekt u Republici Hrvatskoj na području topolarstva, HEP-Toplinarstvo d.o.o. će nastaviti raditi na poboljšanju kvalitete usluge krajnjim kupcima, edukaciji i informiranju krajnjih kupaca te ostvarivanju sigurne i pouzdane opskrbe toplinskom energijom.

Direktor
Ivica Martinek

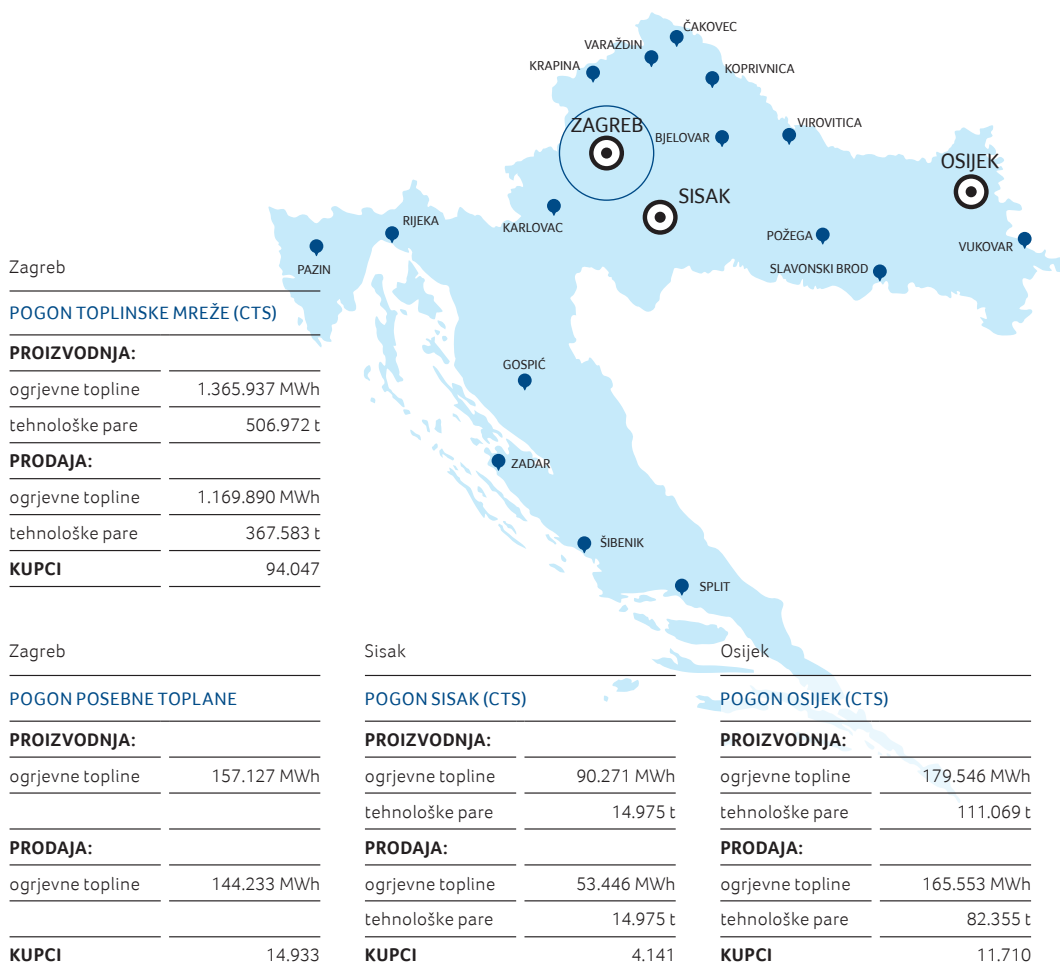
HEP TOPLINARSTVO D.O.O. U 2015. GODINI

Tijekom 2015. godine broj krajnjih kupaca toplinske energije povećao se 0,2 posto te je krajem 2015. godine iznosio 124.831, od čega 118.562 (95,0%) pripada kategoriji kućanstava, a 6.269 (5 %) kategoriji gospodarskih subjekata.

U potrošnji toplinske energije (ogrjevnja toplina i tehnološka para) kućanstva su sudjelovala s 58,8 posto (u prihodu s 47,6%), a gospodarstvo s 41,2 posto (u prihodu 52,4%). Odnos isporučene količine ogrjevnje topline (vrele vode) i tehnološke pare u MWh bio je 79,5%:20,5%.

U potrošnji ogrjevnje topline, udjel Zagreba (uključujući Samobor, Veliku Goricu i Zaprešić) iznosio je 84,4 posto, Osijeka 12,2 posto, a Siska 3,4 posto. Potrošnja tehnološke pare iznosila je 473.912 tona (Zagreb 79,5%, Osijek 17,3%, Sisak 3,2%).

U 2015. godini prodaja toplinske energije bila je za 3,7 posto veća u odnosu na 2014. godinu. Pritom je prodaja ogrjevnje topline bila veća za 5,3 posto, dok je prodaja tehnološke pare zabilježila pad od 2,2 posto.

FINANCIJSKI IZVJEŠTAJI

IZVJEŠTAJ NEOVISNOG REVIZORA

Vlasniku društva HEP Toplinarstvo d.o.o.:

1. Obavili smo reviziju priloženih godišnjih financijskih izvještaja društva HEP Toplinarstvo d.o.o., Zagreb, Miševečka 15a, (dalje u tekstu "Društvo") za godinu koja je završila 31. prosinca 2015., koji se sastoje od Bilance/Izvještaja o financijskom položaju na 31. prosinca 2015., Izvještaja o sveobuhvatnoj dobiti, Izvještaja o promjenama kapitala i Izvještaja o novčanim tijekovima za tada završenu godinu, kao i pripadajućih Bilješki uz financijske izvještaje u kojima je iznijet sažetak značajnih računovodstvenih politika i ostalih objašnjenja.

ODGOVORNOST UPRAVE DRUŠTVA

2. Uprava Društva je odgovorna za sastavljanje i fer prezentaciju priloženih financijskih izvještaja u skladu s Međunarodnim standardima financijskog izvještavanja koji su na snazi u Europskoj uniji i za one interne kontrole za koje Uprava Društva odredi da su potrebne za omogućavanje sastavljanja financijskih izvještaja koji su bez značajnog pogrešnog prikazivanja uslijed prijevare ili pogreške.

ODGOVORNOST REVIZORA

3. Naša odgovornost je izraziti mišljenje o priloženim financijskim izvještajima na osnovi obavljene revizije. Reviziju smo obavili u skladu s Međunarodnim revizijskim standardima. Ti standardi zahtijevaju da postupamo u skladu sa zahtjevima etike i reviziju planiramo i obavimo kako bismo stekli razumno uvjerenje o tome jesu li financijski izvještaji bez značajnih pogrešnih prikazivanja. Revizija uključuje obavljanje postupaka radi pribavljanja revizijskih dokaza o iznosima i objavama u financijskim izvještajima. Izbor odabranih postupaka ovisi o revizorovoj prosudbi, uključujući procjenu rizika značajnih pogrešnih iskaza u financijskim izvještajima uslijed prijevara ili pogrešaka. Pri tom procjenjivanju rizika, revizor razmatra interne kontrole, koje su važne Društvu za sastavljanje i fer prezentiranje financijskih izvještaja, kako bi obavio revizijske postupke prikladne u postojećim okolnostima, ali ne i u svrhu izražavanja mišljenja o uspješnosti internih kontrola. Revizija također obuhvaća procjenu prikladnosti primijenjenih računovodstvenih politika i razboritost računovodstvenih procjena Uprave Društva, kao i ocjenu cjelokupnog prikaza financijskih izvještaja.
Vjerujemo da revizijski dokazi koje smo prikupili jesu dostatni i prikladni kao osnova za izražavanje našeg mišljenja.

MIŠLJENJE

4. Prema našem mišljenju, priloženi financijski izvještaji, u svim značajnim odrednicama, istinito i fer prikazuju financijski položaj Društva na 31. prosinca 2015., te financijsku uspješnost i novčane tokove Društva za 2015. godinu sukladno Zakonu o računovodstvu i Međunarodnim standardima financijskog izvještavanja koji su na snazi u Europskoj uniji.

ISTICANJE PITANJA

5. Skrećemo pozornost da Društvo na 31. prosinca 2015. ima iskazan gubitak iznad visine kapitala u iznosu od 196.717 tisuća kuna, te da kratkoročne obveze premašuju kratkotrajnu imovinu za iznos od 275.709 tisuća kuna. Sukladno Zakonu o financijskom poslovanju i predstečajnoj nagodbi, Društvo ne ispunjava propisane uvjete za adekvatnost kapitala.
Nastavak poslovanja Društva pod pretpostavkom vremenske neograničenosti ovisi o sposobnosti Društva da osigura dostatna novčana sredstva kako bi se pravovremeno podmirivale obveze, osigurali adekvatni izvori financiranja te započelo poslovanje s dobiti. Kako bi se to postiglo, kako je opisano u bilješci 1 uz financijske izvještaje, član Društva, HEP d.d., obvezao se pružiti financijsku potporu Društvu, a Uprava Društva ulaže napore kako bi unaprijedila tekuće poslovanje i financijski položaj Društva.

6. Kao što je opisano u bilješci 1 uz financijske izvještaje, HEP d.d. je temeljem ugovora o financijskom najmu ovisnim društvima dalo u najam nekretnine, postrojenja i opremu. Navedeni najmovi nose kamatu do razine u kojoj je HEP d.d. iz vanjskih izvora pribavilo sredstva za financiranje izgradnje predmetne imovine. Navedene obveze iskazane su u nominalnoj vrijednosti zbog specifičnosti organizacije HEP Grupe.

MIŠLJENJE O USKLAĐENOSTI S OSTALIM ZAKONSKIM ILI REGULATORNIM ZAHTJEVIMA

7. Uprava Društva odgovorna je za sastavljanje godišnjih financijskih izvještaja Društva za godinu koja je završila 31. prosinca 2015. u propisanom obliku temeljem Pravilnika o strukturi i sadržaju godišnjih financijskih izvještaja (NN 38/08, 12/09, 130/10), te u skladu s ostalim propisima koji uređuju poslovanje Društva ("Standardni godišnji financijski izvještaji"). Financijske informacije iznijete u standardnim godišnjim financijskim izvještajima Društva u skladu su sa informacijama iznijetim u godišnjim financijskim izvještajima Društva prikazanih na stranicama 5 do 49 na koje smo iskazali mišljenje kao što je iznijeto u odjeljku Mišljenje gore.

MIŠLJENJA O USKLAĐENOSTI S GODIŠNJIM IZVJEŠĆEM

8. Uprava Društva odgovorna je za sastavljanje Godišnjeg izvješća Društva. Slijedom odredbi članka 17. Zakona o računovodstvu u obvezi smo izraziti mišljenje o usklađenosti Godišnjeg izvješća Društva s godišnjim financijskim izvještajima Društva. Prema našem mišljenju, na temelju obavljene revizije godišnjih financijskih izvještaja Društva i usporedbe s Godišnjim izvješćem Društva za godinu koja je završila 31. prosinca 2015., financijske informacije iznijete u Godišnjem izvješću Društva, odobrenim za njihovo izdavanje od strane Uprave Društva, u skladu su sa financijskim informacijama iznijetim u godišnjim financijskim izvještajima Društva prikazanih na stranicama 5 do 49 na koje smo iskazali mišljenje kao što je iznijeto u odjeljku Mišljenje gore.

U Zagrebu, 26. travnja 2016. godine

BDO Croatia d.o.o.
Trg J. F. Kennedy 6b
10000 Zagreb

Irena Jadrešić, ovlašteni revizor
Zdenko Balen, član Uprave

HEP Toplinarstvo d.o.o. - Izvještaj o sveobuhvatnoj dobiti

ZA GODINU ZAVRŠENU 31. PROSINCA 2015.

	2015. godina	2014. godina
	u tisućama kuna	u tisućama kuna
Prihodi od prodaje toplinske energije kupcima izvan HEP Grupe	682.388	671.946
Prihod od prodaje električne energije povlaštenim kupcima	11.838	11.485
Prihodi od prodaje toplinske energije i ostali prihodi- povezana društva	4.769	4.481
Prihod od restorana	456	415
Ostali prihodi iz poslovanja	54.951	57.986
	754.402	746.313
Utrošeni energenti, materijal i rezervni dijelovi	(585.113)	(629.946)
Troškovi usluga	(21.918)	(22.331)
Troškovi osoblja	(52.736)	(51.372)
Trošak amortizacije	(56.643)	(57.478)
Troškovi povezanih društava	(21.563)	(21.282)
Ostali rashodi iz poslovanja	(58.426)	(98.972)
	(796.399)	(881.381)
Gubitak iz osnovne djelatnosti	(41.997)	(135.068)
Financijski prihodi	46	41
Financijski rashodi	(14.864)	(14.884)
Neto financijski rashodi	(14.818)	(14.843)
Gubitak prije oporezivanja	(56.815)	(149.911)
Porez na dobit	-	-
Gubitak tekuće godine	(56.815)	(149.911)

HEP Toplinarstvo d.o.o.
- Izvještaj o sveobuhvatnoj dobiti
za godinu završenu 31. prosinca 2015.

	2015. godina	2014. godina
	u tisućama kuna	u tisućama kuna
Gubitak tekuće godine	(56.815)	(149.911)
Ostala sveobuhvatna dobit tekuće godine	-	-
Ukupno sveobuhvatni gubitak tekuće godine	(56.815)	(149.911)

Potpisano u ime Društva na dan 26. travnja 2016. godine

Ivica Martinek

Direktor

HEP Toplinarstvo d.o.o., Izveštaj o financijskom položaju

NA DAN 31. PROSINCA 2015.

IMOVINA	31. prosinca 2015.	31. prosinca 2014.
	u tisućama kuna	u tisućama kuna
Nekretnine, postrojenja i oprema	855.150	881.002
Investicije u tijeku	122.732	83.932
Nematerijalna imovina	990	1.071
Potraživanje od prodaje stanova	383	469
Predujmovi za nekretnine, postrojenja i opremu	273	308
Investicijska ulaganja u nekretnine	260	260
Ukupna dugotrajna imovina	979.788	967.042
Zalihe	26.921	37.833
Potraživanja od kupaca	169.214	163.326
Potraživanja od povezanih društava	1.069	49.212
Ostala potraživanja	3.613	5.577
Tekuće dospijeće dugoročnih potraživanja	119	123
Novac i novčani ekvivalenti	25.023	10.289
Ukupna kratkotrajna imovina	225.959	266.360
UKUPNA IMOVINA	1.205.747	1.233.402

Potpisano u ime Društva na dan 26. travnja 2016. godine

Ivica Martinek
Direktor

HEP Toplinarstvo d.o.o.,
Izveštaj o financijskom položaju
na dan 31. prosinca 2015. (nastavak)

	31. prosinca 2015.	31. prosinca 2014.
	u tisućama kuna	u tisućama kuna
Osnivački kapital	20	1.801.230
Rezerve	20	20
Preneseni gubitak	(196.757)	(1.941.152)
Ukupan kapital	(196.717)	(139.902)
Dugoročne obveze prema povezanim društvima	779.647	815.413
Ostale dugoročne obveze	295	325
Dugoročna rezerviranja	9.021	6.490
Odgođeni prihodi	111.833	120.163
Ukupne dugoročne obveze	900.796	942.391
Obveze prema dobavljačima	40.613	38.674
Obveze prema povezanim društvima	386.587	305.560
Tekuća dospijeca dugoročnih obveza prema povezanom društvu	48.380	49.164
Ostale kratkoročne obveze	26.088	37.515
Ukupne kratkoročne obveze	501.668	430.913
UKUPNO KAPITAL I OBVEZE	1.205.747	1.233.402

Potpisano u ime Društva na dan 26. travnja 2016. godine

Ivica Martinek,
Direktor

HEP-Plin d.o.o.

HEP-Plin obavlja energetske djelatnosti distribucije plina i opskrbe kupaca plinom. Distribucija plina obavlja se prema reguliranim načelima pružanja javne usluge, a opskrba kupaca plinom prema reguliranim načelima pružanja javne usluge za kućanstava te za ostale kupce prema tržišnim načelima, slobodnim ugovaranjem međusobnih prava i obveza.

U 2015. godini osiguran je kontinuitet opskrbe kupaca plinom jer su naši dobavljači plina uspjeli osigurati dostatne količine plina iz domaće proizvodnje i uvoza. Za potrebe opskrbe kupaca iz kategorije poduzetništva za plinsku godinu 2014./2015. ugovorena je nabava plina na tržištu plina od veledobavljača koji je ponudio najpovoljniju cijenu.

Budući da je djelomično prekinuta stagnacija poslovnih aktivnosti u zemlji i da je zaključeno više ugovora o opskrbi s novim kupcima, došlo je do povećanja prodaje plina kupcima poduzetništva. Kod kupaca iz kategorije kućanstva koji daleko najviše plina troše za grijanje, došlo je do povećane potrošnje ponajprije zbog prosječno hladnijeg zimskog razdoblja nego prethodne godine.

Tekuće zadaće djelatnosti distribucije plina i u 2015. godini uspješno su obavljene na naše zadovoljstvo i zadovoljstvo velike većine kupaca i naših koncesionara – jedinica područnih i lokalnih samouprava. Distribucijska mreža održavana je u ispravnom i funkcijskom stanju, a stalne pogonske službe u najkraćem mogućem roku otklanjale su kvarove na primopredajnim mjestima plina. Većih zastoja u isporuci plina zbog kvarova na plinovodnoj mreži nije bilo. I nadalje se velika pozornost posvećuje zaštiti okoliša, sprječavanjem curenja plina u atmosferu.

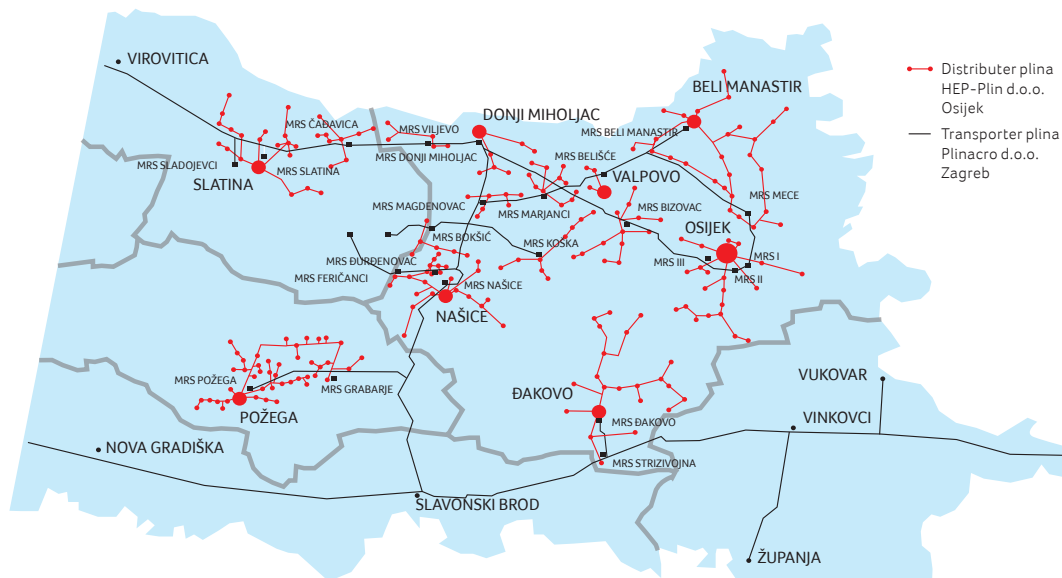
U 2015. godini nastavljena je izgradnja plinske mreže na temelju obveza preuzetih koncesijskim ugovorima, a dio je preostao i za nastavak izgradnje u 2016. godini. Nažalost, priključivanje novih kupaca na završenu mrežu, zbog gospodarske krize, nije bilo prema očekivanjima tako da se sve više smanjuje rentabilnost ulaganja u izgradnju plinovodne mreže. Na postojećoj mreži obavljane su nužne modifikacije i rekonstrukcije.

Što se tiče distribucijske djelatnosti, dok su na snazi postojeći koncesijski ugovori i dok se djelatnost bude obavljala prema ugovornim uvjetima ne postoji mogućnost konkurencije. Čak ako u budućnosti na nekim područnim samoupravama HEP-Plin izgubi pravo na distribuciju plina, distribucijska mreža na tim područjima koja je u vlasništvu HEP-Plina bit će iznajmljena ili prodana novom koncesionaru i tako naknađeno dosadašnje ulaganje. Monopolni položaj distribucijske djelatnost država ograničava propisivanjem prava i obveza distributera kao pružatelja javne usluge distribucije plina te regulira i kontrolira putem HERA-e koja propisuje mrežna pravila za distribuciju plina te regulira cijenu njezine javne usluge. Međutim, djelatnost opskrbe kupaca plinom suočena je s mnogo većom konkurencijom. Opskrbu kupaca kućanstava koja se koriste javnom uslugom opskrbe HEP-Plin obavlja kao zatečeni opskrbljivač. Do potpunog otvaranja tržišta plina za kupce iz kategorije kućanstva propisano je prijelazno razdoblje do 31. ožujka 2017. Za ostale kupce tržište je već od ranije bilo otvoreno konkurenciji, koja je tek u 2015. godini poprimila prave razmjere.

Kada se tržište plina potpuno otvori i kada prestane regulacija cijena za sve povlaštene kupce, očekujemo stalnu i neizvjesnu tržišnu utakmicu. S druge strane, otvaranje tržišta plina je prilika da HEP-Plin proširi svoje plinske energetske djelatnosti i na neka druga područja, bilo dobivanjem koncesijskih prava ili preuzimanjem nekih manjih susjednih, možda i udaljenijih energetskih subjekata koji već sada ne vide perspektivu svog samostalnog opstanka.

Direktor
Damir Pečušak

HEP-PLIN D.O.O. U 2015.

BROJ KUPACA (OBRAČUNSKIH MJERNIH MJESTA)

Opskrbno područje	Broj
Osječko-baranjska županija	63.720
Požeško-slavonska županija	8.249
Virovitičko-podravaska županija	3.811
Ostale županije	108
Ukupno	75.888

Kategorija	2014.	2015.	2015./2014.(%)
Kućanstva TM1-TM4	69.255	70.135	1,3
Poduzetnici TM1-TM8 (do 1 mln m ³)	5.351	5.745	7,4
Poduzetnici TM9-TM12 (preko 1 mln m ³)	5	8	60,0
Ukupno	74.611	75.888	2

STANJE PLINSKE MREŽE

Plinovodi – vlasništvo HEP (km)	2.161
Plinovodi – tuđe vlasništvo (km)	492
Plinovodi – ukupno (km)	2.653
Redukcijske stanice – DRS (kom)	52
Odorizatori (kom)	25

ENERGETSKA BILANCA (10³ m³)

	2014.	2015.	2015./2014. (%)
Nabava (10 ³ m ³)	119.372	129.343	8,4
Prodaja (10 ³ m ³)	114.945	124.536	8,3

STRUKTURA PRODAJE PLINA (10³ m³)

Kategorije kupaca	2014.	2015.	2015./2014. (%)
Kućanstva TM1-TM4	61.844	65.407	5,8
Poduzetnici TM1-TM8 (do 1 mil. m ³)	39.957	40.175	0,5
Poduzetnici TM9-TM12 (preko 1 mil. m ³)	13.144	18.954	44,2
Ukupno	114.945	124.536	8,3

FINANCIJSKI IZVJEŠTAJI

IZVJEŠTAJ NEOVISNOG REVIZORA

Vlasniku društva HEP Plin d.o.o.:

1. Obavili smo reviziju priloženih godišnjih financijskih izvještaja društva HEP Plin d.o.o., Osijek, Cara Hadrijana 7, (dalje u tekstu "Društvo") za godinu koja je završila 31. prosinca 2015., koji se sastoje od Bilance/Izvještaja o financijskom položaju na 31. prosinca 2015., Izvještaja o sveobuhvatnoj dobiti, Izvještaja o promjenama kapitala i Izvještaja o novčanim tijekovima za tada završenu godinu, kao i pripadajućih Bilješki uz financijske izvještaje u kojima je iznijet sažetak značajnih računovodstvenih politika i ostalih objašnjenja.

ODGOVORNOST UPRAVE DRUŠTVA

2. Uprava Društva je odgovorna za sastavljanje i fer prezentaciju priloženih financijskih izvještaja u skladu s Međunarodnim standardima financijskog izvještavanja koji su na snazi u Europskoj uniji i za one interne kontrole za koje Uprava Društva odredi da su potrebne za omogućavanje sastavljanja financijskih izvještaja koji su bez značajnog pogrešnog prikazivanja uslijed prijevare ili pogreške.

ODGOVORNOST REVIZORA

3. Naša odgovornost je izraziti mišljenje o priloženim financijskim izvještajima na osnovi obavljene revizije. Reviziju smo obavili u skladu s Međunarodnim revizijskim standardima. Ti standardi zahtijevaju da postupamo u skladu sa zahtjevima etike i reviziju planiramo i obavimo kako bismo stekli razumno uvjerenje o tome jesu li financijski izvještaji bez značajnih pogrešnih prikazivanja. Revizija uključuje obavljanje postupaka radi pribavljanja revizijskih dokaza o iznosima i objavama u financijskim izvještajima. Izbor odabranih postupaka ovisi o revizorovoj prosudbi, uključujući procjenu rizika značajnih pogrešnih iskaza u financijskim izvještajima uslijed prijevara ili pogrešaka. Pri tom procjenjivanju rizika, revizor razmatra interne kontrole, koje su važne Društvu za sastavljanje i fer prezentiranje financijskih izvještaja, kako bi obavio revizijske postupke prikladne u postojećim okolnostima, ali ne i u svrhu izražavanja mišljenja o uspješnosti internih kontrola. Revizija također obuhvaća procjenu prikladnosti primijenjenih računovodstvenih politika i razboritost računovodstvenih procjena Uprave Društva, kao i ocjenu cjelokupnog prikaza financijskih izvještaja.
Vjerujemo da revizijski dokazi koje smo prikupili jesu dostatni i prikladni kao osnova za izražavanje našeg mišljenja.

MIŠLJENJE

4. Prema našem mišljenju, priloženi financijski izvještaji, u svim materijalno značajnim aspektima, istinito i fer prikazuju financijski položaj Društva na 31. prosinca 2015., te financijsku uspješnost i novčane tokove Društva za 2015. godinu sukladno Zakonu o računovodstvu i Međunarodnim standardima financijskog izvještavanja koji su na snazi u Europskoj uniji.

ISTICANJE PITANJA

5. Kao što je opisano u bilješki 1. uz financijske izvještaje, HEP d.d. je temeljem ugovora o financijskom najmu ovisnim društvima dalo u najam nekretnine, postrojenja i opremu. Navedeni najmovi nose kamatu do razine u kojoj je HEP d.d. iz vanjskih izvora pribavilo sredstva za financiranje izgradnje predmetne imovine. Navedene obveze iskazane su u nominalnoj vrijednosti zbog specifičnosti organizacije HEP Grupe.

MIŠLJENJE O USKLAĐENOSTI S OSTALIM ZAKONSKIM ILI REGULATORNIM ZAHTJEVIMA

6. Uprava Društva odgovorna je za sastavljanje godišnjih financijskih izvještaja Društva za godinu koja je završila 31. prosinca 2015. u propisanom obliku temeljem Pravilnika o strukturi i sadržaju godišnjih financijskih izvještaja (NN 38/08, 12/09, 130/10), te u skladu s ostalim propisima koji uređuju poslovanje Društva ("Standardni godišnji financijski izvještaji"). Financijske informacije iznijete u standardnim godišnjim financijskim izvještajima Društva u skladu su sa informacijama iznijetim u godišnjim financijskim izvještajima Društva prikazanih na stranicama 4. do 48. na koje smo iskazali mišljenje kao što je iznijeto u odjeljku Mišljenje gore.

MIŠLJENJE O USKLAĐENOSTI S GODIŠNJIM IZVJEŠĆEM

7. Uprava Društva odgovorna je za sastavljanje Godišnjeg izvješća Društva. Slijedom odredbi članka 17. Zakona o računovodstvu u obvezi smo izraziti mišljenje o usklađenosti Godišnjeg izvješća Društva s godišnjim financijskim izvještajima Društva. Prema našem mišljenju, na temelju obavljene revizije godišnjih financijskih izvještaja Društva i usporedbe s Godišnjim izvješćem Društva za godinu koja je završila 31. prosinca 2015., financijske informacije iznijete u Godišnjem izvješću Društva, odobrenim za njihovo izdavanje od strane Uprave Društva, u skladu su s financijskim informacijama iznijetim u godišnjim financijskim izvještajima Društva prikazanih na stranicama 4. do 48. na koje smo iskazali mišljenje kao što je iznijeto u odjeljku Mišljenje gore.

U Zagrebu, 27. travnja 2016. godine

BDO Croatia d.o.o.
Trg J. F. Kennedy 6b
10000 Zagreb

HEP Plin d.o.o., Izveštaj o sveobuhvatnoj dobiti

ZA GODINU ZAVRŠENU 31. PROSINCA 2015.

	2015. godina	2014. godina
	u tisućama kuna	u tisućama kuna
Prihodi od prodaje plina	386.388	371.490
Prihodi od usluga	3.138	1.988
Prihodi od povezanih društava	2.051	2.298
Ostali prihodi iz poslovanja	17.987	24.979
Ukupno poslovni prihodi	409.564	400.755
Trošak nabavljenog plina i utrošenog materijala	(329.012)	(322.214)
Troškovi usluga	(5.293)	(5.262)
Troškovi osoblja	(21.225)	(20.169)
Trošak amortizacije	(10.213)	(9.342)
Rashodi s povezanim društvima	(4.741)	(4.486)
Ostali rashodi iz poslovanja	(16.552)	(32.752)
Ukupno poslovni rashodi	(387.036)	(394.225)
Dobit iz osnovne djelatnosti	22.528	6.530
Financijski prihodi	1.089	2.025
Financijski rashodi	(839)	(2.048)
Neto dobit/(gubitak) iz financijskih aktivnosti	250	(23)
Dobit prije oporezivanja	22.778	6.507
Porez na dobit	(5.186)	(2.744)
Dobit tekuće godine	17.592	3.763

HEP Plin d.o.o.,
Izveštaj o sveobuhvatnoj dobiti
za godinu završenu 31. prosinca 2015. (nastavak)

	2015. godine	2014. godine
	u tisućama kuna	u tisućama kuna
Dobit tekuće godine	17.592	3.763
Ostala sveobuhvatna dobit tekuće godine	-	-
Ukupno sveobuhvatna dobit tekuće godine	17.592	3.763

Potpisao u ime Društva na dan 27. travnja 2016. godine:

Damir Pećušak
Direktor

HEP Plin d.o.o., Bilanca / Izvještaj o financijskom položaju

NA DAN 31. PROSINCA 2015.

IMOVINA	31.prosinca 2015.	31.prosinca 2014.
	u tisućama kuna	u tisućama kuna
Nekretnine, postrojenja i oprema	221.710	213.652
Investicije u tijeku	5.105	4.092
Nematerijalna imovina	389	219
Predujmovi za nekretnine, postrojenja i opremu	25	92
Odgođena porezna imovina	740	556
Ukupna dugotrajna imovina	227.969	218.611
Zalihe	2.138	1.498
Potraživanja od kupaca	102.185	114.311
Potraživanja od povezanih društava	1.027	6.893
Ostala kratkotrajna imovina	420	1.129
Novac i novčani ekvivalenti	51.104	53.653
Ukupna kratkotrajna imovina	156.874	177.484
UKUPNA IMOVINA	384.843	396.095

HEP Plin d.o.o.,
 Bilanca / Izvještaj o financijskom položaju
 na dan 31. prosinca 2015. (nastavak)

KAPITAL I OBVEZE	31.prosinca 2015.	31.prosinca 2014.
	u tisućama kuna	u tisućama kuna
Osnivački kapital	20	20
Zadržana dobit	11.632	(5.960)
Ukupni kapital	11.652	(5.940)
Dugoročne obveze prema povezanim društvima	137.966	130.956
Odgođeni prihodi	78.623	82.140
Ostale dugoročne obveze	3.701	2.778
Ukupne dugoročne obveze	220.290	215.874
Obveze prema dobavljačima	6.809	5.523
Obveze prema povezanim društvima	126.576	160.796
Tekuća dospijuća dugoročnih obveza prema povezanim društvima	6.715	5.864
Ostale kratkoročne obveze	12.801	13.978
Ukupne kratkoročne obveze	152.901	186.161
UKUPNO KAPITAL I OBVEZE	384.843	396.095

Potpisao u ime Društva na dan 27. travnja 2016. godine:

Damir Pećušak
 Direktor

HEP Opskrba d.o.o.

HEP Opskrba je uspješno iskoristila izazovne tržišne prilike u Hrvatskoj i regiji tijekom 2015. godine. Na otvorenom tržištu Hrvatske HEP Opskrba je povećala broj kupaca u svim segmentima, a u svom portfelju ima i Grad Zagreb i Državni ured za središnju javnu nabavu. Sinergijom s tvrtkama kćerima HEP Trgovine u regiji, HEP Opskrba je pridobila gotovo 150 novih industrijskih kupaca na tržištu Slovenije, kao i prve kupce u BiH i Srbiji, ali je i značajno optimizirala poslovanje i unutarnji ustroj.

Veliki i mali gospodarski subjekti, kao i kućanstva, prepoznali su inovativna rješenja HEP Opskrbe koja im povećavaju uštede i konkurentnost smanjenjem troškova za električnu energiju uz kvalitetu isporuke i profesionalnu korisničku podršku. Osim već poznatih inovativnih rješenja kao što su ZelEn i Udružimo se!, HEP Opskrba je zajedno s HEP Plinom tijekom 2015. godine svojim kupcima ponudila objedinjenu ponudu više energenata čime smo osvojili i prve kupce objedinjene ponude struje i plina.

Najveći kupci iz kategorije Poduzetništvo traže sve složenije ponude i pred opskrbljivače postavljaju nove izazove. HEP Opskrba je to uspješno predvidjela i odgovorila na sve izazove tržišta u suradnji s HEP-Trgovinom. O tome svjedoči više od 66.000 zadovoljnih kupaca, među kojima su i najveći kao Agrokor, Ina, Messer, Holcim, Podravka te kupci iz javne uprave, poput Grada Zagreba i Državnog ureda za središnju javnu nabavu s više od 500 korisnika.

Svoju je konkurentnost HEP Opskrba tijekom prošle godine dokazala i kroz 67-postotnu uspješnost u svim postupcima javnih nadmetanja za električnu energiju za kupce koji su obveznici javne nabave, kojima je osvojila poslove ukupne vrijednosti 251 milijun kuna.

Posvećenost malim poduzetnicima i obrtnicima HEP Opskrba je pokazala projektom zajedničke nabave kojim je svim članovima Hrvatske obrtničke komore, njih više od 77.000, osigurala najpovoljniju cijenu električne energije. Takvom povoljnom ponudom HEP Opskrba izravno utječe na razvoj poduzetništva u Hrvatskoj i povećanje konkurentnosti malih tvrtki i obrtnika.

Liberalizacija hrvatskog tržišta potaknula je HEP Opskrbu da u sinergiji s tvrtkama kćerima HEP-Trgovine svoju poziciju tržišnog lidera dokaže i na susjednim tržištima. HEP Opskrba je posebno ponosna što je kvalitetu ponude, uz više od 150 tvrtki, gradova i javnih ustanova u Sloveniji, prepoznao i slovenski glavni grad Ljubljana. Ljubljana je nositelj titule Zelene europske prijestolnice za 2016. godinu i koristi proizvod ZelEn HEP Opskrbe, električnu energiju dobivenu u cijelosti iz obnovljivih izvora. Uz iskorak na slovenskom tržištu, osvojeni su i prvi kupci u Srbiji i Bosni i Hercegovini.

Republika Hrvatska je uz stopu rasta od 1,6 posto prošle godine izašla iz recesije, ali uz povećanje broja stečajeva gospodarskih subjekata. Uz određenu stabilizaciju, nastavio se i pad cijena električne energije koji je započeo 2013. godine. HEP Opskrba odgovorila je adekvatno na nastavak pada cijena na burzama električne energije. Zbog niže prosječne cijene, uz povećanje prodaje od 6,14 posto, HEP Opskrba je zabilježila rast financijskog rezultata nešto viši od 2,8 posto u odnosu na 2014. godinu.

Zahvaljujući transparentnosti Hepi tarifa za kućanstvo, koje kupcima nude program lojalnosti, mogućnost plaćanja prema stvarnoj potrošnji, plaćanje računa po isteku mjeseca, online uvid u stanje računa i mobilnu aplikaciju, bez lažnih obećanja i obmanjivanja kupaca, HEP Opskrba se uspješno distancirala od nelojalne konkurencije dijela alternativnih ponuđača. Kroz nove prodajne kanale teleprodaje, suradnjom s partnerima i promocijom, kao i jasnom i nedvosmislenom ponudom, HEP Opskrba je zadržala postojeće i pridobila nove kupce.

Rezultat svih aktivnosti i unapređenje poslovanja, s posebnim naglaskom na brigu o kupcima, rezultirali su i nedvojbenom ocjenom kupaca. Rezultati neovisnog istraživanja koje je proveo Savez za energetiku Hrvatske pokazali su da HEP Opskrba na tržištu nudi najbolji omjer cijene i kvalitete pružene usluge od svih opskrbljivača u Hrvatskoj. Uz to, HEP Opskrba osvojila je i nagradu Croatian Green Award 2015 za projekt "Razveselite svoje kućanstvo uz Hepi".

Direktorica
mr.sc. Tina Jakaša

HEP OPSKRBA U 2015.

BROJ OBRAČUNSKIH MJERNIH MJESTA

Kategorija kupaca	2014.	2015.	15./14.(%)
Visoki napon	46	55	19,6
Srednji napon	1.193	1.225	2,7
Niski napon - poduzetništvo	91.300	86.844	-4,9
Niski napon - javna rasvjeta	12.146	13.049	7,4
Niski napon - kućanstva	20.655	25.313	22,6
Ukupno niski napon	124.101	125.206	0,9
Ukupno	125.340	126.486	0,9

BROJ KUPACA

Kategorija kupca		2014.	2015.	15./14.(%)
Broj kupaca		64.949	66.724	2,73%
Broj OMM po kupcu		1,9	1,9	-0,23%
	MWh/kupcu	99	102	3,38%
Prodaja električne energije po kupcu	kn/kupcu	36.859	36.861	0,01%

PRODAJA ELEKTRIČNE ENERGIJE U GWh PO KATEGORIJAMA
POTROŠNJE (NAPONSKE RAZINE)

Kategorija kupaca	2014.	2015.	15/14 (%)
Visoki napon	861	787	-8,6
Srednji napon	2.782	2.894	4,0
Niski napon - poduzetništvo	2.548	2.831	11,1
Niski napon - javna rasvjeta	188	220	17,5
Niski napon - kućanstva	54,4	97,0	78
Ukupno niski napon	2.790	3.148	12,8
UKUPNO	6.434	6.829	6,1

FINANCIJSKI IZVJEŠTAJI

IZVJEŠTAJ NEOVISNOG REVIZORA

Vlasniku društva HEP Opskrba d.o.o., Zagreb

1. Obavili smo reviziju priloženih godišnjih financijskih izvještaja društva HEP Opskrba d.o.o., Zagreb ("Društvo") za godinu koja je završila 31. prosinca 2015., koji se sastoje od Bilance/Izvještaja o financijskom položaju na 31. prosinca 2015., Izvještaja o sveobuhvatnoj dobiti, Izvještaja o promjenama kapitala i Izvještaja o novčanim tijekovima za tada završenu godinu, kao i pripadajućih Bilješki uz financijske izvještaje u kojima je iznijet sažetak značajnih računovodstvenih politika i ostalih objašnjenja.

ODGOVORNOST UPRAVE DRUŠTVA.

2. Uprava Društva je odgovorna za sastavljanje i fer prezentaciju priloženih financijskih izvještaja u skladu s Međunarodnim standardima financijskog izvještavanja koji su na snazi u Europskoj uniji i za one interne kontrole za koje Uprava Društva odredi da su potrebne za omogućavanje sastavljanja financijskih izvještaja koji su bez značajnog pogrešnog prikazivanja uslijed prijevare ili pogreške.

ODGOVORNOST REVIZORA

3. Naša odgovornost je izraziti mišljenje o priloženim financijskim izvještajima na osnovi obavljene revizije. Reviziju smo obavili u skladu s Međunarodnim revizijskim standardima. Ti standardi zahtijevaju da postupamo u skladu sa zahtjevima etike i reviziju planiramo i obavimo kako bismo stekli razumno uvjerenje o tome jesu li financijski izvještaji bez značajnih pogrešnih prikazivanja. Revizija uključuje obavljanje postupaka radi pribavljanja revizijskih dokaza o iznosima i objavama u financijskim izvještajima. Izbor odabranih postupaka ovisi o revizorovoj prosudbi, uključujući procjenu rizika značajnih pogrešnih iskaza u financijskim izvještajima uslijed prijevara ili pogrešaka. Pri tom procjenjivanju rizika, revizor razmatra interne kontrole, koje su važne Društvu za sastavljanje i fer prezentiranje financijskih izvještaja, kako bi obavio revizijske postupke prikladne u postojećim okolnostima, ali ne i u svrhu izražavanja mišljenja o uspješnosti internih kontrola. Revizija također obuhvaća procjenu prikladnosti primijenjenih računovodstvenih politika i razboritost računovodstvenih procjena Uprave Društva, kao i ocjenu cjelokupnog prikaza financijskih izvještaja. Vjerujemo da revizijski dokazi koje smo prikupili jesu dostatni i prikladni kao osnova za izražavanje našeg mišljenja.

MIŠLJENJE

4. Prema našem mišljenju, priloženi financijski izvještaji, u svim značajnim odrednicama, istinito i fer prikazuju financijski položaj Društva na 31. prosinca 2015., te financijsku uspješnost i novčane tokove Društva za 2015. godinu sukladno Zakonu o računovodstvu i Međunarodnim standardima financijskog izvještavanja koji su na snazi u Europskoj uniji.

MIŠLJENJE O USKLAĐENOSTI S OSTALIM ZAKONSKIM ILI REGULATORNIM ZAHTJEVIMA

5. Uprava Društva odgovorna je za sastavljanje godišnjih financijskih izvještaja Društva za godinu koja je završila 31. prosinca 2015. u propisanom obliku temeljem Pravilnika o strukturi i sadržaju godišnjih financijskih izvještaja (NN 38/08, 12/09, 130/10), te u skladu s ostalim propisima koji uređuju poslovanje Društva ("Standardni godišnji financijski izvještaji"). Financijske informacije iznijete u standardnim godišnjim financijskim izvještajima Društva u skladu su sa informacijama iznijetim u godišnjim financijskim izvještajima Društva prikazanih na stranicama 4. do 44. na koje smo iskazali mišljenje kao što je iznijeto u odjeljku Mišljenje gore.

MIŠLJENJA O USKLAĐENOSTI S GODIŠNJIM IZVJEŠĆEM

6. Uprava Društva odgovorna je za sastavljanje Godišnjeg izvješća Društva. Slijedom odredbi članka 17. Zakona o računovodstvu u obvezi smo izraziti mišljenje o usklađenosti Godišnjeg izvješća Društva s godišnjim financijskim izvještajima Društva. Prema našem mišljenju, na temelju obavljene revizije godišnjih financijskih izvještaja Društva i usporedbe s Godišnjim izvješćem Društva za godinu koja je završila 31. prosinca 2015., financijske informacije iznijete u Godišnjem izvješću Društva, odobrenim za njihovo izdavanje od strane Uprave Društva, u skladu su sa financijskim informacijama iznijetim u godišnjim financijskim izvještajima Društva prikazanih na stranicama 4. do 44. na koje smo iskazali mišljenje kao što je iznijeto u odjeljku Mišljenje.

U Zagrebu, 25. travnja 2016. godine

BDO Croatia d.o.o.

Irena Jadrešić, ovlašteni revizor

Zdenko Balen, član Uprave

HEP Opskrba d.o.o., Izveštaj o sveobuhvatnoj dobiti

ZA GODINU ZAVRŠENU 31. PROSINCA 2015.

	2015. godina	2014. godina
	u tisućama kuna	u tisućama kuna
Prihodi s povezanim društvima	352.092	268.345
Ostali poslovni prihodi	1.209	1.115
	353.301	269.460
Nabava električne energije izvan sustava iz obnovljivih izvora	(255.209)	(211.504)
Utrošeni materijal, rezervni dijelovi i sitni inventar	(720)	(539)
Troškovi usluga	(2.797)	(3.532)
Troškovi osoblja	(12.694)	(12.350)
Trošak amortizacije	(908)	(338)
Troškovi temeljem energije uravnoteženja	(53.776)	(19.719)
Administrativni troškovi - povezana društva	(11.740)	(8.230)
Ostali rashodi iz poslovanja	(14.274)	(11.656)
	(352.118)	(267.868)
Dobit iz osnovne djelatnosti	1.183	1.592
Financijski prihodi	350	386
Financijski rashodi	(18)	(16)
Dobit iz financijskih aktivnosti	332	370
Dobit prije oporezivanja	1.515	1.962
Trošak poreza na dobit	(342)	(440)
Dobit poslovne godine	1.173	1.522

HEP Opskrba d.o.o.,
Izveštaj o sveobuhvatnoj dobiti
za godinu završenu 31. prosinca 2015. (nastavak)

	2015. godine	2014. godine
	u tisućama kuna	u tisućama kuna
Dobit tekuće godine	1.173	1.522
Ostala sveobuhvatna dobit tekuće godine	-	-
Ukupno sveobuhvatna dobit tekuće godine	1.173	1.522

Potpisala u ime Društva na dan 25. travnja 2016. godine:

Tina Jakaša
Direktorica

HEP Opskrba d.o.o., Bilanca / Izvještaj o financijskom položaju

ZA GODINU ZAVRŠENU 31. PROSINCA 2015.

IMOVINA	31. prosinca 2015.	31. prosinca 2014.
	u tisućama kuna	u tisućama kuna
Nematerijalna imovina	538	213
Predujmovi za materijalnu imovinu	-	3
Nekretnine, postrojenja i oprema	3.694	1.049
Potraživanja po dugoročnim kreditima	129	129
Odgodena porezna imovina	174	123
Ukupna dugotrajna imovina	4.535	1.517
Potraživanja od kupaca	428.880	427.948
Potraživanja od povezanih društava	41.219	45.313
Zalihe materijala	119	132
Ostala kratkotrajna imovina	44.430	33.945
Novac i novčani ekvivalenti	16.363	15.315
Ukupna kratkotrajna imovina	531.011	522.653
UKUPNA IMOVINA	535.546	524.170
KAPITAL I OBVEZE		
Osnivački kapital	20	20
Zadržana dobit	1.173	1.522
Ukupna glavnica	1.193	1.542
Dugoročne obveze prema povezanim društvima	3.453	1.583
Ostale dugoročne obveze	870	612
Ukupne dugoročne obveze	4.323	2.195
Obveze prema dobavljačima	26.689	42.646
Obveze prema povezanim društvima	463.335	433.734
Tekuće dospjeće- povezana društva	908	338
Ostale kratkoročne obveze	39.098	43.715
Ukupne kratkoročne obveze	530.030	520.433
UKUPNO KAPITAL I OBVEZE	535.546	524.170

Potpisala u ime Društva na dan 25.travnja 2016. godine:

Tina Jakaša
Direktorica

6

Izvješća ostalih društava HEP grupe

HEP TRGOVINA D.O.O.
>188

HEP OPSKRBA
PLINOM D.O.O.
>190

HEP ESCO D.O.O.
>192

PROGRAM SAVA D.O.O.
>193

HEP TELEKOMUNIKACIJE D.O.O.
>194

HEP UPRAVLJANJE
IMOVINOM D.O.O.
>195

HEP Trgovina d.o.o.

Tijekom 2015. društvo je optimiranjem rada elektrana HEP grupe u kombinaciji s kupnjom i prodajom električne energije na elektroenergetskom tržištu ispunilo sve poslovne zadaće.

HEP ima izravan pristup likvidnom zapadnoeuropskom tržištu električne energije, plina, ugljena i emisijskih jedinica te sve transakcije kupoprodaje električne energije na veleprodajnom tržištu u zemljama EU obavlja HEP d.d. U državama koje nisu članice EU (Srbija, BiH, Kosovo) pristup tržištu ostvaruje se i dalje preko inozemnih društava kćeri HEP-Trgovine. Opskrbu električnom energijom kupaca izvan Hrvatske moguće je obavljati isključivo preko lokalnih tvrtki koje imaju dozvolu za obavljanje navedene djelatnosti te u tom smislu HEP-Trgovina u suradnji s HEP-Opšrbom djelatnost opskrbe električnom energijom kupaca u drugim državama obavlja preko inozemnih društava kćeri HEP-Trgovine. Tijekom 2015. kupcima u Sloveniji prodano je ukupno 49.425 MWh električne energije, a za naredno razdoblje sklopljeni su ugovori za isporuku električne energije za pokriće gubitaka i zajamčenu opskrbu Slovenskom operatoru distribucijskog sustava i ugovori o opskrbi slovenskih kupaca električnom energijom tako da tržišni udjel HEP grupe na slovenskom tržištu iznosi oko 6 posto. Od siječnja 2016. započela je opskrba električnom energijom kupaca u Srbiji i BiH, te je HEP postao prvi opskrbljivač na tržištu Bosne i Hercegovine koji je preuzeo opskrbu kupca priključenog na distribucijsku mrežu. Time je HEP grupa napravila važan korak u realizaciji strategije zauzimanja uloge energetske regionalnog igrača.

HEP-Trgovina u ime i za račun HEP-a d.d. kupuje plin za potrebe opskrbe termoelektrana i toplana HEP Proizvodnje te za potrebe opskrbe kupaca kategorije poduzetništvo društva HEP Plin. HEP d.d. i HEP-Trgovina upisani su u registar voditelja bilančnih skupina na tržištu plina u Hrvatskoj, čime je omogućen zakup kapaciteta plinskog transportnog sustava i trgovanje plinom na virtualnoj točki trgovanja u Hrvatskoj. HEP-Trgovina je osnovala bilančnu skupinu HEP-a d.d. na tržištu plina u Sloveniji čime je omogućen zakup kapaciteta transportnog sustava na ulazima u transportni sustav i izlazima iz transportnog sustava Slovenije, a u ožujku 2015. osnovala je bilančnu skupinu HEP-a d.d. na tržištu plina u Austriji i zakupila prekogranični transportni kapacitet od Austrije do Hrvatske. U kolovozu 2015. HEP-Trgovina je u članila HEP d.d. na Central European Gas Hub, čime je osigurala izravan pristup HEP-a likvidnom zapadnoeuropskom tržištu plina, kupnju plina na mjestu isporuke (virtualnoj točki trgovanja u Austriji) što predstavlja značajnu diversifikaciju dobavnih pravaca te omogućava kupovinu plina od većeg broja ponuditelja. Za 2015. godinu kupljeno je ukupno 4.471 GWh plina.

HEP-Trgovina osim bilateralne kupnje emisijskih jedinica, sudjeluje u ime i za račun HEP-a d.d. na primarnim dražbama za kupnju emisijskih jedinica koje organizira EEX burza, kao i na terminskom tržištu EEX burze te je tijekom 2015. kupila ukupno 3.368.000 emisijskih jedinica, čime su podmirene sve potrebe HEP grupe za emisijskim jedinicama za proizvodnju električne i toplinske energije u 2015. i 2016. godini te 17 posto planiranih potreba za 2017. godinu.

Ukupna potrošnja električne energije u Hrvatskoj u 2015. iznosila je 17.596 GWh, što je u odnosu na ostvarenje u 2014. porast od 4 posto. Time je zaustavljen trend pada potrošnje zabilježen u razdoblju 2010.-2014. Potrošnja kupaca u Hrvatskoj iznosila je 15.486 GWh, od čega je potrošnja kupaca izvan HEP-a d.d. iznosila 2.384 GWh. Krajem 2015. tržišni je udjel opskrbljivača izvan HEP grupe iznosio 15,4 posto. Proizvodnja hidroelektrana u 2015. iznosila je 5.673 GWh čime je zadovoljeno 37 posto potrošnje kupaca HEP grupe. Proizvodnja termoelektrana HEP-Proizvodnje iznosila je 1.862 GWh, a TE Plomin d.o.o. 1.295 GWh. Ostvarena je potrošnja loživog ulja u iznosu od 50.707 tona, plina u iznosu od 3.864 GWh te ugljena u iznosu od 872.877 tona.

Uvoz električne energije iznosio je 3.818 GWh, a izvoz 1.065 GWh. Izvan granica RH ostvarena je preprodaja električne energije u iznosu od 832 GWh. Tijekom 2015. ostvaren je volumen trgovanja u iznosu od 4.883 GWh. Od ukupno ostvarene proizvodnje povlaštenih proizvođača (1.099 GWh), HEP grupa je sukladno tržišnom udjelu preuzela 926 GWh električne energije.

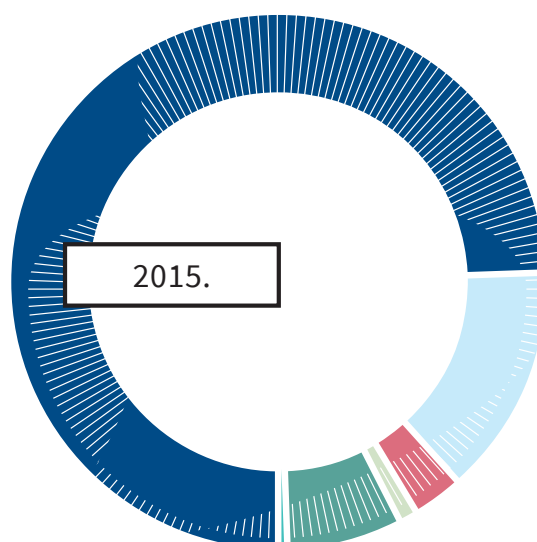
Direktor
Ante Čurić

OSTVARENJE U 2015. – ENERGETSKI PODACI

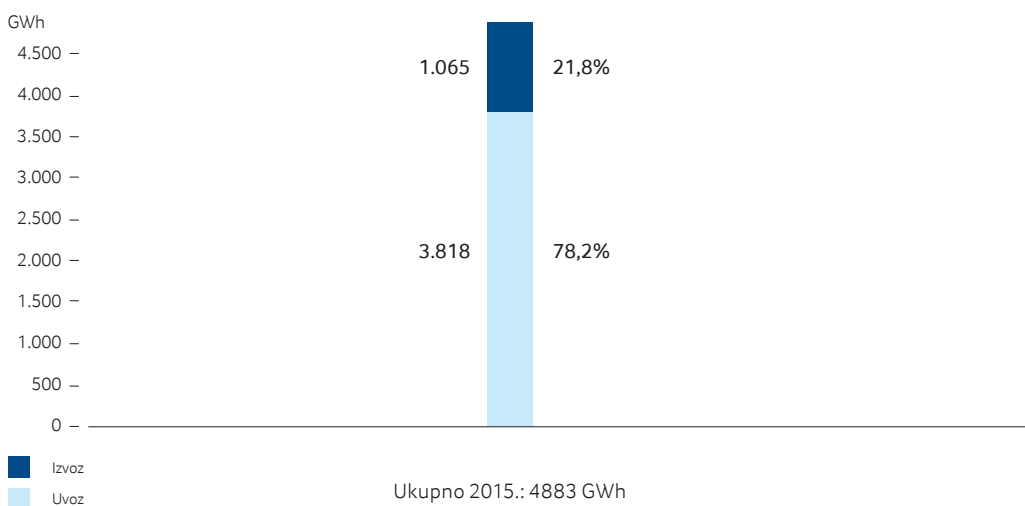
	GWh		
	2014.	2015.	2015./2014. (%)
Bilanca električne energije			
Potrošnja električne energije RH	16.922	17.596	4,0
Potrošnja električne energije HEP	14.962	15.212	1,7
Proizvodnja HE	8.356	5.673	-32,1
Proizvodnja TE	1.450	1.862	28,4
NE Krško d.o.o.	3.030	2.685	-11,4
TE Plomin d.o.o.	1.441	1.295	-10,1
Uvoz	1.853	3.818	106,0
Izvoz	-2.100	-1.065	-49,3
Proizvođači izvan HEP grupe	19	19	-1,7
Povlašteni proizvođači	913	926	1,4
Kupci izvan HEP-a	1.960	2.384	21,6
Ukupno raspoloživa električna energija HEP	14.962	15.212	1,7
Ukupno raspoloživa električna energija RH	16.922	17.596	4,0

STRUKTURA POTROŠNJE ELEKTRIČNE ENERGIJE U 2015. GODINI (GWh; %)

■ Kupci HEP	13.102	75%
■ Kupci ostali	2.384	14%
■ Gubici prijenosa	507	3%
■ Energija za pumpanje	236	1%
■ Gubici distribucije	1.295	7%
■ Ostala potrošnja	73	0%

VOLUMEN TRGOVANJA HEP-A D.D.

HEP Opskrba plinom d.o.o.

HEP-Opskrba plinom uspješno je odgovorila na sve poslovne izazove u 2015. godini prateći promjene zakonske regulative te je u ime i za račun HEP-a d.d. izvršavala sve obveze propisane zakonskom regulativom, općim aktima te odlukama Vlade Republike Hrvatske. Tijekom 2015. proveden je postupak ugovaranja nabave energenata – plina za potrebe korisnika javne usluge, objavljeni su Ugovorni uvjeti za prodaju plina opskrbljivaču u obvezi javne usluge i sklopljeni ugovori s opskrbljivačima u obvezi javne usluge. Diversifikacijom ulaznih količina plina odnosno kombinacijom korištenja kapaciteta skladišta te ulaznih količina plina na virtualnoj točki trgovanja, ostvarena je zahtijevana zapunjenost skladišnih kapaciteta sukladno naputku Ministarstva gospodarstva na dan 31. prosinca. Na taj način osigurani su dostatni kapaciteti povlačenja plina iz sustava skladišta za sigurnu i pouzdanu opskrbu plinom zaštićenih kupaca, sukladno rezultatima provedenog „stress testa“ prema Uredbi (EU) 994/2010.

Prema podacima operatora transportnog sustava, ukupno isporučena količina plina kupcima u Republici Hrvatskoj u 2015. godini iznosila je 22.992 GWh što na godišnjoj razini predstavlja rast od 2,7 posto u odnosu na 2014., a udjel HEP-a d.d. kao opskrbljivača na veleprodajnom tržištu plina, na godišnjoj je razini iznosio 25,6 posto, odnosno 5.881 GWh. Tijekom 2015. godine HEP-Opskrba plinom ostvarila je u ime i za račun HEP-a d.d. ukupan prihod u iznosu od 1.469.844 tisuća kuna, odnosno potraživanja u iznosu od 1.834.670 tisuća kuna za isporučeni plin, prekoračenja za više/manje preuzete količine plina, energiju uravnoteženja te kamate uz naplaćenost od 100 posto.

Pravilima koja je donio HROTE s primjenom od 1. siječnja 2015. propisuje se način organiziranja i djelovanja tržišta plina, a posebno značajne promjene koje utječu na financijsko poslovanje Društva odnose se na pravila trgovanja na virtualnoj točki, pravila za ponudu, korištenje i obračun energije uravnoteženja i pravila trgovanja i obračuna odstupanja bilančne skupine. Tržištem energije uravnoteženja uspostavlja se model odgovornosti sudionika – bilančnih skupina s ciljem izjednačavanja količina plina predanih i preuzetih iz transportnog sustava te razdvajanja financijskih transakcija od fizičkih isporuka plina. HROTE je za ponuditelja energije uravnoteženja na godišnjoj razini za skladišnu godinu 2015./2016. odredio HEP d.d. S obzirom na navedeno te činjenicu da na tržištu energije uravnoteženja, kao i u radu transportnog sustava Republike Hrvatske nisu evidentirane ekscenčne situacije, možemo zaključiti da je HEP-Opskrba plinom uspješno odgovorila svim izazovima te osigurala sigurnost i uravnoteženost sustava opskrbe plinom Republike Hrvatske tijekom 2015. godine.

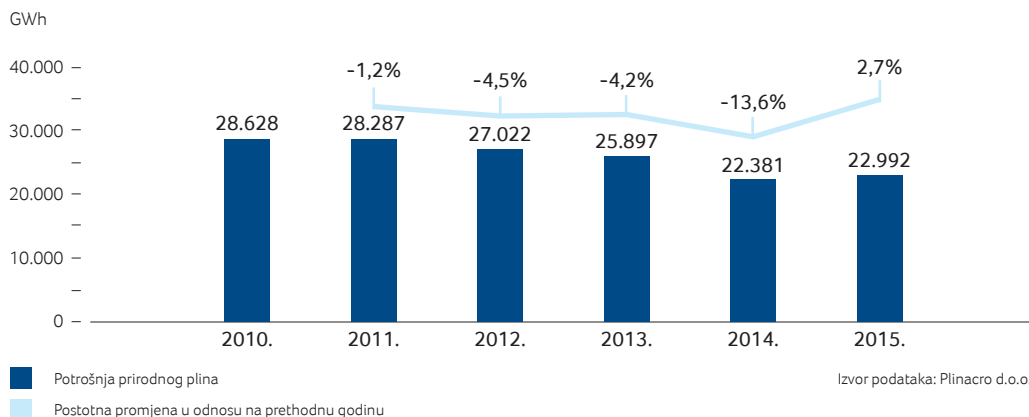
Tijekom 2015. Sektor za informacijsko-komunikacijske tehnologije u suradnji s HEP-Opskrbom plinom proveo je postupak nabave instalacije i održavanja softvera za operativnu i komercijalnu podršku upravljanja plinskim portfeljom. Softver će omogućiti pouzdanu i kvalitetnu podršku praćenja sadašnjih i budućih poslovnih aktivnosti Društva, optimizaciju procesa trgovanja prirodnim plinom, smanjenje zavisnih troškova nabave za potrebe društava HEP grupe, unaprjeđenje procesa razmjene podataka i informacija s tržišnim sudionicima.

U cilju usavršavanja i praćenja trendova tržišta plina, zaposlenici HEP-Opskrbe plinom su tijekom 2015. aktivno sudjelovali na domaćim i inozemnim konferencijama, okruglim stolovima, stručnim skupovima te je organizirana radionica za opskrbljivače u obvezi javne usluge na kojoj su prezentirane sve relevantne informacije za plinsku godinu 2015./2016.

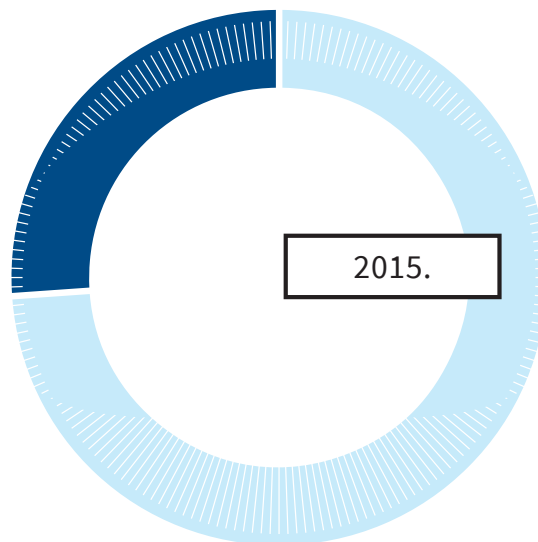
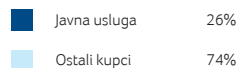
Sve veća otvorenost energetskeg tržišta, kao i vremenski ograničena uloga opskrbljivača na veleprodajnom tržištu plina u Republici Hrvatskoj za opskrbljivače u obvezi javne usluge, do 31. ožujka 2017. iziskuje potrebu definiranja strateških ciljeva razvoja plinskog poslovanja unutar HEP grupe. Cilj je osigurati sve preduvjete te pripremiti Društvo za aktivno uključivanje na plinsko tržište nakon njegovog potpunog otvaranja, preuzimanjem kupaca koji koriste javnu uslugu opskrbe, zadržavanjem postojećih kupaca odnosno opskrbljivača plinom koji trenutno obavljaju javnu uslugu opskrbe te akvizicijom kupaca iz kategorije poduzetništvo. HEP-Opskrba plinom spremna je uključiti se u proces definiranja usluge i nuđenja novog „energetskog proizvoda“ krajnjim kupcima zajedno s ostalim društvima HEP grupe.

Direktor
Marko Blažević

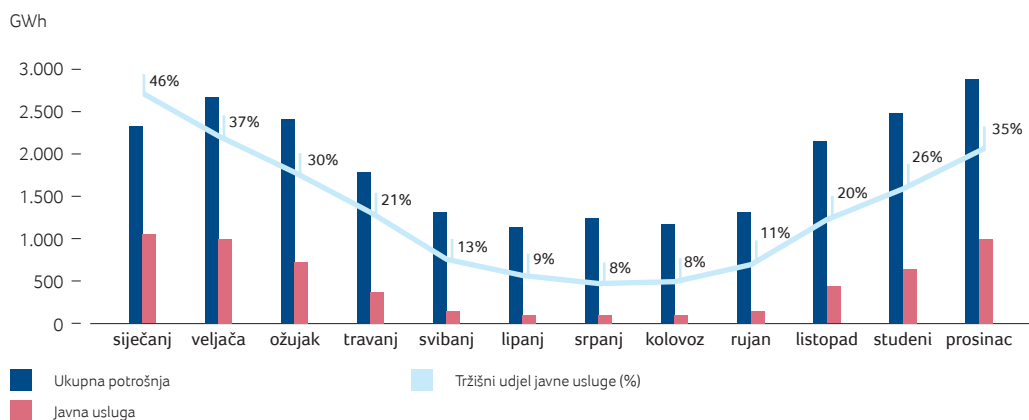
POTROŠNJA PRIRODNOG PLINA U HRVATSKOJ (2010. - 2015.)

TRŽIŠNI UDJEL OPSKRBLJIVAČA NA VELEPRODAJNOM TRŽIŠTU U UKUPNOJ POTROŠNJI PLINA – 2015.

TRŽIŠNI UDJEL JAVNE OPSKRBE U UKUPNOJ POTROŠNJI PLINA – 2015. (PO MJESECIMA)

HEP ESCO d.o.o.

HEP-ESCO je tvrtka u vlasništvu HEP grupe, osnovana radi pripreme, izvedbe i financiranja projekata energetske učinkovitosti prema ESCO (Energy Service Company) modelu, kojim se investicijska ulaganja u projekt vraćaju kroz ostvarene uštede u energiji nakon završetka investicije.

Tijekom više od 12 godina rada HEP ESCO je uspješno proveo oko 80 projekata u zgradarstvu, industriji, javnoj rasvjeti i sustavima opskrbe energijom, kako u javnom, tako i u privatnom sektoru. U 2015. godini HEP ESCO je nastavio s pripremom velikog broja projekata za tržište. Ključni segment razvoja i provedbe ESCO projekata bila je industrija te su provedeni ili započeti sljedeći projekti:

- izgradnja kogeneracijskog postrojenja i sušare na biomasu na lokaciji „Tršće“ 1 MWe, tvrtke Orkan energija d.o.o.;
- mjere energetske učinkovitosti na rasvjetnom sustavu pogona ELKA d.o.o., faza 2;
- modernizacija vanjske, unutarnje i privremene rasvjete tvrtke Brodogradilište Viktor Lenac d.d.;
- projekt energetske učinkovitosti primjenom mjere povrata toplinske energije tvrtke Elektrokontakt d.d.;
- modernizacija sustava privremene rasvjete u Brodogradilištu Uljanik d.o.o. u Puli;
- modernizacija sustava privremene rasvjete u Brodogradilištu 3. maj d.d. u Rijeci;

Tijekom 2015. radilo se na pripremi za ugovaranje i izvođenje projekta energetske učinkovitosti za donaciju ZELEN koju HEP ESCO radi u suradnji s HEP Opskrbom i HEP-om d.d..

U okviru usluga gospodarenja energijom i optimizacije potrošnje energije, na tržište je plasiran ESCO Monitor i ESCO Monitor Panel, kao računalna potpora za gospodarenje energijom.

Tijekom ljeta 2015. HEP ESCO je izradio Program uspostave i provedbe sustava gospodarenja energijom i uvođenje ESCO Monitor sustava u zgrade Hrvatske elektroprivrede d.d. (SGE Program), koji je nakon odobrenja Uprave HEP-a d.d. službeno pokrenut 2. studenog 2015. Na temelju Ugovora o međusobnim odnosima, HEP ESCO je imenovan nositeljem aktivnosti provedbe SGE Programa. U zadnja dva mjeseca 2015. započete su intenzivne aktivnosti na programu u svim društvima. Cilj provedbe SGE Programa je poštivanje zakonske regulative u području energetske učinkovitosti, postizanje energetskih i financijskih ušteda te sustavno gospodarenje energijom u svim zgradama HEP grupe.

Tijekom 2015. godine HEP ESCO Trening centar nastavio je s pružanjem usluga specijalizirane edukacije te je održao tečajeve za Certificiranog stručnjaka za upotrebu RETScreen®, Certificiranog stručnjaka za mjerenje i verifikaciju ušteda (CMVP) te organizirao i proveo tečaj Gospodarenje energijom primjenom norme ISO 50001, u suradnji s Hrvatskim mjeriteljskim društvom. Kroz uslugu stručne edukacije, koju je HEP-ESCO razvio za hrvatsko tržište, osigurava se stalna promocija ESCO usluga u direktnom kontaktu s potencijalnim klijentima i partnerima na tržištu te osigurava dodatni prodajni kanal za ESCO uslugu. HEP-ESCO je u 2015. godini, sudjelovao u pripremi triju projekata koji su prijavljeni za financiranje iz EU fondova, a provedba triju projekata financiranih iz EU fondova, koji su započeti 2013. je u tijeku. U suradnji s Fakultetom strojarstva i brodogradnje u Zagrebu, HEP ESCO sudjeluje u znanstveno-istraživačkom projektu naprednog modela upravljanja u zgradama.

Direktorica
dr.sc. Vlasta Zanki

Program Sava d.o.o.

Slijedeći načela transparentnosti i održivosti, nastavljen je razvoj Programa zaštite, uređenja i korištenja rijeke Save i zaobalja od granice s Republikom Slovenijom do Siska. Korištenjem sredstava Europske unije, tvrtka Program Sava d.o.o. tijekom 2015. godine nastavila je s izradom strateških studija utjecaja na okoliš te studije izvodivosti, uz potporu svih dionika projekta.

Europska je unija prepoznala potencijale Programa Sava u ranoj fazi te osigurala sredstva za sufinanciranje pripreme projekta, točnije za izradu strateških studija utjecaja na okoliš te studije izvodivosti. Međutim, uz odobrena grant sredstva, EU se u razvoj uključio i financiranjem procjene održivosti pripreme programa prema Hydropower Sustainability Assessment Protocol (HSAP) metodi. To je dodana vrijednost projektu, svojevrsno međunarodno utemeljenje postulata održivosti u projektu. Program Sava prvi je projekt u svijetu kojem je procijenjena održivost u ranoj fazi razvoja kako bi se osigurala razina održivosti i u daljnjim fazama. Izvješće o održivosti dovršeno je i objavljeno tijekom 2015., pri čemu je u njegovoj izradi sudjelovalo više od 40 predstavnika nevladinih organizacija, medija i ostalih dionika. Projekt je ispunio osnovne kriterije održivosti u svih 9 procijenjenih kategorija.

Postupak procjene bio je u potpunosti transparentan, a samu su metodologiju zajednički razvili predstavnici nevladinih organizacija poput WWF-a i Nature Conservancija te financijskih institucija poput Svjetske banke i CITI groupa. HSAP metoda procjene zajednički je projekt svih dionika hidroenergetskih projekata koji za cilj ima prepoznavanje održivih projekata diljem svijeta sa smanjenim rizikom ulaganja. Slijedeći preporuke izvješća te s primarnim ciljem zaštite razine podzemnih voda, međunarodni konzorcij MottMacdonald-WYG-Atkins, uz razvoj tri osnovne opcije sustava, krenuo je s razvojem nove opcije, nazvane opcija 2A. Ta je opcija rezultat svih dosadašnjih promišljanja i analiza hidrotehničke regulacije rijeke Save, a temeljena je na opciji 2 koja predviđa evakuaciju velikih vodnih valova mimo Zagreba. Cilj razvoja te opcije je uravnoteženje svih namjena sustava, poput zaštite od poplava, energetike, plovnosti, urbane regeneracije te ekonomske isplativosti.

Od samoga početka, izrada strateških studija utjecaja na okoliš i studije izvodivosti podvrgnuta je strogim kriterijima održivosti i transparentnosti. Upravo zbog toga su izrađene studije utjecaja na okoliš za sve tri analizirane opcije, a izradit će se i za opciju 2A. Okolišni aspekti osnovni su kriterij svakog hidroenergetskog projekta, a današnji je imperativ učiniti svako rješenje održivim, pogotovo po pitanju zaštite okoliša. Početku realizacije Programa Sava mora prethoditi kvalitetna priprema, kojom će se postići održivost svih projektnih rješenja, kako bi se u realizaciju moglo krenuti na kvalitetnim temeljima. Priprema projektne dokumentacije planira se dovršiti do kraja sljedeće godine, kako bi se ispunio mandat Vlade RH dodijeljen društvu Program Sava d.o.o., uz većinsko financiranje pripreme od strane EU.

Direktor
Dubravko Ponoš

HEP Telekomunikacije d.o.o.

HEP-Telekomunikacije pružaju telekomunikacijsku potporu poslovanju HEP grupe u cjelini. U području telekomunikacijske tehnologije, HEP-Telekomunikacije upravljaju telekomunikacijskom infrastrukturom i telekomunikacijskim sustavom Društva i HEP grupe u cjelini. Telekomunikacijska infrastruktura obuhvaća svu pasivnu telekomunikacijsku opremu i sustave (optička infrastruktura, antenski stupovi itd.), a telekomunikacijski sustav svu aktivnu mrežnu opremu i pripadajuće sustave. HEP-Telekomunikacije imaju isključivu nadležnost u sljedećim poslovima: definiranje općih telekomunikacijskih pravila, standarda i procedura pri razvoju i eksploataciji telekomunikacijske infrastrukture i sustava Društva i HEP grupe u cjelini; planiranje, projektiranje, razvoj, izgradnja i održavanje telekomunikacijske infrastrukture i sustava društva i HEP grupe u cjelini.

U 2015. godini smo, sukladno prikupljenim zahtjevima svih članica HEP grupe, pokrenuli postupak velike nabave s ciljem sklapanja dvogodišnjeg okvirnog sporazuma za nadogradnju mreže (spajanje novih lokacija, strukturno kabliranje, instalacija nove i nadogradnja postojeće LAN/WAN mrežne opreme, nadogradnja bežičnog sustava i dr.). Sukladno potrebama održavanja TK transmisijskog sustava HEP-Telekomunikacija, pokrenuli smo postupak velike nabave s ciljem sklapanja dvogodišnjeg okvirnog sporazuma (korektivno i preventivno održavanje DWDM/SDH transmisijske opreme).

Nastojeći poboljšati upravljanje telekomunikacijskom infrastrukturom, kontrolirati i unaprijediti operativne aktivnosti, poboljšati poslovne rezultate, a sve u cilju optimizacije procesa upravljanja uslugama, pokrenuli smo veliku nabavu s ciljem sklapanja dvogodišnjeg okvirnog sporazuma za projekt uvođenja procesa upravljanja uslugama.

Tijekom 2016. godine potrebno je pokrenuti projekt zamjene 10-nitnih OPGW-a i podzemnog optičkog kabela pretežito na magistralnim dionicama svjetlovodne infrastrukture HEP-Telekomunikacija. Za projekt koji će trajati najmanje dvije do tri godine, pripremljen je popis dionica te su definirani prioriteti izvođenja. Uz nadogradnje u pristupnom dijelu, nadogradnja LAN/WAN mreže odnosi se na okosnicu IP mreže tj. usmjerivače smještene u datacentrima Zagreb, Split, Rijeka i Osijek i uspostave 1G i 10G veza u okosnici putem DWDM, EWDM i CWDM tehnologija.

Postojeći DWDM transmisijski sustav HEP-a (proizvođača ADVA FSP3000 R7) nadogradit će se novim korisničkim karticama i sučeljima (1 GbE, 10 GbE, STM-16, FC...) sukladno potrebama članica HEP grupe i HOPS-a, te potrebama vanjskih korisnika.

HEP-Telekomunikacije u svojem poslovanju imaju potrebu za nabavom industrijskih rješenja koja poboljšavaju realizaciju trenutnih i omogućuju nove telekomunikacijske usluge. Takva rješenja uključuju i softver za koje treba nabaviti licence.

Temelj telekomunikacijske mreže je mreža svjetlovodnih kabela. Njihov prekid može uzrokovati znatnu štetu u vidu nemogućnosti vođenja EE sustava, nemogućnosti rada na poslovnim aplikacijama, prekida rada vanjskih korisnika i sl. Detektiranje mjesta prekida svjetlovodnog kabela bitno je za rad telekomunikacijskog sustava, pa se uvođenjem nadzornog sustava omogućuje brza detekcija prekida čime se ostvaruje mogućnost preventivnog djelovanja i brze sanacije problema.

S obzirom na regulativnu potrebu razdvajanja društava koja obavljaju regulirane djelatnosti od društava koja obavljaju neregulirane djelatnosti, trenda povećanja rizika od sigurnosnih prijetnji, poslovne potrebe za uređenjem procesa konzistentnog upravljanja korisničkim identitetima i pravima pristupa infrastrukturi, potrebno je postojeći sustav za nadzor i upravljanje mrežnom infrastrukturom proširiti funkcionalnostima upravljanja korisničkim identitetima i pravima pristupa te upravljanje korisničkim ulogama. Uvođenjem novog produkta kontrole pristupa internetu, osim što ćemo realizirati unapređenje postojećih funkcionalnosti, realizirat ćemo i dodatne funkcionalnosti koje će pomoći jačanju sigurnosti i dodati nove mogućnosti u kontroli pristupa internetu.

Direktor
Željko Racanović

HEP – Upravljanje imovinom d.o.o.*

Dana 20. travnja 2015. Skupština društva HEP Odmor i rekreacija d.o.o. donosi odluku o promjeni tvrtke i izmjeni izjave društva kojom se mijenja naziv tvrtke Društva u HEP - Upravljanje imovinom d.o.o. Društvo je nositelj poslovnih aktivnosti upravljanja i održavanja neposlovne imovine, pružanja turističkih usluga, pripreme, organiziranja i financiranja poslova u svezi s objektima za odmor u vlasništvu HEP-a d.d. Cilj Društva je optimiranje upravljanja neposlovnom imovinom.

Reorganizacijom HEP-a d.d. ukinut je Sektor za opće poslove, te su se poslovi sektora pripojili društvu HEP - Upravljanje imovinom. Društvo teži poslovati na tržišno održiv način uz optimizirano korištenje nekretnina usmjereno boljem korištenju tržišnog potencijala portfelja, te povećanju efikasnosti organizacije i upravljanja. Zadržavanje turističke funkcije subvencioniranog turizma za zaposlenike HEP grupe također je jedan od jasnih ciljeva našeg Društva uz potencijalno širenje na komercijalno tržište.

Društvo planira nastaviti izradu projekata ulaganja u nekretnine te rekonstruirati i adaptirati preostale objekte koji ne zahtijevaju veća kapitalna ulaganja, a u cilju povećanja prihoda. S obzirom na organizacijsko-statusne promjene, primarni je zadatak društva u 2015. godini bio nastavak podizanja kvalitete opremljenosti objekata što je rezultiralo povećanjem prihoda od osnovne djelatnosti.

HEP - Upravljanje imovinom u svoje ime i za svoj račun upravlja objektima za odmor. Za ljetovanje zaposlenika HEP grupe na raspolaganju tijekom 2015. godine su bili objekti za odmor na 15 lokacija diljem obale Jadranskog mora. Objekte za odmor koriste zaposlenici HEP grupe, na temelju natječaja za korištenje objekata te vanjski gosti (hostel Biograd 2 i Karlobag). Natječaj za korištenje odmarališta obuhvaća razdoblje od 20. lipnja do 8. rujna svake godine, a djelatnici koriste objekte u smjenama u trajanju od deset dana (osam smjena). Tendencija društva je produljenje sezone najmanje na 120 dana, a u pojedinim objektima i cjelogodišnje poslovanje. Tijekom 2015. ostvareno je 31.292 noćenja.

HEP – Upravljanje imovinom također, u ime i za račun HEP-a d.d. obavlja poslove upravljanja i održavanja neposlovne imovine HEP-a d.d. i poslovnih prostora u sjedištu HEP-a, gospodarenja voznim parkom, organiziranja rada restorana, gospodarenja otpadom i zaštite okoliša.

U 2015. godini završena je energetska obnova stare upravne zgrade HEP-a d.d. u Zagrebu, a kontinuirano se obavljaju poslovi redovnog održavanja objekata, postrojenja, instalacija i opreme.

Direktor
Stanko Kežman

*Do travnja 2015. tvrtka je glasila HEP – Odmor i rekreacija d.o.o.

Napomene

VREMENSKI OKVIR IZVJEŠĆA

U ovom se Godišnjem izvješću daje prikaz poslovne 2015. godine, dakle za razdoblje od 1. siječnja do 31. prosinca 2015.

Također, daju se i podaci o važnijim događajima za poslovanje HEP grupe, nastalim nakon 31. prosinca 2015. godine, ali najkasnije do 30. lipnja 2016. godine.

PRIKAZ FINANIJSKIH IZVJEŠĆA DRUŠTAVA HEP GRUPE

U financijskim izvješćima društava u Poglavlju Izvješća društava HEP grupe s financijskim izvješćima, ovlašteni revizor upućuje na bilješke koje su sastavni dio financijskih izvješća. U ovom Godišnjem izvješću, zbog prevelikog opsega nisu objavljene popratne bilješke. Cjelovita izvješća s bilješkama dostupna su u sjedištima društava.

PRIKAZ PODATAKA O HRVATSKOM OPERATORU PRIJENOSNOG SUSTAVA

Hrvatski operator prijenosnog sustava d.o.o. (HOPS), koji je 2013. godine sukladno Zakonu o tržištu električne energije, razdvojen u odnosu na HEP grupu prema modelu neovisnog operatora prijenosa (ITO - Independent Transmission Operator), u ovom se Godišnjem izvješću prikazuje u poglavlju Poslovanje HEP-a u 2015. godini te u Konsolidiranim financijskim izvještajima za HEP grupu zajedno s izvještajem neovisnog revizora. U ostalim se dijelovima Godišnjeg izvješća, sukladno neovisnom statusu HOPS-a, ne prikazuju podaci u vezi s poslovanjem tog društva.

Adresar HEP grupe

HRVATSKA ELEKTROPRIVREDA D.D.

10000 Zagreb, Ulica grada Vukovara 37

TELEFON: 01/63 22 111

www.hep.hr

URED UPRAVE

TELEFON: 01/ 61 71 294

SEKTOR ZA KORPORATIVNE KOMUNIKACIJE

TELEFON: 01/ 63 22 202

odnosisjavnosc@hep.hr

HEP-PROIZVODNJA D.O.O.

10000 Zagreb, Ulica grada Vukovara 37

TELEFON: 01/ 63 22 111

HEP - OPERATOR DISTRIBUCIJSKOG SUSTAVA D.O.O.

10000 Zagreb, Ulica grada Vukovara 37

TELEFON: 01/ 63 22 111

HEP OPSKRBA D.O.O.

10000 Zagreb, Ulica grada Vukovara 37

TELEFON: 01/63 22 318

opskrba@hep.hr

HEP – TRGOVINA D.O.O.

10000 Zagreb, Ulica grada Vukovara 37

TELEFON: 01/ 63 22 225

HEP-TOPLINARSTVO D.O.O.

10000 Zagreb, Miševečka 15 a

TELEFON: 01/ 60 09 555

toplinarstvo@hep.hr

HEP-PLIN D.O.O.

31000 Osijek, Cara Hadrijana 7
TELEFON: 031/ 24 48 88

HEP-OPSKRBA PLINOM D.O.O.

10000 Zagreb, Ulica grada Vukovara 37
TELEFON: 01/ 63 22 364

HEP ESCO D.O.O.

10000 Zagreb, Ulica grada Vukovara 37
TELEFON: 01/63 22 302
infohepesco@hep.hr

HEP – UPRAVLJANJE IMOVINOM D.O.O.

10000 Zagreb, Ulica grada Vukovara 37
TELEFON: 01/38 70 801

PROGRAM SAVA D.O.O.

10000 Zagreb, Ulica grada Vukovara 37
TELEFON: 01/63 22 111
info@zagrebnasavi.hr

HEP TELEKOMUNIKACIJE D.O.O.

10000 Zagreb, Ulica grada Vukovara 37
TELEFON: 01/63 22 111

**HEP – NASTAVNO-OBRAZOVNI
CENTAR**

34330 Velika, Luke Ibrišimovića 9
TELEFON: 034/313-037

TE PLOMIN D.O.O.

52234 Plomin, Plomin Luka 50
TELEFON: 052/ 86 62 44

PLOMIN HOLDING D.O.O.

52234 Plomin, Plomin Luka 50
TELEFON: 052/ 86 33 47
plomin-holding@hep.hr

IZDAVAČ:

Hrvatska elektroprivreda d.d. (HEP d.d.)
Zagreb, Ulica grada Vukovara 37
tel. 01/63 22 111

www.hep.hr

ZA IZDAVAČA:

Perica Jukić

REALIZACIJA:

Sektor za korporativne komunikacije

DIREKTOR SEKTORA:

Ivica Žigić

UREDNIK:

Darko Alfirev

GRAFIČKO OBLIKOVANJE:

Bestias dizajn

TISAK:

Master Print, Zagreb

ISSN 1332-4403

